

29.08.2011

Kokousaika 29.08.2011 16:00 - 17:41

Kokouspaikka Kaupunginhallituksen istuntosali

Läsnä

Jäsenet

Rautava, Risto	puheenjohtaja
Bryggare, Arto	varapuheenjohtaja
	Saapui 16:11, Poissa: 711§, 712§, 715§
Puoskari, Mari	varapuheenjohtaja
Asko-Seljavaara, Sirpa	jäsen
Hakola, Juha	jäsen
Halla-aho, Jussi	jäsen
Helisto, Kimmo	jäsen
Kantola, Tarja	jäsen
Ojala, Outi	jäsen
Oker-Blom, Jan	jäsen
Pajamäki, Osku	jäsen
Rissanen, Laura	jäsen
Ylikahri, Ville	jäsen
Hellström, Sanna	varajäsen
Männistö, Lasse	varajäsen

Muut

Bogomoloff, Harry	kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja Poistui 16:48, Poissa: 721§, 722§, 723§, 724§, 725§, 726§, 727§, 728§, 729§, 730§, 731§, 732§, 733§, 734§, 735§, 736§, 737§, 738§, 739§, 740§
Hiltunen, Rakel	kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja
Pajunen, Jussi	kaupunginjohtaja
Sauri, Pekka	apulaiskaupunginjohtaja Poistui 17:14, Poissa: 733§, 734§, 735§, 736§, 737§, 738§, 739§, 740§
Haatainen, Tuula	apulaiskaupunginjohtaja
Penttilä, Hannu	apulaiskaupunginjohtaja
Räty, Laura	apulaiskaupunginjohtaja Poissa: 719§

29.08.2011

Korhonen, Tapio
Ratasvuori, Eila
Tulensalo, Hannu
Sarvilinna, Sami

Kari, Tapio
Teppo, Tiina

Hari, Olli
Hyttinen, Hannu
Matikainen, Kristiina
Mickwitz, Leena
Rautanen, Marja-liisa
Sippola-Alho, Tanja
Vallittu, Anja

Saarinen, Erja
Lähdesmäki, Jenni

rahoitusjohtaja
hallintojohtaja
henkilöstöjohtaja
kaupunginlakimies
Poissa: 715§
lehdistöpäällikkö
päättösvalmisteluyksikön päällikkö
Poistui 16:45, Poissa: 720§, 721§,
722§, 723§, 724§, 725§, 726§,
727§, 728§, 729§, 730§, 731§,
732§, 733§, 734§, 735§, 736§,
737§, 738§, 739§, 740§
kaupunginsihteeri
kaupunginsihteeri
kaupunginsihteeri
kaupunginsihteeri
kaupunginsihteeri
kaupunginsihteeri
Poistui 17:29, Poissa: 737§, 738§,
739§, 740§
apulaiskaupunginsihteeri
hallintosihteeri

29.08.2011

§	Asia	
711	Kj/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
712	Kj/2	Tämän kokouksen päätösten täytäntöönpano
713	Kj/1	V Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen muuttaminen
714	Kj/2	V Muutoksia poliisin neuvottelukunnassa v. 2011
715	Sj/1	V Yksityisten perusopetusta antavien koulujen sopimusten uudistaminen 1.8.2011 alkaen
716	Sj/2	V Ala-Malmin peruskoulun lakkauttaminen 1.8.2012 lukien ja Puistolan ala-asteen ja Nurkkatien ala-asteen yhdistäminen hallinnollisesti 1.8.2013 lukien
717	Kaj/1	V Käyttöoikeussopimus Ruotsalaisen Teatterin tontista (Kaartinkaupunki, tontti 3001/1)
718	Stj/1	V Lasten ja nuorten psykiatristen palvelujen toteutumisen seuranta
719	Kj/3	Lausunto Helsingin hallinto-oikeudelle kaupunginvaltuuston päätöksestä 15.6.2011, 123 §, tehdystä valituksesta koskien sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtajan virkaan ottamista
720	Kj/4	Katsaus WDC Helsinki 2012 ja Helsinki 200 vuotta pääkaupunkina - hankkeiden valmisteluun ja ohjelmaan sekä kaupungin omaan WDC-suunnitteluun
721	Kj/5	Kaupunginhallituksen edustajan valinta sosiaalilautakunnan ensimmäiseen aikuispalvelujen muutoksenhakujaostoon sekä varaedustajan valinta rakennuslautakuntaan
722	Kj/6	Lausunto HSY:lle alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2012-2014
723	Kj/7	MTV (Music Television) Europe Music Awards -tapahtuman hakeminen
724	Kj/8	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
725	Kj/9	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
726	Ryj/1	Rakennusviraston arkkitehtuuriosaston kaupunginarkkitehdin avoimen viran hoitajan määrääminen
727	Ryj/2	Rakentamispalvelun itäisen kaupunkitekniikan yksikönjohtajan viran haettavaksi julistaminen sekä avoimen viran hoitajan määrääminen

29.08.2011

728	Ryj/3	Lausunto Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän alustavasta taloussuunnitelmasta 2012-2014
729	Ryj/4	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
730	Sj/1	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
731	Kaj/1	Lauttasaaren länsiosan tonttien ja Lemislahden venesatama-alueen rakennuskiellon pidentäminen (nro 12057)
732	Kaj/2	Asunto Oy Helsingin Kipparin poikkeamishakemus
733	Kaj/3	Asunto Oy Helsingin Purserin poikkeamishakemus
734	Kaj/4	Asunto Oy Helsingin Matruusin poikkeamishakemus
735	Kaj/5	Asunto Oy Helsingin Merihelmin poikkeamishakemus
736	Kaj/6	Koti kaupungissa ry:n poikkeamishakemus
737	Kaj/7	Lausunto Helsingin hallinto-oikeudelle kaupunginvaltuuston päätöksestä tehdyistä valituksista Suutarilan tontin 40115/2 ja kortteleiden 40119 - 40121 ym. alueiden asemakaava-asiassa (nro 11965)
738	Kaj/8	Lausunto Uudenmaan liitolle Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavan luonnoksesta
739	Kaj/9	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
740	Stj/1	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

§ 711

**Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä
pöytäkirjan tarkastajien valinta**

Päätös

Kaupunginhallitus päätti todeta kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi sekä valita jäsenet Helistön(varalla Hakola) ja Ojalan (varalla Ylikahri) tarkastamaan tämän kokouksen pöytäkirjan.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen todeta kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi sekä valita jäsenet Helistön(varalla Hakola) ja Ojalan (varalla Moisio) tarkastamaan tämän kokouksen pöytäkirjan.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

29.08.2011

Kj/2

§ 712

Tämän kokouksen päätösten täytäntöönpano

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että tämän kokouksen päätökset voidaan panna täytäntöön ennen kuin ne ovat saaneet lainvoiman, ellei erikseen toisin ole päätetty tai myöhemmin päätetä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen, että tämän kokouksen päätökset voidaan panna täytäntöön ennen kuin ne ovat saaneet lainvoiman, ellei erikseen toisin ole päätetty tai myöhemmin päätetä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

29.08.2011

Kj/1

§ 713

V Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen muuttaminen

Pöydälle 29.08.2011

HEL 2011-000358 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Maria Nyfors, hallintosihteeri, puhelin: 310 36012
maria.nyfors(a)hel.fi
Ratasvuori Eila, hallintojohtaja, puhelin: 310 36060
eila.ratasvuori(a)hel.fi

Liitteet

1 Voimassa oleva kaupunginvaltuuston työjärjestys

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen kumota kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 39 §:n 5 momentin ja 41 §:n sekä muuttaa 24 a §:n 2 momentin kuulumaan seuraavasti:

Valtuutetun, joka haluaa esittää kysymyksen, on toimitettava se kirjallisena kyselytuntia edeltävän viikon maanantaina viimeistään klo 12 kaupungin kirjaamoon.

Esittelijä

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 39 §:n 5 momentin mukaan kaupunginvaltuuston kokouksesta on pöytäkirjan lisäksi laadittava erillinen keskustelupöytäkirja, johon puheenvuorot merkitään kunkin puhujan käyttämällä kielellä.

Kaupunginhallitus toteaa, että keskustelupöytäkirja hankitaan tällä hetkellä ostopalveluna. Pöytäkirjan tarkastamisen jälkeen keskustelupöytäkirja on nähtävillä kaupungin kirjaamossa, ja se julkaistaan kaupungin verkkosivulla kaikkien kuntalaisten nähtäväksi. Verkkosivuilla olevan keskustelupöytäkirjan lukukerrat ovat jääneet hyvin vähäisiksi.

Kaupunginvaltuuston kokoukset videoidaan, ja niitä on mahdollista seurata suorana lähetyksenä Helsinkikanavalla verkko-osoitteessa www.helsinkikanava.fi sekä kaapelitelevisiolla Stadi.TV-kanavalla. Kokousnauhoitteet tallennetaan Helsinkikanavalle, jolloin ne ovat katsottavissa myös kokouksen jälkeen. Helsinkikanavalla kokousnauhoitteiden yhteydessä julkaistaan mm. äänestystulokset ja läsnäolotiedot, ja nauhoitteista voi hakea yksittäisiä puheenvuoroja. Helsinkikanavan kehittymisen sekä keskustelupöytäkirjan vähäisen käytön vuoksi kaupunginhallitus katsoo, että ostopalveluna hankittavan keskustelupöytäkirjan kirjoittaminen ei enää ole tarkoituksenmukaista.

Lisäksi kaupunginhallitus esittää kumottavaksi kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 41 §:n, joka kuuluu seuraavasti:

Kokouksen jälkeen on esityslistaa pohjana käyttäen laadittava päätösluettelo, johon merkitään valtuuston eri asiain kohdalla tekemät päätökset. Kaupunginhallituksen tehtyä päätöksen valtuuston tekemien päätösten täytäntöönpanosta päätösluettelo toimitetaan valtuutetuille ja kaupunginhallituksen jäsenille.

Kaupunginhallitus toteaa, että Ahjon myötä myös kaupunginvaltuusto siirtyy käytäntöön, jossa esityslista täydentyy kokouksen jälkeen pöytäkirjaksi. Ennen pöytäkirjan valmistumista hallintokeskuksen viestintä laatii kokouksesta pikatiedotteen, joka julkaistaan kaupungin verkkosivuilla pian kokouksen päättymisen jälkeen. Erillisen päätösluettelon painamiselle ei näin ollen ole enää tarvetta.

Työjärjestyksen 24 a §:n 2 momentin osalta kaupunginhallitus toteaa, että virastojen kirjaamot on vuoden 2011 alusta yhdistetty yhdeksi kaupungin kirjaamoksi. Kyselytuntikysymykset on näin ollen toimitettava kaupungin, ei hallintokeskuksen, kirjaamoon.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Maria Nyfors, hallintosihteeri, puhelin: 310 36012
[maria.nyfors\(a\)hel.fi](mailto:maria.nyfors(a)hel.fi)
Ratasvuori Eila, hallintojohtaja, puhelin: 310 36060
[eila.ratasvuori\(a\)hel.fi](mailto:eila.ratasvuori(a)hel.fi)

Liitteet

1 Voimassa oleva kaupunginvaltuuston työjärjestys

§ 714

V Muutoksia poliisin neuvottelukunnassa v. 2011

HEL 2011-002497 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen myöntää Susanna Vilkamaalle vapautuksen poliisin neuvottelukunnan varajäsenen luottamustoimesta sekä valita Pasi Ontermaan uudeksi varajäseneksi.

Samalla kaupunginvaltuusto päättäneen tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Matti Koskinen, turvallisuus- ja valmiusyksikön päällikkö vs., puhelin: 310 22393
matti.koskinen(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen myöntää Susanna Vilkamaalle vapautuksen poliisin neuvottelukunnan varajäsenen luottamustoimesta sekä valita Pasi Ontermaan uudeksi varajäseneksi.

Samalla kaupunginvaltuusto päättäneen tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Susanna Vilkamaa (sd.) pyytää vapautusta poliisin neuvottelukunnan varajäsenen luottamustoimesta ulkomailla tapahtuvan opiskelun johdosta.

Khs ilmoittaa, että Kvsto valitsi 14.1.2009 (asia 6) Susanna Vilkamaan varajäseneksi poliisin neuvottelukuntaan toimikaudeksi 2009–2012. Kvston olisi valittava uusi jäsen toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637
Alvnro
FI02012566

29.08.2011

Kj/2

Lisätiedot

Matti Koskinen, turvallisuus- ja valmiusosaston päällikkö vs., puhelin: 310 22393
matti.koskinen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvnro

FI02012566

29.08.2011

Sj/1

§ 715

V Yksityisten perusopetusta antavien koulujen sopimusten uudistaminen 1.8.2011 alkaen

Pöydälle 22.8.2011

HEL 2011-001740 T 12 00 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen hyväksyä

Apollon yhteiskoulun, Helsingin uuden yhteiskoulun, Helsingin yhteislyseon, Herttoniemen yhteiskoulun, Kulosaaren yhteiskoulun, Lauttasaaren yhteiskoulun, Maunulan yhteiskoulun, Munkkiniemen yhteiskoulun, Oulunkylän yhteiskoulun, Pohjois-Haagan yhteiskoulun ja Töölön yhteiskoulun toimintaa perusopetuksen järjestäjänä koskevat sopimukset liitteen 1 mukaisena,

Elias- koulun ja Helsingin Kristillisen koulun sopimuksen liitteen 2 mukaisena ja

Helsingin Suomalaisen yhteiskoulun sopimuksen liitteen 3 mukaisena.

Lisäksi kaupunginvaltuusto päättäneen edellyttää, että opetusvirasto kiinnittää huomiota soveltuvuuskoeluokkien ja erityisluokkien nykyistä tasaisempaan jakautumiseen sopimuskoulujen ja kaupungin koulujen välillä.

Käsittely

Esteelliset: Bryggare Arto, Sarvilinna Sami

Vastaehdotus:

Ylikahri Ville:

Lisätään päätösehdotuksen viimeiseksi kappaleeksi seuraava kappale:

Lisäksi kaupunginvaltuusto päättäneen edellyttää, että opetusvirasto kiinnittää huomiota soveltuvuuskoeluokkien ja erityisluokkien nykyistä tasaisempaan jakautumiseen sopimuskoulujen ja kaupungin koulujen välillä.

Kannattajat: Hellström Sanna

Vastaehdotus:

Rissanen Laura:

Asia päätetään opetuslautakunnan päätöksen mukaisesti seuraavin muutoksin:

3.1.1 Oppilaaksiotto: "Yksityisten sopimuskoulujen 7. – 9. vuosiluokkien oppilaspaikkojen määrää vähennetään vuosien 2009 ja 2010 keskiarvoon verrattuna vuosina 2011 – 2013 yhteensä 200 oppilaalla. Sopimuskoulut sopivat keskenään, miten vähennys kohdentuu eri kouluille, ja ilmoittavat koulukohtaiset oppilaiden aloituspaikat opetusvirastolle vuosittain ennen oppilaaksiottopäätösten tekoa."

9. Sopimuksen irtisanominen: "Sopimus voidaan irtisanoa päättymään myös kuluvan lukuvuoden lopussa, jos yksityinen opetuksen järjestäjä toimii toistuvista opetuslautakunnan suomenkielisen jaoston huomautuksista huolimatta olennaisesti sopimuksen vastaisesti tai jos kaupunki toimii toistuvasti yksityisen opetuksen järjestäjän huomautuksista huolimatta olennaisesti sopimuksen vastaisesti."

Kannattajat: Ylikahri Ville

1. Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Päätetään asiakohta opetuslautakunnan päätöksen mukaisesti seuraavin muutoksin:

3.1.1 Oppilaaksiotto: "Yksityisten sopimuskoulujen 7. – 9. vuosiluokkien oppilaspaikkojen määrää vähennetään vuosien 2009 ja 2010 keskiarvoon verrattuna vuosina 2011 – 2013 yhteensä 200 oppilaalla. Sopimuskoulut sopivat keskenään, miten vähennys kohdentuu eri kouluille, ja ilmoittavat koulukohtaiset oppilaiden aloituspaikat opetusvirastolle vuosittain ennen oppilaaksiottopäätösten tekoa."

9. Sopimuksen irtisanominen: "Sopimus voidaan irtisanoa päättymään myös kuluvan lukuvuoden lopussa, jos yksityinen opetuksen järjestäjä toimii toistuvista opetuslautakunnan suomenkielisen jaoston huomautuksista huolimatta olennaisesti sopimuksen vastaisesti tai jos kaupunki toimii toistuvasti yksityisen opetuksen järjestäjän huomautuksista huolimatta olennaisesti sopimuksen vastaisesti."

Jaa-äännet: 3

Tarja Kantola, Outi Ojala, Osku Pajamäki

Ei-äännet: 11

Sirpa Asko-Seljavaara, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Kimmo Helisto, Sanna Hellström, Lasse Männistö, Jan Oker-Blom, Mari Puoskari, Risto Rautava, Laura Rissanen, Ville Ylikahri

Tyhjä-äännet: 0

Poissa-äännet: 1

Arto Bryggare

2. Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisätään päätösehdotuksen viimeiseksi kappaleeksi seuraava kappale: Lisäksi kaupunginvaltuusto päättäneen edellyttää, että opetusvirasto kiinnittää huomiota soveltuvuuskoeluokkien ja erityisluokkien nykyistä tasaisempaan jakautumiseen sopimuskoulujen ja kaupungin koulujen välillä.

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 9

Sirpa Asko-Seljavaara, Juha Hakola, Kimmo Helistö, Sanna Hellström, Lasse Männistö, Mari Puoskari, Risto Rautava, Laura Rissanen, Ville Ylikahri

Tyhjä-äännet: 5

Jussi Halla-aho, Tarja Kantola, Outi Ojala, Jan Oker-Blom, Osku Pajamäki

Poissa-äännet: 1

Arto Bryggare

Pajamäki Osku: Ilmoitan päätökseen seuraavan sisältöisen eriävän mielipiteen: Kantola, Pajamäki ja Ojala eivät voi yhtyä päätökseen, joka lisää oppilaiden ja eri kaupunginosien välistä eriarvoisuutta, heikentää mahdollisuuksia ohjata kouluverkon kehitystä, ja pitää sisällään vakavia oikeudellisia ongelmia.

Kannattajat: Kantola Tarja, Ojala Outi

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Tuula Haatainen

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 khn esitys 29.8.2011_sopimusluonnos_yleinen.pdf
- 2 khn esitys 29.8.2011_sopimusluonnos (elias kristillinen).pdf
- 3 khn esitys 29.8.2011_sopimusluonnos_syk.pdf

4	sop-yleinen_korj.pdf
5	sop_elias_krist_korj.pdf
6	sop_syk_korj.pdf
7	sop_voimassaol_yl.pdf
8	sop_voimassaol_elias_krist.pdf
9	sop_voimassaol_syk.pdf
10	Yksityisten perusopetusta antavien koulujen sopimusten uudistaminen
11	4 4 2011 Kokousmuistio sopjaosto.pdf

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen hyväksyä

Apollon yhteiskoulun, Helsingin uuden yhteiskoulun, Helsingin yhteislyseon, Herttoniemen yhteiskoulun, Kulosaaren yhteiskoulun, Lauttasaaren yhteiskoulun, Maunulan yhteiskoulun, Munkkiniemen yhteiskoulun, Oulunkylän yhteiskoulun, Pohjois-Haagan yhteiskoulun ja Töölön yhteiskoulun toimintaa perusopetuksen järjestäjänä koskevat sopimukset liitteen 1 mukaisena,

Elias- koulun ja Helsingin Kristillisen koulun sopimuksen liitteen 2 mukaisena ja

Helsingin Suomalaisen yhteiskoulun sopimuksen liitteen 3 mukaisena.

Esittelijä

Kvsto hyväksyi 12.12.2007 nykyiset yksityisten perusopetusta antavien koulujen sopimukset sovellettaviksi 1.1.2008 alkaen.

Khs toteaa, että sopimuksissa on sovittu sopimusten tarkistamisesta, jos nykyinen ylläpitäjämalliin perustuva valtionrahoitusjärjestelmä muuttuu toiseksi. Nykyisten sopimusten lähtökohtana ollut opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettu laki on uusittu ja uusi lainsäädäntö ei sisällä entisen kaltaista valtionosuutta. Sopimusten uusiminen on välttämätöntä myös siksi, että lainsäädäntöviittaukset ja käsitteet ovat muuttuneet.

Yksityiset sopimuskoulut

Kaupungilla on kokonaisvastuu perusopetuksen järjestämisestä alueellaan. Kaupunki on velvollinen järjestämään perusopetusta kaikille kaupungin alueella asuville oppivelvollisuusikäisille.

Kaupunki voi täyttää velvollisuutensa järjestämällä perusopetuslaissa tarkoitetut palvelut itse taikka hankkimalla ne perusopetuksen järjestäjältä.

Valtioneuvosto voi myöntää rekisteröidylle yhteisölle tai säätiölle luvan perusopetuksen, esiopetuksen, lisäopetuksen ja maahanmuuttajille tarkoitetun perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestämiseen. Koulun perustamiseen tulee saada kunnan suostumus, koska kunnalla on kokonaisvastuu perusopetuksen järjestämisestä alueellaan. Sopimukseen voidaan ottaa määräyksiä esim. oppilaaksiotosta, opetussuunnitelman hyväksymisestä, opintososiaalisten etujen järjestämisestä, kunnan osallistumisesta yksityisen koulun hallintoon, koulun toiminnan valvonnasta sekä koulutiloihin liittyvistä kysymyksistä ja rahoituksesta.

Helsingissä on 14 yksityistä sopimuskoulua. Yksityiset sopimuskoulut toimivat osana kaupungin kouluverkkoa.

Lähikouluina toimivat seuraavat yksityiset sopimuskoulut:

Apollon yhteiskoulu

Helsingin Uusi Yhteiskoulu

Helsingin yhteislyseo

Herttoniemen yhteiskoulu

Kulosaaren yhteiskoulu

Lauttasaaren yhteiskoulu

Maunulan yhteiskoulu

Munkkiniemen yhteiskoulu

Oulunkylän yhteiskoulu

Pohjois-Haagan yhteiskoulu

Töölön yhteiskoulu

Seuraavien yksityisten sopimuskoulujen oppilaaksiottoalueena on koko kaupunki:

Elias-koulu

Helsingin Kristillinen koulu

Helsingin Suomalainen yhteiskoulu.

Näistä kahdentoista opetuksen järjestäjän järjestämisluvista on edellytetty voimassa olevaa sopimusta kaupungin kanssa. Sen sijaan kaksi opetuksen järjestäjää voisi järjestää opetusta myös ilman kaupungin kanssa tehtyä sopimusta (Kristillinen koulu ja Elias-koulu).

Jälkimmäisistä toisen eli Elias-koulun ylläpitäjän lupaehdoissa on asetettu muista poiketen myös yläraja aloittavan vuosiluokan oppilaspaikoille.

Kaupungin sopimusohjauksesta

Kaupunki on voinut vuoden 2009 loppuun asti ohjata sopimuksen tehneiden opetuksenjärjestäjien toiminnan laajuutta sitä kautta, että kaupunki on myöntänyt niille kaupungin hyväksymään oppilaspaikkojen enimmäismäärään asti korvausta kustannuksista, jotka ovat ylittäneet valtionosuuden.

Voimassaoleva rahoituslainsäädäntö mahdollistaa sen, että yksityiset opetuksenjärjestäjät saavat korvauksia, jotka ylittävät niille aiheutuneet kustannukset. Kotikuntakorvausten tasoa on nostettu niin korkeaksi, että esimerkiksi vuonna 2011 valtiolta tullut rahoitus ylittää 12 sopimuskoulussa sen rahoituksen, mitä ne saisivat, jos ne toimisivat kaupungin omina peruskouluina. Tämä ero johtuu siitä, että sopimuskoulujen saama Helsingin kotikuntakorvaus on tietyn ikäluokan oppilaista kaikissa sopimuskouluissa samansuuruinen eikä ota huomioon koulukohtaisia eroja rahoitustarpeessa. Kotikuntakorvaukseen on näin ollen laskettu mukaan sellaisia korottavia tekijöitä, jotka eivät toteudu sopimuskouluissa joko ollenkaan tai ei ainakaan täysimääräisesti. Tällaisia tekijöitä ovat esimerkiksi kaksikielinen hallinto, ruotsinkielisten tai vieraskielisten oppilaiden määrät sekä erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden määrä.

Sopimuskouluille maksettavat, kaupungin omat budjetointiperiaatteet ylittävät korvaukset, vähentävät kaupungin saamaa valtionrahoitusta. Tällä tavoin sopimuskoulujen saamat korvaukset tulevat kaupungin maksettavaksi. Kokonaisuutena tarkastellen nykyinen rahoituslainsäädäntö merkitsee siis, että kaupunki on velvollinen antamaan opetusta, joka on erityisvelvoitteiden vuoksi kalliimpaa kuin sopimuskoulujen antama, ja joutuu tekemään sen vähemmällä rahalla kuin sopimuskoulut.

Laskentatavasta riippuen ylisuuret kaupungin korvaukset sopimuskouluille ovat vuosittain 3–5 miljoonaa euroa. Opetuslautakunnan 21.6.2011 tekemässä vuotta 2011 koskevassa korvauspäätöksessä on laskettu jokaisen yksityisen sopimuskoulun osalta sopimuksen mukainen korvausperuste ja valtion kautta sopimuskoululle maksettava kotikuntakorvaus. Vuonna 2011 valtion kautta maksettava Helsingin kaupungin kotikuntakorvaus on helsinkiläisten oppilaiden osalta sopimuskoulut yhteenlaskettuna 4,8 milj. euroa (keskimäärin 986 euroa oppilasta kohden) suurempi kuin mitä kaupungin peruskoulujen budjetointiperusteet edellyttäisivät. Lisäksi Suomen Kuntaliiton 13.6.2011 tekemän ennakoarvion mukaan

Helsingin kaupungin perusopetuksen oppilaista maksettavat kotikuntakorvaukset kasvavat vuonna 2012 lisää 8,7 %.

Palveluverkkoa ohjaavat päätökset ikäluokkien pienenytessä

Kh:n maaliskuussa 2011 antamien talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen laadintaohjeiden mukaan kaupungin palvelut tuotetaan vuonna 2012 nykyistä edullisemmin asukasta kohden laskettuna. Päätöksen nojalla tulisi välttää ja rajoittaa erityisesti yksikkökustannuksiltaan kalliita palveluja.

Kh:n kesäkuussa 2010 tekemän päätöksen mukaan kouluverkkoa kehitetään niin, että tilojen ylikapasiteettia puretaan ja että tarkastelussa otetaan huomioon kaikki kaupungissa sijaitsevat koulut. Täten oppilasikäluokkien pienenemisen tulee näkyä paitsi kaupungin myös muiden kaupungissa toimivien opetuksen järjestäjien koulujen ja niiden oppilaiden määrässä.

Kaupungin peruskoulujen ja yksityisen opetuksen järjestäjän oppilaaksiotto

Kaupungin tietokeskuksen vuoden 2010 ikäluokkaennusteen mukaan 13–15-vuotiaiden muiden kuin ruotsinkielisten helsinkiläisten määrä vähenee vuosien 2009 ja 2010 keskiarviosta vuoteen 2013 mennessä yhteensä 1 390:lla oppilaalla. Opetusviraston laskelmien mukaan vähennys kohdentuu siten, että kaupungin omien koulujen oppilaaksiottoalueilla vähennys on 990 oppilasta ja 400 oppilasta niiden kaupungin kanssa sopimuksen tehneen yhdentoista yksityisen järjestäjän kouluissa, joilla on oma oppilaaksiottoalue.

Kaupungin kouluissa oli 7.–9. vuosiluokilla keskimäärin 9 150 oppilasta vuosina 2009 ja 2010. Omien oppilaaksiottoalueiden yhdellätoista koululla oli vastaavasti 4 140 oppilasta ja ilman omia oppilaaksiottoalueita olevilla kolmella koululla 500 oppilasta.

Jos ilman omia oppilaaksiottoalueita olevien kolmen yksityisen koulun yhteinen osuus 13–15-vuotiaiden vähennyksistä lasketaan vuosien 2009 ja 2010 oppilasmäärien keskiarvojen suhteilla, niiden vähennysosuus on kaupungin koulujen oppilaaksiottoalueiden 990 oppilaan vähennyksestä noin 40 oppilasta. Täten kaupungin kanssa sopimuksen tehneiden kaikkien yksityisten opetuksen järjestäjien osuus 7.–9. vuosiluokan oppilaspaikkojen vähennyksestä on yhteensä 440 oppilasta.

Kaupungin kokonaistalouden kannalta on edullista, että sopimuskoulut eivät täytä oppilaaksiottoalueidensa oppilasmäärien laskua kaupungin peruskoulujen oppilaaksiottoalueiden oppilailla. Jos 440 kaupungin

peruskoulujen oppilaaksiottoalueiden oppilasta siirtyy yksityisiin sopimuskouluihin, aiheutuu siitä kaupungille n. 1 miljoonan euron lisäkustannus verrattuna siihen, että lapset jäisivät omien oppilaaksiottoalueidensa kaupungin peruskoulujen oppilaiksi. Kaupunki joutuu tällöin maksamaan näiden siirtyvien oppilaiden lähikoulujen tyhjiksi jääneiden oppilaspaikkojen kustannusten lisäksi oppilaista täyden kotikuntakorvauksen yksityisille kouluille.

Nyt muutettavaksi esitetyissä sopimuksissa toimivalta sekä kaupungin että yksityisten sopimuskoulujen oppilaaksioton osalta esitetään pidettävän opetuslautakunnan suomenkielisellä jaostolla.

Sopimusten valmistelusta

Yksityisten perusopetusta antavien koulujen sopimusten uudistamista koskeva asia oli käsiteltävänä opetuslautakunnassa 3.11.2009 ja 24.11.2009. Opetuslautakunta päätti 24.11.2009 palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Tätä ennen opetusviraston ja yksityisten sopimuskoulujen edustajien välillä neuvoteltiin sopimusten tarkistamisesta opetustoimen johtajan johdolla. Neuvottelujen osapuolilla oli eriäviä käsityksiä sopimusten tarkistamisen laajuudesta sekä yksittäisistä sopimusluonnokseen esitetyistä muutosehdotuksista.

Opetuslautakunta päätti 5.10.2010 asettaa tilapäisen jaoston yksityisten perusopetusta antavien koulujen sopimusten tarkistamiseksi. Jaoston tuli 31.3.2011 mennessä käydä läpi sopimustilanne, sopimusten tarkistamistarpeet ja tehdä ehdotus opetuslautakunnalle sopimusten tarkistamiseksi.

Jaoston tuli ottaa tehtävässään huomioon Khn 21.6.2010 tekemä päätös, jossa Khs kehotti opetuslautakuntaa suunnittelemaan ja kehittämään kouluverkkoa niin, että tilojen ylikapasiteettia puretaan, ja että tässä tarkastelussa otetaan huomioon kaikki kaupungissa sijaitsevat koulut.

Opetuslautakunnan tilapäinen jaosto kokoontui yhdeksän kertaa. Kokouksiin osallistui tarvittaessa myös opetusviraston asiantuntijoita. Neljässä tilapäisen jaoston kokouksessa olivat mukana myös yksityistä perusopetusta antavien koulujen edustajat.

Tilapäinen jaosto teki yhtätoista opetuksen järjestäjä koskevan sopimusehdotuksen, joka oli yksimielinen muilta kuin oppilaaksiottoa koskevan sopimuskohdan 3.1.1. osalta. Jaoston päätökseksi kohdan 3.1.1 osalta tuli jäsen Nordmanin kokouksessa esittämä ehdotus, joka käy ilmi liitteestä 4.

Kolmen muun ei lähikouluna toimivan opetuksen järjestäjän (Elias, Kristillinen ja Suomalainen yhteiskoulu) kanssa tehtävää sopimusta valmisteltiin tämän jälkeen opetusvirastossa. Opetusvirasto pyysi myös lausunnot kyseisiltä kolmelta opetuksen järjestäjältä.

Opetuslautakunnan käsittely 10.5.2011

Opetuslautakunnan kokouksessa 10.5.2011 opetusviraston johtaja esitteli jo tilapäiselle jaostolle esitetyt sopimusluonnokset uusiksi sopimuksiksi.

Opetuslautakunta hyväksyi äänestyksin kolme muutosesitystä. Ensimmäinen esitys koski opetusviraston ja sopimuskoulujen yhteistyöhön liittyviä toimintatapoja, toinen oppilaaksioton määrällistä ohjausta (sopimuskohta 3.1.1.) sekä kolmas sopimusten irtisanomismenettelyä (sopimuksen kohta 9.). Äänestystulokset käyvät ilmi opetuslautakunnan 10.5.2011 pöytäkirjasta. Päätöshistoria on liitteinä 7 ja 8 .

Khn ehdotus Kvstolle uusiksi sopimuksiksi on opetuslautakunnan esittelijän esityksen mukainen.

Khs toteaa oppilaaksiottoa koskevan sopimuskohdan (3.1.1.) osalta, että yksityinen opetuksen järjestäjän toimiessa kaupungin lähikouluna, on oppivelvollisuusikäisellä ensisijainen oikeus käydä tätä kaupungin osoittamaa lähikoulua. Jos koulussa on tilaa näiden oppilaiden jälkeen, voidaan ulkopuolelta hakeutuvia oppilaita ottaa kouluun. Ulkopuolelta hakeutuviin oppilaisiin tulee perusopetuslain 28 §:n 2 momentin mukaan soveltaa yhdenvertaisia valintaperusteita. Yksityinen opetuksen järjestäjä ei voi, toisin kuin kaupunki asettaa tällöin tietyn kunnan, tässä tapauksessa helsinkiläisiä, oppilaita eriarvoiseen asemaan muiden kuntien oppilaisiin nähden, mitä yksinomaan helsinkiläisiä koskeva rajoitus tarkoittaisi. Lautakunnan hyväksymä sanamuoto olisi ollut perusopetuslain vastainen.

Lisäksi Khs toteaa, että sopimusten irtisanomismenettelyä koskevaan sopimuskohtaan (9. kohta 2 mom.) on täydennetty sanalla "olennaisesti" lautakuntakäsittelyn jälkeen.

Talous- ja suunnittelukeskuksen lausunto

Talous- ja suunnittelukeskuksella ei ole ollut huomauttamista asiaan.

Yhteenveto

Khs toteaa , että rahoituslainsäädännön muutoksen johdosta kaupungin ja yksityisen opetuksen järjestäjän välisiä sopimuksia on tarkastettava edellä mainituin perustein. Lisäksi oppilaaksioton perusteiden tulee olla ennustettavia ja johdonmukaisia. Kaupungin on

turvattava kattava sekä laadukas ja tasapainoisesti kehittyvä kouluverkko. On tärkeää, että toissijainen oppilaaksiotto on opetuslautakunnan ja sen suomenkielisen jaoston ohjauksessa ja sitä arvioidaan yhdenvertaisin perustein Helsingin kaupungin omien peruskoulujen ja yksityisen opetuksen järjestäjän oppilaaksioton kanssa.

Lisäksi Khs toteaa, että opetusvirastossa on valmisteilla opetustoimen palveluverkon kehittäminen Malmin, Pukinmäen ja Puistokan alueella. Ko. esitykset ovat käsiteltävinä Khssa ja Kvstossa samanaikaisesti sopimuskoulujen sopimusten uudistamista koskevan esityksen kanssa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Tuula Haatainen

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 sop-yleinen.pdf
- 2 sop_elias_krist.pdf
- 3 sop_syk_.pdf
- 4 sop_voimassaol_yl.pdf
- 5 sop_voimassaol_elias_krist.pdf
- 6 sop_voimassaol_syk.pdf
- 7 Olk sopimusten uudistaminen[1].pdf
- 8 4 4 2011 Kokousmuistio sopiaosto.pdf

Oheismateriaali

- 1 Liite 1 24.5.2011.pdf
- 2 Liite 2 24.5.2011.pdf
- 3 Liite 2A 24.5.2011.pdf
- 4 Liite 2B 25.4.2011.pdf

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 22.08.2011 § 697

Pöydälle 22.08.2011

HEL 2011-001740 T 12 00 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637
Alvnro
FI02012566

29.08.2011

Sj/1

22.08.2011 Pöydälle

Esteelliset: Bryggare Arto, Sarvilinna Sami

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Tuula Haatainen

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

29.08.2011

Sj/2

§ 716

**V Ala-Malmin peruskoulun lakkauttaminen 1.8.2012 lukien ja
Puistolan ala-asteen ja Nurkkatien ala-asteen yhdistäminen
hallinnollisesti 1.8.2013 lukien**

Pöydälle 22.8.2011

HEL 2011-001733 T 12 00 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen,

että Ala-Malmin peruskoulu (Latokartanontie 16) lakkautetaan 1.8.2012,

ja että Puistolan ala-asteen koulu (Puistolanraitti 18) ja Nurkkatien ala-asteen koulu (Nurkkatie 2) yhdistetään hallinnollisesti 1.8.2013 lukien.

Samalla kaupunginvaltuusto päättäneen, että Ala-Malmin peruskoululle myönnetään normaalikäytännön mukaisesti lisäresurssi lukuvuodeksi 2011-2012 koulun viimeisen lukuvuoden toiminnan tueksi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Tuula Haatainen

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Olk Palveluverkon kehittäminen
- 2 olk_palveluverk_kptavoitteet.pdf
- 3 Puistola_Palveluverkko.pdf
- 4 _Malmi_Pukinmaki_Palveluverkko.pdf

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen,

että Ala-Malmin peruskoulu (Latokartanontie 16) lakkautetaan 1.8.2012,

ja että Puistolan ala-asteen koulu (Puistolanraitti 18) ja Nurkkatien ala-asteen koulu (Nurkkatie 2) yhdistetään hallinnollisesti 1.8.2013 lukien.

Samalla kaupunginvaltuusto päättäneen, että Ala-Malmin peruskoululle myönnetään normaalikäytännön mukaisesti lisäresurssi lukuvuodeksi 2011-2012 koulun viimeisen lukuvuoden toiminnan tueksi.

Esittelijä

Opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto on osaltaan käsitellyt palveluverkon kehittämistä Malmin, Pukinmäen ja Puistolan alueella 31.5.2011. Palveluverkon kehittämisen lähtökohtana ovat opetuslautakunnan 1.3.2011 hyväksymät koulutuspoliittiset tavoitteet (liite 1).

Väestöennusteen ja tilavertailujen perusteella koillisessa suurpiirissä on huomattavasti väljyyttä koulutiloissa. Opetusvirasto on selvittänyt tilakeskuksen kanssa sen koordinoimassa poikkihallinnollisessa prosessissa tilojen tarvetta ja käyttöä Malmin, Pukinmäen ja Puistolan alueella.

Esitystä on valmisteltu siten, että opetusvirasto on käynyt keskusteluja alueen kaikkien rehtoreiden sekä koulujen henkilöstön, johtokuntien ja vanhempainyhdistysten kanssa. Virastotoimikunta on käsitellyt palveluverkon kehittämistä kokouksissaan keväällä 2011. Lisäksi kouluissa on pidetty henkilöstökokouksia ja koulujen johtokuntia ja vanhempainyhdistyksiä on kuultu ja koulujen johtokunnilta pyydettiin lausunnot ehdotuksista palveluverkon kehittämiseksi. Malmin ja Pukinmäen kouluilta pyydettiin lausunnot esityksistä ja johtokunnat ovat kuulleet oppilaskuntaansa.

Malmin ja Pukinmäen alueen koulutilat

Khs toteaa, että Pukinmäki-Malmi alueella peruskouluikäisten lasten lukumäärä on vähentynyt viime vuosina ja vähenee edelleen (liite 2). Vähennystä tapahtuu eniten 13–15-vuotiaiden ikäluokissa. Ala-Malmin peruskoulun 7-9 luokkien oppilasmäärä on laskeva ja koulun 7-9 luokat ovat muuttumassa yksisarjaiseksi. Koulussa on jo nyt laskennallista tilaväljyyttä. Yksisarjaisessa koulussa oppilaille tarjottava valinnaisuus vähenee. Myös oppilasmäärään pohjautuvat resurssit, kuten esim. tuntiresurssit ja oppilashuollon palvelut ja koulun oppilaskohtaiset määrärahat vähenevät. Lisäksi opettajat joutuvat

opettamaan Ala-Malmin peruskoulun lisäksi myös muissa kouluissa opetusvelvollisuuden täyttämiseksi.

Esitys vaikuttaa käytännössä lukuvuonna 2012–2013 noin 70 yläasteikäiseen oppilaaseen, jotka nyt opiskelevat Ala-Malmin peruskoulussa (lv 2011–2012 luokat 7 ja 8). Hietakummun ala-asteen kouluun siirretään Ala-Malmin peruskoulun 5-6 luokat, jolloin Hietakummun ala-asteen koulu muodostuu 1-6 vuosiluokkien kouluksi nykyisen 1-4 vuosiluokkien sijaan. Siirtyminen tapahtuu portaittain siten, että 5. luokka siirtyy 1.8.2011 ja 6. luokka 1.8.2012.

Tavoitteena on sijoittaa kaikkiin alueen kouluihin eritysluokkia ja turvata erityisoppilaan ehyt koulupolku. Ala-Malmin peruskoulun eritysluokat siirretään lukuvuodesta 2012–2013 alkaen alueen muihin peruskouluihin.

Vapautuvien koulutilojen käyttö

Ammatillinen koulutus (Hesote) tarvitsee lisätiloja Malmilla. Samoin koulujen peruskorjaukset ovat luoneet tarpeen saada pysyvä väistötila. Nämä molemmat ovat mahdollisia jatkokäyttökohteita Ala-Malmin peruskoululle.

Tilakeskus on yhteistyössä palveluhallintokuntien kanssa tehnyt poikkihallinnollisen palveluverkkokartoituksen Pukinmäen, Malmin sekä Puistolán oppilaaksiottoalueilla kaupungin omistamien palvelukiinteistöjen kokonaisvaltaisen ja pitkän aikavälin käytön suunnittelemiseksi. Alueet ovat samalla toimineet palveluverkkotyön yhteistoimintaprosessien kehittämisessä pilottikohteena.

Väistötila- tai uudelleenjärjestelytarpeen mukaan mahdollisesti vapautuville tiloille etsitään aina ensisijaisesti kaupungin omaa käyttöä. Kaupungin omistamien kiinteistöjen peruskorjausten tarve tulee lähivuosina kasvamaan, mikä edellyttää hyvin ohjelmoitua väistötilajärjestelyä. Pidempiaikaiset väistötilat omissa tiloissa ovat kaupungille kokonaistaloudellisin ratkaisu.

Tilakeskuksen kartoituksen mukaan Ala-Malmin peruskoulun rakennus soveltuisi ammatillisen koulutuksen käyttöön tai väistötilakäyttöön. Vuonna 1965 valmistunut rakennus on alun perin suunniteltu kansa- ja kansalaiskouluksi. Tontin sijainti vilkkaasti liikennöidyn kadun varressa ei sovellu liikennemelun vuoksi peruskoulun alimpien luokkien käyttöön. Asemakaavassa rakennusta koskee suojelumääräys sr-1, mikä rajoittaa käyttömahdollisuuksia.

Puistolán alueen koulutilat

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
PL 1	Pohjoisesplanadi 11-13	+358 9 310 1641	0201256-6	FI0680001200062637
00099 HELSINGIN KAUPUNKI	Helsinki	Faksi		Alvno
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus	helsinki.kirjaamo@hel.fi	+358 9 655 783		FI02012566

Puistolan alueen oppilasmäärä on laskeva (liite 3). Erityisesti 13–15-vuotiaiden ikäluokka pienenee. Alueelle muodostuu lisää tyhjää koulutilaa lähivuosina.

Puistolan ala-asteen ja Nurkkatien ala-asteen koulujen hallinnollisella yhdistymisellä saadaan joustoa tilojen käyttöön. Yhden hallinnollisesti yhtenäisen koulun sisällä tilat saadaan tehokkaammin käyttöön. Ylimääräisistä tiloista voidaan luopua asteittain. Nykyisiä kouluja suurempi ala-asteen kouluyksikkö tuo mahdollisuuden tarjota monipuolisempaa valinnaisuutta oppilaille ja opettajille suuremman kollegiaalisen työyhteisön.

Tilakeskus on selvittänyt Nurkkatien korttelitalon käyttöä päiväkotien sekä terveyskeskuksen kotihoidon tarpeisiin. Nurkkatien kiinteistön peruskorjaustarve ajoittuu joitakin vuosia myöhemmäksi, mikä mahdollistaa kaupungin kannalta toimivan peruskorjausten ketjuttamisen. Opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto päätti 31.5.2011, että Nurkkatien ala-asteen tiloja tarkastellaan uudestaan vuonna 2014.

Puistolan kouluilta pyydettiin lausunnot esityksistä ja johtokunnat ovat myös kuulleet oppilaskuntaansa.

Terveysvaikutukset

Kouluverkolla on olennaista merkitystä asukkaiden hyvinvoinnin kannalta. Oppilasmäärien muutokset edellyttävät palveluverkon jatkuvaa tarkistamista. Uusille alueille esitetään rakennettavaksi väestöennusteeseen pohjautuvat peruskoulutilat ja oppilasmäärältään vähenevillä alueilla luovutaan ylimääräisistä koulutiloista. Muuttuvat oppilasmäärät huomioon ottaen huolehditaan siitä, että peruskoulu säilyy asuinalueiden peruspalveluna ja siitä, että opetuksellinen yhtenäisyys säilyy 1.-9. luokilla. Koulutilojen mitoituksessa on otettu huomioon iltapäivätoiminnan tilatarpeet. Vapautuvien koulutilojen jatkokäytöstä neuvotellaan tilakeskuksen koordinoimana muiden alueellisia palveluja tuottavien kaupungin hallintokuntien kanssa. Esitykset valmistellaan kouluja ja johtokuntia kuullen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Tuula Haatainen

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Olk Palveluverkon kehittäminen
- 2 olk_palveluverk_kptavoitteet.pdf

29.08.2011

3 Puistola_Palveluverkko.pdf
4 _Malmi_Pukinmaki_Palveluverkko.pdf

Tiedoksi

Opetuslautakunta

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 22.08.2011 § 698

Pöydälle 22.08.2011

HEL 2011-001733 T 12 00 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Tuula Haatainen

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

§ 717

**V Käyttöoikeussopimus Ruotsalaisen Teatterin tontista
(Kaartinkaupunki, tontti 3001/1)**

Pöydälle 22.8.2011

HEL 2011-000571 T 10 01 01 05

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen oikeuttaa kiinteistölautakunnan tekemään Nya Teaterhus - Aktiebolaget i Helsingfors kanssa 3. kaupunginosan (Kaartinkaupunki) korttelin nro 3001 tonttia nro 1 koskevan liitteenä 1 olevan käyttöoikeussopimuksen sekä siihen mahdollisia vähäisiä tarkistuksia ja lisäyksiä.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kik esitys Ruotsalaisenteatterin tontin käyttöoikeussopimukseksi
- 2 Kikn esityksen liitteet; Svenska Teatern

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen oikeuttaa kiinteistölautakunnan tekemään Nya Teaterhus - Aktiebolaget i Helsingfors kanssa 3. kaupunginosan (Kaartinkaupunki) korttelin nro 3001 tonttia nro 1 koskevan liitteenä 1 olevan käyttöoikeussopimuksen sekä siihen mahdollisia vähäisiä tarkistuksia ja lisäyksiä.

Esittelijä

Kaupunginhallitus toteaa, että Keisarillisella määräyksellä 7.1.1825 on ruotsalaista teatteria varten osoitettu paikka Esplanadin länsiosan alueelta.

Nykyinen Ruotsalaisen teatterin tontti 3001/1 on Helsingin kaupungin omistuksessa ja teatterirakennuksen omistajan Nya Teaterhus - Aktiebolaget i Helsingfors käytössä.

Ruotsalaisen teatterin toimintaedellytysten parantamiseksi ja peruskorjauksen mahdollistamiseksi teatterirakennuksen tontille on laadittu lainvoimainen asemakaavan muutos.

Peruskorjauksessa, joka on käynnissä, nykyistä teatterirakennusta ja sen tiloja korjataan ja parannetaan sekä samalla laajennetaan kellarissa olevia varasto-, versta- ja aputiloja rakentamalla uudisrakennus Erottajan aukion alapuoliseen maanalaiseen tilaan. Työt valmistuvat vuoden 2011 lopussa ja teatteri aukaistaan yleisölle helmikuussa 2012.

Kiinteistövirasto ja teatteritaloyhtiö ovat neuvotelleet teatterin tontin hallintaa ja käyttöä koskevan sopimuksen, joka turvaa kaupungin aseman tontin omistajana sekä tarkentaa teatteritaloyhtiön nykyistä vastikkeetonta hallintaoikeutta tonttiin niin kauan kuin tonttia käytetään ruotsalaista teatteria ja muuta voimassa olevan asemakaavan mukaista tarkoitusta varten.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kik esitys Ruotsalaisenteatterin tontin käyttöoikeussopimukseksi
- 2 Kikn esityksen liitteet; Svenska Teatern

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 22.08.2011 § 701

Pöydälle 22.08.2011

HEL 2011-000571 T 10 01 01 05

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637
Alvnro
FI02012566

29.08.2011

Kaj/1

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvnro

FI02012566

§ 718

V Lasten ja nuorten psykiatristen palvelujen toteutumisen seuranta

HEL 2011-002355 T 06 00 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen merkitä tiedoksi selvityksen lasten ja nuorten psykiatristen palvelujen laadun ja saatavuuden kehityksestä.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Marja-liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Terveyslautakunnan pöytäkirjanote 17.5.2011
- 2 Terveyskeskuksen raportti

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen merkitä tiedoksi selvityksen lasten ja nuorten psykiatristen palvelujen laadun ja saatavuuden kehityksestä.

Tiivistelmä

Päättyessään 12.9.2007 lastenpsykiatrisen toiminnan keskittämisestä HYKSiin 1.1.2008 alkaen Kvsto edellytti, että Khs tuo Kvstolle vuosittain raportin helsinkiläislusten ja –nuorten psykiatristen palvelujen laadun ja saatavuuden kehityksestä.

Terveyskeskuksen, sosiaaliviraston ja HYKSin asiantuntijat ovat koodinoidusti valmisteelleet esityslistan liitteenä olevan terveyslautakunnan 17.5.2011 antaman selvityksen.

Esittelijä

Khs toteaa, että lasten ja nuorten mielenterveystyö on välttämätöntä hoitaa siten, että psyykkistä kehitystä vaarantavat tekijät havaitaan ja tunnistetaan riittävän ajoissa ja että niihin puututaan

tilannekartoituksen, tavoitteellisten tukitoimien ja tavoitteiden toteutumisen seurannan keinoin.

Lasten ja nuorten psykiatrisia palveluja on johdonmukaisesti kehitetty. Rakenteellisesti toiminta painottuu avohoitoon. Polikliinisen vastaanottotoiminnan lisäksi on intensiivistä avohoitoa, jossa jalkaudutaan lapsen arkiympäristöön kotiin, päiväkotiin, kouluun ja lastensuojelulaitoksiin. Sisällöllisesti tutkimuspainotteisen ja osastohoitoon keskittyvän toimintatavan sijasta on lähdetty korostamaan hoidon monimuotoisuutta ja ensisijaisesti avohoidollisia toimenpiteitä.

Toimintatavan muutoksesta on seurannut, että

- lastenpsykiatriseen osastohoitoon ei ole ollut jonoa vuoden 2009 jälkeen
- hoitotakuu (3 kk) on avohoidon osalta toteutunut marraskuusta 2010 lähtien
- kaikki lähetteet käsitellään enintään 21 vuorokaudessa
- psykoterapiaan ei ole jonoa
- akuuttihoitoon tarve on merkittävästi vähentynyt
- helsinkiläislusten osastohoitopäivät ovat vähentyneet

Khs viittaa esityslistan liitteenä olevaan raporttiin ja katsoo, että lasten ja nuorten psykiatriset palvelut ovat kehittyneet oikeaan suuntaan, mutta toiminta vaatii vielä eri toimijoiden välisen yhteistyön kehittämistä ja tiivistämistä.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Marja-liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Terveyslautakunnan pöytäkirjanote 17.5.2011
- 2 Terveyskeskuksen raportti

§ 719

Lausunto Helsingin hallinto-oikeudelle kaupunginvaltuuston päätöksestä 15.6.2011, 123 §, tehdystä valituksesta koskien sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtajan virkaan ottamista

HEL 2011-001220 T 01 01 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa Helsingin hallinto-oikeudelle tehdystä valituksesta koskien kaupunginvaltuuston päätöstä 15.6.2011, 123 §, sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtajan virkaan ottaminen seuraavan lausunnon :

Kaupunginhallitus toteaa diplomi-insinööri ***** tekemästä valituksesta, joka koskee Helsingin kaupunginvaltuuston 15.6.2010, 123 §, tekemää päätöstä valita lääketieteen lisensiaatti Laura Rätty sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtajaksi, seuraavaa.

Hallinto-oikeuden diaarinumero asiassa on 04836/11/2206.

Kaupunginhallituksen johtosäännön 8 §:n mukaan kaupunginhallitus antaa selityksen kaupunginvaltuuston päätöstä koskevan valituksen johdosta, jos kaupunginhallitus katsoo voivansa yhtyä kaupunginvaltuuston päätöksen lopputulokseen.

Vaatimukset

Valituksessa esitetyt rikosoikeudelliset vaatimukset tulee jättää hallinto-oikeuden toimivaltaan kuulumattomina tutkimatta ja muilta osin ***** tekemä valitus tulee hylätä.

Perustelut

Valituksessa on esitetty vastaavat oikeudelliset väitteet, jollaiset on jo ratkaistu Helsingin hallinto-oikeuden 6.4.2006 06/0353/2 ja korkeimman hallinto-oikeuden 30.11.2006 T 3271 antamilla päätöksillä. Helsingin hallinto-oikeus on 6.4.2006 päätöksessään 06/0353/2 todennut Helsingin kaupunginjohtajan valinnasta tehdystä valituksesta, että valittajat eivät olleet väittäneetkään, etteikö kaupunginjohtajan virka olisi ollut kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 4 §:n 1 momentin mukaisesti julkisesti haettavana. He eivät olleet myöskään esittäneet mitään selvitystä siitä, että joku olisi tosiasiaa jättänyt hakematta virkaa valituksessa mainittujen kolmen puolueen kesken tiedostusvälineissä kerrotulla tavalla tehdyksi väitetyn sopimuksen johdosta. Ei ollut ilmennyt, että jonkun viranhakijan hakemusta ei olisi otettu valmistelussa huomioon. Sillä perusteella, että asian

valmistelussa ja sitä käsiteltäessä valituksen mukaan olemassa ollut sopimusta koskevia seikkoja ei ollut nimenomaisesti otettu esiin, päätöksen valmistelua ei ole pidettävä virheellisenä. Kun otettiin huomioon täytettävänä olevan viran (kaupunginjohtaja) luonne ja sen kelpoisuusvaatimukset, poliittisia näkökohtia sisältävä vaalia edeltävä valtuustoryhmien tai niiden edustajien sopimus ei sinänsä edes merkitsisi sitä, että valituksessa tarkoitettussa valmistelussa olisi toimittu syrjivästi. Korkein hallinto-oikeus on päätöksessään 30.11.2006 T 3271 lisäksi todennut, että mahdolliset käydyt keskustelut tai valtuustoryhmien kesken tehdyt sopimukset eivät sido valtuutettuja heidän päättäessään kaupunginjohtajan valinnasta.

Nyt käsiteltävänä olevassa valituksessa on kyse käytännöllisesti katsoen samoista oikeuskysymyksistä, kuin edellä on kuvattu.

Kaupunginvaltuusto päätti 15.6.2011, 123 §, ottaa lääketieteen lisensiaatti Laura Rädyn 16.8.2011 avoimeksi tulevaan sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtajan virkaan seitsemän vuoden määräajaksi. Toimitetussa vaalissa Laura Rätty sai 49 ääntä, lääketieteen lisensiaatti Minerva Krohn 28 ääntä, minkä lisäksi jätettiin viisi tyhjää äänestyslipuketta. Lisäksi kolme äänestyslipuketta hylättiin.

***** ovat valittaneet kaupunginvaltuuston päätöksestä Helsingin hallinto-oikeuteen. Valitus on jätetty 25.7.2011.

***** ovat valittaneet kunnan jäsenenä.

Kuntalain 90 §:n mukaan valtuuston päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella hallinto-oikeudelta. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, valtuusto on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen. Kuntalain 92 §:n mukaan kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu ja jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa sekä kunnan jäsen. Kuntalain 93 §:n mukaan kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kuntalain 95 §:n mukaan kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäville.

Kaupunginvaltuuston päätös on pidetty yleisesti nähtävänä hallintokeskuksessa 23.6.2011 ja valitus on jätetty Helsingin hallinto-oikeuteen maanantaina 25.7.2011, joten se on tehty määräajassa.

Valitus

Valittajat väittävät mm., että kaupunginvaltuuston päätös on perustuslain, kuntalain, kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain, yhdenvertaisuuslain ja rikoslain 11 luvun vastainen. Päätös loukkaa

yksilön oikeutta asettua ehdolle ja tulla valituksi virkaan sekä kuntalaisen oikeutta hyvään hallintoon, johon kuuluu, että johtavaksi virkamieheksi valitaan pätevistä parhaimmat henkilöt. Valittajat pyytävät hallinto-oikeutta kumoamaan kaupunginvaltuuston 15.6.2011, 123 §, tekemän päätöksen ja täytäntöönpanokieltoa.

Hakumenettely

Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 2 luvun 4 §:n mukaan virkasuhteeseen ottaminen edellyttää julkista hakumenettelyä, jollei toisin säädetä. Hakuaika on vähintään 14 kalenteripäivää siitä, kun ilmoitus on julkaistu kuntalain 64 §:ssä säädetyllä tavalla.

Helsingin kaupungin hallintosäännön 12 §:n mukaan viran haettavaksi julistamisesta päättää se viranomainen, joka ottaa viranhaltijan avoinna olevaan virkaan. Kaupunginhallitus päättää kuitenkin sellaisen viran haettavaksi julistamisesta, johon kaupunginvaltuusto ottaa viranhaltijan.

Kaupunginhallituksen johtosäännön 18 §:n mukaan apulaiskaupunginjohtajan valitsee kaupunginvaltuusto.

Virka on ollut haettavana 20.5.2011 päättynein hakuajoin.

Hakuilmoituksessa on mainittu, että virka täytetään seitsemän vuoden määräajaksi ja että sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtajan pätevyysvaatimuksena on korkeakoulututkinto tai hyvä perehtyneisyys kunnallishallintoon.

Hakuajan kuluessa jätettiin yksi hakemus.

Kaupunginhallitus toteaa, että sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtajan virkaa on voinut hakea julkisen hakumenettelyn kautta kuka tahansa siitä kiinnostunut, eikä kaupunki ole millään tavalla rajoittanut mahdollisuutta hakea virkaa.

Apulaiskaupunginjohtajan pätevyysvaatimukset ja viranomaisen harkintavalta henkilöstövalinnoissa

Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 6 §:n mukaan virkasuhteeseen ottamisen yleisistä perusteista säädetään perustuslaissa. Lisäksi virkasuhteeseen otettavalla on oltava erikseen säädetty tai kunnan päättämä erityinen kelpoisuus.

Kaupunginhallituksen johtosäännön 17 §:n mukaan sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtajan pätevyysvaatimuksena on korkeakoulututkinto tai hyvä perehtyneisyys kunnallishallintoon.

Perustuslain 125 §:n mukaan yleiset nimitysperusteet ovat kyky, taito ja koeteltu kansalaiskunto. Perustuslakia koskevan hallituksen esityksen

(HE 1/1998 vp) perustelujen mukaan perustuslain nimitysperusteista taito tarkoittaa koulutuksen ja työkokemuksen avulla hankittuja tietoja ja taitoja, kyky viittaa henkilön tuloksellisen työskentelyn edellyttämiin henkilökohtaisiin ominaisuuksiin, kuten luontaiseen lahjakkuuteen, järjestelykykyyn, aloitteellisuuteen ja muihin vastaaviin tehtävien hoitamisen kannalta tarpeellisiin kykyihin ja koeteltu kansalaiskunto tarkoittaa yleisessä kansalaistoiminnassa saatuja viran hoidon kannalta merkityksellisiä ansioita sekä nuhteetonta käytöstä. Yleisiä nimitysperusteita on tulkittava yhteydessä asianomaisen viran yleisiin ja erityisiin kelpoisuusehtoihin, joihin liittyen on otettava huomioon myös viran nimi ja tehtäväpiiri sekä virkaan kuuluvat konkreettiset tehtävät.

Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 12 §:ssä on säädetty syrjintäkiellosta. Työnantaja ei saa virkasuhteeseen ottaessaan eikä virkasuhteen aikana ilman hyväksyttävää perustetta asettaa hakijoita eikä viranhaltijoita eri asemaan iän, terveydentilan, vammaisuuden, kansallisen tai etnisen alkuperän, kansalaisuuden, sukupuolisen suuntautumisen, kielen uskonnon, mielipiteen, vakaumuksen, perhesuhteiden, ammattiyhdistystoiminnan, poliittisen toiminnan tai muun näihin verrattavan seikan vuoksi. Syrjinnästä työelämässä, kun hakijoina on eri sukupuolta olevia henkilöitä, on säädetty naisten ja miesten tasa-arvosta annetun lain 8 §:ssä. Syrjinnän käsitteen sisällöstä ja siitä, mikä ei ole syrjintää, on säädetty yhdenvertaisuuslain 6 ja 7 §:ssä.

Sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtajan tehtävät

Kaupunginhallituksen johtosäännön 12 §:ssä on säädetty sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtajan toimialasta. Toimialaan kuuluvat sosiaalitointa, terveystointa sekä esiopetusta koskevat asiat. Lisäksi toimialaan kuuluvat asiat, jotka koskevat sosiaalilautakuntaa ja terveyslautakuntaa.

Kaupunginvaltuuston päätöksen valmistelu ja päätöksenteko

Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 5 §:n mukaan sellaiseen virkasuhteeseen, joka on ollut julkisesti haettavana, voidaan ottaa vain henkilö, joka on hakenut sitä kirjallisesti ennen hakuajan päättymistä ja silloin täyttää kelpoisuusvaatimukset. Kaupunginvaltuusto päätti 27.4.2011, 78 §, että sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtajan virkasuhteeseen voidaan virkaa hakeneen lisäksi ottaa suostumuksensa nojalla sellainenkin henkilö, joka ei ole hakenut virkaa ja jonka kelpoisuudesta on esitetty selvitys.

Kuntalain 53 §:n mukaan kunnanhallituksen on valmisteltava valtuustossa käsiteltävät asiat lukuun ottamatta asioita, jotka koskevat valtuuston toiminnan sisäistä järjestelyä taikka jotka 22 §:ssä tarkoitettu

tilapäinen valiokunta tai 71 §:ssä tarkoitettu tarkastuslautakunta on valmistellut.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 14 §:n mukaan käsittelyn pohjana on kaupunginhallituksen ehdotus.

Kuntalaissa tai johtosäännöissä ei ole tarkemmin säännelty, miten kaupunginvaltuustossa päätettävän asian valmistelun tulee kaupunginhallituksessa tapahtua. Valtuusto voi lähtökohtaisesti itse harkintansa mukaan päättää, pitääkö se suoritettua valmistelua riittävänä.

Ennen sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtajan valintaa lehdistössä on ollut kirjoituksia valinnasta.

Perustuslain 12 §:ssä on säädetty sananvapaudesta. Sananvapauteen sisältyy oikeus ilmaista, julkistaa ja vastaanottaa tietoja, mielipiteitä ja muita viestejä kenenkään ennakolta estämättä. Sananvapauden käyttämisestä joukkoviestinnässä annetussa laissa on annettu tarkempia säännöksiä perustuslaissa turvatus sananvapauden käyttämisestä joukkoviestinnässä. Kaupunki ei puutu siihen, mitä lehdistössä kirjoitetaan. Jos joku jättää hakematta avoimena olevaa virkaa lehdistössä olleiden kirjoitusten vuoksi, sitä ei ole pidettävä kaupungin syyksi luettavana seikkana. Kaupunki voi vain aktiivisesti pyrkiä siihen, että tieto siitä, että virka on haettavana, on mahdollisimman laajasti ja julkisesti tiedossa. Näin on tässä tapauksessa menetelty.

Laura Räty oli antanut suostumuksensa tulla otetuksi apulaiskaupunginjohtajan virkasuhteeseen ja esittänyt selvityksen kelpoisuudestaan. Hänellä on sekä korkeakoulututkinto että hyvä perehtyneisyys kunnallishallintoon.

Väite syrjinnästä ja oikeuskäytäntö

Helsingin hallinto-oikeuden 6.4.2006 06/0353/2 ja korkeimman hallinto-oikeuden 30.11.2006 T 3271 antamia päätöksiä on selostettu edellä.

Lisäksi korkein hallinto-oikeus on päätöksessään 1992 A 46 todennut, että valituksessa katsottiin kaupunginhallituksen täyttäneen viran puoluepoliittisin perustein ja valittavasta henkilöstä etukäteen tehtyyn sopimukseen perustuen. Kun otettiin huomioon virkaan valitun koulutus ja aikaisempi työkokemus sekä virkaan kuuluvien tehtävien laatu samoin kuin asian käsittelystä kaupunginhallituksessa muutoinkin saatu selvitys, asiassa ei ollut esitetty riittävää selvitystä siitä, että kaupunginhallitus olisi käyttänyt harkintavaltaansa muuhun tarkoitukseen kuin mikä sillä virkaa täytettäessä lain mukaan oli ollut käytettävissä.

Valittajat eivät ole muutenkaan yksilöineet, keitä olisi syrjitty. Hakija tai suostumuksen antajat eivät ole itse väittäneet tulleen syrjityksi. Väite siitä, että jotkut henkilöt olisivat jättäneet hakematta sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtajan virkaa lehdistössä olleiden kirjoitusten vuoksi, on arvailua. Jokainen virasta kiinnostunut on voinut hakea sitä. Lisäksi tulee ottaa huomioon, että ko. virkaan voitiin ottaa henkilö, joka hakuajan jälkeenkin on antanut suostumuksensa ja jonka kelpoisuudesta on esitetty selvitys.

Väite kaupunginjohtajan esteellisyydestä olla esittelijänä tässä asiassa

Valituksessa on väitetty, että kaupunginjohtaja olisi esteellinen esittelemään tämän asian kaupunginhallitukselle. Perusteluna on esitetty, että kaupunginjohtaja olisi esitellyt kaupunginvaltuustolle virantäytön ja olisi epäiltynä syrjinnästä (syrjintärikoksesta).

Kuntalain 52 §:n 2 momentin mukaan viranhaltijan esteellisyydestä on voimassa, mitä hallintolain 27 – 30 §:ssä säädetään. Hallintolain 28 §:n 1 momentin 7 kohdan mukaan virkamies on esteellinen, jos luottamus hänen puolueettomuuteensa muusta kuin saman momentin 1 – 6 kohdissa mainituista erityisistä syistä vaarantuu. Hallintolain 27 §:n 1 momentin mukaan virkamies ei saa osallistua asian käsittelyyn eikä olla läsnä sitä käsiteltäessä, jos hän on esteellinen.

Kaupunginvaltuustolle asiat valmistelee kaupunginhallitus ja valtuuston kokouksissa puheenjohtaja esittelee kaupunginhallituksen valmistelun. Kaupunginhallitus on 6.6.2011 käsitellyt sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtajan virkaan ottamista. Tällöin ei ole esitetty ketään henkilöä valittavaksi virkaan. Kaupunginjohtaja ei ole esittelijänä kaupunginvaltuustossa. Laura Rätty on antanut suostumuksensa apulaiskaupunginjohtajan virasta toimitettavaan vaaliin ja siinä valittavaan sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtajan virkaan 15.6.2011.

Erikseen on todettava, että irrallista ja perustelemattomaksi jäänyttä rikosepäilyä, joka on kohdistettu kaupunginjohtajaan, ei voida objektiivisesti arvioiden pitää hallintolain 28 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettuna esteellisyyserusteena.

Kaupunginjohtaja ei ole esteellinen tässä asiassa.

Yhteenveto

Korkein hallinto-oikeus on 30.11.2006 T 3271 päätöksessään jo ratkaissut oikeuskysymykset, jotka ***** valituksessa on esitetty.

Sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtajan virka on ollut julkisesti haettavana. Näin ollen jokaisella sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtajan virasta kiinnostuneella on ollut mahdollisuus hakea sitä tai antaa suostumuksensa.

Apulaiskaupunginjohtajan virkaa täytettäessä on otettu huomioon perustuslain 125 §:n yleiset nimitysperusteet ja erityiset kelpoisuusvaatimukset.

Väite siitä, että kaupunginvaltuuston 15.6.2011, 123 §, tekemä päätös olisi lainvastainen, on perustunut lehdistössä olleisiin kirjoituksiin poliittisesta sopimuksesta.

Valituksessa esitetty väite siitä, että virkaa ei ole välitetty hakea, on arvailua. Kaupunki on julkaissut laajasti hakuilmoituksen.

Lääketieteen lisensiaatti Laura Rätty täyttää pätevyysvaatimukset sekä korkeakoulututkinnon että sen osalta, että hänellä on hyvä perehtyneisyys kunnallishallintoon. Lisäksi hän täyttää perustuslain 125 §:n mukaiset yleiset nimitysperusteet.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunginvaltuuston 15.6.2011, 123 §, tekemä päätös ei ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä, toimivaltaa ei ole ylitetty eikä se ole lainvastainen.

Kaupunginhallitus toteaa lisäksi, että kaupunginvaltuuston päätös on jo pantu täytäntöön ja lääketieteen lisensiaatti Laura Rätty on ottanut sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtajan viran vastaan 16.8.2011 lukien.

Käsittely

Esteelliset: Rätty Laura

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, kaupunginasiamies, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi
Sarvilinna Sami, kaupunginlakimies, puhelin: 310 64874
sami.sarvilinna(a)hel.fi

Liitteet

1 Helsingin hallinto-oikeuden lausuntopyyntö valitusasiakirjoineen

Otteet

Ote

Ote oikeuspalveluille hallinto-
oikeudelle toimittamista varten

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen antaa Helsingin hallinto-oikeudelle tehdystä valituksesta koskien kaupunginvaltuuston päätöstä 15.6.2011, 123 §, sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtajan virkaan ottaminen seuraavan lausunnon :

Kaupunginhallitus toteaa diplomi-insinööri ***** tekemästä valituksesta, joka koskee Helsingin kaupunginvaltuuston 15.6.2010, 123 §, tekemää päätöstä valita lääketieteen lisensiaatti Laura Räty sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtajaksi, seuraavaa.

Hallinto-oikeuden diaarinumero asiassa on 04836/11/2206.

Kaupunginhallituksen johtosäännön 8 §:n mukaan kaupunginhallitus antaa selityksen kaupunginvaltuuston päätöstä koskevan valituksen johdosta, jos kaupunginhallitus katsoo voivansa yhtyä kaupunginvaltuuston päätöksen lopputulokseen.

Vaatimukset

Valituksessa esitetyt rikosoikeudelliset vaatimukset tulee jättää hallinto-oikeuden toimivaltaan kuulumattomina tutkimatta ja muilta osin ***** tekemä valitus tulee hylätä.

Perustelut

Valituksessa on esitetty vastaavat oikeudelliset väitteet, jollaiset on jo ratkaistu Helsingin hallinto-oikeuden 6.4.2006 06/0353/2 ja korkeimman hallinto-oikeuden 30.11.2006 T 3271 antamilla päätöksillä. Helsingin hallinto-oikeus on 6.4.2006 päätöksessään 06/0353/2 todennut Helsingin kaupunginjohtajan valinnasta tehdystä valituksesta, että valittajat eivät olleet väittäneetkään, etteikö kaupunginjohtajan virka olisi ollut kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 4 §:n 1 momentin mukaisesti julkisesti haettavana. He eivät olleet myöskään esittäneet mitään selvitystä siitä, että joku olisi tosiasiaissa jättänyt hakematta virkaa valituksessa mainittujen kolmen puolueen kesken tiedostusvälineissä kerrotulla tavalla tehdyksi väitetyn sopimuksen johdosta. Ei ollut ilmennyt, että jonkun viranhakijan hakemusta ei olisi otettu valmistelussa huomioon. Sillä perusteella, että asian valmistelussa ja sitä käsiteltäessä valituksen mukaan olemassa ollut sopimusta koskevia seikkoja ei ollut nimenomaisesti otettu esiin, päätöksen valmistelua ei ole pidettävä virheellisenä. Kun otettiin huomioon täytettävänä olevan viran (kaupunginjohtaja) luonne ja sen kelpoisuusvaatimukset, poliittisia näkökohtia sisältävä vaalia edeltävä

valtuustoryhmien tai niiden edustajien sopimus ei sinänsä edes merkitsisi sitä, että valituksessa tarkoitettussa valmistelussa olisi toimittu syrjivästi. Korkein hallinto-oikeus on päätöksessään 30.11.2006 T 3271 lisäksi todennut, että mahdolliset käydyt keskustelut tai valtuustoryhmien kesken tehdyt sopimukset eivät sido valtuutettuja heidän päättäessään kaupunginjohtajan valinnasta.

Nyt käsiteltävänä olevassa valituksessa on kyse käytännöllisesti katsoen samoista oikeuskysymyksistä, kuin edellä on kuvattu.

Kaupunginvaltuusto päätti 15.6.2011, 123 §, ottaa lääketieteen lisensiaatti Laura Rädyn 16.8.2011 avoimeksi tulevaan sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtajan virkaan seitsemän vuoden määräajaksi. Toimitetussa vaalissa Laura Rätty sai 49 ääntä, lääketieteen lisensiaatti Minerva Krohn 28 ääntä, minkä lisäksi jätettiin viisi tyhjää äänestyslipuketta. Lisäksi kolme äänestyslipuketta hylättiin.

***** ovat valittaneet kaupunginvaltuuston päätöksestä Helsingin hallinto-oikeuteen. Valitus on jätetty 25.7.2011.

***** ovat valittaneet kunnan jäsenenä.

Kuntalain 90 §:n mukaan valtuuston päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella hallinto-oikeudelta. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, valtuusto on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen. Kuntalain 92 §:n mukaan kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu ja jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa sekä kunnan jäsen. Kuntalain 93 §:n mukaan kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kuntalain 95 §:n mukaan kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäville.

Kaupunginvaltuuston päätös on pidetty yleisesti nähtävänä hallintokeskuksessa 23.6.2011 ja valitus on jätetty Helsingin hallinto-oikeuteen maanantaina 25.7.2011, joten se on tehty määräajassa.

Valitus

Valittajat väittävät mm., että kaupunginvaltuuston päätös on perustuslain, kuntalain, kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain, yhdenvertaisuuslain ja rikoslain 11 luvun vastainen. Päätös loukkaa yksilön oikeutta asettua ehdolle ja tulla valituksi virkaan sekä kuntalaisen oikeutta hyvään hallintoon, johon kuuluu, että johtavaksi virkamieheksi valitaan pätevistä parhaimmat henkilöt. Valittajat pyytävät hallinto-oikeutta kumoamaan kaupunginvaltuuston 15.6.2011, 123 §, tekemän päätöksen ja täytäntöönpanokieltoa.

Hakumenettely

Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 2 luvun 4 §:n mukaan virkasuhteeseen ottaminen edellyttää julkista hakumenettelyä, jollei toisin säädetä. Hakuaika on vähintään 14 kalenteripäivää siitä, kun ilmoitus on julkaistu kuntalain 64 §:ssä säädetyllä tavalla.

Helsingin kaupungin hallintosäännön 12 §:n mukaan viran haettavaksi julistamisesta päättää se viranomaisen, joka ottaa viranhaltijan avoinna olevaan virkaan. Kaupunginhallitus päättää kuitenkin sellaisen viran haettavaksi julistamisesta, johon kaupunginvaltuusto ottaa viranhaltijan.

Kaupunginhallituksen johtosäännön 18 §:n mukaan apulaiskaupunginjohtajan valitsee kaupunginvaltuusto.

Virka on ollut haettavana 20.5.2011 päättynein hakuajoin.

Hakuilmoituksessa on mainittu, että virka täytetään seitsemän vuoden määräajaksi ja että sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtajan pätevyysvaatimuksena on korkeakoulututkinto tai hyvä perehtyneisyys kunnallishallintoon.

Hakuajan kuluessa jätettiin yksi hakemus.

Kaupunginhallitus toteaa, että sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtajan virkaa on voinut hakea julkisen hakumenettelyn kautta kuka tahansa siitä kiinnostunut, eikä kaupunki ole millään tavalla rajoittanut mahdollisuutta hakea virkaa.

Apulaiskaupunginjohtajan pätevyysvaatimukset ja viranomaisen harkintavalta henkilöstövalinnoissa

Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 6 §:n mukaan virkasuhteeseen ottamisen yleisistä perusteista säädetään perustuslaissa. Lisäksi virkasuhteeseen otettavalla on oltava erikseen säädetty tai kunnan päättämä erityinen kelpoisuus.

Kaupunginhallituksen johtosäännön 17 §:n mukaan sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtajan pätevyysvaatimuksena on korkeakoulututkinto tai hyvä perehtyneisyys kunnallishallintoon.

Perustuslain 125 §:n mukaan yleiset nimitysperusteet ovat kyky, taito ja koeteltu kansalaiskunto. Perustuslakia koskevan hallituksen esityksen (HE 1/1998 vp) perustelujen mukaan perustuslain nimitysperusteista taito tarkoittaa koulutuksen ja työkokemuksen avulla hankittuja tietoja ja taitoja, kyky viittää henkilön tuloksellisen työskentelyn edellyttämiin henkilökohtaisiin ominaisuuksiin, kuten luontaiseen lahjakkuuteen, järjestelykykyyn, aloitteellisuuteen ja muihin vastaaviin tehtävien hoitamisen kannalta tarpeellisiin kykyihin ja koeteltu kansalaiskunto

tarkoittaa yleisessä kansalaistoiminnassa saatuja viran hoidon kannalta merkityksellisiä ansioita sekä nuhteetonta käytöstä. Yleisiä nimitysperusteita on tulkittava yhteydessä asianomaisen viran yleisiin ja erityisiin kelpoisuusehtoihin, joihin liittyen on otettava huomioon myös viran nimi ja tehtäväpiiri sekä virkaan kuuluvat konkreettiset tehtävät.

Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 12 §:ssä on säädetty syrjintäkiellosta. Työnantaja ei saa virkasuhteeseen ottaessaan eikä virkasuhteen aikana ilman hyväksyttävää perustetta asettaa hakijoita eikä viranhaltijoita eri asemaan iän, terveydentilan, vammaisuuden, kansallisen tai etnisen alkuperän, kansalaisuuden, sukupuolisen suuntautumisen, kielen uskonnon, mielipiteen, vakaumuksen, perhesuhteiden, ammattiyhdistystoiminnan, poliittisen toiminnan tai muun näihin verrattavan seikan vuoksi. Syrjinnästä työelämässä, kun hakijoina on eri sukupuolta olevia henkilöitä, on säädetty naisten ja miesten tasa-arvosta annetun lain 8 §:ssä. Syrjinnän käsitteen sisällöstä ja siitä, mikä ei ole syrjintää, on säädetty yhdenvertaisuuslain 6 ja 7 §:ssä.

Sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtajan tehtävät

Kaupunginhallituksen johtosäännön 12 §:ssä on säädetty sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtajan toimialasta. Toimialaan kuuluvat sosiaalitointa, terveystointa sekä esiopetusta koskevat asiat. Lisäksi toimialaan kuuluvat asiat, jotka koskevat sosiaalilautakuntaa ja terveyslautakuntaa.

Kaupunginvaltuuston päätöksen valmistelu ja päätöksenteko

Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 5 §:n mukaan sellaiseen virkasuhteeseen, joka on ollut julkisesti haettavana, voidaan ottaa vain henkilö, joka on hakenut sitä kirjallisesti ennen hakuajan päättymistä ja silloin täyttää kelpoisuusvaatimukset. Kaupunginvaltuusto päätti 27.4.2011, 78 §, että sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtajan virkasuhteeseen voidaan virkaa hakeneen lisäksi ottaa suostumuksensa nojalla sellainenkin henkilö, joka ei ole hakenut virkaa ja jonka kelpoisuudesta on esitetty selvitys.

Kuntalain 53 §:n mukaan kunnanhallituksen on valmisteltava valtuustossa käsiteltävät asiat lukuun ottamatta asioita, jotka koskevat valtuuston toiminnan sisäistä järjestelyä taikka jotka 22 §:ssä tarkoitettu tilapäinen valiokunta tai 71 §:ssä tarkoitettu tarkastuslautakunta on valmistellut.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 14 §:n mukaan käsittelyn pohjana on kaupunginhallituksen ehdotus.

Kuntalaissa tai johtosäännöissä ei ole tarkemmin säännelty, miten kaupunginvaltuustossa päätettävän asian valmistelun tulee kaupunginhallituksessa tapahtua. Valtuusto voi lähtökohtaisesti itse harkintansa mukaan päättää, pitääkö se suoritettua valmistelua riittävänä.

Ennen sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtajan valintaa lehdistössä on ollut kirjoituksia valinnasta.

Perustuslain 12 §:ssä on säädetty sananvapaudesta. Sananvapauteen sisältyy oikeus ilmaista, julkistaa ja vastaanottaa tietoja, mielipiteitä ja muita viestejä kenenkään ennakolta estämättä. Sananvapauden käyttämisestä joukkoviestinnässä annetussa laissa on annettu tarkempia säännöksiä perustuslaissa turvatun sananvapauden käyttämisestä joukkoviestinnässä. Kaupunki ei puutu siihen, mitä lehdistössä kirjoitetaan. Jos joku jättää hakematta avoimena olevaa virkaa lehdistössä olleiden kirjoitusten vuoksi, sitä ei ole pidettävä kaupungin syyksi luettavana seikkana. Kaupunki voi vain aktiivisesti pyrkiä siihen, että tieto siitä, että virka on haettavana, on mahdollisimman laajasti ja julkisesti tiedossa. Näin on tässä tapauksessa menetelty.

Laura Rätty oli antanut suostumuksensa tulla otetuksi apulaiskaupunginjohtajan virkasuhteeseen ja esittänyt selvityksen kelpoisuudestaan. Hänellä on sekä korkeakoulututkinto että hyvä perehtyneisyys kunnallishallintoon.

Väite syrjinnästä ja oikeuskäytäntö

Helsingin hallinto-oikeuden 6.4.2006 06/0353/2 ja korkeimman hallinto-oikeuden 30.11.2006 T 3271 antamia päätöksiä on selostettu edellä.

Lisäksi korkein hallinto-oikeus on päätöksessään 1992 A 46 todennut, että valituksessa katsottiin kaupunginhallituksen täyttäneen viran puoluepoliittisin perustein ja valittavasta henkilöstä etukäteen tehtyyn sopimukseen perustuen. Kun otettiin huomioon virkaan valitun koulutus ja aikaisempi työkokemus sekä virkaan kuuluvien tehtävien laatu samoin kuin asian käsittelystä kaupunginhallituksessa muutoinkin saatu selvitys, asiassa ei ollut esitetty riittävää selvitystä siitä, että kaupunginhallitus olisi käyttänyt harkintavaltaansa muuhun tarkoitukseen kuin mikä sillä virkaa täytettäessä lain mukaan oli ollut käytettävissä.

Valittajat eivät ole muutenkaan yksilöineet, keitä olisi syrjitty. Hakija tai suostumuksen antajat eivät ole itse väittäneet tulleen syrjityksi. Väite siitä, että jotkut henkilöt olisivat jättäneet hakematta sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtajan virkaa lehdistössä olleiden kirjoitusten vuoksi, on arvailua. Jokainen virasta kiinnostunut on voinut

hakea sitä. Lisäksi tulee ottaa huomioon, että ko. virkaan voitiin ottaa henkilö, joka hakuajan jälkeenkin on antanut suostumuksensa ja jonka kelpoisuudesta on esitetty selvitys.

Väite kaupunginjohtajan esteellisyydestä olla esittelijänä tässä asiassa

Valituksessa on väitetty, että kaupunginjohtaja olisi esteellinen esittelemään tämän asian kaupunginhallitukselle. Perusteluna on esitetty, että kaupunginjohtaja olisi esitellyt kaupunginvaltuustolle virantäytön ja olisi epäiltynä syrjinnästä (syrjintärikoksesta).

Kuntalain 52 §:n 2 momentin mukaan viranhaltijan esteellisyydestä on voimassa, mitä hallintolain 27 – 30 §:ssä säädetään. Hallintolain 28 §:n 1 momentin 7 kohdan mukaan virkamies on esteellinen, jos luottamus hänen puolueettomuuteensa muusta kuin saman momentin 1 – 6 kohdissa mainituista erityisistä syistä vaarantuu. Hallintolain 27 §:n 1 momentin mukaan virkamies ei saa osallistua asian käsittelyyn eikä olla läsnä sitä käsiteltäessä, jos hän on esteellinen.

Kaupunginvaltuustolle asiat valmistelee kaupunginhallitus ja valtuuston kokouksissa puheenjohtaja esittelee kaupunginhallituksen valmistelun. Kaupunginhallitus on 6.6.2011 käsitellyt sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtajan virkaan ottamista. Tällöin ei ole esitetty ketään henkilöä valittavaksi virkaan. Kaupunginjohtaja ei ole esittelijänä kaupunginvaltuustossa. Laura Rätty on antanut suostumuksensa apulaiskaupunginjohtajan virasta toimitettavaan vaaliin ja siinä valittavaan sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtajan virkaan 15.6.2011.

Erikseen on todettava, että irrallista ja perustelemattomaksi jäänyttä rikosepäilyä, joka on kohdistettu kaupunginjohtajaan, ei voida objektiivisesti arvioiden pitää hallintolain 28 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettuna esteellisyysperusteena.

Kaupunginjohtaja ei ole esteellinen tässä asiassa.

Yhteenveto

Korkein hallinto-oikeus on 30.11.2006 T 3271 päätöksessään jo ratkaissut oikeuskysymykset, jotka ***** valituksessa on esitetty.

Sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtajan virka on ollut julkisesti haettavana. Näin ollen jokaisella sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtajan virasta kiinnostuneella on ollut mahdollisuus hakea sitä tai antaa suostumuksensa.

Apulaiskaupunginjohtajan virkaa täytettäessä on otettu huomioon perustuslain 125 §:n yleiset nimitysperusteet ja erityiset kelpoisuusvaatimukset.

Väite siitä, että kaupunginvaltuuston 15.6.2011, 123 §, tekemä päätös olisi lainvastainen, on perustunut lehdistössä olleisiin kirjoituksiin poliittisesta sopimuksesta.

Valituksessa esitetty väite siitä, että virkaa ei ole välitetty hakea, on arvailua. Kaupunki on julkaissut laajasti hakuilmoituksen.

Lääketieteen lisensiaatti Laura Rätty täyttää pätevyysvaatimukset sekä korkeakoulututkinnon että sen osalta, että hänellä on hyvä perehtyneisyys kunnallishallintoon. Lisäksi hän täyttää perustuslain 125 §:n mukaiset yleiset nimitysperusteet.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunginvaltuuston 15.6.2011, 123 §, tekemä päätös ei ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä, toimivaltaa ei ole ylitetty eikä se ole lainvastainen.

Kaupunginhallitus toteaa lisäksi, että kaupunginvaltuuston päätös on jo pantu täytäntöön ja lääketieteen lisensiaatti Laura Rätty on ottanut sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtajan viran vastaan 16.8.2011 lukien.

Esittelijä

Helsingin hallinto-oikeus on pyytänyt kaupunginhallitusta hankkimaan Helsingin kaupunginvaltuuston lausunnon diplomi-insinööri ***** tekemästä valituksesta. Samalla kaupunginhallitukselle varataan kaupungin puhevallan käyttäjänä tilaisuus antaa selityksensä asiasta. Valitus on tehty kaupunginvaltuuston päätöksestä 15.6.2011, 123 §, ottaa lääketieteen lisensiaatti Laura Rätty sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtajan virkaan 16.8.2011 lukien seitsemän vuoden määräajaksi.

Asia on valmisteltu oikeuspalveluissa, joten erillistä oikeuspalvelujen lausuntoa ei ole annettu.

Hallinto-oikeus on antanut lisäaikaa lausunnon antamiselle 7.9.2011 asti.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, kaupunginasiamies, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi
Sarvilinna Sami, kaupunginlakimies, puhelin: 310 64874

29.08.2011

Kj/3

---

sami.sarvilinna(a)hel.fi

Liitteet

1 Helsingin hallinto-oikeuden lausuntopyyntö valitusasiakirjoineen

Otteet

Ote

Ote oikeuspalveluille hallinto-
oikeudelle toimittamista varten

§ 720

Katsaus WDC Helsinki 2012 ja Helsinki 200 vuotta pääkaupunkina - hankkeiden valmisteluun ja ohjelmaan sekä kaupungin omaan WDC-suunnitteluun

Pöydälle 29.08.2011

HEL 2011-002210 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anu Mänttari, yritysasiames, puhelin: 36322
anu.manttari(a)hel.fi
Henri Kähönen, elinkeinosuunnittelija, puhelin: 09 310 25020
henri.kahonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 World Design Capital Helsinki 2012 ohjelmarunko 17.8.2011.pdf
- 2 Helsinki 200 vuotta pääkaupunkina -juhlavuoden alustava ohjelmarunko 11.8.2011.pdf

Otteet

Ote

Virastot, liikelaitokset,
tytär yhteisöt

Kansainvälinen designsäätiö

Otteen liitteet

Esitysteksti

Liite 1

Liite 2

Esitysteksti

Liite 1

Liite 2

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne merkitä tiedoksi katsaukset World Design Capital Helsinki 2012 -hankkeen valmisteluun ja ohjelmaan sekä Helsinki 200 vuotta pääkaupunkina -juhlavuoden suunnitelmiin.

Lisäksi kaupunginhallitus päättäne kehottaa kaupungin virastojen ja laitosten hallintokuntia oman toimintansa osalta ja omien talousarvioidensa puitteissa

- a) sisällyttämään World Design Capital Helsinki 2012 ja Helsinki 200 vuotta pääkaupunkina -hankkeisiin osallistumisen soveltuvien osien omiin vuoden 2012 toimintasuunnitelmiinsa,
- b) antamaan käytössään olevia ulkomainos- ja toimitilanäkyvyyspaikkoja sekä mahdollisia muita ilmoitustiloja veloituksetta WDC Helsinki 2012:n ja Helsinki 200 vuotta -juhlavuoden käyttöön kansainvälisen designsäätiön ja talous- ja suunnittelukeskuksen tapahtumayksikön kanssa sovittavalla tavalla, sekä
- c) levittämään World Design Capital Helsinki 2012 ja Helsinki 200 vuotta -aineistoa (kuten esim. julisteita, esitteitä yms.) toimitiloissaan ja toiminnassaan sekä tuomalla hankkeita esiin omilla verkkosivuillaan kansainvälisen designsäätiön ja tapahtumayksikön antaman ohjeistuksen mukaisesti.

Esittelijä

Maailman muotoilujärjestö (Icsid) valitsi 25.11.2009 Helsingin vuoden 2012 maailman muotoilupääkaupungiksi (World Design Capital 2012). Helsingin hakemus oli laadittu yhdessä Espoon, Vantaan, Kauniaisten ja Lahden kanssa, jotka siten ovat myös virallisesti osa World Design Capital Helsinki 2012 -kokonaisuutta (jatkossa WDC Helsinki 2012). Helsingin kaupunginvaltuusto teki 2.6.2010 päätöksen, jonka myötä perustettiin kansainvälinen designsäätiö tukemaan World Design Capital Helsinki 2012 -vuoden toteutusta. Viisi kaupunkia ovat tehneet kumppanuussopimuksen designpääkaupunkihankkeen toteuttamisesta.

Designpääkaupunkivuoden hankkeet ja ohjelmat perustuvat pääsääntöisesti tämän vuoden aikana toteutettuun avoimeen hakuun, jonka kautta kaikki ehdotukset on käsitelty. Saatujen hanke-ehdotusten määrä ylitti etukäteisarviot, ja niitä on saapunut yli 1350 kappaletta. Kansainvälinen designsäätiö tekee sopimuksen kaikkien ohjelmaan hyväksytyjen hankkeiden kanssa. Lisäksi ohjelmassa on Icsidin kanssa tehdyn järjestämissopimuksen määrittelemiä ohjelmavelvoitteita.

Ohjelmiston ja hankkeiden julkistaminen tapahtuu vaiheittain. Julkistaminen on alkanut toukokuussa ja jatkuu marraskuuhun. Syksyn aikana julkaistaan mm. näyttelyihin, ympäristöön ja julkisiin palveluihin liittyviä hankekokonaisuuksia. Hankkeen verkkosivuilta www.wdchelsinki2012.fi voi seurata ohjelmiston valmistumista.

WDC-toiminnan vuosien 2010–2013 budjetti on kasvanut hieman alkuperäisestä suunnitelmasta (15 miljoonaa euroa), ja on nyt noin 16 miljoonaa euroa. Kasvu johtuu toteutuneen yksityisen rahoituksen arvioitua suuremmasta osuudesta. Kaupungit vastaavat kuudesta

miljoonasta, valtio viidestä miljoonasta ja muun rahoituksen osuus on noin viisi miljoonaa. Kokonaisresurssista seitsemän miljoonaa käytetään ohjelmiin ja hankkeisiin, viisi miljoonaa viestintään, markkinointiin ja sidosryhmiin, ja neljä miljoonaa hankkeen tuotantokuluihin.

Mediahuomio on jo valmisteluvaiheessa ollut merkittävää ja ylittänyt ennakkoarviot. WDC-vuosi on lisännyt Helsingin kansainvälistä näkyvyyttä ja kiinnostusta yhteistyöhön Helsingin kanssa.

Helsingin kaupunkikonsernin sisäinen WDC Helsinki 2012 -vetovastuu on talous- ja suunnittelukeskuksen elinkeinopalvelulla. Hallintokeskuksen viestintä vastaa konsernin puolelta viestinnästä. Virastot, liikelaitokset ja tytäryhteisöt ovat nimenneet omat WDC -yhdyshenkilönsä.

Helsingin kaupungin hallintokunnat olivat 13.7.2011 mennessä jättäneet 128 ohjelmaehdotusta kansainvälisen designsäätiön järjestämään avoimeen hakuun. Haun määräaika on elokuun lopussa. Kaupungin hakemuksista 76 on alustavasti hyväksytty osaksi WDC Helsinki 2012 -vuoden virallista ohjelmistoa. Näiden lisäksi noin 20 hakemusta on vielä säätiön harkittavana. Hankkeiden teemat liittyvät mm. tiedon visualisointiin ja avoimuuteen, ympäristöasioihin, opasteisiin, liikkumiseen ja nuoriin.

WDC Helsinki 2012 -kaupungit muodostivat keväällä 2010 yhteistyöelimen, jonka tehtävänä on ollut yhdessä designsäätiön kanssa koordinoita kaupunkien tavoitteita ja toimintaa. Työ- ja elinkeinoministeriö perusti keväällä 2011 ministeriötyöryhmän, jossa Helsingin kaupungilla on asiantuntijaedustus.

Helsinki 200 vuotta pääkaupunkina -juhlavuodesta tehdään kaupunkilaisten ja kaikkien suomalaisten juhlavuosi, joka avataan Senaatintorin uudenvuoden tapahtuman yhteydessä. Valtakunnallinen pääjuhla järjestetään Finlandia-talolla 12.4.2012. Myös Helsinki-viikko kesäkuussa tuo esille juhlavuoden teemoja. Aihetta käsitellään muissakin tapahtumissa vuoden mittaan. Helsingin kaupungin virastojen ja laitosten toivotaan osallistuvan oman toimintansa piirissä kaupungin juhlavuoden ohjelmaan ja tapahtumiin.

Lisäksi esittelijä toteaa, että World Design Capital Helsinki 2012 -hanke (WDC Helsinki 2012) on Helsingin kaupungin sekä neljän muun kaupungin (Espoo, Vantaa, Kauniainen ja Lahti) yhteistyöhanke, jonka toteuttaminen on osa näiden kaupunkien ja niiden hallintokuntien toimintaa kunkin hallintokunnan johtosäännössä määritellyn toimialan mukaisesti.

Sen vuoksi myös Helsingin kaupungin hallintokuntia on perusteltua kehottaa osallistumaan täysipainoisesti WDC Helsinki 2012 -hankkeen toteutukseen niiden omien talousarvioiden mahdollistamalla tavalla.

Lisäksi kaupungin hallintokuntien tulee omaan toimintaansa soveltuvalla tavalla ja omien talousarvioidensa puitteissa sekä kaikin käytettävien keinoin tuoda esiin Helsingin roolia WDC Helsinki 2012 -kaupunkina omassa toiminnassaan. Tämä voi tapahtua monin erilaisin tavoin. Keskeisessä asemassa ovat kaupungin hallitsemat kaupunkinäkyvyyden sisä- ja ulkotilat kuten puistot, kadut, isot julkisivupinnat, seinät, torit, työmaat, aidat, seinät, matkustajaterminaalit, sähkökaapit, asiakaspalvelupisteet, kukkaistutukset sekä liputukset, jotka tarjoavat erinomaisia paikkoja hankkeiden näkyvyydelle. Parhaillaan mietitään myös, miten muita palveluja ja tuotteita yhdistetään WDC Helsinki 2012 -vuoteen.

Tavoitteena on laaja kaupunkinäkyvyys. Helsinkiläisten ja täällä vierailevien pitää huomata visuaalisista elementeistä ja teemoista, että Helsinki on maailman designkaupunki ja 200-vuotias pääkaupunki. Myös erilaisia painettuja ja sähköisiä julkaisuja käytetään näkyvyyden edistämisessä.

Kansainvälinen designsäatiö vastaa WDC-hanketta koskevan tiedotus- ja markkinointiaineiston tuotannosta, ja hankkeessa mukana olevat kaupungit ja niiden hallintokunnat sekä muut hankkeen yhteistyökumppanit voivat omakustannushintaan hankkia tätä aineistoa käyttöönsä omien tarpeidensa mukaan. Tavoitteena on, että vuoden 2012 aikana WDC Helsinki 2012 on olennainen osa kaupunkinäkyvyyttä kaikissa hankkeessa mukana olevissa kaupungeissa.

Hallintokuntien tulee soveltuvin osin noudattaa samoja periaatteita valmistautuessaan Helsinki 200 vuotta pääkaupunkina -juhlavuoteen, jonka koordinoinnista sekä viestintä- ja markkinointiaineiston tuotannosta vastaa talous- ja suunnittelukeskuksen tapahtumayksikkö.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anu Mänttari, yritysasiainmies, puhelin: 36322
anu.manttari(a)hel.fi
Henri Kähönen, elinkeinosuunnittelija, puhelin: 09 310 25020
henri.kahonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 World Design Capital Helsinki 2012 ohjelmarunko 17.8.2011.pdf
- 2 Helsinki 200 vuotta pääkaupunkina -juhlavuoden alustava ohjelmarunko

29.08.2011

Kj/4

11.8.2011.pdf

Otteet

Ote

Virastot, liikelaitokset,
tytäryhteisöt

Kansainvälinen designsäätio

Otteen liitteet

Esitysteksti

Liite 1

Liite 2

Esitysteksti

Liite 1

Liite 2

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvnro

FI02012566

§ 721

Kaupunginhallituksen edustajan valinta sosiaalilautakunnan ensimmäiseen aikuispalvelujen muutoksenhakujaostoon sekä varaedustajan valinta rakennuslautakuntaan

HEL 2011-002624 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti nimetä Hannu Tuomisen uudeksi edustajakseen sosiaalilautakunnan ensimmäiseen aikuispalvelujen muutoksenhakujaostoon sekä varaedustajakseen rakennuslautakuntaan.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Maria Nyfors, hallintosihteeri, puhelin: 310 36012
maria.nyfors(a)hel.fi

Otteet

Ote

Hannu Tuominen
Rakennuslautakunta
Sosiaalilautakunnan 1.
aikuispalvelujen
muutoksenhakujaosto

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen nimetä Hannu Tuomisen uudeksi edustajakseen sosiaalilautakunnan ensimmäiseen aikuispalvelujen muutoksenhakujaostoon sekä varaedustajakseen rakennuslautakuntaan.

Esittelijä

Kaupunginvaltuusto päätti 25.5.2011 (4 §) myöntää Martti Tulenheimolle vapautuksen kaupunginhallituksen varajäsenen luottamustoimesta ja valita Hannu Tuomisen Ville Ylikahrin uudeksi henkilökohtaiseksi varajäseneksi kaupunginhallitukseen. Kaupunginhallitus oli nimennyt Martti Tulenheimon edustajakseen sosiaalilautakunnan ensimmäiseen aikuispalvelujen muutoksenhakujaostoon sekä varaedustajakseen rakennuslautakuntaan.

Esittelijä

29.08.2011

Kj/5

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Maria Nyfors, hallintosihteeri, puhelin: 310 36012
maria.nyfors(a)hel.fi

Otteet

Ote

Hannu Tuominen
Rakennuslautakunta
Sosiaalilautakunnan 1.
aikuispalvelujen
muutoksenhakujaosto

§ 722

**Lausunto HSY:lle alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta
2012-2014**

HEL 2011-001408 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa Helsingin seudun ympäristöpalvelut - kuntayhtymän alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2012 - 2014 sekä sen liitteenä olevasta alustavasta tuottavuusohjelmasta vuosille 2012 - 2013 kuntayhtymän hallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunginhallitus toteaa, että HSY:n perustamisen lähtökohtaisena tavoitteena on ollut yhteiseen seudulliseen organisaatioon liitettyjen vesihuollon, jätehuollon sekä seutu- ja ympäristötiedon tehtävien hoitaminen aiempaa asiakaslähtöisemmin ja tehokkaammin. HSY:n alustavassa taloussuunnitelmassa asetetut strategiset tavoitteet ovat linjassa HSY:n perustamisen tavoitteiden kanssa. HSY:n taloussuunnitelman ja tuottavuusohjelman toimenpiteillä tulee kyetä hillitsemään kustannusten kasvua ja vaikutusten tulee näkyä selkeästi seuraavien vuosien talousarvioissa ja -suunnitelmissa. HSY:n tuottavuusohjelmassa tavoitteeksi asetettu 2 % vuosittainen tuottavuuden nousu vuosina 2012 ja 2013 on sinällään jäsenkaupunkien yhteisten linjausten mukainen.

Vesihuollon osalta HSY:n taloussuunnitelma perustuu HSY:n hallituksen hyväksymään vesihuollon tariffien yhtenäistämissuunnitelmaan, jonka mukainen vesihuollon tariffien nousu Helsingissä on selvästi korkeampi kuin vesilaitosten yhdistämisen yhteydessä arvioitiin. Yhtenäistämissuunnitelman mukaisia korotuksia voidaan kuitenkin pitää hyväksyttävänä, sillä kuntayhtymä joutuu joka tapauksessa turvautumaan velkarahoitukseen investointiensä rahoittamiseksi. HSY:n tuottavuusohjelman tavoitteena tulee olla taloussuunnitelmassa tariffien yhtenäistämissuunnitelman lisäksi kaavailtujen tariffikorotusten välttäminen. HSY:n talouden tasapainottaminen ei voi perustua jatkossa kustannustason muutosta korkeampiin tariffikorotuksiin.

Myös jätehuollon osalta tuottavuusohjelman selkeänä tavoitteena tulee olla taloussuunnitelmassa asiakasmaksuihin ennakoitujen korotusten alentaminen.

HSY:n investointitasoa tulee kokonaisuudessaan tarkastella varsinkin pidemmällä aikavälillä kriittisesti velkaantumisen hillitsemiseksi. Samalla kaupunginhallitus kuitenkin korostaa erityisesti vesihuoltoverkoston saneerausinvestointitason pitämistä jatkuvasti

tarvetta vastaavana. Jätehuollon osalta velkaantumista on kyettävä hillitsemään jo taloussuunnitelmakaudella. Alustavan taloussuunnitelman mukaan jätehuollon investoinnit rahoitetaan taloussuunnitelmakaudella pääosin lainarahoituksella.

Lisäksi kaupunginhallitus korostaa kaupungin ja HSY:n yhteistoiminnan merkitystä Helsingin vesihuollon kehittämisessä sekä investointien suunnittelussa ja toteutuksessa. Yhteistyön tulee olla erityisen tiivistä kaavoituksesta ja maankäytöstä sekä katu- ja kunnallistekniikan rakentamisesta vastaavien kaupungin organisaatioiden kanssa. Verkostojen laajennus- ja saneerausinvestoinnit tulee sovittaa yhteen Helsingin katu- ja puistorakentamisen investointiohjelman kanssa.

Taloussuunnitelmaan tulisi lisätä taloutta, tariffikehitystä ja toiminnan tehokkuutta kuvaavia pidemmän aikavälin tunnuslukuja ja mittareita.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Matti Malinen, konserniyksikön päällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin kaupunginhallitukselle.pdf
- 2 Ote hallituksen pöytäkirjasta 170611.pdf
- 3 Alustava tts 2012_2014.pdf
- 4 Alustava tuottavuusohjelma 2012_2013.pdf

Otteet

Ote
HSY

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen antaa Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2012 - 2014 sekä sen liitteenä olevasta alustavasta tuottavuusohjelmasta vuosille 2012 - 2013 kuntayhtymän hallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunginhallitus toteaa, että HSY:n perustamisen lähtökohtaisena tavoitteena on ollut yhteiseen seudulliseen organisaatioon liitettyjen vesihuollon, jätehuollon sekä seutu- ja ympäristötiedon tehtävien hoitaminen aiempaa asiakaslähtöisemmin ja tehokkaammin. HSY:n alustavassa taloussuunnitelmassa asetetut strategiset tavoitteet ovat linjassa HSY:n perustamisen tavoitteiden kanssa. HSY:n taloussuunnitelman ja tuottavuusohjelman toimenpiteillä tulee kyetä hillitsemään kustannusten kasvua ja vaikutusten tulee näkyä selkeästi

seuraavien vuosien talousarvioissa ja -suunnitelmissa. HSY:n tuottavuusohjelmassa tavoitteeksi asetettu 2 % vuosittainen tuottavuuden nousu vuosina 2012 ja 2013 on sinällään jäsenkaupunkien yhteisten linjausten mukainen.

Vesihuollon osalta HSY:n taloussuunnitelma perustuu HSY:n hallituksen hyväksymään vesihuollon tariffien yhtenäistämissuunnitelmaan, jonka mukainen vesihuollon tariffien nousu Helsingissä on selvästi korkeampi kuin vesilaitosten yhdistämisen yhteydessä arvioitiin. Yhtenäistämissuunnitelman mukaisia korotuksia voidaan kuitenkin pitää hyväksyttävänä, sillä kuntayhtymä joutuu joka tapauksessa turvautumaan velkarahoitukseen investointiensa rahoittamiseksi. HSY:n tuottavuusohjelman tavoitteena tulee olla taloussuunnitelmassa tariffien yhtenäistämissuunnitelman lisäksi kaavailtujen tarffikorotusten välttäminen. HSY:n talouden tasapainottaminen ei voi perustua jatkossa kustannustason muutosta korkeampiin tarffikorotuksiin.

Myös jätehuollon osalta tuottavuusohjelman selkeänä tavoitteena tulee olla taloussuunnitelmassa asiakasmaksuihin ennakoitujen korotusten alentaminen.

HSY:n investointitasoa tulee kokonaisuudessaan tarkastella varsinkin pidemmällä aikavälillä kriittisesti velkaantumisen hillitsemiseksi. Samalla kaupunginhallitus kuitenkin korostaa erityisesti vesihuoltoverkoston saneerausinvestointitason pitämistä jatkuvasti tarvetta vastaavana. Jätehuollon osalta velkaantumista on kyettävä hillitsemään jo taloussuunnitelmakaudella. Alustavan taloussuunnitelman mukaan jätehuollon investoinnit rahoitetaan taloussuunnitelmakaudella pääosin lainarahoituksella.

Lisäksi kaupunginhallitus korostaa kaupungin ja HSY:n yhteistoiminnan merkitystä Helsingin vesihuollon kehittämisessä sekä investointien suunnittelussa ja toteutuksessa. Yhteistyön tulee olla erityisen tiivistä kaavoituksesta ja maankäytöstä sekä katu- ja kunnallistekniikan rakentamisesta vastaavien kaupungin organisaatioiden kanssa. Verkostojen laajennus- ja saneerausinvestoinnit tulee sovittaa yhteen Helsingin katu- ja puistorakentamisen investointiohjelman kanssa.

Taloussuunnitelmaan tulisi lisätä taloutta, tarffikehitystä ja toiminnan tehokkuutta kuvaavia pidemmän aikavälin tunnuslukuja ja mittareita.

Esittelijä

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän toiminnan ja talouden puitteet on määritelty kuntayhtymän perussopimuksessa ja sitä täydentävässä sopimuksessa vesi- ja viemärlaitostointojen

yhdistämisen periaatteista ja edellytyksistä (yhdistymisen periaatesopimus).

Perussopimuksen mukaan kuntayhtymä rahoittaa toimintamenoja vesihuolto- ja jätehuoltotoimintojen maksuilla ja muilla tuloilla. Kuntayhtymä perii jäsenkunniltaan maksuosuudet muista kuin vesihuollon tai jätehuollon tehtävistä. Kuntayhtymä voi hankkia pääomarahoitusta jäsenkuntien oman pääoman ehtoisena sijoituksena tai lainana jäsenkunnilta tai rahoituslaitoksilta.

Perussopimuksessa on määritelty vesihuollon maksujen yhtenäistämisperiaatteet. Sopimuksen mukaan maksut yhtenäistetään kolmen vuoden siirtymäkauden aikana vuoden 2012 loppuun mennessä. Helsingin kaupunginvaltuuston päättäessä vesilaitosten yhdistämisestä arvioitiin, että Helsingissä vesimaksut nousevat tariffien yhtenäistämisen seurauksena kolmen vuoden siirtymäkauden aikana yhteensä keskimäärin noin 8 %.

HSY:n alustavassa taloussuunnitelmassa toimintatuottojen kasvu vuonna 2012 on 3,2 % ja toimintakulujen kasvu 0,6 % vuoden 2011 talousarviosta. Vuoden 2011 ennusteesta toimintatuotot kasvavat 3,8 % ja toimintakulut 2,2 %. Taloussuunnitelman mukaan toimintatuottojen ja -kulujen erotuksena syntyvä toimintakate paranee koko suunnitelmakauden. Tilikauden tulos (ennen tilinpäätössiirtoja) vuonna 2012 on -5,3 milj. euroa, kun se vuoden 2011 talousarviossa on -10,5 milj. (vuoden 2011 ennuste -8,1 milj.).

Talousarvio- ja taloussuunnitelma perustuvat HSY:n hallituksessa (26.3.2010) hyväksyttyyn vesihuollon tariffien yhtenäistämissuunnitelmaan 2010 - 2013. Hallituksen hyväksymän tariffien yhtenäistämisen suunnitelman mukaan Helsingissä tariffien korotus aikavälillä 2010 - 2013 on keskimäärin 5,5 % vuodessa eli korotus on Helsingin osalta siirtymäkaudella yhteensä noin 24 %. HSY:n hallituksen linjauksen mukaan yhtenäistämissuunnitelman lisäksi tariffeja tarkistetaan vuosittain ottaen huomioon yleinen kustannustaso ja saavutetut synergiaedut.

Alustavaan talousarvioon vuodelle 2012 sisältyy Helsingin osalta vesimaksuihin keskimäärin 7,5 % korotus (tariffien yhtenäistämissuunnitelman mukainen korotus 5,5 % + 2 % kustannustason muutos).

Jätehuollon asiakashintoihin on arvioitu kohdistuvan noin 6-7 % korotustarve vuodelle 2012. Vuonna 2013 korotuspainetta lisää jäteveron korotus.

HSY:n taloussuunnitelmassa kokonaisinvestoinnit ovat vuonna 2012 yhteensä 140,1 milj. euroa, josta vesihuolto 106,1 milj. euroa ja

jätehuolto 31,7 milj. euroa. Muiden tulosalueiden investoinnit ovat yhteensä 2,3 milj. euroa. Vuonna 2013 kokonaisinvestoinnit ovat 147,7 milj. euroa ja vuonna 2014 ne ovat 113,3 milj. euroa.

Taloussuunnitelman mukaan suunnitelmakauden investoinneista noin 45 % rahoitetaan lainarahoituksella. Lainarahoituksen osuus on vesihuollossa noin 35 % ja jätehuollossa noin 75 %. Lainarahoituksen tarve vuonna 2012 on 67 milj. euroa ja vuosina 2013 - 2014 yhteensä 113 milj. euroa. Lainojen lyhennykset huomioon ottaen kasvaa lainakanta taloussuunnitelmakaudella noin 161 milj. euroa.

HSY:n jäsenkaupungeille maksettavat tuloutusperiaatteet on määriteltä yhdistämisen periaatesopimuksessa. Vesihuollon osalta tuloutusten tulee sopimuksen mukaan vastata tasoltaan jäsenkuntien aiemmin vesilaitoksiltaan saamien tuloutusten määrää. Tuloutus voidaan maksaa peruspääoman korkona, vesilaitosten liiketoimintakaupassa syntyvän lainan korkona ja lainan lyhennyksinä.

HSY:n alustavan taloussuunnitelman mukaan jäsenkaupungeille maksettava tuloutus toteutetaan taloussuunnitelmakaudella vesilaitosten liiketoimintakaupassa syntyvälle lainalle maksettavana korkona. Helsingille tuleva korkotulo on vuosittain noin 36,4 milj. euroa.

Jätehuollon osalta taloussuunnitelmaan ei sisälly peruspääomalle maksettavaa korvausta. Periaatesopimuksen mukaan YTV:stä kuntayhtymään siirtyvien jätehuollon ja seutu- ja ympäristötiedon toimintojen osalta HSY:n toiminnan käynnistyessä noudatetaan toimintojen kehittämisen, investointien suunnittelun ja rahoitusperiaatteiden sekä taksojen ja tariffien osalta aiemmin YTV:ssä sovellettuja periaatteita. YTV ei ole maksanut korvausta jätehuollon peruspääomalle.

HSY:n alustavassa talousarviossa kuntaosuudet muihin kuin vesihuollon ja jätehuollon menoihin ovat vuonna 2012 yhteensä 3,7 milj. euroa, josta Helsingin osuus 1,84 milj. euroa (1,79 milj. euroa vuonna 2011).

Taloussuunnitelman osana on alustava tuottavuusohjelma vuosille 2012 - 2013. Tuottavuusohjelmassa on tavoitteeksi asetettu 2 % vuosittainen tuottavuuden kasvu.

HSY:n hallitus pyytää lausuntoa 31.8.2011 mennessä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Matti Malinen, konserniyksikön päällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637
Alvnro
F102012566

29.08.2011

Kj/6

Liitteet

1	Helsingin kaupunginhallitukselle.pdf
2	Ote hallituksen pöytäkirjasta 170611.pdf
3	Alustava tts 2012_2014.pdf
4	Alustava tuottavuusohjelma 2012_2013.pdf

Otteet

Ote
HSY

§ 723

MTV (Music Television) Europe Music Awards -tapahtuman hakeminen

HEL 2011-002962 T 04 03 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että Helsingin kaupunki hakee yhdessä valtion kanssa MTV (Music Television) Europe Music Awards -tapahtumaa järjestettäväksi Helsingissä vuoden 2012 tai vuoden 2013 marraskuussa ehdolla, että kaupungin tarjoamien tuotteiden ja palvelujen kustannukset ovat enintään 750 000 euroa ja että valtio tukee hakemusta vähintään vastaavalla panoksella.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Henri Kähönen, elinkeinosuunnittelija, puhelin: 310 25020
henri.kahonen(a)hel.fi
Saila Machere, tapahtumapäällikkö, puhelin: 310 25903
saila.machere(a)hel.fi

Otteet

Ote

talous- ja suunnittelukeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen, että Helsingin kaupunki hakee yhdessä valtion kanssa MTV (Music Television) Europe Music Awards -tapahtumaa järjestettäväksi Helsingissä vuoden 2012 tai vuoden 2013 marraskuussa ehdolla, että kaupungin tarjoamien tuotteiden ja palvelujen kustannukset ovat enintään 750 000 euroa ja että valtio tukee hakemusta vähintään vastaavalla panoksella.

Esittelijä

MTV (Music Television) -televisiokanavan vuosittain järjestämä Europe Music Awards (EMA) on kansainvälisesti tunnettu kevyen musiikin palkintogaala ja konsertti. Tapahtuma on järjestetty vuodesta 1994 lähtien eri kaupungeissa Euroopassa.

Tapahtuma televisioidaan yli 600 miljoonaan kotitalouteen 152 maassa. Vuoden 2010 tapahtumaan osallistui yli 800 kansainvälistä toimittajaa. EMA tuo isäntäkaupunkiin 7 000 hotelliyöpymistä. Liverpoolissa vuonna 2008 järjestetyn tapahtuman lasketaan tuoneen kaupunkiin yli

10 miljoonaa punttaa. Kööpenhaminan vuoden 2006 EMA:n medianäkyvyyden laskennallisen arvon arvioidaan olleen 47 miljoonaa euroa.

Helsingin kaupunki on yhdessä valtion kanssa selvittänyt mahdollisuutta kutsua MTV järjestämään MTV Europe Music Awards Helsingissä marraskuussa joko vuonna 2012 tai 2013. Valtion edustajina ovat opetus- ja kulttuuriministeriö (OKM), työ- ja elinkeinoministeriö (TEM) sekä ulkoministeriö. Tapahtumaa ei ole aikaisemmin järjestetty Suomessa.

Kaupungin strategiaohjelman 2009–2012 mukaan Helsinkiin pyritään saamaan ”kansainvälistä näkyvyyttä omaavia tapahtumia”, joihin myös EMA lukeutuu. Tapahtumaa voidaan sen koon osalta verrata Eurovision laulukilpailuihin, joiden järjestämistä kaupunki tuki noin 1,5 miljoonalla eurolla. Tapahtuma synnyttäisi paitsi taloudellista hyötyä myös laajaa kansainvälistä medianäkyvyyttä ja lisäisi kaupungin tunnettuutta. EMA olisi merkittävä lisä kaupungin marraskuiseen tapahtumatarjontaan.

Tilaisuuden kutsuminen Helsinkiin edellyttää vapaamuotoisen hakemuksen laatimista. Päätöksen isäntäkaupungista tekee MTV Networks Internationalin johtoryhmä. Helsingin hakemus on tarkoitus jättää MTV:lle syyskuussa Lontoossa. Hakuprosessiin osallistunee myös muita kaupunkeja. Hakemus käsitellään syyskuussa, jonka jälkeen tehdään päätös mahdollisista jatkoneuvotteluista.

Tapahtuman tuotantobudjetti on 10–15 miljoonaa euroa. Tästä noin puolet käytetään paikallisten palveluiden ostoon. MTV edellyttää isäntäkaupungilta järjestelyihin osoitettavaa rahallista panostusta, joka aiempien tapahtumien perusteella on Helsingin hakemuksessa määritetty 1,5 miljoonaksi euroksi. OKM ja TEM ovat valmiita tukemaan EMA:n järjestämistä 750 000 eurolla. Helsingin kaupungin panostuksen arvoksi tulee samoin 750 000 euroa.

Kj katsoo, että kaupungin rahoitus toteutuu vain, mikäli tapahtuma myönnetään järjestettäväksi Helsingissä. Kaupunki ei myönnä järjestelyihin suoraa rahallista avustusta, vaan järjestää tapahtumalle palveluita ja markkinointitoimenpiteitä edellä mainitun panostuksen arvoisesti. Palveluita ovat mm. paikallinen koordinointi, paikallinen markkinointi ja näkyvyys, vastaanotto, tilaisuuden jatkojuhlat, turvallisuuspalvelut sekä kuljetuspalvelut.

Kaupungin panostuksen yhteissumma ei voi ylittää 750 000 euroa. Helsingin kaupunki tukee tapahtumaa ehdolla, että valtiovalta osoittaa järjestelyihin vähintään vastaavan suuruisen tuen. Kaupunki saa rahoituksensa vastineeksi laajaa kansainvälistä medianäkyvyyttä. Kaupungin nimi liitetään osaksi tapahtuman ilmettä ja logoa. Lisäksi

kaupungilla on oikeus käyttää tapahtuman ilmettä ja logoa omassa viestinnässään ja markkinoinnissaan.

Alustava arvio kaupungin panostuksen jakautumisesta on seuraava:

Markkinointi, viestintä, ulkonäkyvyys	200 000 €
Avajaisvastaanotto ja päätösjuhlallisuudet	150 000 €
Kansalaistapahtumat	250 000 €
Kuljetus-, liikenne- ja turvallisuuspalvelut	150 000 €

Hakemus on nähtävillä kaupunginhallituksen kokouksessa.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Henri Kähönen, elinkeinosuunnittelija, puhelin: 310 25020
henri.kahonen(a)hel.fi
Saila Machere, tapahtumapäällikkö, puhelin: 310 25903
saila.machere(a)hel.fi

Otteet

Ote

talous- ja suunnittelukeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti

§ 724

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavien viranomaisten viikolla 34 tekemiä päätöksiä:

Kh n puheenjohtaja	22.8.2011
konsernijaosto	22.8.2011
tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta	

johtokunnat

- Helsingin Energia
- Helsingin Satama
- Taloushallintopalvelu

apulaiskaupunginjohtajat

- rakennus- ja ympäristötointa johtava
- sosiaali- ja terveystointa johtaja
- sivistys- ja henkilöstötointa johtava
- kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtava

hallintokeskus

- hallintojohtaja
- hallinto-osaston osastopäällikkö
- kansainvälisen toiminnan päällikkö
- kaupunginlakimies
- viestintäpäällikkö

talous- ja suunnittelukeskus

- rahoitusjohtaja
- talousarviopäällikkö
- kehittämispäällikkö
- aluerakentamispäällikkö
- sisäisen tarkastuksen päällikkö
- tietotekniikkapäällikkö
- kaupunginkamreeri
- elinkeinojohtaja
- elinkeinopäällikkö
- matkailupäällikkö
- tapahtumapäällikkö

29.08.2011

Taloushallintopalvelu -liikelaitos
- toimitusjohtaja

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Vallittu Anja, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavien viranomaisten viikolla 34 tekemiä päätöksiä:

Kh n puheenjohtaja	22.8.2011
konsernijaosto	22.8.2011
tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta	

johtokunnat
- Helsingin Energia
- Helsingin Satama
- Taloushallintopalvelu

apulaiskaupunginjohtajat
- rakennus- ja ympäristötointa johtava
- sosiaali- ja terveystointa johtaja
- sivistys- ja henkilöstötointa johtava
- kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtava

hallintokeskus
- hallintojohtaja
- hallinto-osaston osastopäällikkö
- kansainvälisen toiminnan päällikkö
- kaupunginlakimies
- viestintäpäällikkö

talous- ja suunnittelukeskus
- rahoitusjohtaja
- talousarviopäällikkö

29.08.2011

Kj/8

- kehittämisspäälikkö
- aluerakentamispäälikkö
- sisäisen tarkastuksen päälikkö
- tietotekniikkapäälikkö
- kaupunginkamreeri
- elinkeinojohtaja
- elinkeinopäälikkö
- matkailupäälikkö
- tapahtumapäälikkö

Taloushallintopalvelu -liikelaitos
- toimitusjohtaja

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Vallittu Anja, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

29.08.2011

Kj/9

§ 725

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavien viranomaisten viikolla 34 tekemiä päätöksiä:

kaupunginjohtaja
- johtajiston asiat
- muut asiat

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja

Lisätiedot

Vallittu Anja, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavien viranomaisten viikolla 34 tekemiä päätöksiä:

kaupunginjohtaja
- johtajiston asiat
- muut asiat

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja

Lisätiedot

Vallittu Anja, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

§ 726

Rakennusviraston arkkitehtuuriosaston kaupunginarkkitehdin avoimen viran hoitajan määrääminen

HEL 2011-001916 T 01 01 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti määrätä arkkitehti Jaakko Haapasen hoitamaan rakennusviraston arkkitehtuuriosaston avoinna olevaa kaupunginarkkitehdin virkaa 1.9.2011 lukien 5751,48 euron kokonaiskuukausipalkan mukaisin palkkaeduin siihen saakka kunnes virkaan vakinaisesti otettu ryhtyy hoitamaan virkaa, tällä päätöksellä kuitenkin kauintaan 30.12.2011 saakka.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Otteet

Ote

Vireillepanija

Otteen liitteet

Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen määrätä arkkitehti Jaakko Haapasen hoitamaan rakennusviraston arkkitehtuuriosaston avoinna olevaa kaupunginarkkitehdin virkaa 1.9.2011 lukien 5751,48 euron kokonaiskuukausipalkan mukaisin palkkaeduin siihen saakka kunnes virkaan vakinaisesti otettu ryhtyy hoitamaan virkaa, tällä päätöksellä kuitenkin kauintaan 30.12.2011 saakka.

Esittelijä

Yleisten töiden lautakunta esittää 16.8.2011, että kaupunginhallitus määräisi arkkitehti Jaakko Haapasen hoitamaan 1.9.2011 alkaen rakennusviraston arkkitehtuuriosaston kaupunginarkkitehdin avoinna olevaa virkaa 5751,48 euron kokonaiskuukausipalkan mukaisin palkkaeduin siihen saakka kunnes virkaan vakinaisesti otettu ryhtyy hoitamaan virkaa, kuitenkin kauintaan 30.12.2011 saakka.

Kaupunginhallitus on päätöksellään 18.4.2011 § 404 myöntänyt eron kaupunginarkkitehti Jaakko Markkulalle vanhuuseläkkeelle siirtymistä varten 1.9.2011 alkaen.

Hallintosäännön 15 §:n mukaan avoimen viran määräaikaisen hoitajan ja hänen palkkauksensa määrää virkasuhteeseen ottava viranomainen.

Kaupunginarkkitehdin kelpoisuusvaatimuksena on arkkitehdin tutkinto sekä kokemusta hallinto- ja johtamistehtävistä.

Kaupunginarkkitehdin virka on ollut julkisesti haettavana siten, että hakuaika päättyi 30.5.2011. Viranhaltijan valintaprosessi on vielä kesken.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Otteet

Ote
Vireillepanija

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Päätöshistoria

Yleisten töiden lautakunta 16.08.2011 § 424

HEL 2011-001916 T 01 01 01 01

HKR 2011-753/111

Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle, että se määräisi arkkitehti Jaakko Haapasen hoitamaan määräaikaisesti 1.9.2011 alkaen rakennusviraston arkkitehtuoriosaston kaupunginarkkitehdin avoinna olevaa virkaa 5751,48 euron kokonaissuorituspalkan mukaisin palkkaeduin siihen saakka kunnes virkaan vakinaisesti otettu ryhtyy hoitamaan virkaa, kuitenkin kauintaan 30.12.2011 saakka.

Käsittely

16.08.2011 Ehdotuksen mukaan

29.08.2011

Ryj/1

Merkittiin, että asian esitteli kaupungininsinööri hallinto-osaston osastopäällikön sijasta.

Esittelijä

Kaupungininsinööri
Raimo K. Saarinen

Lisätiedot

Tuula M Mäkelä, henkilöstöpäällikkö, puhelin: 310 38401
tuula.m.makela(a)hel.fi

§ 727

Rakentamispalvelun itäisen kaupunkitekniikan yksikönjohtajan viran haettavaksi julistaminen sekä avoimen viran hoitajan määrääminen

HEL 2011-002165 T 01 01 04 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi Anu Hilpi-Niemen irtisanoutumisilmoituksen rakentamispalvelun (Stara) itäisen kaupunkitekniikan yksikönjohtajan virasta 29.8.2011 lukien sekä kehottaa rakentamispalvelua ryhtymään toimenpiteisiin rakentamispalvelun itäisen kaupunkitekniikan yksikönjohtajan viran haettavaksi julistamiseksi rakentamispalvelun johtosäännön ja kaupungin kielitaitosäännön mukaisin kelpoisuusvaatimuksin sekä siten, että viran palkkaedut määräytyvät 5492,33 euron kokonaiskuukausipalkan mukaan.

Samalla kaupunginhallitus päätti määrätä kehityspäällikkö Pirjo-Riitta Kiiskisen hoitamaan rakentamispalvelun avoinna olevaa itäisen kaupunkitekniikan johtajan virkaa 29.8.2011 alkaen 5492,33 euron kokonaiskuukausipalkan mukaisin palkkaeduin siihen asti, kunnes virka saadaan täytettyä ja virkaan valittu ryhtyy hoitamaan virkaan kuuluvia tehtäviä, tällä päätöksellä kuitenkin kauintaan 28.2.2012 saakka.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Otteet

Ote

Vireillepanija

Asianosainen

Otteen liitteet

Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen merkitä tiedoksi Anu Hilpi-Niemen irtisanoutumisilmoituksen rakentamispalvelun (Stara) itäisen kaupunkitekniikan yksikönjohtajan virasta 29.8.2011 lukien sekä

kehottaa rakentamispalvelua ryhtymään toimenpiteisiin rakentamispalvelun itäisen kaupunkitekniikan yksikönjohtajan viran haettavaksi julistamiseksi rakentamispalvelun johtosäännön ja kaupungin kielitaitosäännön mukaisin kelpoisuusvaatimuksin sekä siten, että viran palkkaedut määräytyvät 5492,33 euron kokonaissuorituspalkan mukaan.

Samalla kaupunginhallitus päättäneen määrätä kehityspäällikkö Pirjo-Riitta Kiiskisen hoitamaan rakentamispalvelun avoinna olevaa itäisen kaupunkitekniikan johtajan virkaa 29.8.2011 alkaen 5492,33 euron kokonaissuorituspalkan mukaisin palkkaeduin siihen asti, kunnes virka saadaan täytettyä ja virkaan valittu ryhtyy hoitamaan virkaan kuuluvia tehtäviä, tällä päätöksellä kuitenkin kauintaan 28.2.2012 saakka.

Esittelijä

Itäisen kaupunkitekniikan yksikönjohtaja Anu Hilpi-Niemi on irtisanoutunut virastaan siten, että hänen virkasuhteensa päättyy 28.8.2011. Itäinen kaupunkitekniikka rakentaa, korjaa ja hoitaa katu- ja viheralueita itäisen Helsingin alueella. Yksikönjohtajan tehtävänä on johtaa osaston toimintaa ja vastata siitä, että hyväksytyt tavoitteet saavutetaan. Osaston liikevaihto vuonna 2011 on noin 34 milj. euroa. Itäisen kaupunkitekniikan yksikönjohtajan viran kokonaispalkka on 5492,33 euroa.

Teknisen palvelun lautakunta esittää 18.8.2011, että kehityspäällikkö Pirjo-Riitta Kiiskinen määrättäisiin hoitamaan avoinna olevan virkasuhteen tehtäviä 29.8.2011 alkaen 5492,33 euron mukaisen kokonaissuorituspalkan mukaisin palkkaeduin siihen asti, kunnes virka saadaan täytettyä ja virkaan valittu viranhaltija ryhtyy hoitamaan virkaan kuuluvia tehtäviä, tällä päätöksellä kuitenkin kauintaan 28.2.2012 saakka. Kiiskinen täyttää kelpoisuusvaatimukset ja suostuu hoitamaan tehtäviä.

Lisäksi lautakunta esittää, että kaupunginhallitus kehottaisi Staraa käynnistämään viran täyttöön liittyvän julkisen hakumenettelyn.

Viraston johtosäännön mukaan osaston päällikön valitsee kaupunginhallitus lautakunnan annettua ensin lausuntonsa.

Johtosäännön mukaan osastojen päälliköiden kelpoisuusvaatimuksena on korkeakoulututkinto sekä kokemusta hallinto- ja johtamistehtävistä. Kaupungin kielitaitosäännön mukaan osaston päälliköltä vaaditaan suomen kielen erinomaista ja ruotsin kielen tyydyttävää suullista ja kirjallista taitoa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

29.08.2011

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Otteet

Ote

Vireillepanija

Asianosainen

Otteen liitteet

Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

§ 728

Lausunto Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän alustavasta taloussuunnitelmasta 2012-2014

Pöydälle 29.08.2011

HEL 2011-000399 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntöasiakirjat
- 2 Kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunto
- 3 Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunnan esityslista
- 4 Talous- ja suunnittelukeskuksen lausunto Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän alustavasta taloussuunnitelmasta 2012-2014

Otteet

Ote
HSL

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Lausunnonantajat

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen antaa Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän alustavasta taloussuunnitelmasta 2012 - 2014 seuraavan lausunnon:

Yleistä

Helsingin Seudun Liikenne -kuntayhtymässä (HSL) tehty strategiatyö antaa hyvän perustan toiminnan suuntaamiselle. Strategiatyössä on asetettu konkreettisia kehittämistavoitteita ja määritelty kehittämistoimenpiteitä, joiden avulla tavoitteet pyritään toteuttamaan. Tavoitteet vuosille 2012 – 2018 ovat kannatettavia. Tyytyväisten asiakkaiden osuutta ja liikenteen luotettavuutta koskevat tavoitteet ovat

haasteellisia, mutta ne ovat linjassa kaupungin liikennelaitos - liikelaitoksen kehittämistavoitteiden kanssa.

Helsingin joukkoliikenteen palvelutason muutokset vuonna 2012 ovat perusteltuja ja pohjautuvat yhteistyössä valmisteltuihin suunnitelmiin.

Taloussuunnitelman mukainen kustannusten kasvu on lähes kaksinkertainen kaupungin vuoden 2012 valmistelun raamiin verrattuna. Helsingin kaupunki edellyttää, että HSL tehostaa toimintaansa kaupungin talouteen kohdistettavia tehostamis- ja säästötoimia vastaavasti. Pääkaupunkiseudun kaupunginjohtajat ovat esittäneet HSL:lle tuottavuuden nousutavoitteeksi 2 % vuonna 2012.

HSL:n taloussuunnitelmassa Helsingin kuntaosuus vuonna 2012 on 172,3 milj. euroa vähennysten jälkeen. Kaupunginhallituksen hyväksymässä vuoden 2012 talousarvioraamissa kuntaosuus on 173,2 milj. euroa. Tältä osin taloussuunnitelma on hyväksyttävissä.

HSL:n tulee huolehtia vähintään kustannusten kasvua vastaavasta lipputuottojen kasvusta myös taloussuunnitelmakaudella. Kuntaosuuden suhteellisen osuuden kasvattaminen ei ole perusteltua eikä taloudelliset näkymät huomioon ottaen Helsingin osalta mahdollista.

Taloussuunnitelman informatiivisuus on parantunut, mutta sitä tulee edelleen kehittää. Puutteena on erityisesti talouden ja toiminnan tehokkuudenpidemmän aikavälin kehitystä kuvaavien tunnuslukujen ja mittareiden vähäisyys. Tietoa tarvittaisiin mm. liikennepalvelujen käyttöasteen (= paikkakilometrit/matkustuskilometrit -suhde) kehittymisestä liikennemuodoittain tilanteessa, jossa erityisesti raideliikennettä lisätään varsin voimakkaasti.

Liikennöinti- ja infrakulut

HSL:n taloussuunnitelmassa vuoden 2012 operointi- ja infrakustannukset on jaettu kunnille liikennemuodoittain. Vuosina 2013-2014 operointi- ja infrakustannuksia ei ole jaettu liikennemuodoittain, vaan jakoperusteena on käytetty vuoden 2012 operointi- ja infrakustannuksia yhteensä. Vuosien 2013-2014 osalta käytetty virheellinen laskentapa johtaa väärään kuntaosuusjakoon varsinkin vuonna 2014, kun Kehärata otetaan käyttöön. Karkean arvion mukaan Helsingin kuntaosuus on 6-7 milj. euroa liian suuri vuonna 2014. Taloussuunnitelmassa Helsingin kuntaosuuden kasvu vuodesta 2012 vuoteen 2014 on noin 23 milj. euroa.

HSL:n alustavassa taloussuunnitelmassa on infrakulujen laskentaperusteet on määritelty seuraavasti: "Eri liikennemuodoille/linjastoille kohdistetut infrakustannukset yhteensä

jaetaan kunnille matkustajakilometrien laskennassa käytettyjä kuntakohtaisten nousujen ja niistä laskettujen jako-osuuksien perusteella”.

Infrakulujen kohdistaminen yhtenä kokonaisuutena koko alueen osalta joukkoliikennemuodolle johtaa epäoikeudenmukaiseen lopputulokseen eikä vastaa sitä periaatetta, josta HSL:n perustamisvaiheessa oli yhteisymmärrys. Infrakuluja ei pidä kohdistaa koko alueelle yhtenä kokonaisuutena, vaan kunkin kunnan infrakustannukset on jaettava erikseen yksittäisen kunnan alueella tehtyjen nousujen suhteessa.

Esimerkiksi Kehäradan valmistuttua Kehäradan kustannukset pitää kohdistaa niin, että Vantaan kaupungin pääomakustannus Kehäradan osalta jaetaan Vantaan sisällä tapahtuneiden nousujen perusteella. Jos Kehäradan kustannukset liitetään junainfran kokonaiskustannuksiin ja jaetaan yhtenä kokonaisuutena, joutuu Helsinki korvaamaan Kehäradan pääomakuluista pääosan, vaikka rataosuus sijaitsee kokonaisuudessaan Vantaalla. Vastaavasti Länsimetron valmistuttua Länsimetron kustannukset pitää kohdistaa kunnille niin, että Espoon kaupungin pääomakustannus Länsimetron osalta jaetaan Espoon sisällä tapahtuneiden nousujen perusteella ja Helsingin kaupungin pääomakustannus Länsimetron osalta Helsingin sisällä tapahtuneiden nousujen perusteella.

Infrakustannukset jakaminen yhtenä kokonaisuutena voisi vaikeuttaa tulevien joukkoliikennehankkeiden läpivientiä. Esimerkiksi Östersundomin metro palvelee periaatteessa vain Helsinkiä, mutta muut kunnat joutuisivat maksamaan sen pääomakustannuksia, jos metron infrakustannukset jaettaisiin yhtenä kokonaisuutena. Tämä voisi aiheuttaa vastustusta muissa kunnissa metron laajennusta kohtaan.

Helsingin kaupunki edellyttää, että infrasopimusneuvotteluja jatketaan HSL:n ja kuntien välillä. Kuntaosuuksien laskentaperiaatteet on ratkaistava välittömästi ennen kuin HSL hyväksyy vuosien 2012-2014 taloussuunnitelman.

Matkatakuu

Matkatakueen käyttöön ottoa on vielä harkittava suhteessa muihin joukkoliikenteen kulkumuoto-osuutta nostaviin ja joukkoliikenteen häiriötilanteita vähentäviin hankkeisiin nähden. Järjestelmän hallinnolliset kustannukset ovat melko suuret.

Matkustajan kannalta hankalaa suunnitellussa järjestelmässä on se, että matkatakue ei korvaa syntyviä lisäkustannuksia, jos ne johtuvat HSL:n ulkopuolisista yllättävistä syistä, poikkeuksesta on tiedotettu 30 minuuttia ennen matkan alkua tai häiriötilanne johtuu ylivoimaisesta esteestä. Näin ollen muun muassa katutöiden, suurtapahtumien ja

onnettomuuksien aiheuttamat liikenneuhkat tai sähkökatkoista johtuvat ongelmat on rajattu korvausvelvollisuuden ulkopuolelle. Matkustaja joutuu tekemään päätöksen korvaavasta yhteydestä ja näin syntyvistä lisäkustannuksista liikenteessä olleessaan melko hatarin tiedoin. Matkustaja on myös velvollinen käyttämään reittiopasta ja seuraamaan sähköistä tiedotusta. Matkatakujärjestelmää tulisi vielä tarkastella enemmän asiakasnäkökulmasta.

Ennen matkatakujärjestelmän käyttöönottoa on mahdolliset taustajärjestelmät saatettava siihen kuntoon, että matkatakuiden käsittely sujuu kitkattomasti.

Aikaisin mahdollinen hetki mahdollisen matkatakujärjestelmän käyttöön ottoon voi olla vasta uuden lippujärjestelmän käyttöönoton yhteydessä. Joka tapauksessa on ennen matkatakaun mahdollista käyttöönottoa perusteltua pyytää uudet lausunnot jäsenkunnilta, jotta voidaan varmistaa, onko mm. taloudellisia edellytyksiä palvelutakuun käyttöön otolle.

Esittelijä

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän perussopimuksen 23 §:n mukaan kuntayhtymällä on oltava taloussuunnitelma, joka ajoittuu kolmelle seuraavalle vuodelle. Hallitus laatii ehdotuksen taloussuunnitelmaksi. Hallituksen laatimasta ehdotuksesta on pyydettävä jäsenkuntien lausunnot, jotka on liitettävä yhtymäkokoukselle annettavaan talousarvioehdotukseen. Taloussuunnitelman tulee sisältää mm. strategiasuunnitelma sekä tariffien ja palveluverkon muutoksia koskevat suunnitelmat.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä pyytää lausuntoa alustavasta taloussuunnitelmasta 31.8.2011 mennessä. HSL:n lausuntopyyntö ja taloussuunnitelma ovat liitteessä 1.

Taloussuunnitelman yhteydessä HSL pyytää lausuntoa matkatakaun tarkoituksenmukaisuudesta. Jos matkatakaun katsotaan tarkoituksenmukaiseksi, pyydetään vastaamaan kysymykseen, onko kunnan taloudelliset resurssit huomioon ottaen matkatakaun mahdollinen käyttöönottoaika syysliikenteen alku vuonna 2013, vuoden 2014 alku tai kytkettynä taksa- ja lippujärjestelmä uudistukseen.

Matkatakuaasiaa koskeva ote HSL:n hallituksen pöytäkirjasta 23.11.2010 on liitteessä 1. HSL:n pöytäkirjanotteessa mainittu raportti 'Matkatakaun valmistelu' on luettavissa HSL:n sivuilla: http://www.hsl.fi/FI/mikaonhsl/julkaisut/Documents/2010/19_2010_Matkatakuu.pdf

Taloussuunnitelman sisällöstä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637
Alvnro
F102012566

Talousarviossa sitoviksi määrärahoiksi esitetään kuntayhtymän toimintamenoja sekä investointimenoja ja sitovaksi tuloarvioksi kuntaosuuksia.

Taloussuunnitelman mukaan HSL:n toimintatulot ovat 558,1 milj. euroa. Kasvua toimintatuloissa on 38,8 milj. euroa (7,5 %).

Toimintamenot ovat 2012 yhteensä 554,8 milj. euroa. Kasvua on 35,1 milj. euroa (6,8 %) Toimintamenoista 79,7 % eli 441,9 milj. euroa on joukkoliikenteen operointikustannuksia.

Joukkoliikenneinfran käyttökorvauksiksi on arvioitu 67,5 milj. euroa, josta Helsingin osuus on 63,9 milj. euroa. Kuntien ja HSL:n välinen infrasopimus on voimassa vuoden 2011 loppuun ja katkosopimuksesta neuvotellaan. Taloussuunnitelman infrakustannukset on arvioitu voimassa olevan sopimuksen mukaisesti.

Lipputuloja arvioidaan vuonna 2012 kertyvän 267,1 milj. euroa. Kasvua on 5,5 % vuoteen 2011 nähden. Lipputulot muodostavat 47,9 % HSL:n toimintatuloista.

Lipputuloissa on otettu huomioon arvioidut taksankorotukset sekä lisäys lippujen myynnissä (Helsingin osalta lisäys myynnissä 2,0 %). Helsingin sisäisten lippujen hintojen keskimääräiseksi korotukseksi esitetään 5,1 %.

Suurten kaupunkien joukkoliikennetueksi on arvioitu 6,2 milj. euroa, josta Helsingin osuus asukaslukujen mukaisessa suhteessa on 3,28 milj. euroa.

Kuntaosuudet muodostuvat operointikustannusten, yleiskustannusten ja joukkoliikenneinfran kuntaosuuksista. Kuntaosuudet ovat 2012 yhteensä 275,6 milj. euroa. Helsingin kuntaosuus, joka on 62,5 % yhteenlasketusta 275,6 milj. eurosta, on 172,3 milj. euroa (kasvu 6,6 %) vuonna 2012.

Joukkoliikenteen palvelutasossa Helsingin osalta suurimmat muutokset 2012 ovat sisäisessä bussiliikenteessä ja seutulinjoissa. Tällaisia ovat mm. lähtöjen lisääminen kevääksi ja kesäksi linjalle 15A Länsisataman palvelujen lisääntymisen takia, linjojen 14, 39 ja 77A tarjonnan lisääminen sekä linjan 550 (Jokeri) kapasiteettiongelmien korjaaminen ja vuorovälin tihentäminen arkisin ruuhkan laidoilla sekä sunnuntaisin päiväliikenteessä. Helsingin sisäisillä linjoilla varaudutaan mahdollisiin kapasiteetti- ja ajoaikalisäyksiin sekä yllättäviin vara-autotarpeisiin sekä automaattimetron asennustöiden aikaisiin liikennekatkoihin.

HSL:n investoinnit 2012 ovat 11,7 milj. euroa, vuonna 2013 24,7 milj. euroa ja vuonna 2014 24,6 milj. euroa. Merkittävin investointi on LIJ-

2014 hanke ja matkakorttijärjestelmän kehittäminen, 53,4 milj. euroa vuonna 2012 sekä 22,5. milj. euroa vuonna 2013 ja 22.5 milj. euroa vuonna 2014.

Matkataru

Matkataru tarkoitus on liikenteen häiriötilanteissa helpottaa matkustajan pääsyä määränpäähän. Matkataru korvaisi matkan uudelleen järjestämisestä syntyvän taksimatkan tai uuden joukkoliikennematkan kustannukset 50 euroon asti, mikäli matka on vaarassa myöhästyä määränpäästä liikenteen häiriön vuoksi yli 20 minuuttia.

Matkataru olisi henkilökohtaisen matkakortin käyttäjille tarjottava etu. Matkataru kattaisi maantieteellisesti koko HSL-alueen ja kaikki joukkoliikenteen muodot lukuun ottamatta U-liikenteen busseja ja yöliikennettä. Matkataruun kantava ajatus on HSL:n kokonaisvastuu asiakkailleen antamasta palvelulupauksesta.

Matkataruun kustannusten on arvioitu olevan HSL-alueella noin 800 000 euroa vuodessa, mikä edellyttäisi noin 0,3 % lipun hinnan nostoa siinä tapauksessa, ettei joukkoliikenteen käyttö matkataruun myötä lisäänty.

Saadut lausunnot

Alustavasta taloussuunnitelmasta on saatu kaupunkisuunnittelulautakunnan (16.8. 2011), liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunnan (18.8.2011) sekä talous- ja suunnittelukeskuksen (16.8.2011) lausunnot. Lausunnot ovat liitteinä 2-4.

Kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunnossa kiinnitetään huomiota mm. siihen, että HSL:n talousarvion kehityskulku, jossa Helsingin kustannukset (+6,1 %) kasvavat suhteellisesti enemmän kuin lipputulot (+5,7) on saatava katkaistua.

Lautakunta pitää matkatarujärjestelmää kannatettavana, ja luontevimpana käyttöön ottoa yhdessä uuden lippujärjestelmän kanssa. Lautakunta kiinnittää kuitenkin huomiota eräisiin asiakasnäkökulmasta hankaliin asioihin suunnitellussa matkatarujärjestelmässä.

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunnan lausunnossa kiinnitetään huomiota vuosien 2013-2014 kuntaosuuksien laskentatapaan. Vuosina 2013-2014 operointi- ja infrakustannuksia ei ole jaettu liikennemuodoittain, vaan jakoperusteena on käytetty vuoden 2012 operointi- ja infrakustannuksia yhteensä. Virheellinen laskentatapa johtaa

väärään kuntaosuusjakoon varsinkin vuonna 2014, kun Kehärata otetaan käyttöön.

Infrakulujen kohdistaminen yhtenä kokonaisuutena koko alueen osalta joukkoliikennemuodolle johtaa epäoikeudenmukaiseen lopputulokseen eikä vastaa sitä ajatusta, joka HSL:n perustamisvaiheessa on ollut. Infrakuluja ei pidä kohdistaa koko alueelle yhtenä kokonaisuutena, vaan kunkin kunnan infrakustannukset on jaettava erikseen yksittäisen kunnan alueella tehtyjen nousujen suhteessa.

Liikennelaitos -liikelaitoksen mukaan matkatakuu on kannatettava vaihtoehto. Lausunnossa kuitenkin todetaan, ettei matkakuujärjestelmästä saa syntyä ylimääräisiä kustannuksia operaattorille tai kustannukset on korvattava erillisellä korvauksella.

Myös talous- ja suunnittelukeskus kiinnittää lausunnossaan huomiota HSL:n kustannusten kasvuun. Talous- ja suunnittelukeskuksen mielestä kuntayhtymältä tulee edellyttää toiminnan tehostamista kaupungin talouteen kohdistettavia tehostamis- ja säästötoimia vastaavasti. PKS -kaupunginjohtajat ovat esittäneet HSL-kuntayhtymälle tuottavuuden nousutavoitteeksi 2 % vuonna 2012.

Talous- ja suunnittelukeskus pitää vuoden 2012 kuntaosuutta hyväksyttävänä.

Talous- ja suunnittelukeskus katsoo että HSL:n tulee huolehtia vähintään kustannusten kasvua vastaavasta lipputuottojen kasvusta myös taloussuunnitelmakaudella, mikä tarkoittaa merkittäviä tariffien korotuksia myös vuosina 2013 ja 2014. Kuntaosuuden suhteellisen osuuden kasvattaminen HSL:n toiminnan rahoituksessa ei ole perusteltua eikä taloudelliset näkymät huomioon ottaen Helsingin osalta mahdollista.

Virheellisen jakoperusteen johdosta Helsingin kuntaosuus on taloussuunnitelmassa vuoden 2014 osalta karkean arvion mukaan 6-7 milj. euroa liian suuri. Taloussuunnitelmassa Helsingin kuntaosuuden kasvu vuodesta 2012 (172,3 milj. euroa) vuoteen 2014 (195,0 milj. euroa) on noin 23 milj. euroa.

Talous- ja suunnittelukeskus suhtautuu epäillen matkakuun toteuttamisen hyötyihin ja pitää tarkoituksenmukaisempina rajallisten resurssien käyttämistä joukkoliikenteen häiriötilanteita vähentäviin hankkeisiin.

Esittelijän kannanotot

Kaupunginhallituksen hyväksymässä vuoden 2012 talousarvioraamissa HSL:n kuntaosuus on 173,2 milj. euroa, mikä on suurempi kuin

taloussuunnitelmassa Helsingin kuntaosuudeksi vuonna 2012 arvioitu 172,3 milj. euroa. Vuoden 2012 kuntaosuuden osalta suunnitelmaan ei ole huomauttamista. Riittävä lipputuotto on turvattava tariffien korotuksin.

Esittelijä yhtyy liikennelaitos -liikelaitoksen sekä talous- ja suunnittelukeskuksen esittämiin kannanottoihin HSL:n taloussuunnitelmassa olevista virheellisyyksistä vuoden 2012 jälkeisten kuntaosuuksien laskennassa. Ongelma liittyy infrakulujen laskentaperiaatteisiin vuoden 2011 jälkeen. Tältä osin kaupungin (infrakulujen kohdentaminen liikennemuodoittain, nousuittain ja kunnittain) jo aiemmin esittämät linjaukset ja HSL:n (liikennemuodoittain, nousuittain ja koko HSL-alue) näkemykset eroavat toisistaan.

Kuntien ja HSL:n välinen infrasopimus on voimassa vuoden 2011 loppuun ja jatkosopimusta koskevat neuvottelut ovat kesken. Kustannusten laskentaperusteet on välttämätöntä saada ratkaistua ennen HSL:n taloussuunnitelman hyväksymistä.

Esittelijä yhtyy myös talous- ja suunnittelukeskuksen kannanottoihin HSL:n toiminnan tehostamisesta ja talouden sopeuttamisesta kaupungin talouteen kohdistettavia tehostamis- ja säästötoimia vastaavasti.

Matkatakuihin käyttöön oton hyötyjä on vielä harkittava mm. taloudelliselta kannalta, koska järjestelmän hallinnolliset kustannukset ovat verrattain suuret. On myös harkittava sitä, olisivatko joukkoliikenteen häiriötilanteiden vähentämiseen tähtäävät muut toimet tehokkaampia.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntöasiakirjat
- 2 Kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunto
- 3 Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunnan esityslista
- 4 Talous- ja suunnittelukeskuksen lausunto Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän alustavasta taloussuunnitelmasta 2012-2014

Otteet

Ote
HSL

Otteen liitteet
Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Lausunnonantajat

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 16.08.2011 § 257

HEL 2011-000399 T 00 01 06

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunnan mielestä Helsingin Seudun Liikenne - kuntayhtymässä (HSL) tehty strategiatyö antaa hyvän perustan uuden joukkoliikenneorganisaation toiminnan suuntaamiselle ja toimintakulttuurin luomiselle. Strategiatyössä on asetettu konkreettisia kehittämistavoitteita ja määritelty kehittämistoimenpiteitä, joiden avulla pyritään toteuttamaan strategiset tavoitteet. Strategian toteutumisen arviointiin onkin monessa kohdassa asetettu selvät mittarit vuoteen 2018 asti. Tulevien vuosien talousarvioiden yhteydessä pitäisikin esittää myös toteutumatietoja menneiltä vuosilta, jotta voitaisiin arvioida kuinka hyvin asetetut tavoitteet on pystytty toteuttamaan.

Helsingin joukkoliikenteen palvelutason muutokset ovat melko vähäiset vuonna 2012. Merkittävin muutos on raitioliikenteen laajentaminen Jätkäsaareen (linjat 8 ja 9). Bussiliikenteessä jatketaan muutaman linjan reittiä siten, että ne muuttuvat kokonaan tai osittain seutulinjoiksi. Lisäksi tehdään matkustajamääristä tai ajoajoista johtuvia muutoksia. Muutokset ovat perusteltuja ja pohjautuvat yhteistyössä valmisteltuihin suunnitelmiin.

Helsingin sisäisten lippujen hintojen keskimääräinen korotus (+5,1 %) on suuri verrattuna viime vuosien hintakehitykseen. Korotusta on perusteltu Helsingin kunnallistalouden näköpiirissä olevien useiden vaikeiden vuosien takia. HSL:n talousarvion kehityskulku, jossa Helsingin kustannukset (+6,1 %) kasvavat suhteellisesti enemmän kuin lipputulot (+5,7 %), tulee katkaista. Kaupunkisuunnittelulautakunta katsoo, että merkittävä hinnan korotus on ristiriidassa Helsingin valtuustostrategian tavoitteen kanssa, jonka mukaan joukkoliikenteen, pyöräilyn ja jalankulun yhteenlaskettua kulkumuoto-osuutta tulisi nostaa prosenttiyksikön vuodessa vuoteen 2012 saakka. Pitkällä tähtäimellä HSL:n talouden tasapainottamiseen tulisi etsiä muita

ratkaisuja mm. toimintaa tehostamalla ja myyntiä lisäämällä. Kaupunkisuunnittelulautakunta katsoo kuitenkin, että lyhyellä tähtäimellä, ja mikäli tariffitukea (kuntaosuuksia) ei ole mahdollista nostaa, on parempi nostaa maltillisesti lippujen hintoja kuin heikentää palvelutasoa.

Matkatarjunta parantaisi kokemusten mukaan merkittävästi mielikuvaa matkan onnistumisen luotettavuudesta. Matkustajan kannalta hankalaa suunnitellussa järjestelmässä on, että matkatarjunta ei korvaa syntyviä lisäkustannuksia, jos ne johtuvat HSL:n ulkopuolisista yllättävistä syistä, poikkeuksesta on tiedotettu 30 minuuttia ennen matkan alkua tai häiriötilanne johtuu ylivoimaisesta esteestä. Näin ollen muun muassa katutöiden, suurtahtumien ja onnettomuuksien aiheuttamat liikenneuhkat tai sähkökatkoista johtuvat ongelmat on rajattu korvausvelvollisuuden ulkopuolelle. Matkustaja joutuu tekemään päätöksen korvaavasta yhteydestä ja näin syntyvistä lisäkustannuksista liikenteessä ollessaan melko hatarin tiedoin. Matkustaja on myös velvollinen käyttämään reittiopasta ja seuraamaan sähköistä tiedotusta. Matkatarjuntajärjestelmää tulisi vielä tarkastella enemmän asiakasnäkökulmasta.

Matkatarjunnan käyttöönottoa on harkittava suhteessa muihin joukkoliikenteen kulkumuoto-osuutta nostaviin toimiin. Aikaisin mahdollinen hetki mahdollisen matkatarjuntajärjestelmän käyttöönottoon olisi kaupungin taloudellisesta tilanteesta riippuen uuden lippujärjestelmän käyttöönoton yhteydessä. Ennen matkatarjunnan mahdollista käyttöönottoa, on siitä perusteltua pyytää uudet lausunnot jäsenkunnilta.

HSL:n taloussuunnitelman raportissa tulisi pyrkiä helpompaan luettavuuteen. Erilaisia tunnuslukuja ja mittareita talouden, toiminnan laadun ja tehokkuuden seuraamiseen tarvittaisiin lisää. Näiden tunnuslukujen aikasarjat antavat paremman mahdollisuuden seurata pidemmän aikavälin muutoksia toiminnassa ja taloudessa.

Taloussuunnitelman valmistelun aikataulu on huono. Lausunnon antaminen osuu kesäloma-aikaan. Jos aikataulua olisi mahdollista hieman myöhentää, olisivat lausuntovaiheessa käytettävissä myös tuoreemmat kuluvan vuoden taloutta kuvaavat ennusteet. Nyt käsillä olevan suunnitelman ennusteet on tehty huhtikuun lopun toteutumatietojen perusteella.

Käsittely

16.08.2011 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Holopainen Mari: Lausunnon kolmannen kappaleen toinen virke

muutetaan kuulumaan seuraavasti: "Korotusta on perusteltu Helsingin kunnallistalouden näköpiirissä olevien useiden vaikeiden vuosien takia."

Esityslistatekstissä sanamuoto kuului seuraavasti: "Korotus on perusteltu Helsingin kunnallistalouden näköpiirissä olevien useiden vaikeiden vuosien takia."

Kannattajat: Puura Heli

Vastaehdotus:

Holopainen Mari: Lausunnon kolmannen kappaleen viimeinen virke korvataan seuraavilla virkkeillä:

"Kaupunkisuunnittelulautakunta katsoo, että merkittävä hinnan korotus on ristiriidassa Helsingin valtuustostrategian tavoitteen kanssa, jonka mukaan joukkoliikenteen, pyöräilyn ja jalankulun yhteenlaskettua kulkumuoto-osuutta tulisi nostaa prosenttiyksikön vuodessa vuoteen 2012 saakka. Pitkällä tähtäimellä HSL:n talouden tasapainottamiseen tulisi etsiä muita ratkaisuja mm. toimintaa tehostamalla ja myyntiä lisäämällä. Kaupunkisuunnittelulautakunta katsoo kuitenkin, että lyhyellä tähtäimellä, ja mikäli tariffitukea (kuntaosuuksia) ei ole mahdollista nostaa, on parempi nostaa maltillisesti lippujen hintoja kuin heikentää palvelutasoa."

Esityslistatekstissä sanamuoto kuului seuraavasti:

"Kaupunkisuunnittelulautakunta katsoo kuitenkin, että talouden tasapainottamiseksi on parempi nostaa lippujen hintoja kuin heikentää joukkoliikenteen palvelutasoa, mikäli tariffitukea (kuntaosuuksia) ei ole mahdollista nostaa."

Kannattajat: Puura Heli

Vastaehdotus:

Rauhamäki Tatu: Lausunnon viides kappale muutetaan kuulumaan seuraavasti:

"Matkatakaun käyttöönottoa on harkittava suhteessa muihin joukkoliikenteen kulkumuoto-osuutta nostaviin toimiin. Aikaisin mahdollinen hetki mahdollisen matkakuujärjestelmän käyttöönottoon olisi kaupungin taloudellisesta tilanteesta riippuen uuden lippujärjestelmän käyttöönoton yhteydessä. Ennen matkatakaun mahdollista käyttöönottoa, on siitä perusteltua pyytää uudet lausunnot jäsenkunnilta."

Esityslistatekstissä sanamuoto kuului seuraavasti: "Joukkoliikenteen käyttöön sitoutumisen edistäminen myös matkatakaun avulla on kannatettavaa käytettävissä olevien pohjoismaisten kokemusten

valossa. Luontevin hetki matkakuujärjestelmän käyttöön ottoon olisi yhdessä uuden lippujärjestelmän kanssa."

Kannattajat: Modig Silvia

Päätös syntyi äänestysten jälkeen.

1. Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lausunnon kolmannen kappaleen toinen virke muutetaan kuulumaan seuraavasti: "Korotusta on perusteltu Helsingin kunnallistalouden näköpiirissä olevien useiden vaikeiden vuosien takia."

Jaa-äännet: 1

Tatu Rauhamäki

Ei-äännet: 7

Heli Puura, Osmo Soininvaara, Elina Palmroth-Leino, Matti Niemi, Silvia Modig, Stefan Johansson, Mari Holopainen

Tyhjä-äännet: 0

Poissa-äännet: 1

Lasse Männistö

Suoritettussa äänestyksessä jäsen Holopaisen vastaehdotus voitti.

2. Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lausunnon kolmannen kappaleen viimeinen virke korvataan seuraavilla virkkeillä: "Kaupunkisuunnittelulautakunta katsoo, että merkittävä hinnan korotus on ristiriidassa Helsingin valtuustostrategian tavoitteen kanssa, jonka mukaan joukkoliikenteen, pyöräilyn ja jalankulun yhteenlaskettua kulkumuoto-osuutta tulisi nostaa prosenttiyksikön vuodessa vuoteen 2012 saakka. Pitkällä tähtäimellä HSL:n talouden tasapainottamiseen tulisi etsiä muita ratkaisuja mm. toimintaa tehostamalla ja myyntiä lisäämällä. Kaupunkisuunnittelulautakunta katsoo kuitenkin, että lyhyellä tähtäimellä, ja mikäli tariffitukea (kuntaosuuksia) ei ole mahdollista nostaa, on parempi nostaa maltillisesti lippujen hintoja kuin heikentää palvelutasoa."

Jaa-äännet: 2

Stefan Johansson, Tatu Rauhamäki

Ei-äännet: 6

Silvia Modig, Heli Puura, Matti Niemi, Mari Holopainen, Osmo Soininvaara, Elina Palmroth-Leino

Tyhjä-äännet: 0

Poissa-äännet: 1

Lasse Männistö

Suoritettussa äänestyksessä jäsen Holopaisen vastaehdotus voitti.

3. Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lausunnon viides kappale muutetaan kuulumaan seuraavasti: "Matkatakuun käyttöönottoa on harkittava suhteessa muihin joukkoliikenteen kulkumuoto-osuutta nostaviin toimiin. Aikaisin mahdollinen hetki mahdollisen matkatakuujärjestelmän käyttöönottoon olisi kaupungin taloudellisesta tilanteesta riippuen uuden lippujärjestelmän käyttöönoton yhteydessä. Ennen matkatakuun mahdollista käyttöönottoa, on siitä perusteltua pyytää uudet lausunnot jäsenkunnilta."

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 7

Elina Palmroth-Leino, Silvia Modig, Matti Niemi, Tatu Rauhamäki, Heli Puura, Osmo Soininvaara, Stefan Johansson

Tyhjä-äännet: 1

Mari Holopainen

Poissa-äännet: 1

Lasse Männistö

Suoritettussa äänestyksessä puheenjohtaja Rauhamäen vastaehdotus voitti.

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Olli-Pekka Poutanen

Lisätiedot

Markku Granholm, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37121
markku.granholm(a)hel.fi

§ 729

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikoilla 33 ja 34 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

Liikennelaitos-liikelaitoksen johtokunta	18.8.2011
Yleisten töiden lautakunta	23.8.2011

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikoilla 33 ja 34 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

Liikennelaitos-liikelaitoksen johtokunta	18.8.2011
Yleisten töiden lautakunta	23.8.2011

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

29.08.2011

Sj/1

§ 730

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 34 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

eläintarhan johtokunta

henkilöstötoimikunta

kaupunginmuseon johtokunta

kaupunginorkesterin johtokunta

kulttuuri- ja kirjastolautakunta

liikuntalautakunta

nuorisolautakunta

opetuslautakunta

16.8.2011

opetuslautakunnan ruotsinkielinen jaosto

opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto

ruotsinkielisen työväenopiston johtokunta

suomenkielisen työväenopiston johtokunta

taidemuseon johtokunta

23.8.2011

Henkilöstön kehittämispalvelut -johtokunta

eläintarhan johtaja

henkilöstökeskus

- henkilöstöjohtaja

- osastopäällikkö (henkilöstöpolitiikka)

- osastopäällikkö (henkilöstövoimavara)

- osastopäällikkö (maahanmuutto)

museojohtaja

kaupunginorkesterin intendentti

ruotsinkielisen työväenopiston rehtori

suomenkielinen työväenopisto:

- johtava rehtori

- apulaisrehtori

- aluerehtori

taidemuseon johtaja

tietokeskus:

- johtaja

- tutkimuspäällikkö

- tietohuoltopäällikkö

- kehittäispäällikkö

työterveysjohtaja

29.08.2011

Sj/1

Henkilöstön kehittämisspalvelut
- toimitusjohtaja

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Tuula Haatainen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(at)hel.fi
Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(at)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 34 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

eläintarhan johtokunta

henkilöstötoimikunta

kaupunginmuseon johtokunta

kaupunginorkesterin johtokunta

kulttuuri- ja kirjastolautakunta

liikuntalautakunta

nuorisolautakunta

opetuslautakunta

16.8.2011

opetuslautakunnan ruotsinkielinen jaosto

opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto

ruotsinkielisen työväenopiston johtokunta

suomenkielisen työväenopiston johtokunta

taidemuseon johtokunta

23.8.2011

Henkilöstön kehittämisspalvelut -johtokunta

eläintarhan johtaja

henkilöstökeskus

- henkilöstöjohtaja

- osastopäällikkö (henkilöstöpolitiikka)

- osastopäällikkö (henkilöstövoimavara)

- osastopäällikkö (maahanmuutto)

museujohtaja

kaupunginorkesterin intendentti

ruotsinkielisen työväenopiston rehtori

suomenkielinen työväenopisto:

- johtava rehtori

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvnro

F102012566

29.08.2011

Sj/1

- apulaisrehtori
- aluerehtori
- taidemuseon johtaja
- tietokeskus:
  - johtaja
  - tutkimuspäällikkö
  - tietohuoltopäällikkö
  - kehittämisspäällikkö
- työterveysjohtaja
- Henkilöstön kehittämisspalvelut
- toimitusjohtaja

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Tuula Haatainen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(at)hel.fi
Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(at)hel.fi

§ 731

Lauttasaaren länsiosan tonttien ja Lemislahden venesatama-alueen rakennuskiellon pidentäminen (nro 12057)

HEL 2011-000810 T 10 03 05

Päätös

Kaupunginhallitus päätti pidentää kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston piirustuksesta nro 12057 ilmenevien 31. kaupunginosan (Lauttasaari) länsiosan tonttien ja Lemislahden venesatama-alueen rakennuskieltoaikaa 8.9.2013 saakka.

Samalla kaupunginhallitus toteaa, että maankäyttö- ja rakennuslain 202 §:n perusteella tämä päätös tulee voimaan ennen kuin se on saanut lainvoiman ja että se on kuulutettava.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Rakennuskieltokartta nro 12057
- 2 Päätöshistoria

Otteet

Ote

Lautakunnat
Uudenmaan elinkeino-, liikenne-
ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Liite 1
Esitysteksti
Liite 1

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen pidentää kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston piirustuksesta nro 12057 ilmenevien 31. kaupunginosan (Lauttasaari) länsiosan tonttien ja Lemislahden venesatama-alueen rakennuskieltoaikaa 8.9.2013 saakka.

Samalla kaupunginhallitus toteaa, että maankäyttö- ja rakennuslain 202 §:n perusteella tämä päätös tulee voimaan ennen kuin se on saanut lainvoiman ja että se on kuulutettava.

Esittelijä

Alue

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
PL 1	Pohjoisesplanadi 11-13	+358 9 310 1641	0201256-6	FI0680001200062637
00099 HELSINGIN KAUPUNKI	Helsinki	Faksi		Alvnro
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus	helsinki.kirjaamo@hel.fi	+358 9 655 783		FI02012566

Rakennuskielto on voimassa 31. kaupunginosan (Lauttasaari) piirustuksen nro 11914/11.6.2009 osoittamilla alueilla lukuun ottamatta tontteja 31097/2 - 4. Alueeseen kuuluu Lauttasaaren länsiosassa 166 tonttia.

Taustaa

Kaupunginvaltuusto päätti 15.9.1999 muuttaa 31. kaupunginosan (Lauttasaari) asemakaavaa piirustuksen nro 10788 osoittamilta alueilta. Päätöksen perusteella alueilla tuli voimaan rakennuskielto, jota kaupunginhallitus on viimeksi jatkanut 10.8.2009 ja joka on voimassa 8.9.2011 saakka.

Kaupunginhallitus päätti 8.9.2003 asettaa tontin 31051/1 rakennuskieltoon asemakaavan muuttamista varten 8.9.2009 saakka. Tontin 31051/1 rakennuskielto on 10.8.2009 yhdistetty tähän rakennuskieltoon.

Asemakaava

Lauttasaaren pääosalle, pohjois- ja keskiosalle, vahvistettiin 9.1.1951 asemakaava nro 2948. Kaavaan on sittemmin tehty useita kaavamuutoksia.

Kaksikerroksisten asuinrakennusten korttelialueille on laadittu joitakin kaavamuutoksia lähinnä 1950- ja 1960-luvuilla. Alkuperäinen asemakaava sekä tehdyt muutokset ovat suurelta osalta vanhentuneita.

Kaavamääräykset ja -merkinnät eivät nykyisten tulkintojen ja tarpeiden johdosta sekä muuttuneiden muiden säännösten vuoksi vastaa tarkoitustaan. Rakennusoikeus on ilmaistu tavalla, mikä aiheuttaa tulkintavaikeuksia. Täydennysrakentaminen vajaasti rakennetulla tontilla on muidenkin määräysten johdosta hankalaa ja saattaa johtaa käyttökelpoisen rakennuskannan purkamiseen.

Voimassa olevat asemakaavat eivät sisällä rakennusten suojeluun tähtääviä määräyksiä. Rakennussuojelukysymykset tulee selvittää asemakaavan muutostyössä.

Suunnittelutilanne

Asuinrakennusten tontit ovat yksityisomistuksessa. Kaupunki omistaa tontin 31058/2, joka on vuokrattu Kiinteistö Oy Helsingin Palveluasunnoille, ja venesatama-alueen, joka on vuokrattu Lauttasaaren Veneilijät r.y:lle ja Drumsö Kanotister r.f:lle.

Kaupunginmuseo on selvittänyt rakennuskieltoalueen ja sillä olevien rakennusten rakennustaiteellisen ja kulttuurihistoriallisen arvon.

Kaupunginmuseo esittää lausunnossaan näkökohtiaan kaavan uusimistyön periaatteiksi sekä antaa suosituksensa asemakaavaan merkittävistä suojelumerkinnöistä. Lausunto on saatu 23.7.2003.

Tontin 31062/5 asemakaavan muutoksen kaupunginhallitus hyväksyi 5.11.2001. Päätös sai lainvoiman 21.12.2001. Tontin 31052/7 asemakaavan muutoksen kaupunginvaltuusto hyväksyi 31.8.2005. Päätös sai lainvoiman 18.8.2006. Tiirasaarentien varteen sijoittuvien tonttien 31097/2 - 4 asemakaavan muutoksen kaupunginvaltuusto hyväksyi 21.4.2010. Päätös sai lainvoiman 4.6.2010. Tontit on rajattu pois rakennuskieltoalueesta.

Alueelle tullaan tekemään asemakaavan muutos, jossa alueen ja rakennusten suojelu otetaan huomioon sekä asemakaavamerkinnot ja määräykset ajantasaistetaan. Muutokset laaditaan kiireellisyysjärjestyksessä alueelle ilmaantuvien rakennushankkeiden tarpeiden mukaan. Työ sisältyy kaupunkisuunnitteluviraston toimintasuunnitelmaan. Katajajarjun itärannan osa-alueen asemakaavan muutosehdotus on tarkoitus esitellä kaupunkisuunnittelulautakunnalle vuoden 2011 lopulla. Muut osat on aikataulutettu tehtäviksi vuoden 2012 aikana.

Rakennuskiellon jatkaminen

Kaavoituksen keskeneräisyyden vuoksi tulisi kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston piirustuksesta nro 12057/16.6.2011 ilmenevien alueiden rakennuskieltoa jatkaa kahdella vuodella eli 8.9.2013 saakka maankäyttö- ja rakennuslain 53 §:n 2 momentin perusteella.

Esittelijä toteaa, että päätösehdotus on kaupunkisuunnittelulautakunnan esityksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Rakennuskieltokartta nro 12057
- 2 Päätöshistoria

Otteet

Ote
Lautakunnat

Otteen liitteet
Liite 1

29.08.2011

Kaj/1

Uudenmaan elinkeino-, liikenne-
ja ympäristökeskus

Esitysteksti
Liite 1

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvnro

FI02012566

§ 732

Asunto Oy Helsingin Kipparin poikkeamishakemus

HEL 2011-000711 T 10 04 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää Asunto Oy Helsingin Kipparille maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen poikkeamisen asemakaavasta nro 11050 seuraavin ehdoin:

- rakentamisessa noudatetaan 14.1.2011 päivätyn hakemuksen mukaisia liitepiirustuksia sekä 31.3.2011 päivättyä täydentävää asemapiirustusta

- porrashuoneet toteutetaan lämpiminä

Poikkeaminen koskee vanhan pelastusasemarakennuksen korjausrakentamista asuinrakennukseksi Herttoniemenrannan satamakorttelissa.

Hakija

Asunto Oy Helsingin Kippari (14.1.2011)

Rakennuspaikka

43. kaupunginosan (Herttoniemi) korttelin nro 43009 tontti nro 11 (osoite Suolakivenkatu 11)

Hakemus

Hakijan tarkoituksena on pelastusasemarakennuksen korjausrakentaminen asuinrakennukseksi poiketen asemakaavasta.

Poikkeamista haetaan useammalle tontille samaan aikaan. Poikkeamista haetaan tontin käyttötarkoituksen, monikäyttötilojen, rakennusoikeuden, etupihan muurin korkeuden ja varastojen sijoittamisen osalta.

Hakija perustelee hakemustaan sillä, että palvelutilojen sijoittaminen rakennukseen soveltuu huonosti olemassa olevan rakennusrungon mitoitukseen, ja että poikkeamiset ovat välttämättömiä hankkeen toteuttamisen kannalta.

Säännökset, joista poiketaan

Haettu toimenpide on vastoin voimassa olevaa asemakaavaa ja siten vastoin maankäyttö- ja rakennuslain 58 §:n 1 momenttia.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvnro

FI02012566

Osallisten kuuleminen

Satamakorttelitonttien nro 11, 20, 21 ja 22 hakemuksista on tiedotettu naapureille kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston kirjeellä (1.4.2011). Heille on varattu tilaisuus kirjallisen muistutuksen tekemiseen. Muistutuksia on esitetty viisi kappaletta. Muistutukset eivät koske Asunto Oy Helsingin Kipparin hakemusta (tonttia nro 11).

Saadut lausunnot ja viranomaisneuvottelut

Kaupunkikuvaneuvottelukunta käsitteli poikkeamishakemuksen mukaisia suunnitelmia kahteen otteeseen 15.12.2010 ja 30.3.2011. 15.12.2010 pidetyn käsittelyn jälkeen suunnitelmia muutettiin ja täydennettiin.

Kaupunkikuvaneuvottelukunta totesi 30.3.2011 hankkeessa edistytyn. Saadut selvitykset huomioiden suunnitelmiin ei ollut huomauttamista. Lausuntonaan kaupunkikuvaneuvottelukunta puolsi hankkeita.

Perustelut

Alueella on voimassa 27.11.2002 hyväksytty asemakaava nro 11050. Hakemus koskee Herttoniemenrannan viimeisen asuntoaluekokonaisuuden pelastusaseman tonttia. Tontilla on Helin & Siitosen suunnittelema, vuonna 1987 rakennettu kolmikerroksinen paloasema, jonka kokonaiskerrosala on 933 m².

Asemakaavan mukaan tontti on julkisten lähipalvelurakennusten korttelialuetta johon saa sijoittaa myös yksityisiä palveluja ja asuntoja (YL).

Tontin asuntokerrosala on 1000 k-m². Monikäyttötilan kerrosalaa tontilla ei ole lainkaan. Olemassa olevaa paloasemaa ei ole suojeltu. Kaavan rakennusala noudattaa olemassa olevan kolmikerroksisen rakennuksen rajoja.

Hakijan tarkoituksena on säilyttää olemassa oleva pelastusasemarakenne ja kunnostaa se kokonaan asuinkäyttöön asemakaavasta poiketen. Rakennuksen julkisivun luonne säilyy alkuperäisen kaltaisena. Pelastusaseman käyttötarkoituksen muuttaminen kokonaan asunto-käyttöön on perusteltua, koska poikkeaminen asemakaavassa määritellystä käyttötarkoituksesta mahdollistaa alueen nopeamman toteutumisen.

Asuntojen yhteyteen pohjakerrokseen toteutetaan varauksena monikäyttötiloja yhteensä 183,5 m². Rivitaloasuntojen keskipinta-ala on 185 m². Kolmatta kerrosta täydennetään asuinhuoneilla. Kunnostetun rakennuksen kokonaiskerrosala on 1100 k-m². Tontin sallittu kokonaiskerrosala ylittyy 10 % (100 k-m²). Poikkeaminen

rakennusoikeuden ylityksen osalta on perusteltua, koska rakennusoikeuden ylitys (100 k-m²) johtuu suurelta osin siitä, että suuri osa asuntojen pohjakerroksesta rakennetaan monikäyttötiloina ja ulkovarastot sijoitetaan rakennusalan ulkopuolelle.

Rakennuttaja hakee lisäksi poikkeamista varastojen sijoittamiseen rakennusalan ulkopuolelle. Ulkovarastojen sijoittaminen rakennusalan ulkopuolelle on perusteltua, koska varastojen rakentaminen parantaa asuttavuutta ja massat toimivat yksityisen ja yhteisen pihan rajaelementteinä.

Asemakaavan tavoitteena on ollut luoda alueesta vetovoimainen, tiivis kaupunkipientaloalue, joka tarjoaa mahdollisuudet asumiselle ja palveluille.

Korttelin monimuotoisuuden ja elävyyden kannalta on tärkeää, että satamakorttelin korkeat laatutavoitteet säilytetään poikkeamisista huolimatta. Hakija on sitoutunut rakentamaan jo toteutuneiden tonttien mukaista korkean laatutason arkkitehtuuria ja ympäristöä.

Alueen palveluiden ja monimuotoisuuden kannalta tärkeät monikäyttötilat säilyvät siten, että tontilla nro 11 rakennettavien asuntojen pohjakerroksesta varataan yhteensä 183,5 m² monikäyttötiloja varten. Tekninen muuttamiskelpoisuus monikäyttötiloiksi varmistetaan jo rakentamisvaiheessa.

Ajo pysäköintialueelle on järjestetty asemakaavan mukaisesti.

Poikkeamisen erityinen syy on asemakaavan toteutumisen edistäminen.

Haettu toimenpide ei aiheuta haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle taikka alueiden käytön muulle järjestämiselle eikä vaikeuta luonnonsuojelun taikka rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista, mikäli rakentamisessa noudatetaan 14.1.2011 päivätyn hakemuksen mukaisia liitepiirustuksia sekä 31.3.2011 päivättyä täydentävää asemapiirustusta, mikäli porrashuoneet toteutetaan lämpiminä ja mikäli asuntojen keskipinta-ala omistusasuntoja toteutettaessa on vähintään 75 h-m².

Haettu toimenpide ei myöskään johda vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen eikä muutoin aiheuta merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

Sovellettavat oikeusohjeet

Maankäyttö- ja rakennuslaki 58 § 1 mom, 171 § 2 mom 2 kohta, 172, 173 ja 174 §

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvnro

F102012566

Laki kevennettyjen rakentamis- ja kaavamääräysten kokeilusta 3 §
Rakennusvalvontataksa 2011, 6 § a-kohta

Maksu

737 euroa

Jatkotoimenpiteet

Ennen mahdolliseen rakennustoimenpiteeseen ryhtymistä on saatava rakennuslupa, mikäli sellaista edellytetään. Rakennus- tai muu mahdollisesti vaadittava lupa on haettava kahden vuoden kuluessa poikkeamispäätöksen antopäivästä lukien. Lupahakemukseen on liitettävä tämä päätös lainvoimaisuustodistuksineen.

Tämä päätös annetaan julkipanon jälkeen 31.8.2011, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon.

Käsittely

Vastaehdotus:

Männistö Lasse: Poistetaan päätösehdotuksen seuraava kohta:

- asuntojen keskipinta-ala tulee omistusasuntoja toteutettaessa olla vähintään 75 h-m².

Kannattajat: Halla-aho Jussi

1. Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Poistetaan päätösehdotuksen seuraava kohta:

- asuntojen keskipinta-ala tulee omistusasuntoja toteutettaessa olla vähintään 75 h-m².

Jaa-äännet: 7

Arto Bryggare, Sanna Hellström, Tarja Kantola, Outi Ojala, Osku Pajamäki, Mari Puoskari, Ville Ylikahri

Ei-äännet: 7

Sirpa Asko-Seljavaara, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Kimmo Helistö, Lasse Männistö, Risto Rautava, Laura Rissanen

Tyhjä-äännet: 1

Jan Oker-Blom

Poissa-äännet: 0

Puheenjohtajan äänen ratkaistessa Männistön vastaehdotus voitti esittelijän esityksen.

29.08.2011

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihteeri, puhelin: 310 74325
suvi.ramo(a)hel.fi
Nirkko Saara, asiamies, puhelin: 310 64692
saara.nirkko(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ympäristökartta (Herttoniemen tontti 43009/11)
- 2 Asemapiirros (Herttoniemen tontti 43009/11)
- 3 Päättöhistoria

Otteet

Ote

Hakija

Uudenmaan elinkeino-, liikenne-
ja ympäristökeskus

Kaupunkisuunnitteluvirasto

Rakennusvalvontavirasto

Hallinto-osasto/Halke

Otteen liitteet

Hallintovalitus,
poikkeamispäätöksen tekeminen

Hallintovalitus,
poikkeamispäätöksen tekeminen

Liite 1

Liite 2

Liite 1

Liite 2

Liite 1

Liite 2

Liite 1

Liite 2

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen myöntää Asunto Oy Helsingin Kipparille maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen poikkeamisen asemakaavasta nro 11050 seuraavin ehdoin:

- rakentamisessa noudatetaan 14.1.2011 päivätyn hakemuksen mukaisia liitepiirustuksia sekä 31.3.2011 päivättyä täydentävää asemapiirustusta

- porrashuoneet toteutetaan lämpiminä

- asuntojen keskipinta-ala tulee omistusasuntoja toteutettaessa olla vähintään 75 h-m².

Poikkeaminen koskee vanhan pelastusasemarakennuksen korjausrakentamista asuinrakennukseksi Herttoniemenrannan satamakorttelissa.

Hakija

Asunto Oy Helsingin Kippari (14.1.2011)

Rakennuspaikka

43. kaupunginosan (Herttoniemi) korttelin nro 43009 tontti nro 11 (osoite Suolakivenkatu 11)

Hakemus

Hakijan tarkoituksena on pelastusasemarakennuksen korjausrakentaminen asuinrakennukseksi poiketen asemakaavasta.

Poikkeamista haetaan useammalle tontille samaan aikaan. Poikkeamista haetaan tontin käyttötarkoituksen, monikäyttötilojen, rakennusoikeuden, etupihan muurin korkeuden ja varastojen sijoittamisen osalta.

Hakija perustelee hakemustaan sillä, että palvelutilojen sijoittaminen rakennukseen soveltuu huonosti olemassa olevan rakennusrungon mitoitus, ja että poikkeamiset ovat välttämättömiä hankeen toteuttamisen kannalta.

Säännökset, joista poiketaan

Haettu toimenpide on vastoin voimassa olevaa asemakaavaa ja siten vastoin maankäyttö- ja rakennuslain 58 §:n 1 momenttia.

Osallisten kuuleminen

Satamakorttelitonttien nro 11, 20, 21 ja 22 hakemuksista on tiedotettu naapureille kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston kirjeellä (1.4.2011). Heille on varattu tilaisuus kirjallisen muistutuksen tekemiseen. Muistutuksia on esitetty viisi kappaletta. Muistutukset eivät koske Asunto Oy Helsingin Kipparin hakemusta (tonttia nro 11).

Saadut lausunnot ja viranomaisneuvottelut

Kaupunkikuvaneuvottelukunta käsitteli poikkeamishakemuksen mukaisia suunnitelmia kahteen otteeseen 15.12.2010 ja 30.3.2011. 15.12.2010 pidetyn käsittelyn jälkeen suunnitelmia muutettiin ja täydennettiin.

Kaupunkikuvaneuvottelukunta totesi 30.3.2011 hankkeessa edistytyn. Saadut selvitykset huomioiden suunnitelmiin ei ollut huomauttamista. Lausuntonaan kaupunkikuvaneuvottelukunta puolsi hankkeita.

Perustelut

Alueella on voimassa 27.11.2002 hyväksytty asemakaava nro 11050. Hakemus koskee Herttoniemenrannan viimeisen asuntoaluekokonaisuuden pelastusaseman tonttia. Tontilla on Helin & Siitosen suunnittelema, vuonna 1987 rakennettu kolmikerroksinen paloasema, jonka kokonaiskerrosala on 933 m².

Asemakaavan mukaan tontti on julkisten lähipalvelurakennusten korttelialuetta johon saa sijoittaa myös yksityisiä palveluja ja asuntoja (YL).

Tontin asuntokerrosala on 1000 k-m². Monikäyttötilan kerrosalaa tontilla ei ole lainkaan. Olemassa olevaa paloasemaa ei ole suojeltu. Kaavan rakennusala noudattaa olemassa olevan kolmikerroksisen rakennuksen rajoja.

Hakijan tarkoituksena on säilyttää olemassa oleva pelastusasemarakennus ja kunnostaa se kokonaan asuinkäyttöön asemakaavasta poiketen. Rakennuksen julkisivun luonne säilyy alkuperäisen kaltaisena. Pelastusaseman käyttötarkoituksen muuttaminen kokonaan asunto-käyttöön on perusteltua, koska poikkeaminen asemakaavassa määritellystä käyttötarkoituksesta mahdollistaa alueen nopeamman toteutumisen.

Asuntojen yhteyteen pohjakerrokseen toteutetaan varauksena monikäyttötiloja yhteensä 183,5 m². Rivitaloasuntojen keskipinta-ala on 185 m². Kolmatta kerrosta täydennetään asuinhuoneilla. Kunnostetun rakennuksen kokonaiskerrosala on 1100 k-m². Tontin sallittu kokonaiskerrosala ylittyy 10 % (100 k-m²). Poikkeaminen rakennusoikeuden ylityksen osalta on perusteltua, koska rakennusoikeuden ylitys (100 k-m²) johtuu suurelta osin siitä, että suuri osa asuntojen pohjakerroksesta rakennetaan monikäyttötiloina ja ulkovarastot sijoitetaan rakennusalan ulkopuolelle.

Rakennuttaja hakee lisäksi poikkeamista varastojen sijoittamiseen rakennusalan ulkopuolelle. Ulkovarastojen sijoittaminen rakennusalan ulkopuolelle on perusteltua, koska varastojen rakentaminen parantaa asuttavuutta ja massat toimivat yksityisen ja yhteisen pihan rajaelementteinä.

Asemakaavan tavoitteena on ollut luoda alueesta vetovoimainen, tiivis kaupunkipientaloalue, joka tarjoaa mahdollisuudet asumiselle ja palveluille.

Korttelin monimuotoisuuden ja elävyyden kannalta on tärkeää, että satamakorttelin korkeat laatutavoitteet säilytetään poikkeamisista huolimatta. Hakija on sitoutunut rakentamaan jo toteutuneiden tonttien mukaista korkean laatutason arkkitehtuuria ja ympäristöä.

Alueen palveluiden ja monimuotoisuuden kannalta tärkeät monikäyttötilat säilyvät siten, että tontilla nro 11 rakennettavien asuntojen pohjakerroksesta varataan yhteensä 183,5 m² monikäyttötiloja varten. Tekninen muuttamiskelpoisuus monikäyttötiloiksi varmistetaan jo rakentamisvaiheessa.

Ajo pysäköintialueelle on järjestetty asemakaavan mukaisesti.

Poikkeamisen erityinen syy on asemakaavan toteutumisen edistäminen.

Haettu toimenpide ei aiheuta haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle taikka alueiden käytön muulle järjestämiselle eikä vaikeuta luonnonsuojelun taikka rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista, mikäli rakentamisessa noudatetaan 14.1.2011 päivätyn hakemuksen mukaisia liitepiirustuksia sekä 31.3.2011 päivättyä täydentävää asemapiirustusta, mikäli porrashuoneet toteutetaan lämpiminä ja mikäli asuntojen keskipinta-ala omistusasuntoja toteutettaessa on vähintään 75 h-m².

Haettu toimenpide ei myöskään johda vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen eikä muutoin aiheuta merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

Sovellettavat oikeusohjeet

Maankäyttö- ja rakennuslaki 58 § 1 mom, 171 § 2 mom 2 kohta, 172, 173 ja 174 §

Laki kevennettyjen rakentamis- ja kaavamääräysten kokeilusta 3 §

Rakennusvalvontataksa 2011, 6 § a-kohta

Maksu

737 euroa

Jatkotoimenpiteet

Ennen mahdolliseen rakennustoimenpiteeseen ryhtymistä on saatava rakennuslupa, mikäli sellaista edellytetään. Rakennus- tai muu mahdollisesti vaadittava lupa on haettava kahden vuoden kuluessa poikkeamispäätöksen antopäivästä lukien. Lupahakemukseen on liitettävä tämä päätös lainvoimaisuustodistuksineen.

Tämä päätös annetaan julkipanon jälkeen 31.8.2011, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon.

Esittelijä

Esittelijä toteaa, että 1.1.2011 voimaan tulleen lain (1257/2010) (Laki kevennettyjen rakentamis- ja kaavamääräysten kokeilusta) 3 §:n säännösten mukaan maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 171 §:n 2 momentin 2-4 kohdassa ja 3 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa poikkeuksen rakentamista tai muuta toimenpidettä koskevista säännöksistä, määräyksistä, kielloista ja muista rajoituksista, lukuun ottamatta ranta-alueelle haettua poikkeamista, myöntää Helsingin kaupunki.

Hakemus koskee maankäyttö- ja rakennuslain 171 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaista vähäistä suurempaa poikkeamista asemakaavassa osoitetusta rakennusoikeudesta, joten toimivalta hakemuksen ratkaisussa on kaupunginhallituksella.

Esittelijä puoltaa hakemusta seuraavin ehdoin:

- rakentamisessa noudatetaan 14.1.2011 päivätyn hakemuksen mukaisia liitepiirustuksia sekä 31.3.2011 päivättyä täydentävää asemapiirustusta

- porrashuoneet toteutetaan lämpiminä

- asuntojen keskipinta-ala tulee omistusasuntoja toteuttaessa olla vähintään 75 h-m².

Esitys on kaupunkisuunnitteluviraston 20.5.2011 antaman lausunnon mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihteeri, puhelin: 310 74325
suvi.ramo(a)hel.fi
Nirkko Saara, asiamies, puhelin: 310 64692
saara.nirkko(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ympäristökartta (Herttoniemen tontti 43009/11)
- 2 Asemapiirros (Herttoniemen tontti 43009/11)
- 3 Päätöshistoria

Otteet

Ote

Otteen liitteet

Postiosoite PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI http://www.hel.fi/kaupunginhallitus	Käyntiosoite Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki helsinki.kirjaamo@hel.fi	Puhelin +358 9 310 1641 Faksi +358 9 655 783	Y-tunnus 0201256-6	Tilinro FI0680001200062637 Alvnro FI02012566

29.08.2011

Hakija	Hallintovalitus, poikkeamispäätöksen tekeminen
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	Hallintovalitus, poikkeamispäätöksen tekeminen
	Liite 1
	Liite 2
Kaupunkisuunnitteluvirasto	Liite 1
	Liite 2
Rakennusvalvontavirasto	Liite 1
	Liite 2
Hallinto-osasto/Halke	Liite 1
	Liite 2

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvnro

FI02012566

§ 733

Asunto Oy Helsingin Purserin poikkeamishakemus

HEL 2011-000986 T 10 04 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää Asunto Oy Helsingin Purserille maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen poikkeamisen asemakaavasta nro 11050 seuraavin ehdoin:

- rakentamisessa noudatetaan 14.1.2011 päivätyn hakemuksen mukaisia liitepiirustuksia sekä 31.3.2011 päivättyä täydentävää asemapiirustusta

- porrashuoneet toteutetaan lämpiminä

Poikkeaminen koskee kolmen pienkerrostalon rakentamista Herttoniemenrannan satamakortteliin.

Hakija

Asunto Oy Helsingin Purseri (14.1.2011)

Rakennuspaikka

43. kaupunginosan (Herttoniemi) korttelin nro 43009 tontti nro 21 (osoite Suolakivenkatu 13)

Hakemus

Hakijan tarkoituksena on kolmen pienkerrostalorakennuksen rakentaminen poiketen asemakaavasta.

Poikkeamista haetaan useammalle tontille samaan aikaan. Poikkeamista haetaan rakennustyyppin, rakennusalueen ja korkeusosuuksien rajojen, monikäyttötilojen, asuntojen keskikoon, rakennusoikeuden, etupihan muurin korkeuden sekä varastojen sijoittamisen osalta.

Hakija perustelee hakemustaan sillä, että poikkeamiset ovat välttämättömiä hankkeen toteuttamisen kannalta.

Säännökset, joista poiketaan

Haettu toimenpide on vastoin voimassa olevaa asemakaavaa ja siten vastoin maankäyttö- ja rakennuslain 58 §:n 1 momenttia.

Osallisten kuuleminen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvnro

FI02012566

Satamakorttelitonttien nro 11, 20, 21 ja 22 hakemuksista on tiedotettu naapureille kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston kirjeellä (1.4.2011). Heille on varattu tilaisuus kirjallisen muistutuksen tekemiseen. Muistutuksia on esitetty viisi kappaletta.

Asunto Oy Dolce Vita toteaa muistutuksessaan 29.4.2011 mm. olevansa pahoillaan siitä, että vahvistettuun asemakaavaan ollaan hakemassa näin lukuisia ja kohtuullisen laajoja muutoksia. Yhtiö pyytää huomioimaan, että kerrokorkeutta ei saa korottaa miltyään osin myöskään rakennuslupavaiheessa, eikä asuntojen keskikoon muuttaminen saa johtaa lisäautopaikkojen tarpeeseen jota ei ole ratkaistu tontilla (ei kadunvarsipysäköintinä).

Muistutus on liitteenä 3.

Asunto Oy Helsingin Bellavista toteaa muistutuksessaan 29.4.2011 mm., ettei se hyväksy rakennustyyppin muutosta pienkerrostaloiksi, vaan korostaa, että rakennusten tulee olla rivitalohuoneistoja. Yhtiö korostaa myös, että rakennuskorkeus ei saa ylittää nykyistä rakennuskorkeutta, koska se estäisi joidenkin asuntojen merinäköalan.

Muistutus on liitteenä 4.

Asunto Oy Helsingin Merenneito toteaa muistutuksessaan 26.4.2011 mm., ettei se hyväksy sitä, että osa rakennuksista rakennetaan pienkerrostaloina. Kaikkien alueen asuntojen on oltava asemakaavan mukaisesti rivitaloasuntoja. Yhtiö kannattaa YL-tontin käyttötarkoituksen muutosta. Yhtiön kantana on, että kaikki rakennettavat asunnot ovat 2-kerroksisia rivitaloasuntoja. Yhtiö hyväksyy asuntojen keskikoon pienentämisen, mutta vastustaa vuokra-asuntojen rakentamista.

Muistutus on liitteenä 5.

Asunto Oy Helsingin Neptunus toteaa muistutuksessaan 25.4.2011 mm. kannattavansa haettua poikkeusta merkityistä pakottavista 3-kerroksisista rakennusaloista tontin 20 osalta. Yhtiö katsoo, että ajo pysäköintitontille nro 15 tulisi tapahtua voimassa olevan kaavan osoittamalla tavalla. Yhtiö vastustaa poikkeamista asuntojen keskikoosta 120 m², mikäli se johtaa asuntojen lukumäärän lisääntymisen kautta lisäautopaikkojen toteuttamistarpeeseen asiakirjoista ilmenevällä tavalla eli sijoittamalla ne YL tontille.

Muistutus on liitteenä 6.

Asunto Oy Dolce Vitan osakas ***** toteaa muistutuksessaan 25.4.2011 mm., että pienkerrostalo-muoto on ristiriidassa

"omakotitalotyyppisen rakentamisen" kanssa, jota termiä Helsingin kaupunki/ATT on käyttänyt välittäessään kiinteistöä.

***** mielestä kaupungin tulisi valvoa, ettei rakennettaville taloille sallita "korkeusjoustoja".

***** toteaa asuntojen keskikoon pienentämisen ja liiketilojen poistamisen johtavan paikoitusongelmiin, jotka ovat jo ennestään ongelma alueella ja ehdottaa, että lisäparkkitila otetaan PEAB Oy:n urakoimien yhtiöiden tontista.

Muistutus on liitteenä 7.

Saadut lausunnot ja viranomaisneuvottelut

Kaupunkikuvaneuvottelukunta käsitteli poikkeamishakemuksen mukaisia suunnitelmia kahteen otteeseen 15.12.2010 ja 30.3.2011. 15.12.2010 pidetyn käsittelyn jälkeen suunnitelmia muutettiin ja täydennettiin.

Kaupunkikuvaneuvottelukunta totesi 30.3.2011 hankkeessa edistytyn. Saadut selvitykset huomioiden suunnitelmiin ei ollut huomauttamista. Lausuntonaan kaupunkikuvaneuvottelukunta puolsi hankkeita.

Perustelut

Alueella on voimassa 27.11.2002 hyväksytty asemakaava nro 11050. Hakemus koskee Herttoniemenrannan viimeisen asuntoaluekokonaisuuden, nk. satamakorttelin tonttia.

Tontti nro 21 on rakentamaton. Asemakaavan mukaan tontti on asuinpienalojen korttelialuetta (AP). Tontin asutokerrosala on 1200 k-m², ja monikäyttötilan kerrosala on 140 k-m² (yhteensä 1340 k-m²). Tontilla on kolmen talon rakennusosalat. Tontilla on kahdelle rakennusalan kohdalle merkitty osat, johon monikäyttötila tulee sijoittaa. Lisäksi tontilla on Suolakivenkadun varrelle merkitty kaksi osaa, jotka tulee ehdottomasti rakentaa kolmikerroksisina. Muutoin rakennukset ovat kaavassa kaksikerroksisia.

Hakijan tarkoituksena on rakentaa tontille kolme asuinrakennusta. Rakennusten julkisivut ovat pääasiassa kortteliin jo toteutettujen rakennusten mukaisesti sinkkipintaista vaakaprofiilipeltiä, ulko-oleskelun yhteydessä puulaminaattilevyä.

Poikkeamista haetaan rakennustyyppistä sekä rakennusalueen ja korkeusosuuksien rajoista. Asunnot ovat asemakaavasta poiketen kerrostalohuoneistoja. Rakennusmassat ovat pääosin kaksikerroksisia, yksi osa on suunniteltu kolmikerroksiseksi. Kaavaan on merkitty kaksi kolmikerroksista osiota, jotka ovat räystäslinjaltaan yhteensä noin 20

metriä Suolakiventietä päin. Uudessa suunnitelmassa on asemakaavasta poiketen vain yksi kolmikerroksinen osio, jonka räystäslinjan pituus on 13,5 metriä. Poikkeamista rakennustyyppistä sekä rakennusalueen ja korkeusosuuksien rajoista puolletaan seuraavin perustein. Asemakaavassa sallitaan 2-3 kerroksisten asuinrakennuksen rakentaminen. Pienkerrostalojen mittakaava ei poikkea tästä. Kolmikerroksisia osia rakennetaan vähemmän kuin mitä asemakaava sallisi. Rakennustyyppin muuttaminen asuinpientalosta kerrostalorakentamiseksi ei myöskään muuta julkisivujen luonnetta.

Osittaista poikkeamista haetaan monikäyttötilojen rakentamista koskevasta asemakaavamääräyksestä. Kolme asuntoa (yhteensä 157 k-m²) on käytettävissä monikäyttötiloina. Lisäksi tontin lounaiskulmaan sijoitetun rakennusmassan pohjakerrokseen on sijoitettu talosaunana käytettävä monikäyttötila 37,5 k-m². Poikkeaminen on perusteltu, koska alueen palveluiden ja monimuotoisuuden kannalta tärkeät monikäyttötilat säilyvät siten, että tontille nro 21 rakennetaan 37,5 m²:n talosauna tai monikäyttötila ja kolmen asunnon tekninen muuttamiskelpoisuus monikäyttötiloiksi varmistetaan jo rakentamisvaiheessa.

Poikkeamista haetaan asemakaavassa määrätystä asuntojen keskipinta-alasta (vähintään 120 k-m²). Asuntojen keskipinta-ala on 54,2 m². Poikkeamista voidaan puoltaa sillä perusteella, että jo rakennettujen tonttien kohdalla suurempien asuntojen myynti on osoittautunut vaikeaksi. Mikäli asunnot toteutetaan omistusmuotoisina, asuntojen keskipinta-ala ei kuitenkaan saisi alittaa Helsingin asunto-ohjelman 75 h-m²:n keskipinta-ala-tavoitetta. Mikäli asunnot toteutetaan vuokra-asuntoina, voidaan tästä tavoitteesta poiketa. Poikkeaminen noudattaa tällöin kaupunginhallituksen linjausta, jonka mukaan asemakaavoissa ei enää määrätä asuntojen vähimmäiskeskipinta-alaa vuokra-asuntotonteille.

Poikkeamista haetaan myös asemakaavassa määritetystä rakennusoikeudesta. Rakennettavien talojen kokonaiskerrosala on 1376 k-m². Tontin sallittu kokonaiskerrosala ylittyy 2,6 % (36 k-m²). Rakennusoikeuden ylitys johtuu suurelta osin siitä, että porrashuoneet toteutetaan lämpiminä. Vaikka rakennusoikeus ylittyy tontilla, asuinrakennusten sijoittelu ja koko ovat asemakaavan tavoitteiden mukaiset, eikä asuinrakennusten rakennusaloista poiketa merkittävästi. Näin ollen poikkeaminen asemakaavassa määritellystä kokonaiskerrosalasta on perusteltu.

Rakennuttaja hakee lisäksi poikkeamista varastojen sijoittamiseen rakennusalan ulkopuolelle, sp-alueelle. Alueelle saa asemakaavan mukaan sijoittaa talvipuutarhan, parvekkeen tai katoksen. Ulkovarastojen sijoittaminen sp-alueelle on puollettavissa, koska

varastojen rakentaminen parantaa asuttavuutta ja massat toimivat yksityisen ja yhteisen pihan rajaelementteinä.

Ajo pysäköintitontille nro 15 on järjestetty asemakaavan sallimalla tavalla. Autopaikat toteutetaan asemakaavan autopaikkamäärien mukaisesti. Asuntojen keskikoon muuttaminen ei aiheuta autopaikkojen lisätarvetta. Kyseinen autopaikkamäärä 1ap/100 k-m² käytetään yleisesti esikaupunkialueiden asuinkerrostalotonteilla, joilla pysäköiminen järjestetään keskitetysti.

Alueen ja ympäristön viihtyisyyden kannalta on tärkeää että satamakortteli rakentuu valmiiksi. Rivitaloasuntojen myynti alueella ei ole onnistunut ja alueen rakentaminen on pysähtynyt moneksi vuodeksi. Pienemmistä asunnoista ja korkeamman tason vuokra-asunnoista on kysyntää. Poikkeaminen mahdollistaa alueen nopeamman toteutumisen. Asemakaava ei määrittele asuntojen omistusmuotoa.

Asemakaavan tavoitteena on ollut luoda alueesta vetovoimainen, tiivis kaupunkipientaloalue, joka tarjoaa mahdollisuudet asumiselle ja palveluille. Korttelin monimuotoisuuden ja elävyyden kannalta on tärkeää, että satamakorttelin korkeat laatutavoitteet säilytetään poikkeamisista huolimatta. Hakija on sitoutunut rakentamaan jo toteutuneiden tonttien mukaista korkean laatutason arkkitehtuuria ja ympäristöä.

Poikkeamisen erityinen syy on asemakaavan toteutumisen edistäminen.

Haetut toimenpiteet eivät aiheuta haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle taikka alueiden käytön muulle järjestämiselle eivätkä vaikeuta luonnonsuojelun taikka rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista, mikäli rakentamisessa noudatetaan 14.1.2011 päivätyn hakemuksen mukaisia liitepiirustuksia sekä 31.3.2011 päivättyä täydentävää asemapiirustusta, mikäli porrashuoneet (lukuun ottamatta talosaunan yläpuolella sijaitsevaan asuntoon johtavaa porrasta) toteutetaan lämpiminä ja mikäli asuntojen keskipinta-ala omistusasuntoja toteuttaessa on vähintään 75 h-m².

Haetut toimenpiteet eivät myöskään johda vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen eivätkä muutoin aiheuta merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

Sovellettavat oikeusohjeet

Maankäyttö- ja rakennuslaki 58 § 1 mom, 171 § 2 mom 2 kohta, 172, 173 ja 174 §

Laki kevennettyjen rakentamis- ja kaavamääräysten kokeilusta 3 §
Rakennusvalvontataksa 2011, 6 § a-kohta

Maksu

737 euroa

Jatkotoimenpiteet

Ennen mahdolliseen rakennustoimenpiteeseen ryhtymistä on saatava rakennuslupa, mikäli sellaista edellytetään. Rakennus- tai muu mahdollisesti vaadittava lupa on haettava kahden vuoden kuluessa poikkeamispäätöksen antopäivästä lukien. Lupahakemukseen on liitettävä tämä päätös lainvoimaisuustodistuksineen.

Tämä päätös annetaan julkipanon jälkeen 31.8.2011, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon.

Käsittely

Vastaehdotus:

Männistö Lasse:

Poistetaan päätösehdotuksen seuraava kohta:

- asuntojen keskipinta-ala tulee omistusasuntoja toteutettaessa olla vähintään 75 h-m².

Kannattajat: Rissanen Laura

1. Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Esitän seuraavan vastaehdotuksen: Poistetaan päätösehdotuksen seuraava kohta:

- asuntojen keskipinta-ala tulee omistusasuntoja toteutettaessa olla vähintään 75 h-m².

Jaa-äännet: 7

Arto Bryggare, Sanna Hellström, Tarja Kantola, Outi Ojala, Osku Pajamäki, Mari Puoskari, Ville Ylikahri

Ei-äännet: 7

Sirpa Asko-Seljavaara, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Kimmo Helistö, Lasse Männistö, Risto Rautava, Laura Rissanen

Tyhjä-äännet: 1

Jan Oker-Blom

Poissa-äännet: 0

29.08.2011

Puheenjohtajan äänen ratkaistessa Männistön vastaehdotus voitti esittelijän esityksen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihteeri, puhelin: 310 74325
suvi.ramo(a)hel.fi
Nirkko Saara, asiamies, puhelin: 310 64692
saara.nirkko(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ympäristökartta (Herttoniemen tontti 43009/21).pdf
- 2 Asemapiirros (Herttoniemen tontti 43009/21).pdf
- 3 Asunto Oy Dolce Vitan muistutus 29.4.2011
- 4 Asunto Oy Bellavistan muistutus 29.4.2011
- 5 Asunto Oy Merenneidon muistutus 26.4.2011
- 6 Asunto Oy Neptunuksen muistutus 25.4.2011
- 7 Ossi Saarisen muistutus 25.4.2011
- 8 Päättöhistoria

Otteet

Ote

Hakija

Muistutuksen tekijät

Uudenmaan elinkeino-, liikenne-
ja ympäristökeskus

Kaupunkisuunnitteluvirasto

Rakennusvalvontavirasto

Hallinto-osasto/Halke

Otteen liitteet

Hallintovalitus,
poikkeamispäätöksen tekeminen
Hallintovalitus,
poikkeamispäätöksen tekeminen
Hallintovalitus,
poikkeamispäätöksen tekeminen
Liite 1
Liite 2
Liite 1
Liite 2
Liite 1
Liite 2
Liite 1
Liite 2

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen myöntää Asunto Oy Helsingin Purserille maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen poikkeamisen asemakaavasta nro 11050 seuraavin ehdoin:

- rakentamisessa noudatetaan 14.1.2011 päivätyn hakemuksen mukaisia liitepiirustuksia sekä 31.3.2011 päivättyä täydentävää asemapiirustusta

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637
Alvnro
F102012566

- porrashuoneet toteutetaan lämpiminä

- asuntojen keskipinta-ala tulee omistusasuntoja toteutettaessa olla vähintään 75 h-m².

Poikkeaminen koskee kolmen pienkerrostalon rakentamista Herttoniemenrannan satamakortteliin.

Hakija

Asunto Oy Helsingin Purseri (14.1.2011)

Rakennuspaikka

43. kaupunginosan (Herttoniemi) korttelin nro 43009 tontti nro 21 (osoite Suolakivenkatu 13)

Hakemus

Hakijan tarkoituksena on kolmen pienkerrostalorakennuksen rakentaminen poiketen asemakaavasta.

Poikkeamista haetaan useammalle tontille samaan aikaan. Poikkeamista haetaan rakennustyyppin, rakennusalueen ja korkeusosuuksien rajojen, monikäyttötilojen, asuntojen keskikoon, rakennusoikeuden, etupihan muurin korkeuden sekä varastojen sijoittamisen osalta.

Hakija perustelee hakemustaan sillä, että poikkeamiset ovat välttämättömiä hankkeen toteuttamisen kannalta.

Säännökset, joista poiketaan

Haettu toimenpide on vastoin voimassa olevaa asemakaavaa ja siten vastoin maankäyttö- ja rakennuslain 58 §:n 1 momenttia.

Osallisten kuuleminen

Satamakorttelitonttien nro 11, 20, 21 ja 22 hakemuksista on tiedotettu naapureille kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston kirjeellä (1.4.2011). Heille on varattu tilaisuus kirjallisen muistutuksen tekemiseen. Muistutuksia on esitetty viisi kappaletta.

Asunto Oy Dolce Vita toteaa muistutuksessaan 29.4.2011 mm. olevansa pahoillaan siitä, että vahvistettuun asemakaavaan ollaan hakemassa näin lukuisia ja kohtuullisen laajoja muutoksia. Yhtiö pyytää huomioimaan, että kerroskorkeutta ei saa korottaa miltään osin myöskään rakennuslupavaiheessa, eikä asuntojen keskikoon muuttaminen saa johtaa lisääutopaikkojen tarpeeseen jota ei ole ratkaistu tontilla (ei kadunvarsipysäköintinä).

Muistutus on liitteenä 3.

Asunto Oy Helsingin Bellavista toteaa muistutuksessaan 29.4.2011 mm., ettei se hyväksy rakennustyyppin muutosta pienkerrostaloiksi, vaan korostaa, että rakennusten tulee olla rivitaloasuntoja. Yhtiö korostaa myös, että rakennuskorkeus ei saa ylittää nykyistä rakennuskorkeutta, koska se estäisi joidenkin asuntojen merinäköalan.

Muistutus on liitteenä 4.

Asunto Oy Helsingin Merenneito toteaa muistutuksessaan 26.4.2011 mm., ettei se hyväksy sitä, että osa rakennuksista rakennetaan pienkerrostaloina. Kaikkien alueen asuntojen on oltava asemakaavan mukaisesti rivitaloasuntoja. Yhtiö kannattaa YL-tontin käyttötarkoituksen muutosta. Yhtiön kantana on, että kaikki rakennettavat asunnot ovat 2-kerroksisia rivitaloasuntoja. Yhtiö hyväksyy asuntojen keskikoon pienentämisen, mutta vastustaa vuokra-asuntojen rakentamista.

Muistutus on liitteenä 5.

Asunto Oy Helsingin Neptunus toteaa muistutuksessaan 25.4.2011 mm. kannattavansa haettua poikkeusta merkityistä pakottavista 3-kerroksisista rakennusaloista tontin 20 osalta. Yhtiö katsoo, että ajo pysäköintitontille nro 15 tulisi tapahtua voimassa olevan kaavan osoittamalla tavalla. Yhtiö vastustaa poikkeamista asuntojen keskikoosta 120 m², mikäli se johtaa asuntojen lukumäärän lisääntymisen kautta lisäautopaikkojen toteuttamistarpeeseen asiakirjoista ilmenevällä tavalla eli sijoittamalla ne YL tontille.

Muistutus on liitteenä 6.

Asunto Oy Dolce Vitan osakas ***** toteaa muistutuksessaan 25.4.2011 mm., että pienkerrostalo-muoto on ristiriidassa "omakotitalotyyppisen rakentamisen" kanssa, jota termiä Helsingin kaupunki/ATT on käyttänyt välittäessään kiinteistöä. Saarisen mielestä kaupungin tulisi valvoa, ettei rakennettaville taloille sallita "korkeusjoustoja". Saarinen toteaa asuntojen keskikoon pienentämisen ja liiketilojen poistamisen johtavan paikoitusongelmiin, jotka ovat jo ennestään ongelma alueella ja ehdottaa, että lisäparkkitila otetaan PEAB Oy:n urakoimien yhtiöiden tontista.

***** mielestä kaupungin tulisi valvoa, ettei rakennettaville taloille sallita "korkeusjoustoja".

***** toteaa asuntojen keskikoon pienentämisen ja liiketilojen poistamisen johtavan paikoitusongelmiin, jotka ovat jo ennestään

ongelma alueella ja ehdottaa, että lisäparkkitila otetaan PEAB Oy:n urakoimien yhtiöiden tontista.

Muistutus on liitteenä 7.

Saadut lausunnot ja viranomaisneuvottelut

Kaupunkikuvaneuvottelukunta käsitteli poikkeamishakemuksen mukaisia suunnitelmia kahteen otteeseen 15.12.2010 ja 30.3.2011. 15.12.2010 pidetyn käsittelyn jälkeen suunnitelmia muutettiin ja täydennettiin.

Kaupunkikuvaneuvottelukunta totesi 30.3.2011 hankkeessa edistytyn. Saadut selvitykset huomioiden suunnitelmiin ei ollut huomauttamista. Lausuntonaan kaupunkikuvaneuvottelukunta puolsi hankkeita.

Perustelut

Alueella on voimassa 27.11.2002 hyväksytty asemakaava nro 11050. Hakemus koskee Herttoniemenrannan viimeisen asuntoaluekokonaisuuden, nk. satamakorttelin tonttia.

Tontti nro 21 on rakentamaton. Asemakaavan mukaan tontti on asuinpienalojen korttelialuetta (AP). Tontin asutokerrosala on 1200 k-m², ja monikäyttötilan kerrosala on 140 k-m² (yhteensä 1340 k-m²). Tontilla on kolmen talon rakennusalat. Tontilla on kahdelle rakennusalan kohdalle merkitty osat, johon monikäyttötila tulee sijoittaa. Lisäksi tontilla on Suolakivenkadun varrelle merkitty kaksi osaa, jotka tulee ehdottomasti rakentaa kolmikerroksisina. Muutoin rakennukset ovat kaavassa kaksikerroksisia.

Hakijan tarkoituksena on rakentaa tontille kolme asuinrakennusta. Rakennusten julkisivut ovat pääasiassa kortteliin jo toteutettujen rakennusten mukaisesti sinkkipintaista vaakaprofiilipeltiä, ulko-oleskelun yhteydessä puulaminaattilevyä.

Poikkeamista haetaan rakennustyyppistä sekä rakennusalueen ja korkeusosuuksien rajoista. Asunnot ovat asemakaavasta poiketen kerrostalohuoneistoja. Rakennusmassat ovat pääosin kaksikerroksisia, yksi osa on suunniteltu kolmikerroksiseksi. Kaavaan on merkitty kaksi kolmikerroksista osiota, jotka ovat räystääslinjaltaan yhteensä noin 20 metriä Suolakiventietä päin. Uudessa suunnitelmassa on asemakaavasta poiketen vain yksi kolmikerroksinen osio, jonka räystääslinjan pituus on 13,5 metriä. Poikkeamista rakennustyyppistä sekä rakennusalueen ja korkeusosuuksien rajoista puolletaan seuraavin perustein. Asemakaavassa sallitaan 2-3 kerroksisten asuinrakennuksen rakentaminen. Pienkerrostalojen mittakaava ei poikkea tästä. Kolmikerroksisia osia rakennetaan vähemmän kuin mitä

asemakaava sallisi. Rakennustyyppin muuttaminen asuinpientalosta kerrostalorakentamiseksi ei myöskään muuta julkisivujen luonnetta.

Osittaista poikkeamista haetaan monikäyttötilojen rakentamista koskevasta asemakaavamääräyksestä. Kolme asuntoa (yhteensä 157 k-m²) on käytettävissä monikäyttötiloina. Lisäksi tontin lounaiskulmaan sijoitetun rakennusmassan pohjakerrokseen on sijoitettu talosaunana käytettävä monikäyttötila 37,5 k-m². Poikkeaminen on perusteltu, koska alueen palveluiden ja monimuotoisuuden kannalta tärkeät monikäyttötilat säilyvät siten, että tontille nro 21 rakennetaan 37,5 m²:n talosauna tai monikäyttötila ja kolmen asunnon tekninen muuttamiskelpoisuus monikäyttötiloiksi varmistetaan jo rakentamisvaiheessa.

Poikkeamista haetaan asemakaavassa määrätystä asuntojen keskipinta-alasta (vähintään 120 k-m²). Asuntojen keskipinta-ala on 54,2 m². Poikkeamista voidaan puoltaa sillä perusteella, että jo rakennettujen tonttien kohdalla suurempien asuntojen myynti on osoittautunut vaikeaksi. Mikäli asunnot toteutetaan omistusmuotoisina, asuntojen keskipinta-ala ei kuitenkaan saisi alittaa Helsingin asunto-ohjelman 75 h-m²:n keskipinta-ala-tavoitetta. Mikäli asunnot toteutetaan vuokra-asuntoina, voidaan tästä tavoitteesta poiketa. Poikkeaminen noudattaa tällöin kaupunginhallituksen linjausta, jonka mukaan asemakaavoissa ei enää määrätä asuntojen vähimmäiskeskipinta-alaa vuokra-asuntotonteille.

Poikkeamista haetaan myös asemakaavassa määritetystä rakennusoikeudesta. Rakennettavien talojen kokonaiskerrosala on 1376 k-m². Tontin sallittu kokonaiskerrosala ylittyy 2,6 % (36 k-m²). Rakennusoikeuden ylitys johtuu suurelta osin siitä, että porrashuoneet toteutetaan lämpiminä. Vaikka rakennusoikeus ylittyy tontilla, asuinrakennusten sijoittelu ja koko ovat asemakaavan tavoitteiden mukaiset, eikä asuinrakennusten rakennusaloista poiketa merkittävästi. Näin ollen poikkeaminen asemakaavassa määritellystä kokonaiskerrosalasta on perusteltu.

Rakennuttaja hakee lisäksi poikkeamista varastojen sijoittamiseen rakennusalan ulkopuolelle, sp-alueelle. Alueelle saa asemakaavan mukaan sijoittaa talvipuutarhan, parvekkeen tai katoksen. Ulkovarastojen sijoittaminen sp-alueelle on puollettavissa, koska varastojen rakentaminen parantaa asuttavuutta ja massat toimivat yksityisen ja yhteisen pihan rajaelementteinä.

Ajo pysäköintitontille nro 15 on järjestetty asemakaavan sallimalla tavalla. Autopaikat toteutetaan asemakaavan autopaikkainormien mukaisesti. Asuntojen keskikoon muuttaminen ei aiheuta autopaikkojen lisätarvetta. Kyseinen autopaikkainormi 1ap/100 k-m² käytetään

yleisesti esikaupunkialueiden asuinkerrostalotonteilla, joilla pysäköiminen järjestetään keskitetysti.

Alueen ja ympäristön viihtyisyyden kannalta on tärkeää että satamakortteli rakentuu valmiiksi. Rivitaloasuntojen myynti alueella ei ole onnistunut ja alueen rakentaminen on pysähtynyt moneksi vuodeksi. Pienemmistä asunnoista ja korkeamman tason vuokra-asunnoista on kysyntää. Poikkeaminen mahdollistaa alueen nopeamman toteutumisen. Asemakaava ei määrittele asuntojen omistusmuotoa.

Asemakaavan tavoitteena on ollut luoda alueesta vetovoimainen, tiivis kaupunkipientaloalue, joka tarjoaa mahdollisuudet asumiselle ja palveluille. Korttelin monimuotoisuuden ja elävyyden kannalta on tärkeää, että satamakorttelin korkeat laatutavoitteet säilytetään poikkeamisista huolimatta. Hakija on sitoutunut rakentamaan jo toteutuneiden tonttien mukaista korkean laatutason arkkitehtuuria ja ympäristöä.

Poikkeamisen erityinen syy on asemakaavan toteutumisen edistäminen.

Haetut toimenpiteet eivät aiheuta haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle taikka alueiden käytön muulle järjestämiselle eivätkä vaikeuta luonnonsuojelun taikka rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista, mikäli rakentamisessa noudatetaan 14.1.2011 päivätyn hakemuksen mukaisia liitepiirustuksia sekä 31.3.2011 päivättyä täydentävää asemapiirustusta, mikäli porrashuoneet (lukuun ottamatta talosaunan yläpuolella sijaitsevaan asuntoon johtavaa porrasta) toteutetaan lämpiminä ja mikäli asuntojen keskipinta-ala omistusasuntoja toteuttaessa on vähintään 75 h-m².

Haetut toimenpiteet eivät myöskään johda vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen eivätkä muutoin aiheuta merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

Sovellettavat oikeusohjeet

Maankäyttö- ja rakennuslaki 58 § 1 mom, 171 § 2 mom 2 kohta, 172, 173 ja 174 §

Laki kevennettyjen rakentamis- ja kaavamääräysten kokeilusta 3 §

Rakennusvalvontataksa 2011, 6 § a-kohta

Maksu

737 euroa

Jatkotoimenpiteet

Ennen mahdolliseen rakennustoimenpiteeseen ryhtymistä on saatava rakennuslupa, mikäli sellaista edellytetään. Rakennus- tai muu mahdollisesti vaadittava lupa on haettava kahden vuoden kuluessa poikkeamispäätöksen antopäivästä lukien. Lupahakemukseen on liitettävä tämä päätös lainvoimaisuustodistuksineen.

Tämä päätös annetaan julkipanon jälkeen 31.8.2011, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon.

Esittelijä

Esittelijä toteaa, että 1.1.2011 voimaan tulleen lain (1257/2010) (Laki kevennettyjen rakentamis- ja kaavamääräysten kokeilusta) 3 §:n säännösten mukaan maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 171 §:n 2 momentin 2-4 kohdassa ja 3 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa poikkeuksen rakentamista tai muuta toimenpidettä koskevista säännöksistä, määräyksistä, kielloista ja muista rajoituksista, lukuun ottamatta ranta-alueelle haettua poikkeamista, myöntää Helsingin kaupunki.

Hakemus koskee maankäyttö- ja rakennuslain 171 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaista vähäistä suurempaa poikkeamista asemakaavassa osoitetusta rakennusoikeudesta, joten toimivalta hakemuksen ratkaisussa on kaupunginhallituksella.

Esittelijä puoltaa poikkeamisen myöntämistä seuraavin ehdoin:

- rakentamisessa noudatetaan 14.1.2011 päivätyn hakemuksen mukaisia liitepiirustuksia sekä 31.3.2011 päivättyä täydentävää asemapiirustusta

- porrashuoneet toteutetaan lämpiminä

- asuntojen keskipinta-ala tulee omistusasuntoja toteutettaessa olla vähintään 75 h-m².

Esitys on kaupunkisuunnitteluviraston 20.5.2011 antaman lausunnon mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihteeri, puhelin: 310 74325
suvi.ramo(a)hel.fi

Nirkko Saara, asiamies, puhelin: 310 64692
saara.nirkko(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637
Alvnro
FI02012566

Liitteet

1	Ympäristökartta (Herttoniemen tontti 43009/21).pdf
2	Asemapiirros (Herttoniemen tontti 43009/21).pdf
3	Asunto Oy Dolce Vitan muistutus 29.4.2011
4	Asunto Oy Bellavistan muistutus 29.4.2011
5	Asunto Oy Merenneidon muistutus 26.4.2011
6	Asunto Oy Neptunuksen muistutus 25.4.2011
7	Ossi Saarisen muistutus 25.4.2011
8	Päätöshistoria

Otteet

Ote

Hakija

Muistutuksen tekijät

Uudenmaan elinkeino-, liikenne-
ja ympäristökeskus

Kaupunkisuunnitteluvirasto

Rakennusvalvontavirasto

Hallinto-osasto/Halke

Otteen liitteet

Hallintovalitus,
poikkeamispäätöksen tekeminen

Hallintovalitus,
poikkeamispäätöksen tekeminen

Hallintovalitus,
poikkeamispäätöksen tekeminen

Liite 1

Liite 2

Liite 1

Liite 2

Liite 1

Liite 2

Liite 1

Liite 2

§ 734

Asunto Oy Helsingin Matruusin poikkeamishakemus

HEL 2011-000990 T 10 04 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää Asunto Oy Helsingin Matruusille maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen poikkeamisen asemakaavasta nro 11050 seuraavin ehdoin:

- rakentamisessa noudatetaan 14.1.2011 päivätyn hakemuksen mukaisia liitepiirustuksia sekä 31.3.2011 päivättyä täydentävää asemapiirustusta

- porrashuoneet toteutetaan lämpiminä

Poikkeaminen koskee kahden pientalokerrostalon rakentamista Herttoniemenrannan satamakortteliin.

Hakija

Asunto Oy Helsingin Matruusi (14.1.2011)

Rakennuspaikka

43. kaupunginosan (Herttoniemi) korttelin nro 43009 tontti nro 22 (osoite Suolakivenkatu 15)

Hakemus

Hakijan tarkoituksena on kahden pienkerrostalorakennuksen rakentaminen poiketen asemakaavasta.

Poikkeamista haetaan useammalle tontille samaan aikaan. Poikkeamista haetaan rakennustyyppin, rakennusalueen ja korkeusosuuksien rajojen, monikäyttötilojen, asuntojen keskikoon, rakennusoikeuden, etupihan muurin korkeuden sekä varastojen sijoittamisen osalta.

Hakija perustelee hakemustaan sillä, että poikkeamiset ovat välttämättömiä hankkeen toteuttamisen kannalta.

Säännökset, joista poiketaan

Haetut toimenpiteet ovat vastoin voimassa olevaa asemakaavaa ja siten vastoin maankäyttö- ja rakennuslain 58 §:n 1 momenttia.

Osallisten kuuleminen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvnro

FI02012566

Satamakorttelitonttien nro 11, 20, 21 ja 22 hakemuksista on tiedotettu naapureille kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston kirjeellä (1.4.2011). Heille on varattu tilaisuus kirjallisen muistutuksen tekemiseen. Muistutuksia on esitetty viisi kappaletta.

Asunto Oy Dolce Vita toteaa muistutuksessaan 29.4.2011 mm. olevansa pahoillaan siitä, että vahvistettuun asemakaavaan ollaan hakemassa näin lukuisia ja kohtuullisen laajoja muutoksia. Yhtiö pyytää huomioimaan, että kerroskorkeutta ei saa korottaa miltei osin myöskään rakennuslupavaiheessa, eikä asuntojen keskikoon muuttaminen saa johtaa lisäautopaikkojen tarpeeseen jota ei ole ratkaistu tontilla (ei kadunvarsipysäköintinä).

Muistutus on liitteenä 3.

Asunto Oy Helsingin Bellavista toteaa muistutuksessaan 29.4.2011 mm., ettei se hyväksy rakennustyyppin muutosta pienkerrostaloiksi, vaan korostaa, että rakennusten tulee olla rivitalohuoneistoja. Yhtiö korostaa myös, että rakennuskorkeus ei saa ylittää nykyistä rakennuskorkeutta, koska se estäisi joidenkin asuntojen merinäkö-alan.

Muistutus on liitteenä 4.

Asunto Oy Helsingin Merenneito toteaa muistutuksessaan 26.4.2011 mm., ettei se hyväksy, että osa rakennuksista rakennetaan pienkerrostaloina. Kaikkien alueen asuntojen on oltava asemakaavan mukaisesti rivitaloasuntoja. Yhtiö kannattaa YL-tontin käyttötarkoituksen muutosta. Yhtiön kantana on, että kaikki rakennettavat asunnot ovat 2-kerroksisia rivitaloasuntoja. Yhtiö hyväksyy asuntojen keskikoon pienentämisen, mutta vastustaa vuokra-asuntojen rakentamista.

Muistutus on liitteenä 5.

Asunto Oy Helsingin Neptunus toteaa muistutuksessaan 25.4.2011 mm., että se kannattaa haettua poikkeusta merkityistä pakottavista 3-kerroksisista rakennusaloista tontin 20 osalta. Yhtiö katsoo, että ajo pysäköintitontille nro 15 tulisi tapahtua voimassa olevan kaavan osoittamalla tavalla. Yhtiö vastustaa poikkeamista asuntojen keskikoosta 120 m², mikäli se johtaa asuntojen lukumäärän lisääntymisen kautta lisäautopaikkojen toteuttamistarpeeseen asiakirjoista ilmenevällä tavalla eli sijoittamalla ne YL tontille.

Muistutus on liitteenä 6.

Asunto Oy Dolce Vitan osakas ***** toteaa muistutuksessaan 25.4.2011 mm., että pienkerrostalo-muoto on ristiriidassa "omakotitalotyyppisen rakentamisen" kanssa, jota termiä Helsingin kaupunki / ATT on käyttänyt välittäessään kiinteistöä.

29.08.2011

***** mielestä kaupungin tulisi valvoa, ettei rakennettaville taloille sallita "korkeusjoustoja".

***** toteaa asuntojen keskikoon pienentämisen ja liiketilojen poistamisen johtavan paikoitusongelmiin joka on jo ennestään ongelma alueella ja ehdottaa, että lisäparkkitila otetaan PEAB Oy:n urakoimien yhtiöiden tontista.

Muistutus on liitteenä 7.

Saadut lausunnot ja viranomaisneuvottelut

Kaupunkikuvaneuvottelukunta käsitteli poikkeamishakemuksen mukaisia suunnitelmia kahteen otteeseen 15.12.2010 ja 30.3.2011. 15.12.2010 pidetyn käsittelyn jälkeen suunnitelmia muutettiin ja täydennettiin.

Kaupunkikuvaneuvottelukunta totesi 30.3.2011 hankkeessa edistytyn. Saadut selvitykset huomioiden suunnitelmiin ei ollut huomauttamista. Lausuntonaan kaupunkikuvaneuvottelukunta puolsi hankkeita.

Perustelut

Alueella on voimassa 27.11.2002 hyväksytty asemakaava nro 11050. Hakemus koskee Herttoniemenrannan viimeisen asuntoaluekokonaisuuden, nk. satamakorttelin tonttia.

Tontti nro 22 on rakentamaton. Asemakaavan mukaan tontti on asuin-pientalojen korttelialuetta (AP). Tontin asuntokerrosala on 2200 k-m², ja monikäyttötilan kerrosala on 370 k-m² (yhteensä 2570 k-m²). Tontilla on kahden talon rakennusalat. Tontilla on neljälle rakennusalan kohdalle merkitty osat, johon monikäyttötila tulee sijoittaa. Lisäksi tontilla on Suolakivenkadun varrelle merkitty kolme osaa, jotka tulee ehdottomasti rakentaa kolmikerroksisina. Muutoin rakennukset ovat kaavassa kaksikerroksisia.

Hakijan tarkoituksena on rakentaa tontille kaksi asuinrakennusta. Rakennusten julkisivut ovat pääasiassa kortteliin jo toteutettujen rakennusten mukaisesti sinkkipintaista vaakaprofiilipeltiä, ulko-oleskelun yhteydessä puulaminaattilevyä.

Poikkeamista haetaan rakennustyyppistä sekä rakennusalueen ja korkeusosuuksien rajoista. Asunnot ovat asemakaavasta poiketen kerrostalohuoneistoja. Rakennusmassat ovat pääosin kaksikerroksisia, kaksi osaa on suunniteltu kolmikerroksisiksi. Kolmikerroksiset osat poikkeavat asemakaavasta määrältään ja sijainniltaan. Kaavaan on merkitty kaksi kolmikerroksista osiota, jotka ovat räystäslinjaltaan yhteensä noin 36 metriä Suolakiventietä päin, kun taas uudessa suunnitelmassa on kaksi kolmikerroksista osiota, joiden yhteenlaskettu

räystäslinja on noin 32 metriä. Poikkeamista rakennustyyppistä sekä rakennusalueen ja korkeusosuuksien rajoista puolletaan seuraavin perustein. Asemakaavassa sallitaan 2-3 kerroksisten asuinrakennuksen rakentaminen. Pienkerrostalojen mittakaava ei poikkea tästä. Kolmikerroksisia osia rakennetaan vähemmän kuin mitä asemakaava sallisi. Rakennustyyppin muuttaminen asuinpientalosta kerrostalorakentamiseksi ei myöskään muuta julkisivujen luonnetta.

Osittaista poikkeamista haetaan monikäyttötilojen rakentamista koskevasta asemakaavamääräyksestä. Kuusi asuntoa (yhteensä 363,5 k-m²) on käytettävissä monikäyttötiloina. Lisäksi tontin koilliskulmaan on sijoitettu liiketilana käytettävä monikäyttötila 39 k-m². Poikkeaminen on perusteltu, koska alueen palveluiden ja monimuotoisuuden kannalta tärkeät monikäyttötilat säilyvät siten, että tontille nro 22 rakennetaan 39 m²:n monikäyttö- tai liiketila Suolakivenkadun varrelle, ja kuuden asunnon tekninen muuttamiskelpoisuus monikäyttötiloiksi varmistetaan jo rakentamisvaiheessa.

Poikkeamista haetaan asemakaavassa määrätystä keskipinta-alasta. Asuntojen keskipinta-ala on 57,2 m². Kaava määrää asuntojen keskikooksi vähintään 120 k-m². Poikkeamista keskipinta-alasta puolletaan sillä perusteella, että jo rakennettujen tonttien kohdalla suurempien asuntojen myynti on osoittautunut vaikeaksi. Mikäli asunnot toteutetaan omistus-muotoisina, asuntojen keskipinta-ala ei kuitenkaan saisi alittaa Helsingin asunto-ohjelman 75 h-m²:n keskipinta-ala-tavoitetta. Mikäli asunnot toteutetaan vuokra-asuntoina, voidaan tästä tavoitteesta poiketa. Poikkeaminen noudattaa tällöin kaupunginhallituksen linjausta, jonka mukaan asemakaavoissa ei enää määrätä asuntojen vähimmäiskeskipinta-alaa vuokra-asuntotonteille.

Poikkeamista haetaan rakennusoikeuden ylityksen osalta. Rakennettavien talojen kokonaiskerrosala on 2781 k-m². Tontin sallittu kokonaiskerrosala ylittyy 8,2 % (211 k-m²). Rakennusoikeuden ylitys johtuu suurelta osin siitä, että porrashuoneet toteutetaan lämpiminä. Vaikka rakennusoikeus ylittyy tontilla, asuinrakennusten sijoittelu ja koko ovat asemakaavan tavoitteiden mukaiset, eikä asuinrakennusten rakennusaloista poiketa merkittävästi, joten poikkeaminen asemakaavassa osoitetusta kokonaiskerrosalasta on perusteltu.

Rakennuttaja hakee lisäksi poikkeamista varastojen sijoittamiseen rakennusalan ulkopuolelle, sp-alueelle. Alueelle saa asemakaavan mukaan sijoittaa talvipuutarhan, parvekkeen tai katoksen. Ulkovarastojen sijoittaminen sp-alueelle on puollettavissa, koska varastojen rakentaminen parantaa asuttavuutta ja massat toimivat yksityisen ja yhteisen pihan rajaelementteinä. Vastaavanlaista poikkeamista on puollettu samoilla perusteilla edellisessä rakennusvaiheessa.

Ajo pysäköintitontille nro 15 on järjestetty asemakaavan sallimalla tavalla. Autopaikat toteutetaan asemakaavan autopaikkainormien mukaisesti. Asuntojen keskikoon muuttaminen ei aiheuta autopaikkojen lisätarvetta. Kyseinen autopaikkainormi 1ap/100 k-m² on käytössä yleisesti esikaupunkialueiden asuinkerrostalotonteilla, joilla pysäköiminen järjestetään keskitetysti.

Alueen ja ympäristön viihtyisyyden kannalta on tärkeää, että satamakortteli rakentuu valmiiksi. Rivitaloasuntojen myynti alueella ei ole onnistunut ja alueen rakentaminen on pysähtynyt moneksi vuodeksi. Pienemmistä asunnoista ja korkeamman tason vuokra-asunnoista on kysyntää. Poikkeaminen mahdollistaa alueen nopeamman toteutumisen. Asemakaava ei määrittele asuntojen omistusmuotoa.

Asemakaavan tavoitteena on ollut luoda alueesta vetovoimainen ja tiivis kaupunkipientaloalue, joka tarjoaa mahdollisuudet asumiselle ja palveluille. Korttelin monimuotoisuuden ja elävyyden kannalta on tärkeää, että satamakorttelin korkeat laatutavoitteet säilytetään poikkeamisista huolimatta. Hakija on sitoutunut rakentamaan jo toteutuneiden tonttien mukaista korkean laatutason arkkitehtuuria ja ympäristöä.

Poikkeamisen erityinen syy on asemakaavan toteutumisen edistäminen.

Haetut toimenpiteet eivät aiheuta haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle taikka alueiden käytön muulle järjestämiselle eivätkä vaikeuta luonnonsuojelun taikka rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista, mikäli rakentamisessa noudatetaan 14.1.2011 päivätyn hakemuksen mukaisia liitepiirustuksia sekä 31.3.2011 päivättyä täydentävää asemapiirustusta, mikäli porrashuoneet toteutetaan lämpiminä ja mikäli asuntojen keskipinta-ala omistusasuntoja toteuttaessa on vähintään 75 h-m².

Haetut toimenpiteet eivät myöskään johda vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen eivätkä muutoin aiheuta merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

Sovellettavat oikeusohjeet

Maankäyttö- ja rakennuslaki 58 § 1 mom, 171 § 2 mom 2 kohta, 172, 173 ja 174 §

Laki kevennettyjen rakentamis- ja kaavamääräysten kokeilusta 3 §

Rakennusvalvontataksa 2011, 6 § a-kohta

Maksu

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
PL 1	Pohjoisesplanadi 11-13	+358 9 310 1641	0201256-6	F10680001200062637
00099 HELSINGIN KAUPUNKI	Helsinki	Faksi		Alvnro
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus	helsinki.kirjaamo@hel.fi	+358 9 655 783		F102012566

737 euroa

Jatkotoimenpiteet

Ennen mahdolliseen rakennustoimenpiteeseen ryhtymistä on saatava rakennuslupa, mikäli sellaista edellytetään. Rakennus- tai muu mahdollisesti vaadittava lupa on haettava kahden vuoden kuluessa poikkeamispäätöksen antopäivästä lukien. Lupahakemukseen on liitettävä tämä päätös lainvoimaisuustodistuksineen.

Tämä päätös annetaan julkipanon jälkeen 31.8.2011, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon.

Käsittely

Vastaehdotus:

Männistö Lasse: Päätösehdotuksesta poistetaan seuraava kohta:
- asuntojen keskipinta-ala tulee omistusasuntoja toteutettaessa olla vähintään 75 h-m².

Kannattajat: Rissanen Laura

1. Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Päätösehdotuksesta poistetaan seuraava kohta:
- asuntojen keskipinta-ala tulee omistusasuntoja toteutettaessa olla vähintään 75 h-m².

Jaa-äännet: 7

Arto Bryggare, Sanna Hellström, Tarja Kantola, Outi Ojala, Osku Pajamäki, Mari Puoskari, Ville Ylikahri

Ei-äännet: 7

Sirpa Asko-Seljavaara, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Kimmo Helistö, Lasse Männistö, Risto Rautava, Laura Rissanen

Tyhjä-äännet: 1

Jan Oker-Blom

Poissa-äännet: 0

Puheenjohtajan äänen ratkaistessa Männistön vastaehdotus voitti esittelijän esityksen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihteeri, puhelin: 310 74325

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637
Alvnro
FI02012566

29.08.2011

suvi.ramo(a)hel.fi
Nirkko Saara, asiamies, puhelin: 310 64692
saara.nirkko(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ympäristökartta
- 2 Asemapiirros
- 3 Asunto Oy Dolce Vitan muistutus 29.4.2011
- 4 Asunto Oy Bellavistan muistutus 29.4.2011
- 5 Asunto Oy Merenneidon muistutus 26.4.2011
- 6 Asunto Oy Neptunuksen muistutus 25.4.2011
- 7 Ossi Saarisen muistutus 25.4.2011
- 8 Päättöshistoria

Otteet

Ote

Hakija

Muistutuksen tekijät

Uudenmaan elinkeino-, liikenne-
ja ympäristökeskus

Kaupunkisuunnitteluvirasto

Rakennusvalvontavirasto

Hallinto-osasto/Halke

Otteen liitteet

Hallintovalitus,
poikkeamispäätöksen tekeminen

Hallintovalitus,
poikkeamispäätöksen tekeminen

Hallintovalitus,
poikkeamispäätöksen tekeminen

Liite 1

Liite 2

Liite 1

Liite 2

Liite 1

Liite 2

Liite 1

Liite 2

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen myöntää Asunto Oy Helsingin Matruusille maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen poikkeamisen asemakaavasta nro 11050 seuraavin ehdoin:

- rakentamisessa noudatetaan 14.1.2011 päivätyn hakemuksen mukaisia liitepiirustuksia sekä 31.3.2011 päivättyä täydentävää asemapiirustusta

- porrashuoneet toteutetaan lämpiminä

- asuntojen keskipinta-ala tulee omistusasuntoja toteutettaessa olla vähintään 75 h-m².

Poikkeaminen koskee kahden pientalokerrostalon rakentamista Herttoniemenrannan satamakortteliin.

Hakija

Asunto Oy Helsingin Matruusi (14.1.2011)

Rakennuspaikka

43. kaupunginosan (Herttoniemi) korttelin nro 43009 tontti nro 22
(osoite Suolakivenkatu 15)

Hakemus

Hakijan tarkoituksena on kahden pienkerrostalorakennuksen
rakentaminen poiketen asemakaavasta.

Poikkeamista haetaan useammalle tontille samaan aikaan.
Poikkeamista haetaan rakennustyyppin, rakennusalueen ja
korkeusosuuksien rajojen, monikäyttötilojen, asuntojen keskikoon,
rakennusoikeuden, etupihan muurin korkeuden sekä varastojen
sijoittamisen osalta.

Hakija perustelee hakemustaan sillä, että poikkeamiset ovat
välttämättömiä hankkeen toteuttamisen kannalta.

Säännökset, joista poiketaan

Haetut toimenpiteet ovat vastoin voimassa olevaa asemakaavaa ja
siten vastoin maankäyttö- ja rakennuslain 58 §:n 1 momenttia.

Osallisten kuuleminen

Satamakorttelitonttien nro 11, 20, 21 ja 22 hakemuksista on tiedotettu
naapureille kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston kirjeellä
(1.4.2011). Heille on varattu tilaisuus kirjallisen muistutuksen
tekemiseen. Muistutuksia on esitetty viisi kappaletta.

Asunto Oy Dolce Vita toteaa muistutuksessaan 29.4.2011 mm.
olevansa pahoillaan siitä, että vahvistettuun asemakaavaan ollaan
hakemassa näin lukuisia ja kohtuullisen laajoja muutoksia. Yhtiö pyytää
huomioimaan, että kerrokorkeutta ei saa korottaa miltyään osin
myöskään rakennuslupavaiheessa, eikä asuntojen keskikoon
muuttaminen saa johtaa lisäautopaikkojen tarpeeseen jota ei ole
ratkaistu tontilla (ei kadunvarsipysäköintinä).

Muistutus on liitteenä 3.

Asunto Oy Helsingin Bellavista toteaa muistutuksessaan 29.4.2011
mm., ettei se hyväksy rakennustyyppin muutosta pienkerrostaloiksi,
vaan korostaa, että rakennusten tulee olla rivitalohuoneistoja. Yhtiö
korostaa myös, että rakennuskorkeus ei saa ylittää nykyistä
rakennuskorkeutta, koska se estäisi joidenkin asuntojen merinäkö-alan.

Muistutus on liitteenä 4.

Asunto Oy Helsingin Merenneito toteaa muistutuksessaan 26.4.2011 mm., ettei se hyväksy, että osa rakennuksista rakennetaan pienkerrostaloina. Kaikkien alueen asuntojen on oltava asemakaavan mukaisesti rivitaloasuntoja. Yhtiö kannattaa YL-tontin käyttötarkoituksen muutosta. Yhtiön kantana on, että kaikki rakennettavat asunnot ovat 2-kerroksisia rivitaloasuntoja. Yhtiö hyväksyy asuntojen keskikoon pienentämisen, mutta vastustaa vuokra-asuntojen rakentamista.

Muistutus on liitteenä 5.

Asunto Oy Helsingin Neptunus toteaa muistutuksessaan 25.4.2011 mm., että se kannattaa haettua poikkeusta merkityistä pakottavista 3-kerroksisista rakennusaloista tontin 20 osalta. Yhtiö katsoo, että ajo pysäköintitontille nro 15 tulisi tapahtua voimassa olevan kaavan osoittamalla tavalla. Yhtiö vastustaa poikkeamista asuntojen keskikoosta 120 m², mikäli se johtaa asuntojen lukumäärän lisääntymisen kautta lisääutopaikkojen toteuttamistarpeeseen asiakirjoista ilmenevällä tavalla eli sijoittamalla ne YL tontille.

Muistutus on liitteenä 6.

Asunto Oy Dolce Vitan osakas ***** toteaa muistutuksessaan 25.4.2011 mm., että pienkerrostalo-muoto on ristiriidassa "omakotitalotyyppisen rakentamisen" kanssa, jota termiä Helsingin kaupunki / ATT on käyttänyt välittäessään kiinteistöä.

***** mielestä kaupungin tulisi valvoa, ettei rakennettaville taloille sallita "korkeusjoustoja".

***** toteaa asuntojen keskikoon pienentämisen ja liiketilojen poistamisen johtavan paikoitusongelmiin joka on jo ennestään ongelma alueella ja ehdottaa, että lisäparkkitila otetaan PEAB Oy:n urakoimien yhtiöiden tontista.

Muistutus on liitteenä 7.

Saadut lausunnot ja viranomaisneuvottelut

Kaupunkikuvaneuvottelukunta käsitteli poikkeamishakemuksen mukaisia suunnitelmia kahteen otteeseen 15.12.2010 ja 30.3.2011. 15.12.2010 pidetyn käsittelyn jälkeen suunnitelmia muutettiin ja täydennettiin.

Kaupunkikuvaneuvottelukunta totesi 30.3.2011 hankkeessa edistytyn. Saadut selvitykset huomioiden suunnitelmiin ei ollut huomauttamista. Lausuntonaan kaupunkikuvaneuvottelukunta puolsi hankkeita.

Perustelut

Alueella on voimassa 27.11.2002 hyväksytty asemakaava nro 11050. Hakemus koskee Herttoniemenrannan viimeisen asuntoaluekokonaisuuden, nk. satamakorttelin tonttia.

Tontti nro 22 on rakentamaton. Asemakaavan mukaan tontti on asuinpientalojen korttelialuetta (AP). Tontin asuntokerrosala on 2200 k-m², ja monikäyttötilan kerrosala on 370 k-m² (yhteensä 2570 k-m²). Tontilla on kahden talon rakennusalat. Tontilla on neljälle rakennusalan kohdalle merkitty osat, johon monikäyttötila tulee sijoittaa. Lisäksi tontilla on Suolakivenkadun varrelle merkitty kolme osaa, jotka tulee ehdottomasti rakentaa kolmikerroksisina. Muutoin rakennukset ovat kaavassa kaksikerroksisia.

Hakijan tarkoituksena on rakentaa tontille kaksi asuinrakennusta. Rakennusten julkisivut ovat pääasiassa kortteliin jo toteutettujen rakennusten mukaisesti sinkkipintaista vaakaprofiilipeltiä, ulko-oleskelun yhteydessä puulaminaattilevyä.

Poikkeamista haetaan rakennustyyppistä sekä rakennusalueen ja korkeusosuuksien rajoista. Asunnot ovat asemakaavasta poiketen kerrostalohuoneistoja. Rakennusmassat ovat pääosin kaksikerroksisia, kaksi osaa on suunniteltu kolmikerroksisiksi. Kolmikerroksiset osat poikkeavat asemakaavasta määrältään ja sijainniltaan. Kaavaan on merkitty kaksi kolmikerroksista osiota, jotka ovat räystäslinjaltaan yhteensä noin 36 metriä Suolakiventietä päin, kun taas uudessa suunnitelmassa on kaksi kolmikerroksista osiota, joiden yhteenlaskettu räystäslinja on noin 32 metriä. Poikkeamista rakennustyyppistä sekä rakennusalueen ja korkeusosuuksien rajoista puolletaan seuraavin perustein. Asemakaavassa sallitaan 2-3 kerroksisten asuinrakennuksen rakentaminen. Pienkerrostalojen mittakaava ei poikkea tästä. Kolmikerroksisia osia rakennetaan vähemmän kuin mitä asemakaava sallisi. Rakennustyyppin muuttaminen asuinpientalosta kerrostalorakentamiseksi ei myöskään muuta julkisivujen luonnetta.

Osittaista poikkeamista haetaan monikäyttötilojen rakentamista koskevasta asemakaavamääräyksestä. Kuusi asuntoa (yhteensä 363,5 k-m²) on käytettävissä monikäyttötiloina. Lisäksi tontin koilliskulmaan on sijoitettu liiketilana käytettävä monikäyttötila 39 k-m². Poikkeaminen on perusteltu, koska alueen palveluiden ja monimuotoisuuden kannalta tärkeät monikäyttötilat säilyvät siten, että tontille nro 22 rakennetaan 39 m²:n monikäyttö- tai liiketila Suolakivenkadun varrelle, ja kuuden asunnon tekninen muuttamiskelpoisuus monikäyttötiloiksi varmistetaan jo rakentamisvaiheessa.

Poikkeamista haetaan asemakaavassa määrätystä keskipinta-alasta. Asuntojen keskipinta-ala on 57,2 m². Kaava määrää asuntojen

keskikooksi vähintään 120 k-m². Poikkeamista keskipinta-alasta puolletaan sillä perusteella, että jo rakennettujen tonttien kohdalla suurempien asuntojen myynti on osoittautunut vaikeaksi. Mikäli asunnot toteutetaan omistus-muotoisina, asuntojen keskipinta-ala ei kuitenkaan saisi alittaa Helsingin asunto-ohjelman 75 h-m²:n keskipinta-ala-tavoitetta. Mikäli asunnot toteutetaan vuokra-asuntoina, voidaan tästä tavoitteesta poiketa. Poikkeaminen noudattaa tällöin kaupunginhallituksen linjausta, jonka mukaan asemakaavoissa ei enää määrätä asuntojen vähimmäiskeskipinta-alaa vuokra-asuntotonteille.

Poikkeamista haetaan rakennusoikeuden ylityksen osalta. Rakennettavien talojen kokonaiskerrosala on 2781 k-m². Tontin sallittu kokonaiskerrosala ylittyy 8,2 % (211 k-m²). Rakennusoikeuden ylitys johtuu suurelta osin siitä, että porrashuoneet toteutetaan lämpiminä. Vaikka rakennusoikeus ylittyy tontilla, asuinrakennusten sijoittelu ja koko ovat asemakaavan tavoitteiden mukaiset, eikä asuinrakennusten rakennusaloista poiketa merkittävästi, joten poikkeaminen asemakaavassa osoitetusta kokonaiskerrosalasta on perusteltu.

Rakennuttaja hakee lisäksi poikkeamista varastojen sijoittamiseen rakennusalan ulkopuolelle, sp-alueelle. Alueelle saa asemakaavan mukaan sijoittaa talvipuutarhan, parvekkeen tai katoksen. Ulkovarastojen sijoittaminen sp-alueelle on puollettavissa, koska varastojen rakentaminen parantaa asuttavuutta ja massat toimivat yksityisen ja yhteisen pihan rajaelementteinä. Vastaavanlaista poikkeamista on puollettu samoilla perusteilla edellisessä rakennusvaiheessa.

Ajo pysäköintitontille nro 15 on järjestetty asemakaavan sallimalla tavalla. Autopaikat toteutetaan asemakaavan autopaikkainormien mukaisesti. Asuntojen keskikoon muuttaminen ei aiheuta autopaikkojen lisätarvetta. Kyseinen autopaikkainormi 1ap/100 k-m² on käytössä yleisesti esikaupunkialueiden asuinrakennustalotonteilla, joilla pysäköiminen järjestetään keskitetysti.

Alueen ja ympäristön viihtyisyyden kannalta on tärkeää, että satamakortteli rakentuu valmiiksi. Rivitaloasuntojen myynti alueella ei ole onnistunut ja alueen rakentaminen on pysähtynyt moneksi vuodeksi. Pienemmistä asunnoista ja korkeamman tason vuokra-asunnoista on kysyntää. Poikkeaminen mahdollistaa alueen nopeamman toteutumisen. Asemakaava ei määrittele asuntojen omistusmuotoa.

Asemakaavan tavoitteena on ollut luoda alueesta vetovoimainen ja tiivis kaupunkipientaloalue, joka tarjoaa mahdollisuudet asumiselle ja palveluille. Korttelin monimuotoisuuden ja elävyyden kannalta on tärkeää, että satamakorttelin korkeat laatutavoitteet säilytetään

poikkeamisista huolimatta. Hakija on sitoutunut rakentamaan jo toteutuneiden tonttien mukaista korkean laatutason arkkitehtuuria ja ympäristöä.

Poikkeamisen erityinen syy on asemakaavan toteutumisen edistäminen.

Haetut toimenpiteet eivät aiheuta haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle taikka alueiden käytön muulle järjestämiselle eivätkä vaikeuta luonnonsuojelun taikka rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista, mikäli rakentamisessa noudatetaan 14.1.2011 päivätyn hakemuksen mukaisia liitepiirustuksia sekä 31.3.2011 päivättyä täydentävää asemapiirustusta, mikäli porrashuoneet toteutetaan lämpiminä ja mikäli asuntojen keskipinta-ala omistusasuntoja toteuttaessa on vähintään 75 h-m².

Haetut toimenpiteet eivät myöskään johda vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen eivätkä muutoin aiheuta merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

Sovellettavat oikeusohjeet

Maankäyttö- ja rakennuslaki 58 § 1 mom, 171 § 2 mom 2 kohta, 172, 173 ja 174 §

Laki kevennettyjen rakentamis- ja kaavamääräysten kokeilusta 3 §

Rakennusvalvontataksa 2011, 6 § a-kohta

Maksu

737 euroa

Jatkotoimenpiteet

Ennen mahdolliseen rakennustoimenpiteeseen ryhtymistä on saatava rakennuslupa, mikäli sellaista edellytetään. Rakennus- tai muu mahdollisesti vaadittava lupa on haettava kahden vuoden kuluessa poikkeamispäätöksen antopäivästä lukien. Lupahakemukseen on liitettävä tämä päätös lainvoimaisuustodistuksineen.

Tämä päätös annetaan julkipanon jälkeen 31.8.2011, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon.

Esittelijä

Esittelijä toteaa, että 1.1.2011 voimaan tulleen lain (1257/2010) (Laki kevennettyjen rakentamis- ja kaavamääräysten kokeilusta) 3 §:n säännösten mukaan maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 171 §:n 2 momentin 2-4 kohdassa ja 3 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa

poikkeuksen rakentamista tai muuta toimenpidettä koskevista säännöksistä, määräyksistä, kielloista ja muista rajoituksista, lukuun ottamatta ranta-alueelle haettua poikkeamista, myöntää Helsingin kaupunki.

Hakemus koskee maankäyttö- ja rakennuslain 171 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaista vähäistä suurempaa poikkeamista asemakaavassa osoitetusta rakennusoikeudesta, joten toimivalta hakemuksen ratkaisussa on kaupunginhallituksella.

Esittelijä puoltaa poikkeamista seuraavin ehdoin:

- rakentamisessa noudatetaan 14.1.2011 päivätyn hakemuksen mukaisia liitepiirustuksia sekä 31.3.2011 päivättyä täydentävää asemapiirustusta

- porrashuoneet toteutetaan lämpiminä

- asuntojen keskipinta-ala tulee omistusasuntoja toteutettaessa olla vähintään 75 h-m².

Esitys on kaupunkisuunnitteluviraston 20.5.2011 antaman lausunnon mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihteeri, puhelin: 310 74325
suvi.ramo(a)hel.fi
Nirkko Saara, asiamies, puhelin: 310 64692
saara.nirkko(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ympäristökartta
- 2 Asemapiirros
- 3 Asunto Oy Dolce Vitan muistutus 29.4.2011
- 4 Asunto Oy Bellavistan muistutus 29.4.2011
- 5 Asunto Oy Merenneidon muistutus 26.4.2011
- 6 Asunto Oy Neptunuksen muistutus 25.4.2011
- 7 Ossi Saarisen muistutus 25.4.2011
- 8 Päättöshistoria

Otteet

Ote
Hakija

Muistutuksen tekijät

Otteen liitteet

Hallintovalitus,
poikkeamispäätöksen tekeminen
Hallintovalitus,
poikkeamispäätöksen tekeminen

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	Hallintovalitus, poikkeamispäätöksen tekeminen Liite 1 Liite 2
Kaupunkisuunnitteluvirasto	Liite 1 Liite 2
Rakennusvalvontavirasto	Liite 1 Liite 2
Hallinto-osasto/Halke	Liite 1 Liite 2

§ 735

Asunto Oy Helsingin Merihelmin poikkeamishakemus

HEL 2011-000992 T 10 04 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää Asunto Oy Helsingin Merihelmille maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen poikkeamisen asemakaavasta nro 11050 seuraavin ehdoin:

- rakentamisessa noudatetaan 14.1.2011 päivätyn hakemuksen mukaisia liitepiirustuksia sekä 31.3.2011 päivättyä täydentävää asemapiirustusta

- porrashuoneet toteutetaan lämpiminä

Poikkeaminen koskee kahden pienkerrostalorakennuksen ja kerhorakennuksen rakentamista Herttoniemenrannan satamakortteliin.

Hakija

Asunto Oy Helsingin Merihelmi (14.1.2011)

Rakennuspaikka

43. kaupunginosan (Herttoniemi) korttelin nro 43009 tontti nro 20 (osoite Amiraali Cronstedtin ranta 9)

Hakemus

Hakijan tarkoituksena on kahden pienkerrostalorakennuksen ja kerhorakennuksen rakentaminen poiketen asemakaavasta.

Poikkeamista haetaan useammalle tontille samaan aikaan. Poikkeamista haetaan rakennustyyppin, rakennusalueen ja korkeusosuuksien rajojen, monikäyttötilojen, asuntojen keskikoon, rakennusoikeuden, etupihan muurin korkeuden sekä varastojen sijoittamisen osalta.

Hakija perustelee hakemustaan sillä, että poikkeamiset ovat välttämättömiä hankkeen toteuttamisen kannalta.

Säännökset, joista poiketaan

Haetut toimenpiteet ovat vastoin voimassa olevaa asemakaavaa ja siten vastoin maankäyttö- ja rakennuslain 58 §:n 1 momenttia.

Osallisten kuuleminen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637
Alvnro
FI02012566

Satamakorttelitonttien nro 11, 20, 21 ja 22 hakemuksista on tiedotettu naapureille kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston kirjeellä (1.4.2011). Heille on varattu tilaisuus kirjallisen muistutuksen tekemiseen. Muistutuksia on esitetty viisi kappaletta.

Asunto Oy Dolce Vita toteaa muistutuksessaan 29.4.2011 mm. olevansa pahoillaan siitä, että vahvistettuun asemakaavaan ollaan hakemassa näin lukuisia ja kohtuullisen laajoja muutoksia. Yhtiö pyytää huomioimaan, että kerrokorkeutta ei saa korottaa miltei osin myöskään rakennuslupavaiheessa, eikä asuntojen keskikoon muuttaminen saa johtaa lisäautopaikkojen tarpeeseen jota ei ole ratkaistu tontilla (ei kadunvarsipysäköintinä).

Muistutus on liitteenä 3.

Asunto Oy Helsingin Bellavista toteaa muistutuksessaan 29.4.2011 mm., ettei se hyväksy rakennustyyppin muutosta pienkerrostaloiksi, vaan korostaa, että rakennusten tulee olla rivitalohuoneistoja. Yhtiö korostaa myös, että rakennuskorkeus ei saa ylittää nykyistä rakennuskorkeutta, koska se estäisi joidenkin asuntojen merinäköalan.

Muistutus on liitteenä 4.

Asunto Oy Helsingin Merenneito toteaa muistutuksessaan 26.4.2011 mm., ettei se hyväksy, että osa rakennuksista rakennetaan pienkerrostaloina. Kaikkien alueen asuntojen on oltava asemakaavan mukaisesti rivitaloasuntoja. Yhtiö kannattaa YL-tontin käyttötarkoituksen muutosta. Yhtiön kantana on, että kaikki rakennettavat asunnot ovat 2-kerroksisia rivitaloasuntoja. Yhtiö hyväksyy asuntojen keskikoon pienentämisen, mutta vastustaa vuokra-asuntojen rakentamista.

Muistutus on liitteenä 5.

Asunto Oy Helsingin Neptunus toteaa muistutuksessaan 25.4.2011 mm., että se kannattaa haettua poikkeusta merkityistä pakottavista 3-kerroksisista rakennusaloista tontin 20 osalta. Yhtiö katsoo, että ajo pysäköintitontille nro 15 tulisi tapahtua voimassa olevan kaavan osoittamalla tavalla. Yhtiö vastustaa poikkeamista asuntojen keskikoosta 120 m², mikäli se johtaa asuntojen lukumäärän lisääntymisen kautta lisäautopaikkojen toteuttamistarpeeseen asiakirjoista ilmenevällä tavalla eli sijoittamalla ne YL tontille.

Muistutus on liitteenä 6.

Asunto Oy Dolce Vitan osakas ***** toteaa muistutuksessaan 25.4.2011 mm., että pienkerrostalo-muoto on ristiriidassa "omakotitalotyyppisen rakentamisen" kanssa, jota termiä Helsingin kaupunki/ATT on käyttänyt välittäessään kiinteistöä.

29.08.2011

***** mielestä kaupungin tulisi valvoa, ettei rakennettaville taloille sallita "korkeusjoustoja".

***** toteaa asuntojen keskikoon pienentämisen ja liiketilojen poistamisen johtavan paikoitusongelmiin joka on jo ennestään ongelma alueella ja ehdottaa, että lisäparkkitila otetaan PEAB Oy:n urakoimien yhtiöiden tontista.

Muistutus on liitteenä 7.

Saadut lausunnot ja viranomaisneuvottelut

Kaupunkikuvaneuvottelukunta käsitteli poikkeamishakemuksen mukaisia suunnitelmia kahteen otteeseen 15.12.2010 ja 30.3.2011. 15.12.2010 pidetyn käsittelyn jälkeen suunnitelmia muutettiin ja täydennettiin.

Kaupunkikuvaneuvottelukunta totesi 30.3.2011 hankkeessa edistytyn. Saadut selvitykset huomioiden suunnitelmiin ei ollut huomauttamista. Lausuntonaan kaupunkikuvaneuvottelukunta puolsi hankkeita.

Perustelut

Alueella on voimassa 27.11.2002 hyväksytty asemakaava nro 11050. Hakemus koskee Herttoniemenrannan viimeisen asuntoaluekokonaisuuden, nk. satamakorttelin tonttia.

Tontti nro 20 on rakentamaton. Asemakaavan mukaan tontti on asuinpientalojen korttelialuetta (AP). Tontin asutokerrosala on 1380 k-m² ja monikäyttötilan kerrosala on 190 k-m² (yhteensä 1570 k-m²). Tontilla on kolmen talon rakennusalat. Tontilla on kolmelle rakennusalan kohdalle merkitty osat, johon monikäyttötila tulee sijoittaa. Lisäksi tontilla on Suolakivenkadun varrelle merkitty kaksi osaa, jotka tulee ehdottomasti rakentaa kolmikerroksisina. Muutoin rakennukset ovat kaavassa kaksikerroksisia.

Hakijan tarkoituksena on rakentaa tontille kaksi asuinrakennusta sekä kerhorakennus. Rakennusten julkisivut ovat pääasiassa kortteliin jo toteutettujen rakennusten mukaisesti sinkkipintaista vaakaprofiilia, ulko-oleskelun yhteydessä puulaminaattia.

Poikkeamista haetaan rakennustyyppistä sekä rakennusalueen ja korkeusosuuksien rajoista. Rakennuksista yksi on osittain kerrostalohuoneistoja, toinen kokonaan kerrostalohuoneistoja ja kolmas rivitalotyyppinen asuintalo. Asuinrakennusten massat (kolme erillistä massaa) ovat kokonaisuudessaan kaksikerroksisia ja kerhorakennus on yksikerroksinen. Rakennusmassoja on asemakaavasta poiketen yhteensä neljä kappaletta. Poikkeamisia puolletaan seuraavin perustein. Asemakaavassa sallitaan 2-3

kerroksisten asuinrakennuksen rakentaminen. Pienkerrostalojen mittakaava ei poikkea tästä. Kolmikerroksisia osia rakennetaan vähemmän kuin mitä asemakaava sallisi. Rakennustyyppin muuttaminen asuinpientalosta kerrostalorakentamiseksi ei myöskään muuta julkisivujen luonnetta.

Osittaista poikkeamista haetaan monikäyttötilojen rakentamista koskevasta asemakaavamääräyksestä. Yksi asunto (56 m²) sekä kerhotila on käytettävissä monikäyttötilana (51,5 m²). Poikkeaminen on perusteltu, koska alueen palveluiden ja monimuotoisuuden kannalta tärkeät monikäyttötilat säilyvät siten, että tontille nro 20 rakennetaan 51,5 m²:n monikäyttö- tai kerhotila rannan puolelle, ja yhden asunnon tekninen muuttamiskelpoisuus monikäyttötiloiksi varmistetaan jo rakentamisvaiheessa.

Poikkeamista haetaan asemakaavassa määrätystä asuntojen keskipinta-alasta. Asuntojen keskipinta-ala on 76,6 m². Kaava määrää asuntojen keskikooksi vähintään 120 k-m². Poikkeamista asuntojen asemakaavan määräämästä keskipinta-alasta 120 k-m² voidaan puoltaa sillä perusteella, että jo rakennettujen tonttien kohdalla suurempien asuntojen myynti on osoittautunut vaikeaksi. Mikäli asunnot toteutetaan omistus-muotoisina, asuntojen keskipinta-ala ei kuitenkaan saisi alittaa Helsingin asunto-ohjelman 75 h-m²:n keskipinta-ala-tavoitetta. Mikäli asunnot toteutetaan vuokra-asuntoina, voidaan tästä tavoitteesta poiketa. Poikkeaminen noudattaa tällöin kaupunginhallituksen linjausta, jonka mukaan asemakaavoissa ei enää määrätä asuntojen vähimmäiskeskipinta-alaa vuokra-asuntotonteille.

Poikkeamista haetaan rakennusoikeuden ylityksen osalta. Rakennettavien talojen kokonaiskerrosala on 1724 k-m². Tontin sallittu kokonaiskerrosala ylittyy 9,8 % (154 k-m²). Rakennusoikeuden ylitys (154 k-m²) johtuu suurelta osin siitä, että porrashuoneet toteutetaan lämpiminä. Vaikka rakennusoikeus ylittyy tontilla, asuinrakennusten sijoittelu ja koko ovat asemakaavan tavoitteiden mukaiset, eikä asuinrakennusten rakennusaloista poiketa merkittävästi, joten poikkeaminen asemakaavassa määritetystä kokonaiskerrosalasta on perusteltua.

Rakennuttaja hakee myös poikkeamista varastojen sijoittamiseen rakennusalan ulkopuolelle, sp-alueelle. Alueelle saa asemakaavan mukaan sijoittaa talvipuutarhan, parvekkeen tai katoksen. Ulkovarastojen sijoittaminen sp-alueelle on puollettavissa, koska varastojen rakentaminen parantaa asuttavuutta ja massat toimivat yksityisen ja yhteisen pihan rajaelementteinä. Vastaavanlaista poikkeamista on puollettu samoilla perusteilla edellisessä rakennusvaiheessa.

Ajo pysäköintitontille nro 15 on järjestetty asemakaavan sallimalla tavalla. Autopaikat toteutetaan asemakaavan autopaikkainormien mukaisesti. Asuntojen keskikoon muuttaminen ei aiheuta autopaikkojen lisätarvetta. Kyseinen autopaikkainormi 1ap/100 k-m² on käytössä yleisesti esikaupunkialueiden asuinkerrostalotonteilla, joilla pysäköiminen järjestetään keskitetysti.

Alueen ja ympäristön viihtyisyyden kannalta on tärkeää, että satamakortteli rakentuu valmiiksi. Rivitaloasuntojen myynti alueella ei ole onnistunut ja alueen rakentaminen on pysähtynyt moneksi vuodeksi. Pienemmistä asunnoista ja korkeamman tason vuokra-asunnoista on kysyntää. Poikkeaminen mahdollistaa alueen nopeamman toteutumisen. Asemakaava ei määrittele asuntojen omistusmuotoa.

Asemakaavan tavoitteena on ollut luoda alueesta vetovoimainen, tiivis kaupunkipientaloalue, joka tarjoaa mahdollisuudet asumiselle ja palveluille. Korttelin monimuotoisuuden ja elävyyden kannalta on tärkeää, että satamakorttelin korkeat laatutavoitteet säilytetään poikkeamisista huolimatta. Hakija on sitoutunut rakentamaan jo toteutuneiden tonttien mukaista korkean laatutason arkkitehtuuria ja ympäristöä.

Poikkeamisen erityinen syy on asemakaavan toteutumisen edistäminen.

Haetut toimenpiteet eivät aiheuta haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle taikka alueiden käytön muulle järjestämiselle eivätkä vaikeuta luonnonsuojelun taikka rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista, mikäli rakentamisessa noudatetaan 14.1.2011 päivätyn hakemuksen mukaisia liitepiirustuksia sekä 31.3.2011 päivättyä täydentävää asemapiirustusta, mikäli porrashuoneet toteutetaan lämpiminä ja mikäli asuntojen keskipinta-ala omistusasuntoja toteuttaessa on vähintään 75 h-m².

Haetut toimenpiteet eivät myöskään johda vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen eivätkä muutoin aiheuta merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

Sovellettavat oikeusohjeet

Maankäyttö- ja rakennuslaki 58 § 1 mom, 171 § 2 mom 2 kohta, 172, 173 ja 174 §

Laki kevennettyjen rakentamis- ja kaavamääräysten kokeilusta 3 §

Rakennusvalvontataksa 2011, 6 § a-kohta

Maksu

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
PL 1	Pohjoisesplanadi 11-13	+358 9 310 1641	0201256-6	F10680001200062637
00099 HELSINGIN KAUPUNKI	Helsinki	Faksi		Alvnro
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus	helsinki.kirjaamo@hel.fi	+358 9 655 783		F102012566

737 euroa

Jatkotoimenpiteet

Ennen mahdolliseen rakennustoimenpiteeseen ryhtymistä on saatava rakennuslupa, mikäli sellaista edellytetään. Rakennus- tai muu mahdollisesti vaadittava lupa on haettava kahden vuoden kuluessa poikkeamispäätöksen antopäivästä lukien. Lupahakemukseen on liitettävä tämä päätös lainvoimaisuustodistuksineen.

Tämä päätös annetaan julkipanon jälkeen 31.8.2011, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon.

Käsittely

Vastaehdotus:

Männistö Lasse: Päätösehdotuksesta poistetaan seuraava kohta:
- asuntojen keskipinta-ala tulee omistusasuntoja toteutettaessa olla vähintään 75 h-m².

Kannattajat: Rissanen Laura

1. Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Päätösehdotuksesta poistetaan seuraava kohta:
- asuntojen keskipinta-ala tulee omistusasuntoja toteutettaessa olla vähintään 75 h-m².

Jaa-äännet: 7

Arto Bryggare, Sanna Hellström, Tarja Kantola, Outi Ojala, Osku Pajamäki, Mari Puoskari, Ville Ylikahri

Ei-äännet: 7

Sirpa Asko-Seljavaara, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Kimmo Helistö, Lasse Männistö, Risto Rautava, Laura Rissanen

Tyhjä-äännet: 1

Jan Oker-Blom

Poissa-äännet: 0

Puheenjohtajan äänen ratkaistessa Männistön vastaehdotus voitti esittelijän esityksen.

Ojala Outi: Ilmoitan päätökseen seuraavan sisältöisen eriävän mielipiteen:

Kaupunginhallitus poisti äänestyksen jälkeen asioista Kaj 2-5 asuntojen keskipinta-aloja koskevan ehdotuksen joka oli 75 kerrosneliömetriä. Kun kyseessä on poikkeamispäätös ja valtuusto oli hyväksynyt

29.08.2011

asuntojen keskipinta-alaksi 125 kerrosneliömetriä niin keskipinta-alamääräystä ei olisi pitänyt kokonaan poistaa.

Kannattajat: Bryggare Arto, Puoskari Mari, Kantola Tarja, Pajamäki Osku

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihteeri, puhelin: 310 74325
suvi.ramo(a)hel.fi
Nirkko Saara, asiamies, puhelin: 310 64692
saara.nirkko(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ympäristökartta (Herttoniemen tontti 43009/20)
- 2 Asemapiirros (Herttoniemen tontti 43009/20)
- 3 Asunto Oy Dolce Vitan muistutus 29.4.2011
- 4 Asunto Oy Bellavistan muistutus 29.4.2011
- 5 Asunto Oy Merenneidon muistutus 26.4.2011
- 6 Asunto Oy Neptunuksen muistutus 25.4.2011
- 7 Ossi Saarisen muistutus 25.4.2011
- 8 Päättöshistoria

Otteet

Ote

Hakija

Muistutukset tekijät

Uudenmaan elinkeino-, liikenne-
ja ympäristökeskus

Kaupunkisuunnitteluvirasto

Rakennusvalvontavirasto

Hallinto-osasto/Halke

Otteen liitteet

Hallintovalitus,
poikkeamispäätöksen tekeminen
Hallintovalitus,
poikkeamispäätöksen tekeminen
Hallintovalitus,
poikkeamispäätöksen tekeminen

Liite 1

Liite 2

Liite 1

Liite 2

Liite 1

Liite 2

Liite 1

Liite 2

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen myöntää Asunto Oy Helsingin Merihelmille maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen poikkeamisen asemakaavasta nro 11050 seuraavin ehdoin:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637
Alvnro
FI02012566

- rakentamisessa noudatetaan 14.1.2011 päivätyn hakemuksen mukaisia liitepiirustuksia sekä 31.3.2011 päivättyä täydentävää asemapiirustusta

- porrashuoneet toteutetaan lämpiminä

- asuntojen keskipinta-ala tulee omistusasuntoja toteuttaessa olla vähintään 75 h-m².

Poikkeaminen koskee kahden pienkerrostalorakennuksen ja kerhorakennuksen rakentamista Herttoniemenrannan satamakortteliin.

Hakija

Asunto Oy Helsingin Merihelmi (14.1.2011)

Rakennuspaikka

43. kaupunginosan (Herttoniemi) korttelin nro 43009 tontti nro 20 (osoite Amiraali Cronstedtin ranta 9)

Hakemus

Hakijan tarkoituksena on kahden pienkerrostalorakennuksen ja kerhorakennuksen rakentaminen poiketen asemakaavasta.

Poikkeamista haetaan useammalle tontille samaan aikaan. Poikkeamista haetaan rakennustyyppin, rakennusalueen ja korkeusosuuksien rajojen, monikäyttötilojen, asuntojen keskikoon, rakennusoikeuden, etupihan muurin korkeuden sekä varastojen sijoittamisen osalta.

Hakija perustelee hakemustaan sillä, että poikkeamiset ovat välttämättömiä hankkeen toteuttamisen kannalta.

Säännökset, joista poiketaan

Haetut toimenpiteet ovat vastoin voimassa olevaa asemakaavaa ja siten vastoin maankäyttö- ja rakennuslain 58 §:n 1 momenttia.

Osallisten kuuleminen

Satamakorttelitonttien nro 11, 20, 21 ja 22 hakemuksista on tiedotettu naapureille kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston kirjeellä (1.4.2011). Heille on varattu tilaisuus kirjallisen muistutuksen tekemiseen. Muistutuksia on esitetty viisi kappaletta.

Asunto Oy Dolce Vita toteaa muistutuksessaan 29.4.2011 mm. olevansa pahoillaan siitä, että vahvistettuun asemakaavaan ollaan hakemassa näin lukuisia ja kohtuullisen laajoja muutoksia. Yhtiö pyytää

huomioimaan, että kerroshkorkeutta ei saa korottaa miltään osin myöskään rakennuslupavaiheessa, eikä asuntojen keskikoon muuttaminen saa johtaa lisääutopaikkojen tarpeeseen jota ei ole ratkaistu tontilla (ei kadunvarsipysäköintinä).

Muistutus on liitteenä 3.

Asunto Oy Helsingin Bellavista toteaa muistutuksessaan 29.4.2011 mm., ettei se hyväksy rakennustyyppin muutosta pienkerrostaloiksi, vaan korostaa, että rakennusten tulee olla rivitalo- ja huoneistoja. Yhtiö korostaa myös, että rakennuskorkeus ei saa ylittää nykyistä rakennuskorkeutta, koska se estäisi joidenkin asuntojen merinäköalan.

Muistutus on liitteenä 4.

Asunto Oy Helsingin Merenneito toteaa muistutuksessaan 26.4.2011 mm., ettei se hyväksy, että osa rakennuksista rakennetaan pienkerrostaloina. Kaikkien alueen asuntojen on oltava asemakaavan mukaisesti rivitaloasuntoja. Yhtiö kannattaa YL-tontin käyttötarkoituksen muutosta. Yhtiön kantana on, että kaikki rakennettavat asunnot ovat 2-kerroksisia rivitaloasuntoja. Yhtiö hyväksyy asuntojen keskikoon pienentämisen, mutta vastustaa vuokra-asuntojen rakentamista.

Muistutus on liitteenä 5.

Asunto Oy Helsingin Neptunus toteaa muistutuksessaan 25.4.2011 mm., että se kannattaa haettua poikkeusta merkityistä pakottavista 3-kerroksisista rakennusaloista tontin 20 osalta. Yhtiö katsoo, että ajo pysäköintitontille nro 15 tulisi tapahtua voimassa olevan kaavan osoittamalla tavalla. Yhtiö vastustaa poikkeamista asuntojen keskikoosta 120 m², mikäli se johtaa asuntojen lukumäärän lisääntymisen kautta lisääutopaikkojen toteuttamistarpeeseen asiakirjoista ilmenevällä tavalla eli sijoittamalla ne YL tontille.

Muistutus on liitteenä 6.

Asunto Oy Dolce Vitan osakas ***** toteaa muistutuksessaan 25.4.2011 mm., että pienkerrostalo-muoto on ristiriidassa "omakotitalotyyppisen rakentamisen" kanssa, jota termiä Helsingin kaupunki/ATT on käyttänyt välittäessään kiinteistöä.

***** mielestä kaupungin tulisi valvoa, ettei rakennettaville taloille sallita "korkeusjoustoja".

***** toteaa asuntojen keskikoon pienentämisen ja liiketilojen poistamisen johtavan paikoitusongelmiin joka on jo ennestään ongelma alueella ja ehdottaa, että lisäparkkitila otetaan PEAB Oy:n urakoimien yhtiöiden tontista.

Muistutus on liitteenä 7.

Saadut lausunnot ja viranomaisneuvottelut

Kaupunkikuvaneuvottelukunta käsitteli poikkeamishakemuksen mukaisia suunnitelmia kahteen otteeseen 15.12.2010 ja 30.3.2011. 15.12.2010 pidetyn käsittelyn jälkeen suunnitelmia muutettiin ja täydennettiin.

Kaupunkikuvaneuvottelukunta totesi 30.3.2011 hankkeessa edistytyn. Saadut selvitykset huomioiden suunnitelmiin ei ollut huomauttamista. Lausuntonaan kaupunkikuvaneuvottelukunta puolsi hankkeita.

Perustelut

Alueella on voimassa 27.11.2002 hyväksytty asemakaava nro 11050. Hakemus koskee Herttoniemenrannan viimeisen asuntoaluekokonaisuuden, nk. satamakorttelin tonttia.

Tontti nro 20 on rakentamaton. Asemakaavan mukaan tontti on asuinpientalojen korttelialuetta (AP). Tontin asuntokerrosala on 1380 k-m² ja monikäyttötilan kerrosala on 190 k-m² (yhteensä 1570 k-m²). Tontilla on kolmen talon rakennusalat. Tontilla on kolmelle rakennusalan kohdalle merkitty osat, johon monikäyttötila tulee sijoittaa. Lisäksi tontilla on Suolakivenkadun varrelle merkitty kaksi osaa, jotka tulee ehdottomasti rakentaa kolmikerroksisina. Muutoin rakennukset ovat kaavassa kaksikerroksisia.

Hakijan tarkoituksena on rakentaa tontille kaksi asuinrakennusta sekä kerhorakennus. Rakennusten julkisivut ovat pääasiassa kortteliin jo toteutettujen rakennusten mukaisesti sinkkipintaista vaakaprofiilia, ulko-oleskelun yhteydessä puulaminaattia.

Poikkeamista haetaan rakennustyyppistä sekä rakennusalueen ja korkeusosuuksien rajoista. Rakennuksista yksi on osittain kerrostalohuoneistoja, toinen kokonaan kerrostalohuoneistoja ja kolmas rivitalotyyppinen asuintalo. Asuinrakennusten massat (kolme erillistä massaa) ovat kokonaisuudessaan kaksikerroksisia ja kerhorakennus on yksikerroksinen. Rakennusmassoja on asemakaavasta poiketen yhteensä neljä kappaletta. Poikkeamisia puolletaan seuraavin perustein. Asemakaavassa sallitaan 2-3 kerroksisten asuinrakennuksen rakentaminen. Pienkerrostalojen mittakaava ei poikkea tästä. Kolmikerroksisia osia rakennetaan vähemmän kuin mitä asemakaava sallisi. Rakennustyyppin muuttaminen asuinpientalosta kerrostalorakentamiseksi ei myöskään muuta julkisivujen luonnetta.

Osittaista poikkeamista haetaan monikäyttötilojen rakentamista koskevasta asemakaavamääräyksestä. Yksi asunto (56 m²) sekä kerhotila on käytettävissä monikäyttötilana (51,5 m²). Poikkeaminen on perusteltu, koska alueen palveluiden ja monimuotoisuuden kannalta tärkeät monikäyttötilat säilyvät siten, että tontille nro 20 rakennetaan 51,5 m²:n monikäyttö- tai kerhotila rannan puolelle, ja yhden asunnon tekninen muuttamiskelpoisuus monikäyttötiloiksi varmistetaan jo rakentamisvaiheessa.

Poikkeamista haetaan asemakaavassa määrätystä asuntojen keskipinta-alasta. Asuntojen keskipinta-ala on 76,6 m². Kaava määrää asuntojen keskikooksi vähintään 120 k-m². Poikkeamista asuntojen asemakaavan määräämästä keskipinta-alasta 120 k-m² voidaan puoltaa sillä perusteella, että jo rakennettujen tonttien kohdalla suurempien asuntojen myynti on osoittautunut vaikeaksi. Mikäli asunnot toteutetaan omistus-muotoisina, asuntojen keskipinta-ala ei kuitenkaan saisi alittaa Helsingin asunto-ohjelman 75 h-m²:n keskipinta-ala-tavoitetta. Mikäli asunnot toteutetaan vuokra-asuntoina, voidaan tästä tavoitteesta poiketa. Poikkeaminen noudattaa tällöin kaupunginhallituksen linjausta, jonka mukaan asemakaavoissa ei enää määrätä asuntojen vähimmäiskeskipinta-alaa vuokra-asuntotonteille.

Poikkeamista haetaan rakennusoikeuden ylityksen osalta. Rakennettavien talojen kokonaiskerrosala on 1724 k-m². Tontin sallittu kokonaiskerrosala ylittyy 9,8 % (154 k-m²). Rakennusoikeuden ylitys (154 k-m²) johtuu suurelta osin siitä, että porrashuoneet toteutetaan lämpiminä. Vaikka rakennusoikeus ylittyy tontilla, asuinrakennusten sijoittelu ja koko ovat asemakaavan tavoitteiden mukaiset, eikä asuinrakennusten rakennusaloista poiketa merkittävästi, joten poikkeaminen asemakaavassa määritetystä kokonaiskerrosalasta on perusteltua.

Rakennuttaja hakee myös poikkeamista varastojen sijoittamiseen rakennusalan ulkopuolelle, sp-alueelle. Alueelle saa asemakaavan mukaan sijoittaa talvipuutarhan, parvekkeen tai katoksen. Ulkovarastojen sijoittaminen sp-alueelle on puollettavissa, koska varastojen rakentaminen parantaa asuttavuutta ja massat toimivat yksityisen ja yhteisen pihan rajaelementteinä. Vastaavanlaista poikkeamista on puollettu samoilla perusteilla edellisessä rakennusvaiheessa.

Ajo pysäköintitontille nro 15 on järjestetty asemakaavan sallimalla tavalla. Autopaikat toteutetaan asemakaavan autopaikkien mukaisesti. Asuntojen keskikoon muuttaminen ei aiheuta autopaikkojen lisätarvetta. Kyseinen autopaikkien normi 1ap/100 k-m² on käytössä yleisesti esikaupunkialueiden asuinrakennustalotonteilla, joilla pysäköiminen järjestetään keskitetysti.

Alueen ja ympäristön viihtyisyyden kannalta on tärkeää, että satamakortteli rakentuu valmiiksi. Rivitaloasuntojen myynti alueella ei ole onnistunut ja alueen rakentaminen on pysähtynyt moneksi vuodeksi. Pienemmistä asunnoista ja korkeamman tason vuokra-asunnoista on kysyntää. Poikkeaminen mahdollistaa alueen nopeamman toteutumisen. Asemakaava ei määrittele asuntojen omistusmuotoa.

Asemakaavan tavoitteena on ollut luoda alueesta vetovoimainen, tiivis kaupunkipientaloalue, joka tarjoaa mahdollisuudet asumiselle ja palveluille. Korttelin monimuotoisuuden ja elävyyden kannalta on tärkeää, että satamakorttelin korkeat laatutavoitteet säilytetään poikkeamisista huolimatta. Hakija on sitoutunut rakentamaan jo toteutuneiden tonttien mukaista korkean laatutason arkkitehtuuria ja ympäristöä.

Poikkeamisen erityinen syy on asemakaavan toteutumisen edistäminen.

Haetut toimenpiteet eivät aiheuta haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle taikka alueiden käytön muulle järjestämiselle eivätkä vaikeuta luonnonsuojelun taikka rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista, mikäli rakentamisessa noudatetaan 14.1.2011 päivätyn hakemuksen mukaisia liitepiirustuksia sekä 31.3.2011 päivättyä täydentävää asemapiirustusta, mikäli porrashuoneet toteutetaan lämpiminä ja mikäli asuntojen keskipinta-ala omistusasuntoja toteuttaessa on vähintään 75 h-m².

Haetut toimenpiteet eivät myöskään johda vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen eivätkä muutoin aiheuta merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

Sovellettavat oikeusohjeet

Maankäyttö- ja rakennuslaki 58 § 1 mom, 171 § 2 mom 2 kohta, 172, 173 ja 174 §

Laki kevennettyjen rakentamis- ja kaavamääräysten kokeilusta 3 §

Rakennusvalvontataksa 2011, 6 § a-kohta

Maksu

737 euroa

Jatkotoimenpiteet

Ennen mahdolliseen rakennustoimenpiteeseen ryhtymistä on saatava rakennuslupa, mikäli sellaista edellytetään. Rakennus- tai muu

mahdollisesti vaadittava lupa on haettava kahden vuoden kuluessa poikkeamispäätöksen antopäivästä lukien. Lupahakemukseen on liitettävä tämä päätös lainvoimaisuustodistuksineen.

Tämä päätös annetaan julkipanon jälkeen 31.8.2011, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon.

Esittelijä

Esittelijä toteaa, että 1.1.2011 voimaan tulleen lain (1257/2010) (Laki kevennettyjen rakentamis- ja kaavamääräysten kokeilusta) 3 §:n säännösten mukaan maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 171 §:n 2 momentin 2-4 kohdassa ja 3 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa poikkeuksen rakentamista tai muuta toimenpidettä koskevista säännöksistä, määräyksistä, kielloista ja muista rajoituksista, lukuun ottamatta ranta-alueelle haettua poikkeamista, myöntää Helsingin kaupunki.

Hakemus koskee maankäyttö- ja rakennuslain 171 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaista vähäistä suurempaa poikkeamista asemakaavassa osoitetusta rakennusoikeudesta, joten toimivalta hakemuksen ratkaisussa on kaupunginhallituksella.

Esittelijä puoltaa poikkeamista seuraavin ehdoin:

- rakentamisessa noudatetaan 14.1.2011 päivätyn hakemuksen mukaisia liitepiirustuksia sekä 31.3.2011 päivättyä täydentävää asemapiirustusta

- porrashuoneet toteutetaan lämpiminä

- asuntojen keskipinta-ala tulee omistusasuntoja toteuttaessa olla vähintään 75 h-m².

Esititys on kaupunkisuunnitteluviraston 20.5.2011 antaman lausunnon mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihteeri, puhelin: 310 74325
suvi.ramo(a)hel.fi
Nirkko Saara, asiamies, puhelin: 310 64692
saara.nirkko(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ympäristökartta (Herttoniemen tontti 43009/20)
- 2 Asemapiirros (Herttoniemen tontti 43009/20)

29.08.2011

3	Asunto Oy Dolce Vitan muistutus 29.4.2011
4	Asunto Oy Bellavistan muistutus 29.4.2011
5	Asunto Oy Merenneidon muistutus 26.4.2011
6	Asunto Oy Neptunuksen muistutus 25.4.2011
7	Ossi Saarisen muistutus 25.4.2011
8	Päätöshistoria

Otteet

Ote

Hakija

Muistutukset tekijät

Uudenmaan elinkeino-, liikenne-
ja ympäristökeskus

Kaupunkisuunnitteluvirasto

Rakennusvalvontavirasto

Hallinto-osasto/Halke

Otteen liitteet

Hallintovalitus,
poikkeamispäätöksen tekeminen

Hallintovalitus,
poikkeamispäätöksen tekeminen

Hallintovalitus,
poikkeamispäätöksen tekeminen

Liite 1

Liite 2

Liite 1

Liite 2

Liite 1

Liite 2

Liite 1

Liite 2

§ 736

Koti kaupungissa ry:n poikkeamishakemus

Pöydälle 29.08.2011

HEL 2011-002034 T 10 04 01

Rakvv 20-292-11-S

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihteeri, puhelin: 310 74325
suvi.ramo(a)hel.fi
Nirkko Saara, asiamies, puhelin: 310 64692
saara.nirkko(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ympäristökartta (Länsisataman tontti 800/1)
- 2 Asemapiirros (Länsisataman tontti 800/1)
- 3 Koti kaupungissa ry:n poikkeamishakemus - päätöshistoria

Otteet

Ote

Hakija

Uudenmaan elinkeino-, liikenne-
ja ympäristökeskus

Kaupunkisuunnitteluvirasto

Rakennusvalvontavirasto

Hallinto-osasto/Halke

Otteen liitteet

Hallintovalitus,
poikkeamispäätöksen tekeminen

Hallintovalitus,
poikkeamispäätöksen tekeminen

Liite 1

Liite 2

Liite 1

Liite 2

Liite 1

Liite 2

Liite 1

Liite 2

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen myöntää Koti kaupungissa ry:lle maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen poikkeamisen asemakaavasta nro 11770 ehdolla, että jatkosuunnittelussa ja rakentamisessa noudatetaan:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvnro

FI02012566

- jäljempänä poikkeamisen myöntämisen ehdot -kohdassa mainittuja ehtoja,

- 18.5.2011 päivättyä suunnitelmaa sekä 6.6.2011 päivättyä asemapiirrosta.

Poikkeaminen koskee asuinrakennuksen rakentamista Jätkäsaareen.

Hakija

Koti kaupungissa ry (2.2.2011)

Rakennuspaikka

20. kaupunginosan (Länsisatama) korttelin nro 800 tontti nro 1

Hakemus

Hakijan tarkoituksena on asuinrakennuksen (5 697 k-m²) rakentaminen Jätkäsaaren alueelle poiketen kaavoitus- ja/tai kaupunkikuvallisista periaatteista siten, että:

- rakennus sijoittuu metrin päähän Välimerenkadun puoleisesta ja rakennusalan rajasta, johon rakennus tulee rakentaa kiinni
- rakennusalan raja ylittyy pihan puolella
- rakennuksen kerrosluku ylittyy osalla rakennusala
- rakennuksen liiketilojen kerrosala on asemakaavassa edellytettyä pienempi
- rakennuksen porrashuoneita ei ole laskettu kerrosalaan kuuluviksi 20m² ylittävältä osin kerroksissa 2–8
- rakennusoikeus ylittyy kaavassa osoitetusta 14,9 %:lla
- rakennuksen parvekkeet sijaitsevat rakennusrungon ulkopuolella Välimerenkadun julkisivulla
- autopaikkamäärä on merkittävästi asemakaavassa edellytettyä pienempi
- autopaikkoja on sijoitettu piha-alueelle.

Säännökset, joista poiketaan

Haetut toimenpiteet ovat vastoin voimassa olevaa asemakaavaa ja siten vastoin maankäyttö- ja rakennuslain 58 §:n 1 momenttia.

Osallisten kuuleminen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637
Alvnro
FI02012566

Hakemuksesta on tiedotettu naapureille kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston kirjeellä (5.5.2011). Heille on varattu tilaisuus kirjallisen muistutuksen tekemiseen. Muistutuksia ei ole esitetty. Laajempi kuuleminen ei ole tarpeen, koska poikkeamisella ei ole vaikutuksia laajemmalle.

Perustelut

Alueella on voimassa 3.6.2009 hyväksytty asemakaava nro 11770. Asemakaavassa tontti on merkinnällä AK -asuinkerrostalojen kortteli-alue. Tontin rakennusoikeus on 5 000 k-m² sisältäen ensimmäisessä kerroksessa 500 k-m² liike-, myymälä-, näyttely- tai muiksi asiakaspalvelutiloiksi tarkoitettua tilaa. Asemakaavassa suurin sallittu kerrosluku on pääosin 7 kerrosta. Rakennusalan itä-päädyssä on 10 kerroksinen osa.

Seuraavassa esitetään haetut toimenpiteet ja perustelut kunkin poikkeamisen myöntämiseksi.

Rakennuksen sijoittuminen kadun puolella

Rakennus sijoittuu metrin päähän Välimerenkadun puoleisesta rakennusalan rajasta, johon rakennus tulee asemakaavan mukaan rakentaa kiinni.

Khs toteaa, että poikkeaminen rakennuksen sijoittumisesta on perusteltu, koska kaavan mukainen tavoite jatkuvasta katujulkisivujen sarjasta toteutuu, vaikka rakennus sijoitettaisiin metrin päähän rajasta.

Rakennusalan rajan ylittyminen pihan puolella

Rakennusalan raja ylittyy pihan puolella. Ulkoiluvälinevarasto on suunniteltu kiinni Selkämerenpuiston vastaisella rajalla olevaan noin 5 metrin korkuiseen tukimuuriin.

Khs toteaa, että poikkeaminen rakennusalan rajasta on puollettavissa, koska kalliotiloihin liittyvä kuilurakenne maanpäällisine osineen on perusteltua suunnitella osana tontin kokonaissommitelmaa.

Rakennuksen kerrosluvun ylittyminen

Rakennuksen kerrosluku ylittyy osalla rakennusala (rakennuksen rakentaminen 9-kerroksiseksi). Kaavassa rakennuksen suurin sallittu kerrosluku on VIII–X.

Khs katsoo, että kerrosluvun ylittäminen on puollettavissa, koska rakennus sijaitsee itsenäisenä rakennusmassana omalla tontillaan eikä kiinnity muihin rakennuksiin. Rakennuksen korkeudesta ei näin aiheudu haittaa muille rakennuksille. Lisäksi poikkeaminen kerrosluvusta

edistää rakennuksen hyvää ympäristöön sopeutuvuutta ja eheän kaupunkikuvan muodostamista.

Rakennusvalvontaviraston kanssa käydyn ennakkoneuvottelun perusteella talon kattotasanteelle voi sijoittaa suunnitellut tilat (saunatilat, takkahuone, kattoterassi ja viherviljelytila). Pelastuslaitoksen kannanoton mukaan kattotasanteen tiloista suunnitellut poistumistiet A- ja B- portaan kautta ovat riittävät edellyttäen, että kumpaankin on esteetön pääsy läpi vuoden ja kaikkina vuorokauden aikoina.

Samoin rakennusvalvontavirasto on ennakkoneuvottelussa vahvistanut, että loft-asuntojen osuus katsotaan yhdeksi kerrokseksi.

Rakennuksen liiketilojen kerrosala

Rakennuksen liiketilojen kerrosala on asemakaavassa edellytettyä (vähintään 500 m²) pienempi. Rakennuksen katutasoon on sijoitettu liiketiloja 215 k-m², joka on 285 k-m² vähemmän kuin mitä asemakaava edellyttää.

Khs katsoo, että poikkeaminen liiketiloille osoitetusta kerrosalasta on perusteltu, koska ensimmäisen kerroksen asukkaiden yhteistilat on saadun selvityksen mukaan mahdollista muuntaa liike-, palvelu- tai ravintolatilaksi.

Rakennuksen porrashuoneita ei ole laskettu kerrosalaan kuuluviksi 20 m² ylittävältä osin kerroksissa 2-8

Rakennuksen porrashuoneita ei ole laskettu kerrosalaan kuuluviksi 20 m² ylittävältä osin kerroksissa 2–8. Asemakaavassa edellytetään, että porrashuoneiden 15 m² ylittävän osan saa rakentaa maantasokerrokseen kaavassa osoitetun kerrosalan lisäksi edellyttäen, että tämä lisää porrashuoneiden viihtyisyyttä.

Khs toteaa, että poikkeaminen rakennuksen kerrosalasta porrashuoneiden osalta on puollettavissa, koska laajennetuilla porrashuoneilla saadaan lisättyä niiden avoimuutta ja viihtyisyyttä. Porrashuoneen 20m² ylittävän tilan rakentamista asemakaavassa merkityn kerrosalan lisäksi kaikissa kerroksissa puolletaan sillä perusteella, että hankkeessa on saavutettu erityistä hyötyä yhteisöllisen asuinrakennustyyppin sekä asukaskohtaisesti räätälöityjen asuntotyyppien kehittämisessä. Näin ollen tästä johtuva kerrosalan ylitys voi olla yli 5 %.

Rakennusoikeuden vähäistä suurempi ylittäminen

Rakennusoikeus ylittyy asemakaavassa osoitetusta 14,9 %:lla (745 m²). Kaava osoittaa rakennusoikeudeksi 5000 k-m².

Khs katsoo, että poikkeaminen kerrosalan ylityksestä on perusteltu, koska rakennusoikeuden ylitys on käytetty asuntojen muuntojoustavuuden ja energiatehokkuuden parantamiseen sekä yhteisöllisyyttä edistäviin suunnitteluratkaisuihin.

Parvekkeiden sijoittuminen rakennusrungon ulkopuolelle Välimerenkadun puolella

Rakennuksen parvekkeet sijaitsevat rakennusrungon ulkopuolella Välimerenkadun julkisivulla. Kaavan mukaan parvekkeet saavat olla vain osittain rakennusrungon ulkopuolella.

Khs katsoo, että poikkeaminen voidaan myöntää, koska parvekkeiden sijoittaminen rakennuksen lämpöeristetyin rungon ulkopuolelle mahdollistaa Helsingin kaupungin tavoitteiden mukaisesti energiatehokkaamman rakennuksen muodon ja hyvän soveltuvuuden talon julkisivuun.

Autopaikkojen määrä ja sijoittaminen

Autopaikkamäärä on merkittävästi asemakaavassa edellytettyä (1ap / 125 k-m²) pienempi.

Khs toteaa, että poikkeaminen autopaikkamäärästä on perusteltu, koska rakennus sijaitsee raitiotielinjan varrella ja soveltuu siten hyvin autottomaan asumiseen. Lähialueella on myös mahdollisuus vuokrata autopaikkoja kaupallisista pysäköintilaitoksista.

Asemakaavan mukaan autopaikat on sijoitettava pysäköintilaitokseen, ellei muita paikkoja ole erikseen asemakaavassa osoitettu.

Khs toteaa, ettei autopaikkoja tule sijoittaa piha-alueelle.

Poikkeamisen myöntämisen ehdot

Khs puoltaa poikkeamisten myöntämistä seuraavin ehdoin:

- Jatkosuunnittelun yhteydessä tulee katujulkisivun ja kadunrakenteiden yhteensovittamisesta esittää lisää havainnollistavaa kuvamateriaalia kaupunkikuvan arviointia varten. Lisäksi maanpinnan käsittely ja alusrakenteet on sovitettava rakennusviraston katusuunnitelmiin.

- Jatkosuunnittelussa tulee ottaa huomioon kalliotilojen tekniset tilatarpeet tontilla, ja hanke on sovitettava niihin. Lisäksi edellytetään, että jatkosuunnittelun yhteydessä esitetään lisää havainnollistavaa kuvamateriaalia rakennuksen sovituksesta puiston tukimuureihin kaupunkikuvan arviointia varten ja, että kattorakenteessa käytetään ns. viherkattoa 18.5.2011 päivätyn suunnitelman mukaan.

- Jatkosuunnittelussa on huomioitava, että asukkaiden yhteistilan muuntaminen liike-, palvelu- tai ravintolatilaksi edellyttää omaa esteetöntä sisäänkäyntiä kadulta erillään porrashuoneista. Jatkossa tämän muuntomahdollisuuden tulee sisältyä suunnitelmiin.
- Porrashuoneet tulee toteuttaa vähintään 18.5.2011 päivättyjen suunnitelmien tasoissa.
- Rakennusrungon ulkopuolella olevat parvekkeet tulee lasittaa sekä suunnitella arkkitehtoniseksi aiheeksi kantakaupungin pääkaduille sopivaan tapaan. Jatkosuunnittelun yhteydessä parvekkeista tulee esittää havainnollistavaa kuvamateriaalia kaupunkikuvan arviointia varten. Näillä edellytyksin haettu toimenpide ei tällä paikalla ole vastoin alueen suunnittelutavoitteita, mikäli kaupunkikuvaneuvottelukunta puoltaa suunnitelmaa.
- Rakennuslupaa haettaessa hakijan tulee osoittaa sopimuksin, että autopaikat, joita ei voida osoittaa tontin omasta pysäköintilaitoksesta, on hankittavissa pysäköintilaitoksesta lähialueelta kohtuullisen kävelymatkan päästä. Lisäksi edellytetään, että asukas yhteisö toteuttaa aikomuksensa hankkia käyttöönsä yhteiskäyttöauton, ja että rakennuksen oman pysäköintilaitoksen kaikilla autopaikoilla mahdollistetaan sähköauton lataaminen.
- Jatkosuunnittelussa tulee noudattaa 6.6.2011 päivättyä asemapiirrosta, jossa autopaikkoja ei ole merkitty piha-alueelle.

Poikkeamisten erityinen syy on asemakaavan toteutumisen edistäminen.

Haetut toimenpiteet eivät aiheuta haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle taikka alueiden käytön muulle järjestämiselle, eivätkä vaikeuta luonnonsuojelun taikka rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista, mikäli jatkosuunnittelussa ja rakentamisessa noudatetaan poikkeamisen myöntämisen ehdot - kohdassa mainittuja ehtoja, 18.5.2011 päivättyä suunnitelmaa sekä 6.6.2100 päivättyä asemapiirrosta.

Haetut toimenpiteet eivät myöskään johda vaikutuksiltaan merkittävään lisärakentamiseen eivätkä muutoin aiheuta merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

Sovellettavat oikeusohjeet

Maankäyttö- ja rakennuslaki 58 § 1 mom, 171 § 2 mom 2 kohta, 172, 173 ja 174 §

Laki kevennettyjen rakentamis- ja kaavamääräysten kokeilusta 3 §

Rakennusvalvontataksa 2011, 6 § a-kohta

Maksu

737 euroa

Jatkotoimenpiteet

Ennen mahdolliseen rakennustoimenpiteeseen ryhtymistä on saatava rakennuslupa, mikäli sellaista edellytetään. Rakennus- tai muu mahdollisesti vaadittava lupa on haettava kahden vuoden kuluessa poikkeamispäätöksen antopäivästä lukien. Lupahakemukseen on liitettävä tämä päätös lainvoimaisuustodistuksineen.

Tämä päätös annetaan julkipanon jälkeen 31.8.2011, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon.

Esittelijä

Esittelijä toteaa, että 1.1.2011 voimaan tulleen lain (1257/2010) (Laki kevennettyjen rakentamis- ja kaavamääräysten kokeilusta) 3 §:n säännösten mukaan maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 171 §:n 2 momentin 2-4 kohdassa ja 3 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa poikkeuksen rakentamista tai muuta toimenpidettä koskevista säännöksistä, määräyksistä, kielloista ja muista rajoituksista, lukuun ottamatta ranta-alueelle haettua poikkeamista, myöntää Helsingin kaupunki.

Hakemus koskee mm. maankäyttö- ja rakennuslain 171 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaista vähäistä suurempaa poikkeamista asemakaavassa osoitetusta rakennusoikeudesta, joten toimivalta hakemuksen ratkaisussa on kaupunginhallituksella.

Esittelijä toteaa, että vaikka haetut toimenpiteet poikkeavat asemakaavasta, ne eivät ole vastoin alueen suunnittelutavoitteita. Hakija on ollut yhteydessä kaupunkisuunnitteluvirastoon suunnitteluprosessin aikana ja on tietoinen päätöksessä esitetyistä jatkosuunnittelua ohjaavista ehdoista.

Esittelijä puoltaa hakemusta ehdolla, että jatkosuunnittelussa ja rakentamisessa noudatetaan poikkeamisen myöntämisen ehdot - kohdassa mainittuja ehtoja, 18.5.2011 päivättyä suunnitelmaa sekä 6.6.2011 päivättyä asemapiirrosta.

Esitys on kaupunkisuunnitteluviraston 16.6.2011 antaman lausunnon mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihteeri, puhelin: 310 74325
suvi.ramo(a)hel.fi
Nirkko Saara, asiamies, puhelin: 310 64692
saara.nirkko(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ympäristökartta (Länsisataman tontti 800/1)
- 2 Asemapiirros (Länsisataman tontti 800/1)
- 3 Koti kaupungissa ry:n poikkeamishakemus - päätöshistoria

Otteet

Ote

Hakija

Uudenmaan elinkeino-, liikenne-
ja ympäristökeskus

Kaupunkisuunnitteluvirasto

Rakennusvalvontavirasto

Hallinto-osasto/Halke

Otteen liitteet

Hallintovalitus,
poikkeamispäätöksen tekeminen
Hallintovalitus,
poikkeamispäätöksen tekeminen
Liite 1
Liite 2
Liite 1
Liite 2
Liite 1
Liite 2
Liite 1
Liite 2

§ 737

Lausunto Helsingin hallinto-oikeudelle kaupunginvaltuuston päätöksestä tehdyistä valituksista Suutarilan tontin 40115/2 ja kortteleiden 40119 - 40121 ym. alueiden asemakaava-asiassa (nro 11965)

HEL 2011-001395 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa Helsingin hallinto-oikeudelle seuraavan lausunnon:

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 27.4.2011 (90 §) 40. kaupunginosan (Suutarila, Tapulikaupunki) korttelin nro 40115 tontin nro 2, kortteleiden nro 40119–40121, kortteleiden nro 40122 tontin nro 1 ja korttelin nro 40123 tontin nro 1 sekä katu-, puisto-, urheilu- ja yleisten pysäköintialueiden asemakaavan muutoksen kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston 6.5.2010 päivätyn ja 20.1.2011 muutetun piirustuksen nro 11965 mukaisena.

Tapulikaupunki-Seura ry , Asunto Oy Kimnaasinpolku ja ***** ovat valittaneet kaupunginvaltuuston päätöksestä Helsingin hallinto-oikeuteen.

Valitusten keskeinen sisältö

Tapulikaupunki-Seura ry on vaatinut Helsingin hallinto-oikeutta kumoamaan kaupunginvaltuuston päätöksen siltä osin kuin päätös koskee tontin 40123/2 pohjoispuolella olevaa aluetta ja palauttamaan asian uuteen valmisteluun. Lisäksi hallinto-oikeutta on pyydetty suorittamaan katselmus virkistysalueiden määrän ja liikenteen turvallisuuden selvittämiseksi.

Asunto Oy Kimnaasinpolku on vaatinut hallinto-oikeutta kumoamaan kaupunginvaltuuston päätöksen maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n vastaisena ja palauttamaan asian uuteen valmisteluun. Lisäksi hallinto-oikeutta on pyydetty suorittamaan katselmus virkistysalueiden määrän ja liikenteen turvallisuuden selvittämiseksi.

***** on vaatinut hallinto-oikeutta kumoamaan kaupunginvaltuuston päätöksen siltä osin kuin se koskee tontin 40120/1 (Kimnaasinpolku 3) rakennusoikeutta, Maatullin ala-asteen liikennejärjestelyjä (tontti 40119, Kimnaasinpolku 5), tontin 40123/4 (Syökärinpolku) rakentamista sekä Sikalanmäen pohjoispuolen rakentamista.

Valitusten keskeiset perustelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvnro

FI02012566

Tapulikaupunki-Seura ry ja Asunto Oy Kimnaasipolku

1. Kaava-alue on rajattu liian suppeaksi. Valituksen alainen kaava ja Hatuntekijänkuja 11 asemakaavan muutos olisi tullut käsitellä yhdessä, tarkoituksenmukaisen kokonaisuuden saavuttamiseksi.
2. Puistoja ja muita lähivirkistysalueita ei ole riittävästi. Päättäjille on annettu puutteellista tietoa Sikalanmäen puiston osalta. Syökärinpuiston pallokenttä ja Sikalanmäki on säilytettävä. Sikalanmäen puistoaluetta ei tule ottaa asuinrakentamiseen.
3. Terveellisen, turvallisen ja viihtyisän elinympäristön turvaaminen kaavassa: a) puutteet liikenneturvallisuuksessa (Palovartijantien liikenteen kasvu, ajoyhteys pysäköintipaikan läpi uudelle rivitalotontille ja kaavamuutos sisältää kaksi vaaratilanteita aiheuttavaa liittymää Tapulikaupungintielle) ja b) ilmansaasteet ja viihtyvyys (Valmistelussa on jäänyt selvittämättä Sikalanmäen myönteinen vaikutus pölyn ja ilmansaasteiden suodattajana. Ympäristön viihtyisyys vähenee oleellisesti metsäkaistaleen muuttuessa kerrostalon takapihaksi.).
4. Yhdenvertaisuutta kaupunkilaisten välillä loukataan (Tapulikaupunki-Seura ry)

*****

Liikennemäärät nousevat liikaa Palovartijantiellä, Palokellonkujalla ja erityisesti Kimnaasipolulla. Tontille 40120 on kaavassa osoitettu liikaa rakennusoikeutta. Liikennejärjestelyt Maatullin ala-asteelle ovat väärät. Pysäköintipaikat ovat riittämättömät. Koululle tuleva liikenne on ohjattava muualta koska Kimnaasipolun kautta koululle tuleva liikenne on liian suurta. Tontin 40123 rakentaminen vie liikuntapaikat. Sikalanmäen pohjoispuolen rakentaminen vie pois alueen loputkin luontoarvot. Kaava ei täytä maankäyttö- ja rakennuslain 50 §:n (asemakaavan tarkoitus ja 54 §:n (kaavan sisältövaatimukset) vaatimuksia.

Vastine esitettyihin väitteisiin

Kaupunginhallitus viittaa asiassa kaupunginvaltuuston 27.4.2011 päätöksen perusteluihin ja toteaa, että hallinto-oikeudelle annettavassa lausunnossa tulisi pyytää valitusten hylkäämistä ja sen jättämistä osin tutkimatta jäljempänä mainituin perustein.

Valitusten laillisuus ja valitusosoitus

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 188 §:n mukaan valtuuston päätöksestä valitetaan hallinto-oikeuteen siten kuin kuntalaissa

säädetään, eli 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Asianosaiset ja kunnan jäsenet saavat päätöksestä tiedon silloin, kun päätös asetetaan yleisesti nähtäville. Päätös on asetettu yleisesti nähtäville 6.5.2011. Valitukset on toimitettu hallinto-oikeudelle 6.5.2011, 3.6.2011 ja 3.6.2011. Valitukset on siten tehty määräajassa ja oikealle viranomaiselle. Valittajilla on asiassa valitusoikeus.

Kaava-alue on rajattu liian suppeaksi.

Tapulikaupungin täydennysrakentamista on toteutettu vaiheittain laadittavilla asemakaavan muutoksilla, jotka on tehty kaupunkisuunnittelulautakunnan 28.9.2006 hyväksymän Tapulikaupungin alueen täydennysrakentamisen yleissuunnitelman ja suunnitteluperiaatteiden pohjalta. Nyt kyseessä oleva kaavamuutos on kolmas yleissuunnitelman pohjalta Tapulikaupunkiin laadittu kaavamuutos. Tontti 40125/3 (Hatuntekijänkuja 11) on yksityisessä omistuksessa. Kun nyt kyseessä oleva kaavamuutos käynnistettiin (osallistumis- ja arviointisuunnitelma lähetetty osallisille 13.2.2009) ei tontin omistaja ollut tehnyt aloitetta tontin kaavamuutoksen valmistelun käynnistämiseksi. Tontin 40125/3 kaavamuutos käynnistettiin tontin omistajan (Tapulin Huolto Oy) tekemän kaavamuutoshakemuksen 22.3.2010 jälkeen ja se ei siksi ole osa nyt kyseessä olevaa kaavamuutosta.

Puistoja ja muita lähivirkistysalueita ei ole riittävästi.

Yleissuunnitelmassa on esitetty alueen täydennysrakentamiseen soveltuvat alueet sekä viheralue- ja kevyen liikenteen verkosto. Päätäjille on kerrottu eri vaiheissa, että myös puistoaluetta muutetaan jonkin verran tonttimaaksi täydennysrakentamisen yhteydessä. Viheralueita on alueella jatkossakin riittävästi. Kaavamuutoksen mukaiseen Palopostinpuistoon on mahdollista sijoittaa Syökärinpolun nykyisen kentän korvaava pieni pelikenttä. Suurempi jalkapallokenttä löytyy Maatullin ala-asteen koulun eteläpuolelta, jonne matkaa nykyiseltä pallokentältä on vain noin 250 metriä.

Terveellisen, turvallisen ja viihtyisän elinympäristön turvaaminen kaavassa.

Kaavanmuutoksen liikenne ratkaisut on kuvattu kaavaselostuksen luvussa 4 kohdassa "Liikenne". Kaavan vaikutukset liikenteeseen on arvioitu kaavaselostuksen luvussa 5. Lisäksi kaavaselostukseen on liitetty Kimnaasipolun ja Palokoukunkujan liikennejärjestelyjä koskeva suunnitelma.

Uudisrakentaminen lisää jonkin verran ajoneuvoliikennettä Palovartijantiellä. Kerrosneliömäärän lisäykseen perustuen liikennemäärän kasvu on Palovartijantiellä arviolta noin 70

ajoneuvoa/vrk. Muutos ei ole merkittävä nykyisellään noin 500 ajoneuvoa/vrk liikennemäärään.

Ajoyhteys tontin 40123/4 pysäköintipaikoille pysäköintialueen läpi on perusteltu suunnitteluratkaisu, koska uusi rivitalotontti rajautuu autopaikkojen korttelialueeseen (LPA-alue) ja uudet pysäköintipaikat ovat käytännössä nykyisen pysäköintialueen jatkeena. Nämä pysäköintipaikat eivät ole yleisiä, vaan pelkästään ko. tontin asukkaiden käytössä.

Suoria tonttiliittymiä Tapulikaupungintien tyyppiselle kokoojakadulle voidaan tehdä, kun tila tai maankäyttötavoitteet eivät mahdollista erillisen tonttikadun rakentamista. Katusuunnittelun yhteydessä materiaalit ja istutukset valitaan siten, että näkemät pyörätielle ja ajoradalle ovat riittäviä.

Kaavaselostuksen liitteenä ovat Tapulikaupungintien liikenteen melua koskevat meluselvitykset. Kaavamuutoksessa esitetyt uudisrakennukset rajoittavat melun leviämistä kadun eteläpuolella. Rakentaminen ei vaikuta merkittävästi liikenteen pölyn ja hiukkasten leviämiseen alueella.

Yhdenvertaisuutta kaupunkilaisten välillä loukataan.

Kaupungin puistojen rakentamisen laatutasoa tai hoitoluokitusta ei ratkaista kaavamuutoksien yhteydessä.

*****

Kaavamuutoksen aiheuttamaa liikenteen lisääntymistä ja pysäköintipaikkojen tarvetta on tutkittu kaavamuutoksen valmistelun eri vaiheissa. Asukkaiden kanssa on keskusteltu, mielipiteisiin annettu vastauksia ja suunnitelmia tarkennettu suunnittelun edetessä. Kaavanmuutoksen liikennetarkaisut on kuvattu kaavaselostuksen luvussa 4 kohdassa "Liikenne". Kaavan vaikutukset liikenteeseen on arvioitu kaavaselostuksen luvussa 5. Lisäksi kaavaselostukseen on liitetty Kim-naasipolun ja Palokoukunkujan liikennejärjestelyjä koskeva suunnitelma.

Viheralueita on alueella jatkossakin riittävästi. Kaavamuutoksen mukaiseen Palopostinpuistoon on mahdollista sijoittaa Syökärinpolun nykyisen kentän korvaava pieni pelikenttä. Suurempi jalkapallokenttä löytyy Maatullin ala-asteen koulun eteläpuolelta, jonne matkaa nykyiseltä pallokentältä on vain noin 250 metriä.

Kaavamuutos on laadittu MRL:n 50 §:n mukaisesti ja se täyttää MRL:n 54 §:n sisältövaatimukset.

Yhteenveto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637
Alvnro
F102012566

Valituksissa ei ole esitetty sellaisia laillisuusperusteita, joiden perusteella asemakaavapäätös tulisi kumota. Päätös ei ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomaislainen ei ole ylittänyt toimivaltaansa eikä päätös ole muutenkaan virheellinen. Tarkoituksen-mukaisuuskysymyksistä tehdyt vaatimukset tulee jättää tutkimatta. Kaava täyttää maankäyttö- ja rakennuslain sisältövaatimukset ja menettelysäännökset. Kaava perustuu lain edellyttämiin riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin.

Kaupunginhallituksen johtosäännön 8 §:n 2 momentin 5 kohdan mukaan kaupunginhallitus antaa selityksen kaupunginvaltuuston päätöstä koskevan valituksen johdosta, jos kaupunginhallitus katsoo voivansa yhtyä valtuuston päätöksen lopputulokseen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

1 Valitukset

Otteet

Ote
Oikeuspalvelut
Kaupunkisuunnitteluvirasto

Otteen liitteet
Esitysteksti

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen antaa Helsingin hallinto-oikeudelle seuraavan lausunnon:

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 27.4.2011 (90 §) 40. kaupunginosan (Suutarila, Tapulikaupunki) korttelin nro 40115 tontin nro 2, kortteleiden nro 40119–40121, kortteleiden nro 40122 tontin nro 1 ja korttelin nro 40123 tontin nro 1 sekä katu-, puisto-, urheilu- ja yleisten pysäköintialueiden asemakaavan muutoksen kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston 6.5.2010 päivätyn ja 20.1.2011 muutetun piirustuksen nro 11965 mukaisena.

Tapulikaupunki-Seura ry, Asunto Oy Kimnaasinpolku ja ***** ovat valittaneet kaupunginvaltuuston päätöksestä Helsingin hallinto-oikeuteen.

Valitusten keskeinen sisältö

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
PL 1	Pohjoisesplanadi 11-13	+358 9 310 1641	0201256-6	FI0680001200062637
00099 HELSINGIN KAUPUNKI	Helsinki	Faksi		Alvnro
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus	helsinki.kirjaamo@hel.fi	+358 9 655 783		FI02012566

Tapulikaupunki-Seura ry on vaatinut Helsingin hallinto-oikeutta kumoamaan kaupunginvaltuuston päätöksen siltä osin kuin päätös koskee tontin 40123/2 pohjoispuolella olevaa aluetta ja palauttamaan asian uuteen valmisteluun. Lisäksi hallinto-oikeutta on pyydetty suorittamaan katselmus virkistysalueiden määrän ja liikenteen turvallisuuden selvittämiseksi.

Asunto Oy Kimnaasinpolku on vaatinut hallinto-oikeutta kumoamaan kaupunginvaltuuston päätöksen maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n vastaisena ja palauttamaan asian uuteen valmisteluun. Lisäksi hallinto-oikeutta on pyydetty suorittamaan katselmus virkistysalueiden määrän ja liikenteen turvallisuuden selvittämiseksi.

***** on vaatinut hallinto-oikeutta kumoamaan kaupunginvaltuuston päätöksen siltä osin kuin se koskee tontin 40120/1 (Kimnaasinpolku 3) rakennusoikeutta, Maatullin ala-asteen liikennejärjestelyjä (tontti 40119, Kimnaasinpolku 5), tontin 40123/4 (Syökärinpolku) rakentamista sekä Sikalanmäen pohjoispuolen rakentamista.

Valitusten keskeiset perustelut

Tapulikaupunki-Seura ry ja Asunto Oy Kimnaasinpolku

1. Kaava-alue on rajattu liian suppeaksi. Valituksen alainen kaava ja Hatuntekijänkuja 11 asemakaavan muutos olisi tullut käsitellä yhdessä, tarkoituksenmukaisen kokonaisuuden saavuttamiseksi.
2. Puistoja ja muita lähivirkistysalueita ei ole riittävästi. Päättäjille on annettu puutteellista tietoa Sikalanmäen puiston osalta. Syökärinpuiston pallokenttä ja Sikalanmäki on säilytettävä. Sikalanmäen puistoaluetta ei tule ottaa asuinrakentamiseen.
3. Terveellisen, turvallisen ja viihtyisän elinympäristön turvaaminen kaavassa: a) puutteet liikenneturvallisuudessa (Palovartijantien liikenteen kasvu, ajoyhteys pysäköintipaikan läpi uudelle rivitalotontille ja kaavamuutos sisältää kaksi vaaratilanteita aiheuttavaa liittymää Tapulikaupungintielle) ja b) ilmansaasteet ja viihtyvyys (Valmistelussa on jäänyt selvittämättä Sikalanmäen myönteinen vaikutus pölyn ja ilmansaasteiden suodattajana. Ympäristön viihtyisyys vähenee oleellisesti metsäkaistaleen muuttuessa kerrostalon takapihaksi.).
4. Yhdenvertaisuutta kaupunkilaisten välillä loukataan (Tapulikaupunki-Seura ry)

*****

Liikennemäärät nousevat liikaa Palovartijantiellä, Palokellonkujalla ja erityisesti Kimnaasinspolulla. Tontille 40120 on kaavassa osoitettu liikaa rakennusoikeutta. Liikennejärjestelyt Maatullin ala-asteelle ovat väärät. Pysäköintipaikat ovat riittämättömät. Koululle tuleva liikenne on ohjattava muualta koska Kimnaasinspolun kautta koululle tuleva liikenne on liian suurta. Tontin 40123 rakentaminen vie liikuntapaikat. Sikalanmäen pohjoispuolen rakentaminen vie pois alueen loputkin luontoarvot. Kaava ei täytä maankäyttö- ja rakennuslain 50 §:n (asemakaavan tarkoitus ja 54 §:n (kaavan sisältövaatimukset) vaatimuksia.

Vastine esitettyihin väitteisiin

Kaupunginhallitus viittaa asiassa kaupunginvaltuuston 27.4.2011 päätöksen perusteluihin ja toteaa, että hallinto-oikeudelle annettavassa lausunnossa tulisi pyytää valitusten hylkäämistä ja sen jättämistä osin tutkimatta jäljempänä mainituin perustein.

Valitusten laillisuus ja valitusosoitus

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 188 §:n mukaan valtuuston päätöksestä valitetaan hallinto-oikeuteen siten kuin kuntalaissa säädetään, eli 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Asianosaiset ja kunnan jäsenet saavat päätöksestä tiedon silloin, kun päätös asetetaan yleisesti nähtäville. Päätös on asetettu yleisesti nähtäville 6.5.2011. Valitukset on toimitettu hallinto-oikeudelle 6.5.2011, 3.6.2011 ja 3.6.2011. Valitukset on siten tehty määräajassa ja oikealle viranomaiselle. Valittajilla on asiassa valitusoikeus.

Kaava-alue on rajattu liian suppeaksi.

Tapulikaupungin täydennysrakentamista on toteutettu vaiheittain laadittavilla asemakaavan muutoksilla, jotka on tehty kaupunkisuunnittelulautakunnan 28.9.2006 hyväksymän Tapulikaupungin alueen täydennysrakentamisen yleissuunnitelman ja suunnitteluperiaatteiden pohjalta. Nyt kyseessä oleva kaavamuutos on kolmas yleissuunnitelman pohjalta Tapulikaupunkiin laadittu kaavamuutos. Tontti 40125/3 (Hatuntekijänkuja 11) on yksityisessä omistuksessa. Kun nyt kyseessä oleva kaavamuutos käynnistettiin (osallistumis- ja arviointisuunnitelma lähetetty osallisille 13.2.2009) ei tontin omistaja ollut tehnyt aloitetta tontin kaavamuutoksen valmistelun käynnistämiseksi. Tontin 40125/3 kaavamuutos käynnistettiin tontin omistajan (Tapulin Huolto Oy) tekemän kaavamuutoshakemuksen 22.3.2010 jälkeen ja se ei siksi ole osa nyt kyseessä olevaa kaavamuutosta.

Puistoja ja muita lähivirkistysalueita ei ole riittävästi.

Yleissuunnitelmassa on esitetty alueen täydennysrakentamiseen soveltuvat alueet sekä viheralue- ja kevyen liikenteen verkosto. Päättäjille on kerrottu eri vaiheissa, että myös puistoaluetta muutetaan jonkin verran tonttimaaksi täydennysrakentamisen yhteydessä. Viheralueita on alueella jatkossakin riittävästi. Kaavamuutoksen mukaiseen Palopostipuistoon on mahdollista sijoittaa Syökärinpolun nykyisen kentän korvaava pieni pelikenttä. Suurempi jalkapallokenttä löytyy Maatullin ala-asteen koulun eteläpuolelta, jonne matkaa nykyiseltä pallokentältä on vain noin 250 metriä.

Terveellisen, turvallisen ja viihtyisän elinympäristön turvaaminen kaavassa.

Kaavanmuutoksen liikennetarkaisut on kuvattu kaavaselostuksen luvussa 4 kohdassa "Liikenne". Kaavan vaikutukset liikenteeseen on arvioitu kaavaselostuksen luvussa 5. Lisäksi kaavaselostukseen on liitetty Kimnaasipolun ja Palokoukunkujan liikennejärjestelyjä koskeva suunnitelma.

Uudisrakentaminen lisää jonkin verran ajoneuvoliikennettä Palovartijantiellä. Kerrosneliömäärän lisäykseen perustuen liikennemäärän kasvu on Palovartijantiellä arviolta noin 70 ajoneuvoa/vrk. Muutos ei ole merkittävä nykyisellään noin 500 ajoneuvoa/vrk liikennemäärään.

Ajoyhteys tontin 40123/4 pysäköintipaikoille pysäköintialueen läpi on perusteltu suunnittelutarkaisu, koska uusi rivitalotontti rajautuu autopaikkojen korttelialueeseen (LPA-alue) ja uudet pysäköintipaikat ovat käytännössä nykyisen pysäköintialueen jatkeena. Nämä pysäköintipaikat eivät ole yleisiä, vaan pelkästään ko. tontin asukkaiden käytössä.

Suoria tonttiliittymiä Tapulikaupungintien tyyppiselle kokoojakadulle voidaan tehdä, kun tila tai maankäyttötavoitteet eivät mahdollista erillisen tonttikadun rakentamista. Katusuunnittelun yhteydessä materiaalit ja istutukset valitaan siten, että näkemät pyörätielle ja ajo-radalle ovat riittäviä.

Kaavaselostuksen liitteenä ovat Tapulikaupungintien liikenteen melu-luoksevat meluselvitykset. Kaavamuutoksessa esitetyt uudisrakennukset rajoittavat melun leviämistä kadun eteläpuolella. Rakentaminen ei vaikuta merkittävästi liikenteen pölyn ja hiukkasten leviämiseen alueella.

Yhdenvertaisuutta kaupunkilaisten välillä loukataan.

Kaupungin puistojen rakentamisen laatutasoa tai hoitoluokitusta ei ratkaista kaavamuutoksien yhteydessä.

*****

Kaavamuutoksen aiheuttamaa liikenteen lisääntymistä ja pysäköinti-paikkojen tarvetta on tutkittu kaavamuutoksen valmistelun eri vaiheissa. Asukkaiden kanssa on keskusteltu, mielipiteisiin annettu vastauksia ja suunnitelmia tarkennettu suunnittelun edetessä. Kaavanmuutoksen liikennetarkaisut on kuvattu kaavaselostuksen luvussa 4 kohdassa "Liikenne". Kaavan vaikutukset liikenteeseen on arvioitu kaavaselostuksen luvussa 5. Lisäksi kaavaselostukseen on liitetty Kim-naasipolun ja Palokoukunkujan liikennejärjestelyjä koskeva suunnitelma.

Viheralueita on alueella jatkossakin riittävästi. Kaavamuutoksen mukaiseen Palopostinpuistoon on mahdollista sijoittaa Syökärinpolun nykyisen kentän korvaava pieni pelikenttä. Suurempi jalkapallokenttä löytyy Maatullin ala-asteen koulun eteläpuolelta, jonne matkaa nykyiseltä pallokentältä on vain noin 250 metriä.

Kaavamuutos on laadittu MRL:n 50 §:n mukaisesti ja se täyttää MRL:n 54 §:n sisältövaatimukset.

Yhteenveto

Valituksissa ei ole esitetty sellaisia laillisuusperusteita, joiden perusteella asemakaavapäätös tulisi kumota. Päätös ei ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen ei ole ylittänyt toimivaltaansa eikä päätös ole muutenkaan virheellinen. Tarkoituksen-mukaisuuskysymyksistä tehdyt vaatimukset tulee jättää tutkimatta. Kaava täyttää maankäyttö- ja rakennuslain sisältövaatimukset ja menettelysäännökset. Kaava perustuu lain edellyttämiin riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin.

Kaupunginhallituksen johtosäännön 8 §:n 2 momentin 5 kohdan mukaan kaupunginhallitus antaa selityksen kaupunginvaltuuston päätöstä koskevan valituksen johdosta, jos kaupunginhallitus katsoo voivansa yhtyä valtuuston päätöksen lopputulokseen.

Esittelijä

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 27.4.2011 (90 §) 40. kaupunginosan (Suutarila, Tapulikaupunki) korttelin nro 40115 tontin nro 2, kortteleiden nro 40119–40121, kortteleiden nro 40122 tontin nro 1 ja korttelin nro 40123 tontin nro 1 sekä katu-, puisto-, urheilu- ja yleisten pysäköinti-alueiden asemakaavan muutoksen kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston 6.5.2010 päivätyn ja 20.1.2011 muutetun piirustuksen nro 11965 mukaisena.

29.08.2011

Tapulikaupunki-Seura ry , Asunto Oy Kimnaasinpolku ja ***** ovat valittaneet kaupunginvaltuuston päätöksestä Helsingin hallinto-oikeuteen.

Helsingin hallinto-oikeus pyytää (10.6.2011) kaupunginhallitusta hankkimaan kaupunginvaltuuston lausunnon valitusten johdosta.

Hallintokeskuksen oikeuspalvelut on laatinut lausunnon yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston kanssa.

Esittelijä yhtyy päätösehdotuksessa esitettyyn.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

1 Valitukset

Otteet

Ote
Oikeuspalvelut
Kaupunkisuunnitteluvirasto

Otteen liitteet
Esitysteksti

§ 738

Lausunto Uudenmaan liitolle Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavan luonnoksesta

Pöydälle 29.08.2011

HEL 2011-000144 T 10 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Penttilä Hannu: Muutan esitystäni seuraavasti:

Lausunnon kohdan "Melualueet" viimeisen virkkeen ensimmäinen sana korjataan muotoon "kaupunginhallitus".

Lausunnon kohdan "Melualueet" toiseksi ja kolmanneksi kappaleeksi lisätään seuraavat kappaleet:

Rakentaminen tulee pääkaupunkiseudulla edelleen vilkastumaan. Rakentamisen vaatimien maa-ainosalueiden ottopaikkojen ja vaikeasti hyödynnettävien maa-ainesten seudulliset sijoituspaikat tulee osoittaa maakuntakaavassa. Se on tärkeää sekä massaliikenteen hallinnan että ympäristövaikutusten kannalta.

Lisäksi kaupunginhallitus ilmoittaa, että kaupungin liikuntavirasto on teettänyt Helsingin seudun ampumarata-alueiden kehittämisen esiselvitys –nimisen selvityksen, joka tulisi ottaa huomioon maakuntakaavan jatkovalmistelussa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Uudenmaan liiton lausuntopyyntö 9.5.2011
- 2 Karttaluonnos Lehti 1
- 3 Karttaluonnos Lehti 2
- 4 Karttaluonnos Lehti 3
- 5 Merkinnät ja määräykset
- 6 Kaavaselostus
- 7 Kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunto 16.6.2011
- 8 Talous- ja suunnittelukeskuksen lausunto
- 9 Liikennelaitos -liikelaitoksen lausunto 11.8.2011

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637
Alvnro
FI02012566

10	Helsingin Energian lausunto 12.8.2011
11	Yleisten töiden lautakunta 16.8.2011
12	Vartiosaari-Seura ry kannanotto

Otteet

Ote

Uudenmaan liitto
Lausunnon antajat

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen antaa Uudenmaan liitolle seuraavan lausunnon:

Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavan luonnos perustuu neljään pääperiaatteeseen: alue- ja yhdyskuntarakenteen eheyttäminen, metropolimaakunnan kilpailukyvyyn vahvistaminen, kaupan palveluverkon suunnitteleminen osaksi alue- ja yhdyskuntarakennetta sekä kylien ja muun hajakentän ohjaaminen.

Yksi keskeisimmistä periaatteista seudun ohjaamisessa on taloudellisen, tehokkaan ja kestävä rakenteen edistäminen. Tähän pyritäessä seudun hajaantuvan rakenteen kasvun ohjaaminen tulee tapahtua niin, että infrarakenteeseen tehdyt investoinnit tulevat mahdollisimman täyteen käyttöönsä. Samalla uusien investointien ohjaaminen tapahtuu siten että yhteiskunnan laajeneminen ja kehittyminen täydentää nykyistä ja olemassa olevaa fyysistä ja toiminnallista rakennetta oikeatahtisesti ja -suuntaisesti. Maakunnan raidematkailun kokonaisuus on erityisesti ratkaistava maakunnan kuntien ja muun yhteiskunnan nähtävissä olevien kaavoitus- ja toteuttamispäätösten kannalta realistisena ja parhaat tuotokset antavana.

Koko maakunnan mittakaavassa maakuntakaavaluonnoksen pohjana olevat kehittämisperiaatteet mahdollistavat toimivan perusrakenteen. Kaavaluonnoksessa uusi mittavampi maankäyttö pyritään ohjaamaan erityisesti sekä nykyisiin että uusiin raideliikenteen kasvukäytäviin. Tässä maakuntakaavan ohjaus rajoituskeinoin selvästi on nähtävissä ja kannatettavaa.

Kuntien mahdollisuudet ja toiveet on samalla arvioitava maakuntakaavan strategisen luonteen mukaisesti koko maakunnan etua ja kehitystä vasten.

Maakunnan keskusalueen menestys ja kehitys ei ole maakunnan muiden osien etujen vastaista. Tämä ei myöskään sulje pois keskusalueen ulkopuolisten osien kehitysmahdollisuuksia vaan jopa päinvastoin saattaa avata uusia. Keskusalueen etu on koko

maakunnan etu ja keskusalue elää ja voimistuu muiden alueiden menestyksestä. Kyse on voimavarojen yhteisvaikutusten maksimoimisesta.

Maakuntakaavan haasteena onkin sen eri osien erilainen luonne ja kehitysvaihe. Kuinka samassa kaavassa hallitaan koko aluetta kattavin merkinnöin ja määräyksiin kovin erilaiset tarpeet on ymmärrettävästi vaikeaa. Olisiko kaavan jatkotyössä harkittava ohjauskeinojen kohdistaminen vyöhykemäisesti maakunnan eri osiin kohdistuvina?

Valtakunnallisissa alueiden käyttötavoitteissa, jotka ohjaavat maakuntakaavoitusta, Helsingin seutu on käsitelty omana erityiskysymyksenään. Voidaan ajatella, että myös seudun neljällä kaupungilla ja erityisesti Helsingillä on omia erityiskysymyksiä, joita on vaikea käsitellä koko maakuntaa koskevien samansisältöisten määräysten puitteissa. Lausunnossa yksityiskohdat onkin käsitelty siitä syystä Helsingin näkökulmasta.

Maakuntakaavaluonnoksessa keskuksia ja kauppaa koskevat määräykset tähtäävät siihen, ettei uusia seudullisia kaupan suuryksiköjä enää sijoiteta keskustojen ulkopuolelle eivätkä nykyiset voi hallitsemattomasti kasvaa. Tavoite on kannatettava, mutta tässäkin on todettava, että pääkaupunkiseudun osalta ohjauskeinojen osalta olisi harkittava erityyneempiä keinoja.

Nyt nähtävillä oleva kaavaluonnos lähinnä toteaa nykytilanteen eikä vastaa kovin pitkälle tulevaisuuden suunnittelukysymyksiin. Maakuntakaavassa tulisi esittää vahva, pitkälle ulottuva visio tai tavoite siitä, mihin seutua tulisi pitkällä aikavälillä kehittää. Nyt tällaisia kehittämispyrkimyksiä ei ole juuri näkyvissä kaavakartalla. Vaikka kaavan tavoitteissa korostetaan poikittaisia raideyhteyksiä, kaavakartan kokonaisrakenne maakunnan alueella pohjautuu selvästi vielä säteittäisiin yhteyksiin. Seudun laajenemisen osalta toivoisi selvempää periaatteellista kehitysstrategiaa esimerkiksi verkostokaupungin malliin. Samoin olisi maakuntakaavan jatkotyössä selvennettävä maaseutumaisen alueen keskus- ja kyläverkon periaatteellista laajentumisstrategiaa.

Helsingin osalta kaavaluonnosta leimaa rajoittamispyrkimys. Maakuntakaava ei saisi estää kehittämistarpeita, kuten nyt paikoin uhkaa käydä erityisesti Helsingin alueella. Luonnoksessa jätetään edelleen ratkaisematta tärkeitä yksityiskohtia, kuten esimerkiksi HELI-rata tai Malmin lentokenttä. Tilanne vaikuttaa laajasti ympäröiviin alueisiin ja hidastaa tai estää niiden kehittämisen.

Kaavakartalla esitetään hyvin yksityiskohtaisia aluerajauksia, jotka vaikeuttavat kehittämispyrkimyksiä jo lyhyellä aikavälillä. Helsingissä on lähivuosina tarpeen vaihe- tai osayleiskaavoituksella tarkistaa

voimassaolevaa yleiskaavaa useissa kohdissa. Mahdolliset uudet rakentamisalueet olisivat ristiriidassa maakuntakaavan kanssa. Sen lisäksi jotkin kaavamääräykset vaikeuttavat ahtaasti tulkittuna huomattavasti esimerkiksi täydennysrakentamista ja ovat sen vuoksi kaavan pohjana olevan yhdyskuntarakenteen eheyttämistä koskevan pääperiaatteen vastaisia.

Maakuntakaavaa tulkittaessa uhkana on, että tulkinta perustuu enemmän aluevarausten ahtaisiin rajauksiin kuin laajempien tavoitteiden edistämisyrittämyksiin. Maakuntakaavan ohjausvaikutus tulisi perustua painokkaammin kehittämisperiaatteisiin eikä niin leimallisesti aluevarausten kautta rajoittavaan perusvireeseen.

Maakuntakaavan strategisen luonteen, seutu- ja kaupunkirakenteen ohjausvaikutuksen ja vaikuttavuuden lisääminen edellyttäne seuraavan maakuntakaavauudistuksen käynnistämistä välittömästi nyt käynnissä olevan 2.vaihemaakuntakaavakierroksen jälkeen.

Maankäytön ja liikenteen perusrakenne

Helsingin seutu on kansainvälisesti vertailtuna poikkeuksellisen laajalle levinnyt työssäkäyntialue kun se suhteutetaan alueen väestö- ja työpaikkamäärään. Merkittävä osa seudusta ja Uudenmaan maakunnasta on harvaan rakennettua. Helsingin työssäkäyntialue on verrattavissa alueelliselta laajuudeltaan Suur-Lontooseen, vaikka väestöä on vain kymmenesosa. Pääosa työpaikoista sijaitsee Helsingin kantakaupungissa. Raideyhteyksiä on suunniteltu säteittäin seudulta Helsingin keskustaan päättyviksi.

Toimipaikkojen saavutettavuus ja keskinäiset yhteydet ovat tulevaisuudessa yhä tärkeämpi tekijä kun yritykset tekevät sijoittumistratkeisujaan. Kasautumisedusta johtuen merkittävä osa toimipaikoista sijoittuu jatkossakin seudun ydinalueelle. Ydinalueeksi voidaan nykytilanteessa lukea pääosin kaikki pääkaupunkiseudun neljä kuntaa. Johtuen kaavaprosessin osin vanhentuneista lähtökohdista suhteessa seudun kehitykseen, maakuntakaavaluonnoksen kaupunkirakenteellinen perusajatus nojautuu vahvasti vanhaan ajatukseen säteittäisten raideyhteyksien jatkamiseen Helsingin keskustasta itään, länteen ja pohjoiseen. Helsingin seutu on kuitenkin siirtymässä kaupungistumiskehityksen vaiheeseen, jossa työpaikkojen tihentymä ja toiminnallisia ytimiä syntyy myös ydinkeskustasta riippumatta. Kun seutu laajenee, työpaikka-alueiden sisäisen saavutettavuuden merkitys koko työmarkkina-alueelta korostuu entisestään.

Toteuttamisedellytysten luominen poikittaisille raideyhteyksille on olennaisin kilpailukykytekijä, johon maakunnallisilla maankäyttöratkaisuilla voidaan vaikuttaa. Metropolialueiden kestävä ja

tehokas liikkuminen perustuu pääsääntöisesti raiteisiin. Helsingin esikaupunkivyöhyke ja merkittävä osa Espoota ja Vantaata on sijaintinsa puolesta jo nyt seudullisesti ja maakunnallisesti merkityksellisintä aluetta. Alueen raideverkosto vaatii kuitenkin edelleen kehittämistä etenkin poikittaisyhteyksiensä osalta. Tehokkaan verkostokaupungin runko syntyy kun ydinalueen alakeskukset kytketään raiteilla toisiinsa. Monipuoliset ydinalueen alakeskusten väliset kytkennät luovat edellytyksiä työvoiman mahdollisimman sujuvalle liikkumiselle. Tällainen seudun ydinalueen laajentumisstrategia tarjoaa joustavan ja kustannus- sekä ekotehokkuudeltaan edullisen kehityspolun.

Raiteiden maankäyttövaikutukset ovat aivan eri luokkaa verrattuna bussirunkolinjaan. Raide mielletään pysyväksi osaksi kaupunkirakennetta. Raideliikenteen poikittaisuuden ja säteittäisyyden yhteisvaikutuksiin perustuvan verkostomaisen yhteysverkoston kautta syntyy koko seudun kaupunkirakenteeseen pysyvyyttä, joka luo pitkällä tähtäimellä taloudelliset ja kestävimmat puitteet tiivistäville asunto- ja toimitilarakentamiselle. Yritysten ja asukkaiden sijoittumispäätökset saavat näin selkeän ja uskottavan perustan. Poikittaisyhteyksien toteuttamisen taloudellista kannattavuutta on mahdollista parantaa maankäyttöä tehostamalla sekä sovittamalla yhteen maankäytön ja liikenteen toteuttamissuunnittelua, jonka edellytyksiä on etsitty mm. Helsingin esikaupunkien renessanssin yleissuunnitelman puitteissa.

Maakunnan säteittäisestä kaupunkirakenteesta tulisi pyrkiä kohti verkostomaista rakennetta. Poikittaiset raideyhteydet tulee merkitä maa-kuntakaavaan kohdassa "Liikenne" tarkemmin esitetyllä tavalla.

Malmin lentokentän tilanne

Malmin lentokentän tilanteen epäselvyys haittaa koillisen Helsingin kehittämismahdollisuuksia.

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) mukaan Malmin lentokentälle on osoitettava vaihtoehtoinen sijainti. Lentokentän korvaavien toimintojen sijoittaminen Uudellemaalle on kysymyksenä edelleen ratkaisematta. Vaihemaankuntakaavaluonnoksen valmistelu ei ole toistaiseksi luonut ratkaisulle edellytyksiä. Tältä osin maakuntakaava ei täytä VAT:n vaatimuksia.

Helsinki on jatkanut rakennuskieltoa lentokentän alueella useaan otteeseen, aina kahdeksi vuodeksi kerrallaan. Jatkuvalla epävarmuudella on alueellisia vaikutuksia, jotka heijastuvat koko Helsingin koillisen alueen ja osin Vantaankin kehittämismahdollisuuksiin. Malmi on Yleiskaava 2002:n mukainen Helsingin toinen aluekeskus. Koillisella alueella on jo nykyisellään havaittavissa kehitystä, joka ei kaikilta osin ole myönteistä. Alueella on

mm. jäänyt runsaasti liiketiloja tyhjilleen. Malmin merkitys asiointipaikkana on heikentynyt, mikä heikentää yrittäjien toimintaedellytyksiä alueella. Niin ikään asuntokaavoitus on vähäistä lukuun ottamatta toteuttamisvaiheessa olevia Alppikylän ja Ormuspellon alueita, jotka suunniteltiin keskenjääneestä lentokentän yleiskaavaprosessista ainoina mahdollisina erillisinä asemakaavakohteina.

Malmin aluekeskuksen merkitystä seudullisessa kaupunkirakenteessa tulee joka tapauksessa vahvistaa uudistamalla aluetta toiminnallisesti ja täydentämällä sitä myös asuntotarjonnan vaihtoehtojen osalta. Monet keskeiset liikenteelliset ja toiminnalliset ratkaisut ovat sidoksissa nykyisen lentokenttäalueen kehittämismahdollisuuksiin eikä niitä siksi ole voitu tehdä. Pysyväisluontoisen ratkaisun löytyminen lentokentän sijoittumiselle on siksi sekä yleispiirteisen maankäytön suunnittelun että alueen kehittämismahdollisuuksien kannalta ensiarvoisen tärkeää eikä sitä voi kysymyksenä väistää. On oletettavaa, että ratkaisun edelleen lykkääntyessä kielteiset taloudelliset ja sosiaaliset aluevaikutukset pahenevat

Liikenne

Raideliikenneverkko

Maakunnan tulevassa raideliikenteen yhteysverkossa tulee olla sekä rannikon suuntainen metro että säteittäiset raiteet, joita täydennetään uusilla poikittaisyhteyksillä. Näitä voivat olla Kehäradan ja Raide-Jokerin lisäksi Jokeri 2 sekä mahdollinen Östersundomin Kehä III:n työpaikkakeskittymiin kytkevä Jokeri 3.

Tärkeimmät uudet hankkeet maakunnan rautatieverkkoon ovat Pisara-rata ja Lentorata. Pisara-rata poistaa Helsingin ratapihan ja pääradan ahtaudesta aiheutuvat paikallisjunaliikenteen ongelmat, jotka heijastuvat koko maahan. Lentoradan ansiosta Pasila – Kytömaa (Kerava) välillä ei tarvita lisäraiteita, joiden sovittaminen kaupunkirakenteeseen olisi erittäin vaikeaa.

Pisara-rata tulee merkitä seuturatana. Ratojen merkinnät tunneleineen ovat osin epä johdonmukaisia sekä luonnoksessa että poistettavien merkintöjen kartassa. Merkinnät tulisi tarkistaa.

Vuosikymmeniä sitten suunniteltu Tapanilan kautta kulkeva ja luonnoksessa esitetty Heli-rata tulee poistaa maakuntakaavasta. Yhdyskuntarakenteen tarkoituksenmukainen laajeneminen ei enää perustele Heli-rataa, vaan Lentoradalta haarautuva ja Nikkilän kautta Porvoon suuntaan kulkeva Helsinki – Pietari (HEPI) rata korvaa Heli-radan. Pisara-rata, Lentorata ja HEPI-rata on esitetty kaavaluonnoksen kartoilla ja niiden sisältyminen lopulliseen maakuntakaavaan on erittäin

tärkeää. Myös muut luonnoksen radat Heli-rataa lukuun ottamatta ovat tärkeitä.

Vaikka maakuntakaavan luonnoksen selostuksessa korostetaan poikittaisyhteyksien merkitystä, ei siinä oteta vahvasti kantaa yhteyksien raiteistamiseen. HLJ-suunnitelmaankin sisällytetyt pikaraitiotiet Raide-Jokeri ja Tiederatikka (Otaniemi - Pasila - Viikki) eivät nouse luonnoksessa esille maakunnallisesti tärkeinä raideratkaisuina. Ne tulee merkitä maakuntakaavaan.

Metromerkintä Helsinginniemen poikki on muuttunut liikennetunnelista seuturadaksi kaavaluonnoksessa. Merkintä puuttuu kumottavien merkintöjen kartalta.

Tie- ja katuverkko

Tärkeitä tieverkon kehittämishankkeita ovat mm. Hakamäentien jatkeet länteen ja itään sekä Kehä II:n jatke Turuntieltä Hämeenlinnanväylälle. On hyvä, että ne on merkitty kaavaan.

Kaavaluonnoksen kartalla esitetty Helsingin keskustatunneli on syytä säilyttää lopullisessakin kaavassa tulevaisuuden mahdollisuutena.

Taajamatoimintojen alueet

Kilpailukyvyyn vahvistaminen, liikkumistarpeen vähentäminen, kattavan joukkoliikenteen mahdollistaminen ja niiden kautta päästöjen vähentäminen edellyttävät tiivistä ja eheää yhdyskuntarakennetta ja hallittua kasvua taajamarakenteen ulkopuolella. Erityinen huomio tulee kiinnittää raideliikenteen asemien ympäristöihin ja liikenteellisiin solmukohtiin. Helsingin kaupungin osalta voidaan todeta, että kaupunkirakenteen tiivistäminen on kestävästä kaupunkirakentamisen periaatteiden mukaista. Kaupunginhallitus korostaa, että Helsingin kaupunkirakennetta kaavoitettaessa ja tiivistettäessä on turvattava lähiviher- ja virkistysalueiden verkosto.

Asunto-, palvelu- ja työpaikkarakentamiseen sekä mm. liikenne- ja yhdyskuntatekniseen huoltoon tarkoitettujen alueiden lisäksi, taajamatoimintojen alue-merkintä sisältää ulkoilureitit, pyöräily- ja jalankulkureitit, paikalliset suojelualueet sekä virkistys- ja puistoalueet. Silti kaavaluonnokseen on merkitty luonteeltaan selvästi paikallisia viheralueita erillisellä virkistysalue-merkinnällä.

Osin edellä olevasta johtuu, että maakuntakaavaluonnoksessa on Helsingin osalta liian yksityiskohtaisia taajamatoimintojen aluerajauksia, kun ottaa huomioon määräyksen sisällön, joka mahdollistaa mittavienkin puistoalueiden rakentamisen tai viheralueiden säilymisen taajama-alueen sisällä. Tämä rajoittaa

täydennysrakentamista ja paikoin mahdollisuuksia muuttaa voimassa olevaa yleiskaavaa tarpeellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Helsingin alueella tuleekin kaikki ne viheralueet, joilla ei ole seudullista merkitystä, merkitä taajamatoimintojen alueeksi, riippumatta siitä, mihin käyttötarkoitukseen alueet yksityiskohtaisessa kaavoituksessa osoitetaan. Alueilla voi tapauskohtaisesti olla viheryhteystarve-merkintä.

Vuosaaren puolella Ramsinniemi ja Meri-Rastila tulee myös merkitä taajamatoimintojen alueeksi, jolla on viheryhteystarve-merkintä. Esimerkiksi Meri-Rastilassa kaavaluonnoksessa esitetty rajausta lähenee detaljikaavoituksen tasoa. Rajausta ei myöskään ole järkevää, kun otetaan huomioon tähänastisessa tarkemmassa suunnittelussa hankittu tieto.

Munkkivuoren alueelle merkittyä taajamatoimintojen aluetta tulee laajentaa tai merkitä koko Munkkivuori taajamatoimintojen alueeksi. Yleiskaava 2002:ssa rakentamisalue on jo nykyisellään maakuntakaavaluonnoksen aluerajausta laajempi.

Puotilan venesataman alueelle tulee alustavien suunnitelmien mukaan merkittävästi uutta rakentamista ja venesatamaa kehitetään. Maakuntakaavan taajamatoimintojen alue tulee laajentaa Vuosaaren siltaan saakka.

Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto on aloittanut Vartiosaaren osayleiskaavan laatimisen. Tavoitteena on selvittää alueen käyttöä sekä asumiseen että virkistykseen. Alue sijaitsee Itä-Helsingin asuinalueiden keskellä.

Vartiosaari on luonnoksessa merkitty valkoiseksi alueeksi. Valkoisen alueen suunnittelumääräyksen mukaan "Helsingin seudulla tulee alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa edistää alueelle suuntautuvan rakentamisen ohjaamista taajamatoimintojen alueille ja kyläkeskuksiin." Vartiosaari tulee merkitä maakuntakaavaan selvitysalueeksi. Samalla tavalla myös Kivinokka tulee merkitä selvitysalueeksi.

Seudullisesta näkökulmasta kaikkien edellä mainittujen osalta kyseessä on ensisijaisesti tiivistyvän taajamarakenteen alue virkistysyhteyksineen.

Samalla kaupunginhallitus toteaa, että kaupungin näkö-kulmasta viher- ja virkistysalueilla on tärkeä merkitys ihmisten hyvinvoinnin, kaupunkiluonnon ja ekosysteemipalvelujen kannalta. Asukkaat arvostavat ja pitävät asuinalueidensa viher- ja virkistysalueita osana hyvää kotikaupunkia. Väestön ja liikenteen määrän kasvu sekä ilmastonmuutos korostavat lähiviher- ja virkistysalueiden merkitystä.

Taajamatoimintojen alueen suunnittelumääräyksen mukaan alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon tulvariskialueet. Lause on turha ja sitä ei tarvitse kirjata määräykseksi, sillä tulvariskilain toimeenpano ja valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden määräykset riittävät kuntakaavoituksen ohjaamiseen.

Viheralueet ja viheryhteyden tarve

Osin kaavan esitystavasta johtuen valtakunnallisesti tärkeä viheralueverkosto on kokonaisuutena huonosti hahmotettavissa kaavakartalla.

Viheryhteyden tarve -merkinnän kuvausta ja suunnittelumääräystä tulisi tarkistaa. Määräyksen mukaan taajama-alueella kaikki virkistykseen soveltuvat rakentamattomat alueet varataan yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa mahdollisuuksien mukaan virkistyskäyttöön. Tämä ei tiivistyvässä kaupunkirakenteessa ole tarkoituksenmukaista, koska näin ehdottomana se voisi estää kokonaan täydennysrakentamisen. On vaikea osoittaa, ettei jokin vapaa viheralue kelpaa virkistykseen.

Merkinnän selitystä tulisi myös laajentaa. Sen tulisi joissain tapauksissa mahdollistaa myös pelkästään virkistysyhteyden tarve. Varsinkin ranta-alueilla ei aina ole kyse viheryhteydestä vaan virkistysyhteydestä.

Keskustatoimintojen alueet

Vaihe- ja kaupunkitakaavan luonnoksessa valtakunnan keskuksen alue on laajentunut Kalasatamaan sekä aikaisempaa hieman laajempaan vyöhykkeeseen Länsisatamaan, mikä onkin näiden alueiden suunnittelun tavoitteena Helsingissä. Kalasatamaa ja Länsisatamaa suunnitellaan keskusta-alueen laajentumina kaupallisine palveluineen.

Kuitenkin maakuntakaavan suunnittelutarkkuuden ja strategisen aseman vuoksi olisi keskustatoimintojen alueeksi (valtakunnan keskus) merkittyä aluetta laajennettava suurpiirteisemmin koko Helsinginniemen kattavaksi. Tämä olisi luontevaa ja tarkoituksenmukaista valtakunnan keskeisimmän alueen kehittämiselle eläväksi, elinvoimaiseksi ja monipuoliseksi keskuksiksi joustavasti ja vastaisen kehityksen vaatimusten mukaan.

Valtakunnan keskuksen osalta suunnittelumääräyksissä ei aiota osoittaa kaupan enimmäismitoitusta, mikä on perusteltua. Sen sijaan alakeskusten suunnittelumääräykseen on alustavasti kirjattu ajatus kaupan kerrosalan enimmäismitoituksesta. Vähittäiskaupan enimmäismitoituksen osoittamisen tarve ja määrä keskusluokittain tullaan arvioimaan kaavaehdotusvaiheessa. Helsingin alakeskuksia kaavaluonnoksessa ovat Itäkeskus, Malmi, Munkkivuori, Kannelmäki,

Viikki, Kontula, Vuosaari, Herttoniemi sekä Östersundom uutena alakeskuksena.

Koska tavoitteena on vahvistaa alakeskuksia ja koska Helsingin alakeskuksilla ei ole sanottavaa merkitystä kaupan palveluverkolle Helsingin ulkopuolella, alakeskusten enimmäismitoituksen on oltava riittävän väljä tai enimmäismääräykset tulee poistaa kokonaan. Helsingin alakeskukset ovat kaupallisesti, väestömäärältään sekä tulevaisuuden potentiaaleina hyvin erikokoisia. Alakeskusten väliset erot myös muualla pääkaupunkiseudulla ovat suuria. Lisäksi koko vähittäiskaupan enimmäismitoitusta on vaikea määritellä tai seurata, koska tietoja olemassa olevasta erikoiskaupan kerrosalasta ei ole saatavilla ja ne perustuvat erilaisiin epävarmoihin arvioihin. Lisäksi liiketilat voivat olla muiden palveluiden tai yritysten käytössä, tai muuttua sellaisiksi, joita ei lueta kuuluvaksi vähittäiskauppaan ja joita kauppaa koskeva lainsäädäntö ei koske.

Keskustatoimintojen alueiden kaupan kokonaismitoitus ylipäänsä on ristiriitainen sen tavoitteen kanssa, että kaupan palvelut pyritään ensisijaisesti sijoittamaan keskustatoimintojen alueelle.

Myös merkitykseltään seudullisen vähittäiskaupan suuryksiköiden alueisiin on alustavasti kirjattu ajatus enimmäismitoituksesta, mutta näiden alueiden osalta enimmäismitoitus koskiksi vähittäiskaupan suuryksiköitä. Keskustatoimintojen ulkopuolisten, merkitykseltään seudullisten suuryksikkö -alueiden vähittäiskaupan enimmäismitoituksella olisi enemmän merkitystä kaupallisten palvelujen kestäväan rakenteeseen sekä keskusta-alueiden elävänä säilymiseen kuin keskusta-alueiden enimmäismitoituksella. Kuitenkin näiden alueiden mitoitusta koskevat samat ongelmat kuin edellä luetellut keskustatoimintojen alueita koskevat huomiot, eli merkintöjä koskevien alueiden rajaaminen mahdolliselle mitoitukselle, jo lähtökohtaisesti eri kokoluokat kaupallisten palvelujen osalta sekä tiedon puutteellisuus olemassa olevasta kaupan kerrosalasta. Näistä syistä johtuen seudullisten vähittäiskaupan suuryksiköiden merkitseminen kohdemerkintänä ja niiden mitoittaminen suuryksiköiden osalta vaikuttaa toimimattomalta.

Seudulliset suuryksiköt

Merkitykseltään paikallinen vähittäiskaupan suuryksikkö, joka ei laatuksaan puolesta sovellettu keskustatoimintojen alueelle, on pääkaupunkiseudun kunnissa maakuntakaavaluonnoksessa määritelty olevan kooltaan alle 30 000 k-m², jollei selvitysten perusteella erityisesti muuta osoiteta. Muiden kaupan laatuksen seudullisuus määritellään luonnoksen mukaan vaikutustensa kautta.

Terminä "sellainen vähittäiskaupan suuryksikkö, joka ei laatunsa puolesta sovellu keskustatoimintojen alueelle" on monitulkintainen ja voi johtaa hyvin erilaisiin käytäntöihin maakunnan eri alueilla. Termiä olisi hyvä tarkentaa, viitataanko esimerkiksi toimialaan, valikoiman laajuuteen, tuotteiden laatuun, kokoon tai johonkin muuhun.

Helsingissä merkitykseltään seudullisen vähittäiskaupan suuryksikön uudet kaavamerkinnot on sijoitettu Herttoniemeen ja Konalaan. Kaavaluonnoksesta ei käy ilmi, viittaavatko merkinnot olemassa oleviin myymälöihin kokonsa perusteella, mahdollisiin todettuihin seudullisiin vaikutuksiin vai tuleviin mahdollisuuksiin ja kaavallisiin valmiuksiin.

Merkitykseltään seudullisen vähittäiskaupan suuryksikön merkintöjä tulee tarkastaa. Herttoniemen tai Konalan keskustatoimintojen ulkopuolisilla alueilla ei ole yli 30 000 k-m²:n vähittäiskaupan suuryksiköitä tai tämän kokoluokan Ympäristöministeriön tarkoittamia myymäläkeskittymiä. Merkinnot esitetyissä kohteissa eivät ole tarpeen. Sen sijaan Helsingin Roihupellon tilaa vaativan erikoistavaran kaupat sekä kaavalliset valmiudet edellyttäisivät kokonsa puolesta tämän merkinnän, ellei vaikutuksia ole todettu paikallisiksi. Kohdemerkintänä jää epäselväksi, mihin alueeseen kokonaisuutena merkillä viitataan eikä suuryksiköiden enimmäismitoitusta tästä syystä ole mahdollista esittää.

Energiahuollon alue (EN)

Vuosaassa on uusi EN merkintä, joka sijaitsee maakuntakaavassa ja Helsingin asemakaavoissa energiahuollolle varatun alueen ulkopuolella. Merkintä on Vuosaaren C- laitoksen kivihiilivarasto. Varsinaista C- voimalaa suunnitellaan energiamerkinnän sisäpuolelle. Hanasaassa voimaan jäävät vanhat maakuntakaavan merkinnot.

Kaupunginhallituksen mielestä lause: "Kohdemerkinnällä osoitetun alueen tarkka sijainti ja laajuus määritetään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa." tulee merkinnän selityksen sijasta merkitä suunnittelumääräykseksi.

Vesihuolto

Maakuntakaavaan tulee merkitä pitkän tähtäimen suunnitelmissa oleva Pitkäkosken vesilaitos nro 2. Kyseessä on maanalaisessa yleiskaavasta vahvistamatta jätetty Pitkäkosken vesilaitoksen laajentaminen Keskuspuiston alueella. Se palvelee seudullista vesihuoltoa.

Melualueet

Kaupunginhallitus näkee ongelmallisena melualueiden merkitsemisen kaavaan. Lento- ja ampumamelu tulee ottaa joka tapauksessa huomioon kuntakaavoituksessa. Sama koskee myös muita toimintoja, joiden melualueita kaavassa ei ole päätetty esittää. Kaavassa esitettyjä lento- ja ampumamelua koskeva ajantasainen tieto on saatavissa toiminnanharjoittajilta esimerkiksi ympäristölupaprosessin yhteydessä. Näennäisesti tarkkojen melualueiden esittäminen ja alati korjaaminen maakuntakaavassa ei luo tarkoituksenmukaista ohjausvaikutusta kuntakaavoitukselle. Kaupunkisuunnittelulautakunta esittää melualueiden poistamista maakuntakaavasta.

Kaavan esitystapa

Kaupunginhallitus toteaa, että kaavaluonnoksen esitystapa, jossa voimaan jäävät nykyiset kaavamerkinnot jäävät osin uusien merkintöjen alle piiloon, on erittäin vaikealukuinen. Kokonaiskuvan saamiseksi on rinnakkain luettava voimassa olevaa 1. vaihemaakuntakaavaa, kumottavia merkintöjä koskevaa kaavakarttaa sekä uutta kaavaluonnosta. Lopputulos on tästä syystä paikoin epäselvä ja tulkinta voi jäädä osin ristiriitaiseksi.

Muutokset kaavaluonnokseen

Kaupunginhallitus esittää, että Uudenmaan 2. maakuntakaavan luonnokseen tehdään seuraavat muutokset tai tarkennukset:

- Poikittaiset raideyhteydet, erityisesti raidejokerit ja tiederatikka tulee merkitä maakuntakaavaan.
- Tapanilan kautta kulkeva Heli-ratavaraus tulee poistaa maakunta-kaavasta.
- Pisara-rata tulee merkitä seuturatana ja muutoinkin ratojen merkinnät tulee johdonmukaistaa sekä kaavaluonnoksessa että poistettavien merkintöjen kartassa.
- Malmin lentokentälle tulee osoittaa vaihtoehtoinen sijainti.
- Helsingin alueella vain ne viheralueet, joilla on seudullista merkitystä, merkitään viheralueiksi.
- Vartiosaari ja Kivinokka tulee merkitä selvitysalueiksi.
- Puotilanranta tulee merkitä taajamatoimintojen alueeksi Vuosaaren siltaan saakka.
- Viheryhteystarve -merkinnän selitystä tulee tarkistaa siten, että myös pelkkä virkistysyhteys on joissain kohdin mahdollinen. Määräyksestä tulee poistaa lauseen loppuosa, jossa todetaan, että virkistykseen soveltuvat rakentamattomat alueet varataan yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa mahdollisuuksien mukaan virkistyskäyttöön.
- Taajamatoimintojen alueella tulvariskejä koskeva suunnittelumääräys tulee poistaa.

- Helsingin pääkeskuksen aluetta tulee laajentaa.
- Helsingin alakeskuksia koskeva kaupan enimmäismitoitus merkitään väljästi tai poistetaan kokonaan.
- Merkitykseltään seudullisen vähittäiskaupan suuryksikön merkintöjä tulee tarkistaa Herttoniemessä ja Konalassa siten, että Konalasta merkki poistetaan ja Herttoniemestä siirretään Roihupeltoon.
- Energiahuollon alueita koskeva lause: "kohdemerkinnällä osoitetun alueen tarkka sijainti ja laajuus määritetään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa" tulee merkinnän selityksen sijasta merkitä suunnittelumääräykseksi.
- Pitkäkosken vesilaitos nro 2 tulee merkitä maakuntakaavaan.
- Melualueet tulee poistaa maakuntakaavasta.

Kaupunginhallitus toteaa lopuksi, että lyhyen ja pääosin kesäaikaan sijoittuneen lausuntoajan vuoksi kaikkia eri lautakuntien ja virastojen näkökohtia ei ole voitu ottaa huomioon kaupungin lausunnon valmistelussa. Tämän vuoksi kaupunginhallitus varaa mahdollisuuden täydentää lausuntoa myöhemmin.

Esittelijä

Uudenmaan liitto on pyytänyt lausuntoa uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavan luonnoksesta (maakuntakaavan uudistaminen) 31.8.2011 mennessä ja ilmoittanut, että määräaikaan ei ole saatavissa pidennystä. Lisätietoa Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavasta saa liiton verkkosivuilta osoitteesta www.uudenmaanliitto.fi/maakuntakaavanuudistaminen.

Luonnoksesta on pyydetty kaupunkisuunnittelulautakunnan, kiinteistölautakunnan, ympäristölautakunnan, yleisten töiden lautakunnan, kaupunginmuseon, Helsingin Energia -liikelaitoksen ja Helsingin Sähköverkko Oy:n, liikennelaitos -liikelaitoksen, liikuntaviraston ja talous- ja suunnittelukeskuksen lausunnot 11.8.2011 mennessä. Eri syistä johtuneiden viivästysten vuoksi vain osa lausunnoista on lopullisessa muodossaan saatu määräaikaan mennessä. Esitys perustuu niin ollen pääasiassa kaupunkisuunnittelulautakunnan 16.6.2011 antamaan lausuntoon.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
[tanja.sippola-alho\(a\)hel.fi](mailto:tanja.sippola-alho(a)hel.fi)

Liitteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvnro

FI02012566

- 1 Uudenmaan liiton lausuntopyyntö 9.5.2011
- 2 Karttaluonnos Lehti 1
- 3 Karttaluonnos Lehti 2
- 4 Karttaluonnos Lehti 3
- 5 Merkinnät ja määräykset
- 6 Kaavaselostus
- 7 Kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunto 16.6.2011
- 8 Talous- ja suunnittelukeskuksen lausunto
- 9 Liikennelaitos -liikelaitoksen lausunto 11.8.2011
- 10 Helsingin Energian lausunto 12.8.2011
- 11 Yleisten töiden lautakunta 16.8.2011
- 12 Vartiosaari-Seura ry kannanotto

Otteet

Ote

Uudenmaan liitto
Lausunnon antajat

Päätöshistoria

Yleisten töiden lautakunta 16.08.2011 § 428

HEL 2011-000144 T 10 03 00

HKR 2011-794

Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle esityksen mukaisen lausunnon.

Alue- ja yhdyskuntarakenteen eheyttäminen

Maakuntakaavan teemoista ensimmäinen on alue- ja yhdyskuntarakenteen eheyttäminen.

Kaavaluonnoksessa korostuu alue- ja yhdyskuntarakenteen kehittäminen kestäväällä tavalla hyödyntämällä ensisijaisesti olemassa olevaa infrastruktuuria. Nykyisiä taajamia etenkin joukkoliikenneyhteyksien varrella tiivistetään ja lisärakentaminen ohjataan liikkumisesta aiheutuvien päästöjen kannalta parhaille liikkumisvyöhykkeille. Maankäytöllisillä ratkaisulla tuetaan julkista ja kevyttä liikennettä. Riittävä ja hyvin saavutettava virkistysalueverkosto ja toimiva ekologinen verkosto turvataan osana yhdyskuntarakennetta.

Kaavaluonnoksessa esitetään uudella liikenteen yhteystarvemerkinnällä mm. Helsingin alueella Laajasalon raideyhteyttä. Merkinnän sijainti on ohjeellinen ja kuten kaavaselostuksessa todetaan, kohteen suunnittelu on kesken.

Rakennusvirasto painottaa seudullisuuden ja yhteyksien jatkumisen tärkeyttä yli kaupunki- ja kuntarajojen. Kaupunkien tiivistyessä on turvattava jatkuvat ja riittävät viheralueet, jotka ovat myös ekologisesti tärkeitä. Erityisesti uusilla suunnitteilla olevilla alueilla, kuten Östersundom, tulisi korostaa seudullisia viheryhteyksiä kattavan ja risteävän viheralueverkoston aikaan saamiseksi. Vaihemaakuntakaavassa ei ole syytä määritellä mm. Meri-Rastilan, Rastilan ja Kivinokan maankäyttöä uusiksi.

Rakennusvirasto rakentaa uusia liikenneväyliä, viheralueita ja julkisia tiloja aikanaan asemakaavan mukaisesti. Rakennusvirasto huolehtii oikea-aikaisilla toimenpiteillä osaltaan toimivista liikenne-, viher- ja virkistysalueverkostoista. Katu- ja puisto-osaston valmistelemat aluesuunnitelmat kartoittavat asemakaavoitettujen katu- ja puistoalueiden peruskorjaus- ja kunnostustarvetta. Rakennusviraston laatimat luonnonhoidon suunnitelmat ja rantaohjelma ohjaavat viher- ja ranta-alueiden hoito- ja kehittämistyötä.

Liityntäpysäköinnissä painopiste on pääkaupunkiseudun ydinalueen ulkopuolella. Östersundomiin on kaavaluonnoksessa esitetty yksi liityntäpysäköinnin alue, joka on tarpeellinen.

Liityntäpysäköintipaikkojen lukumäärä ja sijainti täsmentyy kaavaprosessin edetessä.

Rakennusvirasto on antanut erillisen lausunnon Helsingin kaupunkisuunnitteluvirastolle Östersundomin yhteisestä yleiskaavaluonnoksesta kesäkuussa 2011. Lausunnossa on otettu kantaa valittavaan raideliikennetarkaisuun, kaupunkirakenteen ja eri toimintojen, kuten eri liikennemuotojen omien liikenneväylien vaatimiin realistisiin tilavarauksiin, talvikunnossapidon haasteisiin (mm. lumen välivarastointi- ja vastaanottopaikat), hulevesien käsittelyyn ja tulvareitteihin strategisella tasolla, ylijäämämassojen vastaanottopaikan sijoittamiseen sekä viheryhteyksien ja suojelualueiden säilyttämiseen. Östersundomin osalta asiat huomioitaneen myös maakuntakaavassa, jota valmistellaan yhteistyössä Östersundomin yhteisen yleiskaavan kanssa. Östersundomin ratkaisut täsmentyvät tietojen täydentyessä kuntien yhteisessä osayleiskaavaprosessissa.

Metropolialueen kilpailukyvn vahvistaminen

Kaavaluonnoksessa esitetty toinen merkittävä teema on metropolialueen kilpailukyvn vahvistaminen. Valtakunnallisten ja kansainvälisten liikenneyhteyksien toimivuutta parannetaan varautumalla uusien raideyhteyksien toteuttamiseen Helsingistä Turun ja Pietarin suuntiin. Säteittäisten liikenneyhteyksien lisäksi kehitetään poikittaisia liikenneyhteyksiä.

Rakennusvirasto pyrkii edistämään näitä tavoitteita osallistumalla aktiivisesti kaavoituksen eri vaiheisiin.

Uusi Porvoontie eli maantie 170 on kaavaluonnoksessa merkitty seututie tai pääkatu -merkinnällä. Östersundomin alueella tulee tarkemman kaavoituksen yhteydessä selvittää jätetäänkö maantie Liikenneviraston hallintaan vai muutetaanko se kaduksi. Selvitysten mukaan maantien 170 odotettu liikennemäärä on tulevaisuudessa jopa 40 000 ajoneuvoa vuorokaudessa, joten molemmat vaihtoehdot on hyvä pitää auki.

Kaavaluonnoksessa osoitetaan liikenteen yhteystarve Helsingin edustalta Tallinaan. Tavoitteena on kilpailukyvyyn ja liikennepalveluiden parantaminen myös Baltian maiden kautta Keski- ja Etelä-Eurooppaan. Rakennusvirastolla on aktiivinen rooli mm. Hernesaaren satamiin saapuvien risteilymatkustajien ohjaamisessa ja opastamisessa keskustaan. Rakennusvirasto pyrkii toteuttamaan hyvää elinympäristöä myös rakennettavien alueiden väliaikaisen käytön ajaksi.

Pisara-rata on osoitettu kaavaluonnoksessa ohjeellisena linjauksena. Radalla on erittäin suuri vaikutus valtakunnallisen ja maakunnallisen liikennejärjestelmän toimivuuteen. Pisara yhdistää Pasilan liikenneterminaalin Helsingin kantakaupunkiin uudella ratayhteydellä. Rakennusvirasto on antanut erillisen lausunnon Liikennevirastolle Pisan vaihtoehtolinjauksista keväällä 2011.

Nopeana ratayhteytenä Helsingistä itään on tutkittu kahta päävaihtoehtoa, joista toinen kulkee Helsinki-Vantaan lentoaseman ja toinen Tapanilan kautta rannikkoa myötäillen. Päävaihtoehdot jakautuvat vielä tahoillaan alavaihtoehdoiksi. Lentoaseman kautta kulkeva yhteys vapauttaa pääradan kapasiteettia, mutta edellyttää Pisan ja Lentoradan rakentamista. Helsingin osalta linjaus kulkee maan alla. Toinen päävaihtoehto eli Tapanilan kautta kulkeva raideyhteys edellyttää Pisan ja Pasila-Tapanila välin viidennen raideyhteyden toteuttamisen. Yhteys kulkee Helsingin alueella sekä tunnelissa että maanpäällä. Helsingin näkökulmasta Östersundomin alue on lähtökohtaisesti suunniteltu metropainotteisesti. Alueen tehokas käyttöönotto edellyttää raideliikenne ratkaisun toteuttamisen yhdessä alueen rakentamisen kanssa. Jos Tapanilan ratayhteys olisi toteutettavissa verrattain nopeasti, olisi se kokonaisuutena edullisin koko itärannikkoa palveleva raideliikenne ratkaisu. Jos ratayhteys ei ole nopeasti rakennettavissa, palvelee metro Östersundomin aluetta paremmin. Tällöin Tapanilan ratayhteys on tietyssä mielessä päällekkäinen metrolinjauksen kanssa ja ratkaisut saattavat osittain syödä toistensa kannattavuutta. Tällöin lentoaseman kautta kulkeva

itäratayhteys voisi toimia itäpuolen alue- ja yhdyskuntarakenteen kehittämisen näkökulmasta tehokkaammin.

Kaupan palveluverkko osaksi yhdyskuntarakennetta

Kolmas pääteema kaavaluonnoksessa on kaupan palveluverkon sitominen osaksi yhdyskuntarakennetta. Helsingin alueelle on esitetty uusien vähittäiskaupan suuryksiköiden sijoittuminen Östersundomiin, Hettoniemeen ja Kehä I:n ja Vihdintien varteen. Olemassa olevia kauppakeskittyä on tarkoituksenmukaista tiivistää ja laajentaa ja uusia keskuksia sijoittaa keskustatoimintojen alueelle hyvien julkisten ja kevyen liikenteen yhteyksien varrelle.

Kylien ja muun hajarakentamisen ohjaaminen

Kaavaluonnoksen neljäntenä pääteemana mainittu kylien ja hajarakentamisen ohjaaminen korostuu kaavaselostuksen mukaan erityisesti Helsingin seudulla. Maakuntakaavassa annetaan suunnittelumääräyksiä, joilla rakentamista pyritään ohjaamaan kyliin. Kaavaluonnoksessa Helsingin seudulle ei ole määriteltä yhtään yhdyskuntarakenteen kannalta merkittävää kylää.

Muut teemat

Lisäksi kaavaluonnoksessa on käsitelty mm. energiaverkkoa ja siirtoviemäriä.

Rakentamisessa on siirrytty kestävään elinkaariajatteluun; uusiutuvien energiamuotojen käytön lisäämiseen ja energian säästämiseen. Voimassaoleva yleiskaava 2002 mahdollistaa tuulivoimaloiden rakentamisen merelle myös Helsingin edustalle. Tuulivoiman hyödyntämisen tutkiminen laajemmin ja esittäminen maakuntakaavassa olisi toivottavaa alue- ja yhdyskuntarakenteen kokonaiskuvan tarkastelua varten.

Teleliikenteen tarvitsemat telemastoalueiden määrät lisääntyvät tulevaisuudessa. Kantavuusalueiden verkkotarkastelu olisi hyvä esittää maakuntakaavan edellyttämällä tarkkuudella myös maakuntakaavassa ja varata mahdollisesti myös ohjeellisia alueita telemastoille.

Myös maakuntakaavatasolla olisi hyvä esittää ohjeelliset maa-ainesottopaikkojen, ylijäämämaiden ja mahdollisten pilaantuneiden maiden sijoituspaikat etenkin, jos paikat sijoittuvat useamman kunnan alueelle yli kuntarajojen.

Lisäksi maakuntakaavaluonnoksessa on yhdenmukaistettu Uudellamaalla ja Itä-Uudellamaalla käytetyt kaavamerkinnot ja -määräykset maakuntakaavassa käsiteltävien aihealueiden osalta. Kaavamerkinnoissa ei ollut mainintaa esimerkiksi merialueiden

väylämerkinnöistä. Olisi toivottavaa, että kaikki kaavamerkinnot on selitetty kaavassa mahdollisten virhetulkintojen takia. Rakennusvirastossa tulkitaan myös merialueiden merkintöjä esimerkiksi väylä- ja siltasuunnittelun yhteydessä vaikkakin yleensä asemakaavatasolla.

Käsittely

16.08.2011 Ehdotuksen mukaan

Vastaehdotus:

Heinämies Jussi: Helikopterikentän osoittamista Hernesaareen ei ole syytä osoittaa seudullisena kysymyksenä maakuntakaavassa.

Kannattajat: Hänninen Tuula

Merkittiin, että esittelijä lisäsi esityslistan sivulla 29 ennen otsikkoa "Kaavan vaikutusten arviointi" olevan kappaleen loppuun seuraavan: "Helikopterikentän osoittamista Hernesaareen ei ole syytä osoittaa seudullisena kysymyksenä maakuntakaavassa."

Merkittiin, että esittelijä muutti esityslistan sivulla 26 olevan otsikon "Kaupan palveluverkko osaksi yhdyskuntarakennetta" alla olevan kappaleen toisessa virkkeessä olevan sanan "Itäkeskukseen" sanaksi "Herttoniemeen"

Vastaehdotus:

Niemi Esko: Kohdasta 18 poistetaan tuulivoimaa koskeva kannanotto.

Kannattajat: Pätiälä Erkki

Vastaehdotus:

Hartonen Sari: Poistetaan 5:stä kappaleesta virke "Kaavaluonnoksessa esitetyt uudet viheryhteydet Rastilassa, Meri-Rastilassa, Kivinokassa ja Kalasatamanrannassa ovat selkeitä." Lisäksi saman kappaleen loppuun, että vaihemaakuntakaavassa ei ole syytä määritellä mm. Meri-Rastilan, Rastilan ja Kivinokan maankäyttöä uusiksi.

Kannattajat: Hänninen Tuula

1. Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Kohdasta 18 poistetaan tuulivoimaa koskeva kannanotto.

Jaa-äännet: 6

Martti Tulenheimo, Sari Hartonen, Tuula Hänninen, Marianne Österberg, Kirsti Inkeroinen-Kalliokoski, Jussi Heinämies

Ei-äänet: 2
Esko Niemi, Erkki Pätälä

Poissa-äänet: 1
Harri Saksala

2. Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
EI-ehdotus: Poistetaan 5:stä kappaleesta virke "Kaavaluonnoksessa esitetyt uudet viheryhteydet Rastilassa, Meri-Rastilassa, Kivinokassa ja Kalasatamanrannassa ovat selkeitä." Lisäksi saman kappaleen loppuun, että vaihemaakuntakaavassa ei ole syytä määritellä mm. Meri-Rastilan, Rastilan ja Kivinokan maankäyttöä uusiksi.

Jaa-äänet: 0

Ei-äänet: 8
Sari Hartonen, Jussi Heinämies, Marianne Österberg, Tuula Hänninen, Esko Niemi, Martti Tulenheimo, Kirsti Inkeroinen-Kalliokoski, Erkki Pätälä

Poissa-äänet: 1
Harri Saksala

Esittelijä

osastopäällikkö
Osmo Torvinen

Lisätiedot

Pia Rantanen, suunnitteluvastaava, puhelin: 310 38812
pia.rantanen(a)hel.fi

Luomanen Jussi, toimistopäällikkö, puhelin: 310 38626
jussi.luomanen(a)hel.fi

Sihvonen Taru, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38939
taru.sihvonen(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 09.08.2011 § 244

Pöydälle 28.6.2011

HEL 2011-000144 T 10 03 00

Päätös

Ympäristölautakunta päätti antaa seuraavan lausunnon.

Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavan teemat muodostavat tärkeän rungon yhdyskuntarakenteen kestävä kehityksen ja ilmasto-
tavoitteiden mukaiselle kehittämiselle. Radan varsiin ja seudullisesti merkittävän bussiliikenteen yhteysvälien verkostoon tukeutuva rakenne

on välttämätön seudun voimakkaasti kasvavien asukas- ja työpaikkamäärien ja niitä palvelevien liikennetarpeiden lisääntyessä. Myös jo ennestään tiiviissä Helsingissä tämä esitetty tiivistämisvaatimus on edelleen erityisen tärkeä, koska suuri osa tulevastakin asukas- ja etenkin työpaikkavolyymista keskittyy pääkaupunkiin.

Tiivistämisen yhteydessä tulee ottaa erityisesti huomioon viheralueet ja säästää viheralueverkostoa sen eri tasoilla. Eheyttämisen käsitteeseen tulee sisällyttää myös viheralueverkon eheys. Tämä vaikea yhteensovittamistehtävä on mittakaavaltaan sellainen, että sitä pääsääntöisesti hoidetaan alemman tason kaavoituksessa. Maakuntakaavan tehtävänä on kuitenkin turvata viheralueverkoston ja viheryhteyksien suuret piirteet.

Vaihemaakuntakaavan karttojen tarkastelua vaikeuttaa se, että myös aiempien vaihekaavojen merkinnät ovat pääosin voimassa, jolloin uusien merkintöjen suhteen hahmottaminen voimassaoleviin kaavoihin on vaikeaa. Selkeän yhdistelmäkartta-aineiston tekeminen voimassaolevista ja uuden ehdotuksen mukaisista merkinnöistä olisi ehdotuksen jatkokäsittelyä varten tarpeen.

Yleiskaavan selvitysalueet

Helsingin yleiskaavan 2002 selvitysalueista Koivusaaren kaavoitus on edennyt osayleiskaavaluonnosvaiheeseen.

Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi luonnoksen 28.4.2011. Sen sijaan Vartiosaaren ja Kivinokan osayleiskaavatyö on vasta alkuvaiheessa. Tästä näkökulmasta olisi johdonmukaista käyttää Kivinokassa samaa valkoista väriä kuin Vartiosaaressa. Kivinokassa rannanmyötäinen viheryhteys on sinänsä tarpeellinen, mutta koko niemen merkitseminen taajamatoimintojen alueeksi ei vastaa suunnittelu- eikä päätöksentekotilannetta, joten merkintä tulisi poistaa.

Ympäristölautakunta on lausunnossaan kunnan asukkaan kansallista kaupunkipuistoa koskevasta aloitteesta todennut 24.5.2011, että "Kivinokassa sijaitsee merkittävä luonnonsuojelualuevaraus (vanha metsä) sekä paljon muita luonto- ja kulttuuriarvoja. Kivinokka on lautakunnan mielestä aiheellista liittää tyveään myöten Helsingipuistoon sekä perustaa vanhan metsän alue ja tarkemmissa inventoinneissa mahdollisesti löytyvät arvokohteet luonnonsuojelualueiksi."

Östersundomin alue

Östersundomin alueella taajama-alueet on osoitettu yhteisen yleiskaavaluonnoksen aluevarausten mukaisesti. Rakennettavat alueet rajautuvat rannoilla Natura-alueisiin. Matalat ruovikkoiset ranta-alueet

ovat myös tulvariskialuetta, ja ne lukeutuvat ELY-keskuksen ehdotukseen Uudenmaan merkittävistä tulvariskialueista. Vaihemaakuntakaavaehdotuksen vaikutusten arvioinnissa ja jatkovalmistelussa tulee ottaa huomioon nämä molemmat tekijät.

Östersundomin alueen yleiskaavaan liittyvä Natura-arviointi on pian alkamassa ja työn tuloksia voitaneen käyttää hyväksi myös maakunta-kaavaa valmisteltaessa. Merkintä "Raideliikenteeseen tukeutuva taajamatoimintojen alue" on Östersundomissa ulotettu kiinni Natura- ja luonnonsuojelualueisiin. Tässä on noudatettu yhteisen yleiskaavan ensimmäisen luonnoksen merkintätapaa. Merkintätapa on mahdollinen, koska Natura-alueiden ympärille ei voida ennen Natura-arvioita piirtää kaavamaisia suojavyöhykkeitä. Kaavamääräystä tulee kuitenkin täydentää seuraavasti:

Alueen rakentamisen sijoittuminen suhteessa Natura-alueisiin määritellään tarkemmin luonnonsuojelulain 65 ja 66 §:n mukaisissa ns. Natura-arvioinneissa.

Rata- ja helikopterikenttävaraukset, Santahaminan ampumamelu

Itäradalle esitetään vaihemaakuntakaavaluonnoksessa kuusi vaihtoehtoista reittiä. Mikäli maakuntakaavaehdotuksessa esitetään vain yksi linjaus, tulee vaihtoehdon valinnan perustua riittäviin ympäristövaikutusselvityksiin ja vaihtoehtojen vertailuun. Rataverkon tarkastelu koko Uudenmaan alueella ja myös Pietari-yhteyksien kautta laajemmalla alueella on tarpeen kokonaisuuden kannalta tarkoituksenmukaisimman ja seudun raideyhteyksiä mahdollisimman hyvin palvelevan vaihtoehdon löytämiseksi. Tässä tarkastelussa tulee myös Östersundomin raideyhteyksillä olla keskeinen rooli. Tiiviin yhteistyön jatkaminen Östersundomin kaavoittajien kanssa on tärkeää.

Helikopterikentälle on esitetty vain yksi sijainti, Hernesaaren kärki. Paljon melua tuottavan toiminnon sijoittaminen tiiviisti asutetulle alueelle on huomattavan haastavaa. Vaikutusten arvioinnissa tulee esittää tutkittujen vaihtoehtojen ympäristövaikutukset ja maakuntakaavaehdotuksessa esitettävän/esitettävien sijoituspaikkojen valintaperusteet. Ympäristölautakunnan mielestä olisi hyvä tutkia myös muita vaihtoehtoja helikopterikentän sijoittamiseksi.

Maakuntakaavaluonnoksen mukaan Santahaminan varuskunnan ampumamelualue ulottuu myös suunnitellun Kruunuvuorenrannan alueen eteläosiin. Maakuntakaavaehdotukseen tulee täsmentää, mitä melun tunnuslukua ja mitä ampumatoimintoja rajausta koskee.

Vaikutusten arviointi

Luonnoksen vaikutusten arviointi on tarkoitus tehdä ehdotusta valmisteltaessa. Aiemmin tehdyssä maakuntakaavan rakennemallien arvioinnissa keskityttiin nimenomaan alue- ja yhdyskuntarakenteen ja lähinnä henkilöliikenteen sekä väestön ja työpaikkojen muodostaman kokonaisuuden tarkasteluun mm. valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden saavuttamiseksi. Tämä arviointi antaa hyvän pohjan tekeillä olevan vaihemaakuntakaavan arvioinnin tarkentamiselle ja kohdentamiselle. Ympäristölautakunnan mielestä olisi hyvä tutkia myös muita vaihtoehtoja helikopterikentän sijoittamiseksi.

Luonnoksen kaavaselostus on vielä varsin suppea. Ehdotusvaiheessa, vaikutusten arviointien jälkeen, selostuksessa tulisi selkeästi esittää kaavaratkaisujen ja muutosten perusteet sekä arvio siitä, miten maakuntakaavoitukselle asetetut tavoitteet ratkaisuisissa toteutuvat.

Suunnittelumääräykset osin vielä puuttuvat ja niitä tulisi täydentää. Tällaisia ovat esimerkiksi puolustusvoimien melualueita ja Natura-alueita koskevat määräykset. Myös tulvariskialueiden merkintää ja suunnittelumääräyksiä tulisi harkita lisättäviksi. Vaihekaavassa ensimmäisen kerran Helsingin osana olevan Östersundomin ranta-alueet ovat suurelta osin merkittäviä tulvariskialueita, joiden suunnitteluperusteita olisi tarpeen tarkentaa. Nykyisellään tilanne on selkiintymätön.

Merkittiin, että Alhojärvi esitti kappaleen 2 loppuun lisättäväksi lauseet: "Lautakunnan mielestä on sekä Uudenmaan että muun Suomen kehitystä ajatellen kuitenkin syytä olla kiihdyttämättä liiaksi muuttoliikettä Uudellemaalle. Vaihemaakuntakaavan lähtökohtana olevaa asukasmäärän lisäystä voi pitää ylimitoitettuna." Esitystä ei kannatettu.

Käsittely

09.08.2011 Ehdotuksen mukaan

Vastaehdotus:

Pyhälähti Timo: Esitän seuraavan vastaehdotuksen:

Vaihemaakuntakaavassa on muutettu tai ehdotettu merkittäväksi tärkeitä virkistysalueita viheryhteystarvealueiksi. Käytäntö on kuitenkin osoittanut, että maakuntakaavoissa osoitettujen viheryhteystarpeiden ja riittävän viheralueverkoston turvaaminen alemman tason kaavoituksessa on ollut heikkoa.

Lisäys kpl 4 loppuun

VANHAA TEKSTIÄ: Maakuntakaavan.... suuret piirteet.

Sen vuoksi ympäristölautakunta esittää, että Helsingin erityisen tärkeät virkistysalueet Kivinokka ja Meri-Rastilan länsiranta sekä Östersundomin koko suunnittelualuetta kattava viheralueverkosto tulisi osoittaa maakuntakaavassa virkistysalue -kaavamerkinnällä viheryhteys -merkinnän sijaan.

Kannattajat: Ilkka Saara

Vastaehdotus:

Alhojärvi Lauri: Esitän seuraavan vastaehdotuksen:

Kappaleen 13 jälkeen omaksi kappaleekseen otsikolla Mustavuori: Mustavuoren alue on syytä säilyttää rakentamattomana.

Kannattajat: Pyhälähti Timo

Vastaehdotus:

Alhojärvi Lauri: Esitän seuraavan vastaehdotuksen:

Kappaleen 12 loppuun lisätään:

Ympäristölautakunnan mielestä olisi hyvä tutkia myös muita vaihtoehtoja helikopterikentän sijoittamiseksi.

Kannattajat: Pyhälähti Timo

1. Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Esitän seuraavan vastaehdotuksen:

Vaihemaakuntakaavassa on muutettu tai ehdotettu merkittäväksi tärkeitä virkistysalueita viheryhteystarvealueiksi. Käytäntö on kuitenkin osoittanut, että maakuntakaavoissa osoitettujen viheryhteystarpeiden ja riittävän viheralueverkoston turvaaminen alemman tason kaavoituksessa on ollut heikkoa. Lisäys kpl 4 loppuun VANHAA TEKSTIÄ: Maakuntakaavan.... suuret piirteet. Sen vuoksi ympäristölautakunta esittää, että Helsingin erityisen tärkeät virkistysalueet Kivinokka ja Meri-Rastilan länsiranta sekä Östersundomin koko suunnittelualuetta kattava viheralueverkosto tulisi osoittaa maakuntakaavassa virkistysalue -kaavamerkinnällä viheryhteys -merkinnän sijaan.

Jaa-äännet: 5

Anne Kettunen, Elsi Veijola, Irma Marttila, Lea Saukkonen, Saija Kalenius

Ei-äännet: 3

Saara Ilkka, Lauri Alhojärvi, Timo Pyhälähti

Tyhjä-äännet: 0

Poissa-äännet: 1
Johanna Haapala

2. Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
EI-ehdotus: Esitän seuraavan vastaehdotuksen:
Kappaleen 12 loppuun lisätään:
Ympäristölautakunnan mielestä olisi hyvä tutkia myös muita
vaihtoehtoja helikopterikentän sijoittamiseksi.

Jaa-äännet: 1
Elsi Veijola

Ei-äännet: 7
Lauri Alhojärvi, Timo Pyhalahti, Anne Kettunen, Saara Ilkka, Lea
Saukkonen, Irma Marttila, Saija Kalenius

Tyhjä-äännet: 0

Poissa-äännet: 1
Johanna Haapala

3. Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
EI-ehdotus: Esitän seuraavan vastaehdotuksen:
Kappaleen 13 jälkeen omaksi kappaleekseen otsikolla Mustavuori:
Mustavuoren alue on syytä säilyttää rakentamattomana.

Jaa-äännet: 4
Elsi Veijola, Saija Kalenius, Lea Saukkonen, Irma Marttila

Ei-äännet: 4
Saara Ilkka, Timo Pyhalahti, Anne Kettunen, Lauri Alhojärvi

Tyhjä-äännet: 0

Poissa-äännet: 1
Johanna Haapala

Esittelijä

ympäristötutkimuspäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

29.08.2011

Eeva Pitkänen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 31517
eeva.pitkanen(a)hel.fi

Kiinteistölautakunta 09.08.2011 § 393

28.6.2011 pöydälle pantu asia

HEL 2011-000144 T 10 03 00

Päätös

Lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavan luonnoksesta seuraavan lausunnon:

Lausunto

Maakunnan aluerakennetta koskevat liikenteen ja kaupan palveluverkkoon painottuvan maakuntakaavan uudistamisen periaatteet:

- alue- ja yhdyskuntarakenteen eheyttäminen
- metropolimaakunnan kilpailukyvyyn vahvistaminen
- kaupan palveluverkko suunnitellaan osaksi alue- ja yhdyskuntarakennetta
- kylien ja muun hajakentämisen ohjaaminen

muodostavat hyvän lähtökohdan maakuntakaavan uudistamiselle.

Helsingin seudun osalta kaavaluonnos on kuitenkin luonteeltaan lähinnä nykytilaa ja nyky suunnitelmia toteava. Luonnos on pikemmin maankäyttöä rajaava kuin uutta kasvua mahdollistava. Uuteen kasvuun kannustavia ratkaisumahdollisuuksia onkin esitetty huolestuttavan vähän. Kaavaluonnokseen liittyy myös ongelmallinen mittakaavavirhe, kun taajama-alueen sisäisiä, tarkempaan kaavoitukseen kuuluvia tarkasteluja on merkitty luonnokseen niin tarkasti (ja pienikokoisilla merkinnöillä), ettei niiden huomaaminen saatikka tulkinta ole mahdollista kuin vahvasti suurennetuilla kartoilla.

Lautakunta katsoo, että maakuntakaavaprosessissa nimenomaan luonnosvaihe on se osa prosessia, jossa visionäärisyyttä tulisi korostaa. Tässä luonnoksessa se mahdollisuus on Helsingin seudun osalta lähes täysin hukattu. Siksi on syytä vakavasti harkita maakuntakaavaluonnoksen palauttamista uudelleen valmisteltavaksi. Uudessa luonnoksessa on rohkeasti tuotava esiin ratkaisuehdotuksia seuraaviin Helsingin seudun ja siten koko maakunnan kehitysmahdollisuuksien kannalta keskeisiin kysymyksiin:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

- Maakuntakaavan tulee olla uuteen kasvuun kannustava eikä kehitysmahdollisuuksia jarruttava. Maakuntakaavan mittakaavassa ei ole mielekästä puuttua sellaisiin taajama-alueiden sisäisiin rakenteisiin, joiden tutkiminen joka tapauksessa kuuluu tarkempaan kaavoitukseen. Liian yksityiskohtaisten merkintöjen vuoksi maakuntakaavaa joudutaan tarkemman kaavoituksen yhteydessä olosuhteiden muuttumisen tai hankesuunnittelun tarkentumisen johdosta helposti muuttamaan alueen kuntien päätösten mukaiseksi. Tästä seuraa turhaa suunnittelu- ja toteutusviivettä sekä päällekkäisiä suunnittelu- ja päätösprosesseja.
- Taajama-alueen sisäisen täydennysrakentamisen helpottamiseksi maakuntakaavan osana olisi hyvä tuoda esiin uusia avauksia ja aloitteita (esimerkiksi lakialoitteita, innovatiivisia kannustimia rajoitusten sijaan jne.). Jos aidosti halutaan tiivistää maankäyttöä, kuntien keinovalikoimaa on laajennettava ja monista nykyisistä kaavallisista maankäyttörajoitteista on voitava luopua.
- Haja-asutuksen ja tehottoman taajama-asutuksen (alhaisen rakennustehokkuuden omakotitalomatot) syntyminen on estettävä Helsingin työssäkäyntialueella. Muutoin maakunnan hiili/ekologista jalanjälkeä on hyvin vaikea pienentää. Helsingin seudun taajamapinta-alaan nähden kansainvälisesti varsin alhainen asukastiheys ja kasvuodotuksineenkin pieni väestöpohja eivät edes keskipitkällä tähtäimellä puolla uusia, kaukana työ- ja vapaa-ajantoimintojen keskittymistä sijaitsevia asuinalueita.
- Vasta kun Helsingin seudun työpaikka-, asunto- ja vapaa-ajantoimintojen keskittymien välinen poikittaisliikenne toimii tehokkaasti, voidaan aidosti puhua metropolista. Ilman tehokasta poikittaisjoukkoliikennettä kehäväylät eivät kestä täydennysrakentamisen ja uusien säteittäisten juna/metroratojen varrelle rakennettaviksi kaavailtujen asuinalueiden tuomaa lisääntyvää autoliikennettä.
- Malmin lentokentälle on pikaisesti löydettävä raideliikenteen piiriin yhdistettävissä oleva uusi alue. Nykyisellä paikallaan se haittaa voimakkaasti sekä Koillis-Helsingin että lentotoiminnan kehittämistä. Luontevimmin uusi lentokenttä syntyisi uuden Lento/Pietariradan varteen Sipoon ja Porvoon raja-alueille. Nopea raideyhteys Helsinki-Vantaan lentoasemalle, Helsingin seudulle, Sipooseen ja Porvooseen loisi hyvät mahdollisuudet aidolle kakkoskentälle ja merkittävälle seudulliselle työpaikkakeskittymälle.
- Keskustatoimintojen alueen osoittaminen on perusteltua Helsingin laajan keskustan/kantakaupungin osalta, jonka mm. tulisi sisältää nyt erikseen merkityn Pasilan. Kaupan suuryksiköiden osalta on otettava huomioon, että ne vaikuttavat yhdyskuntarakenteeseen epäedullisesti

ja lisäävät seudullista liikennetarvetta, minkä vuoksi ne tulisi sijoittaa ensisijaisesti keskustatoimintojen alueelle.

- Jälkiteollisessa yhteiskunnassamme logistiikka tulee olemaan yhä tärkeämpi työllistäjä. Vuosaaren sataman ja Helsinki-Vantaan lentokentän sekä uusien Lahdenväylän kupeeseen sijoittuvien logistiikka-alueiden välinen tehokas joukko- ja maaliikenneyhteys on varmistettava. Lahdenväylän ja Hämeenlinnanväylän - Porintien väliseen tieyhteyteen (Kehä IV) panostaminen on myös tärkeää. Se purkaa Kehä III:n liikennepaineita luoden samalla mahdollisuuksia enenevässä määrin siirtää lentorahtitoimintaa ja sitä tukevia logistiikkatyöpaikkoja lentokentän pohjoispuolelle. Samalla tieyhteys parantaa Keski-Uudenmaan kuntataajamien välisiä yhteyksiä ja joukkoliikennemahdollisuuksia.

- Uuteen luonnokseen on syytä koota myös sellainen karttaesitys, johon koottaisiin kaikkiin vanhoihin maakuntakaavoihin jäävät aluevaraukset yhtenäisin merkinnöin. Tarkasteltavassa luonnoksessa vanhat merkinnät on paikoin hyvinkin vaikea havaita, mikä olennaisesti vaikeuttaa maakuntakaavan kokonaisvaikutuksen hahmottamista.

Alue- ja yhdyskuntarakenteen eheyttämisestä ja kaupan palveluverkosta

Luonnoksessa on aivan oikein todettu, ettei pääkaupunkiseudulle tarvitse erikseen merkitä tiivistettäviä alueita. Kaikkia alueen taajamatoimintojen alueitahan on mahdollisuuksien mukaan tiivistettävä. Kun tiivistäminen lisää asukasmääriä epätasaisesti, nykyisten alakeskusten sijainnit eivät välttämättä ole optimaaliset. Maakuntakaavan alakeskusmerkintöjä on siksi pidettävä informatiivisina. Ne eivät saa estää kehittyvien tai uusien taajama-alueella syntyvien keskusten kehittymistä.

Taajamatoimintojen alueelle olisi voitava sijoittaa myös alueellisen massatasapainon kannalta tärkeitä väliaikaisia maa/kallioaineksen otto- ja kaivettavien savien täytön ja maastomuovauksen jälkeen voidaan käyttää esimerkiksi meluesteenä tai toiminnallisenakin virkistysalueena. Helsingin nykytilanne, jossa kaivettavat savet joudutaan kuljettamaan 50 - 60 km:n päähän sijoitettavaksi, ei ole ekologisesti mielekäs.

Metropolialueen kilpailukyvyn vahvistamisesta ja liikenneyhteyksistä

Maakuntakaavan luonnoksessa on ymmärretty toimivan liikenteen ja joukkoliikenteen periaatteellinen tärkeys niin Helsingin seudun kilpailukyvyn kuin liikenteen ympäristövaikutusten kannalta. Pisara- ja Lento / HEPI-radat sekä metron itä- ja länsijatkeet ovat seudun kehitysmahdollisuuksien kannalta välttämättömät.

Syvällisesti edellä mainittua periaatetta ei kuitenkaan ole luonnoksessa ymmärretty. Helsingin seudun tihentäminen ja säteittäisten junaratojen lisääminen lisää erittäin voimakkaasti seudun pääosin autoihin perustuvaa poikittaisliikennettä. Seudun uudet työpaikka-alueet syntyvät enenevässä määrin poikittaisväylien varsille ja alakeskuksiin, jolloin vain ne, joiden työpaikat ovat asuinpaikkaan nähden saman säteittäisväylän varrella, käyttävät junaa taikka metroa. Muilla vaihtoehtona on auto tai matkustaminen vaikkapa Mäntsälästä Lassilaan Pasilan kautta. Pahimmillaan joukkoliikenteen käyttäminen edellyttää lukuisia juna- ja linja-autovaihtoehtoja, jolloin ainoaksi käytännön mahdollisuudeksi jää auton käyttö.

Helsingin seudulle on siksi pikaisesti ryhdyttävä rakentamaan niin alakeskuksia kuin suuria asuin-, työpaikka- ja vapaa-ajankeskittymiä yhdistävät poikittaiset joukkoliikenneyhteydet. Niillä tulee olla tiheä liikennöintiväli ja tehokkaat, helppokäyttöiset vaihtopaikat säteittäisten pääväylien risteyskohdissa. Sellaisissa risteyskohdissa, jossa toimii kaupallisia keskuksia, liityntäpysäköinti olisi taloudellisesti edullista järjestää kauppojen yhteyteen vuorottaispysäköintinä. Maakuntakaavaluonnokseen tulee merkitä tarvittavat liikenneväylävaraukset. Erityisesti on syytä selvittää pikaraitiotietä poikittaisena joukkoliikennratkaisuna.

Yksi itäisen Helsingin luontevimmista ja sen tulevaisuuden kannalta tärkeimmistä risteys/vaihtoasemapaikoista on Kehä III:n ja Itäväylän / Uuden Porvoontien risteyksessä. Siinä kohtaisivat Vuosaaren satamasta Aviapolikseen kulkeva pikaraitiotie ja Itämetro. Tällaiseen luontaiseen solmukohtaan on oltava mahdollisuus tehokkaasti sijoittaa tilaa niin työpaikoille, kaupalle kuin asumiselle. Taajama-aluemerkintää on siksi risteysalueen osalta laajennettava nykyisestä myös etelään.

Muilta osin lautakunta katsoo, että

- yhdyskuntarakennetta hajottava ja alueen asukkaita ja yrityksiä tulevaisuudessakin huonosti palveleva HELI-rata on poistettava maakuntakaavasta. Lento/HEPI-rata on seudulliselta kannalta selvästi HELIä tehokkaampi. Lento/HEPI-radan linjaus Hyrylän ja Keravan kautta olisi seudullisen raideliikenteen kannalta edullisin vaihtoehto.
- Malmin lentokentän aluevaraus on merkittävä maakuntakaavaan. Asialla on kiire, koska uuden lentokentän toiminnan aloittaminen vaatii suunnittelu- ja toteutusprosesseineen sekä liikenneyhteystarpeineen suotuisissakin oloissa 10 - 20 vuotta. Malmin lentokentän vuokrasopimus päättyy vuonna 2036. Kuten lausunnon alussa todettiin, luonteva paikka uudelle lentokentälle olisi uuden Lento / Pietariradan varrella, Sipoon ja Porvoon raja-alueilla. Nopea raideyhteys niin Helsinki-Vantaan lentoasemalle kuin Helsingin seudulle, Sipooseen ja

Porvooseen loisi hyvät mahdollisuudet aidolle kakkoskentälle ja merkittävälle seudulliselle työpaikkakeskittymälle.

Kyliä ja muun hajakentän ohjaamisesta

Maakuntakaavan luonnoksen ohjaustavoitteet ovat oikeasuuntaiset mutta riittämättömät.

Tehottomasti rakennettavissa olevien pientalotonttien tarjonnan lisääminen Helsingin seudun työssäkäyntialueella on varmin tapa hajauttaa maakunnan yhdyskuntarakennetta. Tämä näkyy jo nyt autoliikenteen kasvuna ja hajakentän suostuneiden kuntien kalliistuvana kuntapalvelurakenteena. Uusi tonttitarjonta on ensisijaisesti ohjattava taajamiin ja vasta toissijaisesti kehityskelpoiseen, elinkelpoiseen kyliin. Muuta kuin maa- ja metsätalouteen liittyvää rakentamista on muilta osin syytä rajoittaa.

Käsittely

09.08.2011 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Tuuttila Juhani: Muutan esitystäni seuraavasti:

Lausuntoehdotuksen kolmannen kappaleen 4. kohdan ensimmäinen virke poistetaan ja sen viimeinen virke muutetaan kuulumaan seuraavasti: Ilman tehokasta poikittaisjoukkoliikennettä kehäväylät eivät kestä täydennysrakentamisen ja uusien säteittäisten juna/metroratojen varrelle rakennettaviksi kaavailtujen asuinalueiden tuomaa lisääntyvää autoliikennettä.

Lausuntoehdotuksen kolmannen kappaleen 7. kohdasta poistetaan sana "(pikaraitiopohjainen)".

Lausuntoehdotuksen 10. kappaleen sana "pikaraitiotieyhteydet" korvataan sanalla "joukkoliikennetyhteydet" ja sen kolme viimeistä virkettä muutetaan kuulumaan seuraavasti:

Maakuntakaavaluonnokseen tulee merkitä tarvittavat liikenneväylävaraukset. Erityisesti on syytä selvittää pikaraitiotietä poikittaisena joukkoliikennetähtäys.

Vastaehdotus:

Viskari Tuomas: Esitän seuraavan vastaehdotuksen:

Lausuntoehdotuksen kolmannen kappaleen 6. kohdan kolme viimeistä virkettä muutetaan kuulumaan seuraavasti: Kaupan suuryksiköiden osalta on otettava huomioon, että ne vaikuttavat yhdyskuntarakenteeseen epäedullisesti ja lisäävät seudullista liikennetarvetta, minkä vuoksi ne tulisi sijoittaa ensisijaisesti keskustatoimintojen alueelle.

Kannattajat: Paalimäki Tuula

Vastaehdotus:

Molander Sole: Esitän seuraavan vastaehdotuksen:
Lausuntoehdotuksen 12. kappaleen 1. kohta poistetaan.

Vastaehdotus:

Molander Sole: Esitän seuraavan vastaehdotuksen:
Lausuntoehdotuksen kolmannen kappaleen 5. kohta poistetaan.

Kannattajat: Vuorinen Markku

Vastaehdotus:

Molander Sole: Esitän seuraavan vastaehdotuksen:
Lausuntoehdotuksen kuudes kappale poistetaan.

Kannattajat: Loukoila Eija

Vastaehdotus:

Molander Sole: Esitän seuraavan vastaehdotuksen:
Lausuntoehdotuksen 12. kappaleen 2. kohta poistetaan.

Vastaehdotus:

Molander Sole: Esitän seuraavan vastaehdotuksen:
Lausuntoehdotuksen viides kappale poistetaan.

Kannattajat: Loukoila Eija

1. Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lausuntoehdotuksen kolmannen kappaleen 6. kohdan kolme viimeistä virkettä muutetaan kuulumaan seuraavasti: Kaupan suuryksiköiden osalta on otettava huomioon, että ne vaikuttavat yhdyskuntarakenteeseen epäedullisesti ja lisäävät seudullista liikennetarvetta, minkä vuoksi ne tulisi sijoittaa ensisijaisesti keskustatoimintojen alueelle.

Jaa-äännet: 3

Nina Suomalainen, Tuomo Valve, Sole Molander

Ei-äännet: 5

Eija Loukoila, Tuomas Viskari, Markku Vuorinen, Tuula Paalimäki, Olli Saarinen

Tyhjä-äännet: 0

Poissa-äännet: 1

Kai Kalima

2. Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lausuntoehdotuksen kolmannen kappaleen 5. kohta poistetaan.

Jaa-äännet: 6

Nina Suomalainen, Eija Loukoila, Tuula Paalimäki, Olli Saarinen,
Tuomo Valve, Tuomas Viskari

Ei-äännet: 2

Sole Molander, Markku Vuorinen

Tyhjä-äännet: 0

Poissa-äännet: 1

Kai Kalima

3. Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lausuntoehdotuksen kuudes kappale poistetaan.

Jaa-äännet: 2

Tuomo Valve, Olli Saarinen

Ei-äännet: 6

Tuula Paalimäki, Nina Suomalainen, Tuomas Viskari, Eija Loukoila,
Markku Vuorinen, Sole Molander

Tyhjä-äännet: 0

Poissa-äännet: 1

Kai Kalima

4. Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lausuntoehdotuksen viides kappale poistetaan.

Jaa-äännet: 4

Tuomo Valve, Olli Saarinen, Nina Suomalainen, Markku Vuorinen

Ei-äännet: 4

Tuula Paalimäki, Sole Molander, Tuomas Viskari, Eija Loukoila

Tyhjä-äännet: 0

Poissa-äännet: 1
Kai Kalima

Lautakunta päätti: Lausuntoehdotuksen viides ja kuudes kappale poistetaan sekä kolmannen kappaleen 6. kohdan kolme viimeistä virkettä muutetaan kuulumaan seuraavasti: Kaupan suuryksiköiden osalta on otettava huomioon, että ne vaikuttavat yhdyskuntarakenteeseen epäedullisesti ja lisäävät seudullista liikennetarvetta, minkä vuoksi ne tulisi sijoittaa ensisijaisesti keskustatoimintojen alueelle.

Molander Sole: Ilmoitan päätökseen seuraavan sisältöisen eriävän mielipiteen: Lausuntoehdotuksen 12. kappaleen 1. kohta poistetaan.

Molander Sole: Ilmoitan päätökseen seuraavan sisältöisen eriävän mielipiteen: Lausuntoehdotuksen 12. kappaleen 2. kohta poistetaan.

Esittelijä

osastopäällikkö
Juhani Tuuttila

Lisätiedot

Peter Haaparinne, projektipäällikkö, puhelin: 310 31864
peter.haaparinne(a)hel.fi

§ 739

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavien viranomaisten viikoilla 32, 33 ja 34 tekemiä päätöksiä:

kiinteistölautakunta	9.8.2011
asuntotuotantotoimisto	
- toimitusjohtaja	18.8. ja 22.8.2011

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Ryöti Miliza, apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 25407
miliza.ryoti(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavien viranomaisten viikoilla 32, 33 ja 34 tekemiä päätöksiä:

kiinteistölautakunta	9.8.2011
asuntotuotantotoimisto	
- toimitusjohtaja	18.8. ja 22.8.2011

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Ryöti Miliza, apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 25407
miliza.ryoti(a)hel.fi

29.08.2011

Stj/1

§ 740

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 34 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

Terveyslautakunta

23.8.2011

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 34 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

Terveyslautakunta

23.8.2011

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

29.08.2011

Kaupunginhallitus

Risto Rautava
puheenjohtaja

Jenni Lähdesmäki
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Kimmo Helistö

Juha Hakola

Outi Ojala

Ville Ylikahri

Pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävänä Helsingin kaupungin kirjaamossa (Pohjoisesplanadi 11-13) 06.09.2011 ja asianosaista koskeva päätös on lähetetty seuraavana arkityöpäivänä pöytäkirjan nähtävänäpitämisestä.

Jenni Lähdesmäki
Hallintosihteeri

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvnro

FI02012566

29.08.2011

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 711, 713-720, 722, 724-725, 728-730, 736-740 §:t

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91 §

2

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 712 §

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91 §

3

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.
Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan

29.08.2011

jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Faksinumero: (09) 655 783
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: (09) 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

4

VALITUSOSOITUS

Tähän päätökseen saa hakea muutosta hallintovalituksella.

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
PL 1	Pohjoisesplanadi 11-13	+358 9 310 1641	0201256-6	FI0680001200062637
00099 HELSINGIN KAUPUNKI	Helsinki	Faksi		Alvnro
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus	helsinki.kirjaamo@hel.fi	+358 9 655 783		FI02012566

29.08.2011

Pöytäkirjan 731 §

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Nähtäville asettamispäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä päivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: PL 120
00521 HELSINKI
Faksinumero: 010 36 42079
Käyntiosoite: Ratapihantie 9
Puhelinnumero: 010 36 42000

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi

29.08.2011

- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta, joko alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 90 euron oikeudenkäyntimaksun.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Faksinumero: 09 655 783
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11–13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

5 VALITUSOSOITUS

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
PL 1	Pohjoisesplanadi 11-13	+358 9 310 1641	0201256-6	FI0680001200062637
00099 HELSINGIN KAUPUNKI	Helsinki	Faksi		Alvnro
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus	helsinki.kirjaamo@hel.fi	+358 9 655 783		FI02012566

29.08.2011

Pöytäkirjan 732-735 §:t

Valitusoikeus

Poikkeamispäätöksen tekemistä koskevassa asiassa saa hakea muutosta valituksella

- se, jonka oikeuteen, etuun tai velvollisuuteen, päätös välittömästi vaikuttaa
- viereisen tai vastapäätä olevan alueen omistaja ja haltija
- sellaisen kiinteistön omistaja ja haltija, jonka rakentamiseen tai muuhun käyttämiseen päätös voi olennaisesti vaikuttaa
- se, jonka asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin hanke saattaa huomattavasti vaikuttaa
- kunta ja naapurikunta, jonka maankäytön suunnitteluun päätös vaikuttaa
- toimialueellaan sellainen rekisteröity yhdistys, jonka tarkoituksena on luonnon- tai ympäristönsuojelun tai kulttuuriarvojen suojelun edistäminen taikka elinympäristön laatuun muutoin vaikuttaminen
- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
- muu viranomainen toimialaansa kuuluvissa asioissa.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen ja muun valittamaan oikeutetun katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun päätös on julkipanon jälkeen annettu.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Postiosoite: PL 120

00521 HELSINKI

Faksinumero: 010 36 42079

29.08.2011

Käyntiosoite: Ratapihantie 9
Puhelinnumero: 010 36 42000

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, johon asiaa koskevat ilmoituksen valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 90 euron oikeudenkäyntimaksun.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

29.08.2011

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Faksinumero: 09 655 783
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11–13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.